

FOND DOCUMENTAR

Nr. 1993

vol. 12.

CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI

CABINET

ARHIVA

FOND INFORMATIV

Dosar Nr.

9604

Vol. Nr. 12

Privind

FCRIS

STEFAN

50336

D 000019, Vol. 12

Data

7-SEP 1970

Urmează Vol. Nr. 2

19/12

ANEXA NR.1

1569

CUPRINDE:

COPII DE PE DIVERSE
DOCUMENTE DE PARTID SI UNELE
MATERIALE RIDICATE DE LA
FORIS STEFAN DUPA DESTITUIRE,
PRECUM SI DE PE DECLARATIILE
MARTORILOR.-

EXEMPLAR NR.2

STEFAN FORISDos. Cabinet NR. 7221
Vol 1

Originar din regiunea Braşovului.
De profesie ziarist. Vechi membru de partid.
In 1940 a fost plecat. A avut numele de Ilin. De mai multe ori arestat.
A avut roluri importante în partid.

1. Găsindu-se condamnat în închisoarea Doftana în anul 1935 a fost alături de Dori pentru capitularea deţinutilor politici în faţa presiunii Ad-ţiei închisorii, acceptând să dea declaraţii de renunţare la ideile.
2. A fost arestat în 1938 împreună cu alţi tovarăşi fiind dat de o instructoare, care a căzut. Cu toate declaraţiile grave care apăsau asupra lui a fost pus în libertate, justificându-se că aceasta a fost posibil pe de o parte datorită unei sume de bani care a fost dată anchetatorilor, pe de altă parte pericolului pe care îl reprezenta Garda de Fer şi deci necesitatea ca el să fie liber pentru a putea duce lupta contra Gărzii de Fer.
3. În perioada din 1938 până în 1944 a dus o politică de suspiciune şi bănuială asupra unor membri de partid cu muncă responsabilă, care a dus la înlăturarea acestora din muncă (cazul Constantin David, Popescu Puţuri şi alţii).
4. În 1940 când a fost plecat din ţară a căutat să inducă în eroare pe cei în drept, dând rapoarte false despre munca din ţară.
5. Tot acolo a insistat pentru a obţine sume de bani, sub motivul că P. nu are bani. În realitate P. avea peste 6 milioane.
6. Intors în ţară în anul 1941 a căutat insistent ca să cunoască casele membrilor Secretariatului.
7. În aprilie 1941 a căzut Secretariatul afară de el.
8. Siguranţa cunoştea problemele centrale de partid discutate numai în cadrul Secretariatului.
9. Siguranţa a căutat să arate că deţine toate aceste informaţii dela un membru al Secretariatului anume Nicu Tudor, mort în sept. 1940, văzându-se evident încercarea din partea Siguranţei de a acoperi pe adevăratul provocator.
10. Conducerea colectivului din închisoarea C. în Noembrie 1941 ajunge la concluzia, pe baza materialului adunat că F. este un duşman al P.
11. Petre Gheorghe (Jancu) trimite vorbă conducerii închisorii C. din închisoarea Ploeşti unde se afla arestat că el este căzut în urma provocării lui Foriş.
12. După căderea Secretariatului din aprilie F. s-a înconjurat de elemente fără valoare, decile şi suspecte, atrăgându-le în Secretariat. Unele din aceste elemente cu care Foriş a colaborat în timpul războiului sunt considerate ca agenţi ai Siguranţei (Remus Keffler).
13. A dus o politică de călcarea celor mai elementare reguli de conspiraţie şi vigilenţă, introducând în muncă rapoarte cuprinzând numele adevărat al membrilor de partid şi a simpatizanţilor

dintr-o întreprindere sau sector. În felul acesta s-a produs
nenumărate căderi.

14. Aceste puncte de acuzare precum și altele sunt cuprinse în
declarațiile cuprinse în dosar, ale lui Elena Sirbu, Constanța
Crăciun, Renea (Florica), Ivanca Sarischi, Mihalcea, Iosca
Reitman, Techari Georgescu.

.....

CATRE COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMANIA

TOVARASI,

Am cerut tovarasului Didenco ca să-mi permite de a scrie o cerere către Comitetul Central. Vă cer scuză pentru că vă răpesc timpul prețios cu cererea mea acum, când sînteți ocupați cu problemele cele mai grele și urgente.

Cer eliberarea mea de sub stare de arest și punerea mea la oricare muncă pînă la judecarea cazului meu. Cererea mea o bazez pe următoarele motive :

1. Azi s-a împlinit 8 (opt) luni de la comunicarea Comitetului Central din 5 aprilie a.c., în care s-a anunțat înlocuirea Comitetului Central în frunte cu mine cu un nou comitet central și constituirea unei Comisii de Control care v-a stabili cauzele schimbării ceiaze vor fi aduse la cunoștința partidului.

În luna martie a.c. tovarășul Bodnăraș mi-a comunicat că a reușit să stabilească legătura cu autoritățile sovietice pe baza căreia am hotărît la ședințele Comisiei Centrale speciale din 17 și 31 martie ca prin tov. Bodnăraș trebuia să ne punem imediat în legătură cu Comandamentul Armatei Roșii și eu am declarat : orice sa cină vom primi trebuie s-o privim ca o datorie afîntă și s-o executăm. La ședința din martie, tov. Bodnăraș mi-a cerut să-l primesc în seara de 4 aprilie fiindcă are să-mi comunice ceva foarte important. La 4 aprilie a.c., el mi-a comunicat prin scris demiterea mea din postul de secretar general al partidului. Cu toate că scrisoarea nu era iscălită m-am supus fără nici-o rezervă deciziei, văzînd că am pierdut încrederea tovarășilor noștri din Uniunea Sovietică și pe baza aceasta nici organele sovietice inclusiv Comandamentul Armatei Roșii, nu pot avea încredere în mine. Pentru a evita orice complicații și pentru ca Partidul poată să execute sarcinile sale în ajutorul Armatei Roșii, am predat imediat toate legăturile. Am făcut o declarație în scris de supunere fără nici o rezervă pe baza căreia noul Comitet Central a putut prelua imediat conducerea partidului fără nici o piedică.

./...

2.- După demiterea mea am fost pus la munca de Agitație propagandă și am redactat pe baza directivelor noului Comitet Central "România Liberă". La ședința din 22 aprilie a.c. tov. Bodnăraș ne-a anunțat că va pleca în Moldova ca să ia legătură cu Armata Roșie (sarcina aceasta a fost fixată de către vechiul C.C. încă din luna martie).

În seara de 9 mai, tov. Bodnăraș a venit la mine cu tov. Petrea și Manolache. Fără nici-o explicație el mi-a confiscat actele, bani și arma și m-a pus împreună cu tov. Petrea sub un regim "special" și sub paza tovarului Manolache. Am fost scos din munca de propagandă și mi s-a cerut un raport asupra muncii mele, începînd de la mandatul meu primit din partea I.C.-lui din 1940. După predarea raportului meu cu data de 25 mai a.c. am primit un chestionar din partea Diviziunii T.V. Pol.S.2 cu o serie de acuzații care nu corespund adevărului, ceea ce am dovedit și pot dovedi oricînd prin tovarășii din vechiul C.C. de la Apărare și Com. Ind. Ilfov și documentele de bază ale C.C.-lui, că ele nu corespund adevărului.

În seara de 17 iunie, tov. Bodnăraș a citit declarațiile tovarășilor de la Caransebeș și din lagăr în fața mea și a tov. Manolache Petre și a tovarăsei mele Victoria. Dînsul a citit și declarația tov. Georgescu Teohari, care a repetat acuzație mirșavă a bandei lui Metz că eu sînt "bestie și stau în slujba Siguranței". Însă tov. Bodnăraș a declarat că Comitetul Central nu împărtășește acuzația tovarășului Georgescu Teohari.

4. În ziua de 26 august am fost dus cu tov. Manolache la Comandamentul Formațiunilor de luptă patriotice, unde tov. Bodnăraș ne-a comunicat că am voie să mă plimb în oraș sub paza lui Manolache pînă la rezolvarea chestiei mele.

La 15 septembrie am trimis cu tovarăsa mea Victoria Sîrbu o scrisoare către Comitetul Central. În aceeași zi seara, tov. Bodnăraș fără nici-o explicație m-a ridicat de la locuință și am fost închis ca un criminal fascist în arestul Comandamentului, după ce mi s-au luat bunurile (material de partid, copăile raportului și scrisorilor, note de studiu, ochelarii, cravata, portvizitul cu bani și acte, etc.) am fost închis într-o cameră fără lumină (cu ferestre camuflăte) și fără aer. Am cerut gazete și hîrtie să fac o cerere către C.C. ceea ce mi s-a refuzat. După 22 zile am fost mutat din arestul Comandamentului, după cîteva zile mi s-a aprobat primirea "Scînteii" și a "Romîniei Libere".

5.- Am declarat în răspunsul meu la chestionarul Div.IV. Pol.S.2 și în scrisorile mele din 25 iunie, 15 august și 15 sept. a.c. și declar și acum: nu sînt nici trădător criminal și nici provocator și nu există nici un motiv să fiu tratat ca atare sub stare de arest. În raportul meu de muncă din 25 mai, am recunoscut că lipsurile și greșelile mele mari săvîrșite în timpul muncii în fruntea vechiului C.C. însă acestea nu pot justifica ținerea sub stare de arest de 7 luni fără nici-o explicație. Din octombrie 1939 am stat fără aer și soare în cameră aproape 5 ani, și din 15 septembrie am fost repus din nou să stau în aceste condiții (și fără lumină 22 zile), distrugîndu-mi sănătatea. Pot să fiu ținut izolat și în stare de arest nu 7 luni, ci 7 ani sau pînă la moarte. Dar nici-o dată nu se va dovedi că sunt trădător sau provocator. Am intrat în mișcarea revoluționară în 1918. Cu arma în mînă am luptat în Armata Ungară Roșie împotriva cîmpitorilor români și cehi în 1919. În toamna 1919 am intrat în mișcarea revoluționară din România. De peste un sfert de veac am închinat viața mea mișcării revoluționare a clasei muncitoare din România și numai moartea va pune capăt voinței mele de a munci și a lupta pentru cauza căreia mi-a închinat viața mea.

6. Cu adîncă bucurie văd zilnic din Scînteia și "România Liberă" că Partidul nostru a devenit marele Partid al clasei muncitoare din România. Datorită eliberării clasei muncitoare și a întregului popor de către glorioasa Armată Roșie de sub jugul lui Hitler și Antonescu, munca și lupta crîncenă și eroică a Partidului nostru a fost încununată de primul succes grandios, mergînd la cucerirea majorității clasei muncitoare și a maselor cîmpitoare ale țărănimii din țară. Am ajuns cînd tovarășii cei mai buni, eliberați din închisori și lagăr în frunte cu tov. Gheorghiu Dej, Georgescu Leohari și alții, reîntorși din emigrație în frunte cu tovarășa Ana Pauker și V. Luca să reocupe locul lor în statul major adevărat al clasei muncitoare și al întregului popor muncitor - în Comitetul Central al Partidului nostru, care a inițiat și a creat Frontul Național Democratic al poporului și platforma sa de luptă, pentru realizarea căreia, el mobilizează, organizează și conduce la luptă masele de sute de mii și mîine de milioane ale poporului pentru nimicirea definitivă a hitlerismului și pentru creierea Romîniei libere, independente și democratice.

Repet din nou cererea mea să-mi redați libertatea, să mă puneți la orice muncă, voi lucra din toate puterea cu devotament și dăsciplinat, ori unde mă veți pune.

./...

Tevarăși,

Mama mea din cauza amfînărilor și-a pierdut orice răbdare și vrea să meargă la personalități străine în chestia mea. Acest lucru m-ar compromite și ar fi în dauna partidului. I-am explicat și explic frumos și stăruitor că printr-o astfel de faptă m-ar distruge pe mine. Inșă dînsa a devenit foarte nervoasă și mi-a tare frică nu cumva să-mi facă vre un mare bucluc.

Incheind scrisoarea, țin să declar că nu este putere în lume care m-ar putea determina să fug, să mă sustrag de răspundere orice mă așteaptă. De aceea vă rog să aprobați cererea mea, punînd capăt celei mai mari suferință din viața mea. Stau și voi sta întotdeauna fără nici-o rezervă la dispoziția Partidului, așteptînd cu calm și încredere judecata Comitetului Central în chestia mea.

București 5 decembrie, 1944

Cu salutări comuniste

(ss) Stefan Foriș

CATRE COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMANIA

TOVARASI,

Cererea mea din scrisorile 5 și 9 decembrie n-au fost satisfăcute. S-a continuat cu amânările.

Până acum n-am ridicat chestia sănătății mele.

Din cauza lipsei de aer și soare, suferite de 5 ani și trei luni, mi s-a zdruncinat sănătatea. Mi s-a agravat astenia. Au început să se manifesteze simptomele arterosclerozei, boala de care a murit și tata la vârsta de 54 ani. M-am anemiât și am început să am ameteți. Oricât de mare criminal condamnat are drept să fie scos și e scos zilnic la aer. Tot din cauza ilegalității și mai târziu din cauza stării mele de arest, n-am putut să-mi tratez dantura complet distrusă. Numai pot mesteca și am început să sufăr și de stomac.

În urma celor 22 de zile petrecute în arestul întunecat al Comandamentului mi s-a slăbit vederea, astfel că seara la o lumină obișnuită nu mai pot citi. Înainte, interesele partidului au cerut să duc viața de mai sus în condițiile de cea mai grea ilegalitate. Însă de 9 luni de zile fără nici o explicație sint pedepsit pe nedrept în condițiile și mai distrugătoare de arest care duce la completa mea distrugere fizică. Nevinovat și pe nedrept numai pot suporta această stare și cer Comitetului Central să-mi dea imediat posibilitate să mă tratez și să-mi refac sănătatea.

În al doilea rând, tovarșii mei, fiind în stare de sarcină înaintată, medicul i-a prescris liniște, alimentație specială și aer. Însă prelungind condițiile distrugătoare ale stării noastre de arest, ea nu are nici una din cele de mai sus. Dece trebuie să fie pedepsit copilul nostru cu consecințele acestei vieți distrugătoare impuse pe nedrept pe o viață întreagă, dacă el se va naște ?

În al treilea rând, mama, în vârstă de 73 ani, bolnavă și cu nervii distruși, nu mai poate suporta suferințele cauzate de ținerea mea pe nedrept în stare de arest. Ea are nevoie și tot dreptul la ajutorul meu. La fel mătușa mea Vilma, grav bolnavă, care în timp de peste 20 ani a făcut servicii foarte prețioase mișcării, în afară că m-a îngrijit ca pe copilul ei, a avut speranță în mine și a așteptat cel mai puțin ca să fie internată într-un spital cu ajutorul meu.

./...

Am suportat cu toții suferințele când le-a cerut interesul Partidului. Inșă din 4 aprilie 1944 suferim pe nedrept și nu în interesul Partidului. Deci cer ridicarea imediată a stărei de arest, în care mă aflu cu tovarășa mea.

București, 2 ianuarie 1945

Cu salutări comuniste

(ss) Stefan Foris

DIV. IV POL. S. 2

10. Acuzația că eu am călcat, hotărîrea și sfaturile I.C. 1940, că n-am convocat plenara lărgită a C.C. și n-am adus la cunoștință Partidului aceste hotărîri și sfaturi, ascunzînd greseli criticate de I.C. nu corespunde adevărului. Întîi: eu n-am călcat hotărîrea din 21 august și sfaturile din decembrie 1940 de la I.C., neconvocînd plenara lărgită a C.C. Niciodată I.C. n-a hotărît convocarea unei ședințe plenare lărgite a C.C. din contră I.C. a oprit cu desăvîrșire ținerea unei ședințe plenare lărgite a C.C. I.C. ne-a lăsat la aprecierea noastră ca după situația conspirativă să prelucrăm rezoluția C.C. și nu hotărîrea dela 21 august cu activiștii centrali divizați în două sau trei ședințe în al doilea rînd. La I.C. s-a hotărît adaptarea unei rezoluții a C.C. în țară, pe baza criticei și directivelor cuprinse în hotărîrea dela 21 august I.C. a oprit intrarea documentului în țară. La plecarea lui Marcu, noi totuși am copiat pe foițe hotărîrea dela 21 august drept notițe pentru controlul prelucrării criticei și a directivelor I.C. în formă de autocritică a C.C. Noi am fi călcat hotărîrea I.C. dacă am fi răspîndit textul hotărîrii dela 21 august, ceea ce a fost oprit categoric de către I.C. De aceea după întoarcerea lui în țară, Marcu și membrii Secretariatului C.C. și nu eu, au prelucrat cu activiștii verbal hotărîrea dela I.C. în formă de autocritică a greselilor C.C., exact cum a fost hotărît la I.C. Prelucrarea s-a făcut în lunile octombrie și noiembrie 1940, în absența mea din țară. În consecință, de fapt nu eu sînt acuzat că am călcat hotărîrea I.C. și am ascuns greselile criticate ale I.C., ci MARCU care a prelucrat conținutul hotărîrii dela 21 august ca greselile criticate de I.C., pe baza notițelor luate ca el din U.S.

În al treilea rînd: după plecarea lui MARCU din Uniunea Sovietică în luna decembrie au fost elaborate sfaturile dela I.C. pe baza raportului lui Zoe asupra evenimentelor în legătură cu Dictatul dela Viena și cu înlocuirea dictaturei regale cu regimul legionar, în frunte cu Antonescu. Eu am sosit la 31 decembrie 1940 la București. Pentru ziua de 1 ianuarie 1941 am convocat pe MARCU MISU și EUGEN (B), membrii Secretariatului C.C. la ședință în casa lui Jeni și Miți și am prelucrat cu ei sfaturile la răspunderea mea personală, eu ca și MARCU, am transcris sfaturile pe foițe, le-am luat cu mine și care însă în timpul ședinței dela 1-2 ian. au fost bătute la mașină de către Jan și Nuți, cite 1 exemplar pentru fiecare dintre noi. Pe baza prelucrării sfaturilor la ședință dela 1-2 ianuarie și a exemplarelor primite, MARCU, MISU și EUGEN au prelucrat cu activiștii critica I.C. în formă de autocritică a C.C., exact cum s-a stabilit de I.C. Analiza situației și directivele politice din hotărîrea dela 21 August și sfaturile dela decembrie au intrat în Platforma C.C. din 15 ianuarie 1941 (În umbra marelui Fuehrer) și în broșura despre rebeliunea legionarilor dela 21-22 ianuarie 1941 ("Copii mei dragi"). Față de acuzațiile de mai sus, acestea sînt faptele și adevărul partinic care pot fi controlate prin MARCU, MISU, EUGEN, ZOE, JAN și MITI, activiști cu care au fost prelucrat conținutul sfaturilor din decembrie 1940.

11. Din răspunsul dat la punctul 10 reese clar: Afirmția că eu am ascuns greselile mele proprii și ale vechii conducări pînă la publicarea Rezoluției C.C.

In ianuarie 1942, cind nu mai era in libertate nici un tov. dintre cei care cunoşteau hotărîrea dela 21 august şi sfaturile din decembrie 1940 dela I.C., nu corespunde adevărului. Eu şi Marcu am adus la cunoştinţa acitiviştilor şi membrilor de partid greşelile mele proprii şi ale vechii conduceri, încă cu un an înainte de publicarea rezoluţiei C.C. din ianuarie 1942. In al doilea rînd, după arestarea tovilor care cunoşteau hotărîrea şi sfaturile le-au prelucrat din nou cu Matei, Ana, Petru şi Ion, membrii C.C. Mira instructoarea C.C. pe baza conţinutului acestor documente bătute la maşină care se află in arhiva C.C..., depuse după publicarea Rez.C.C. din ianuarie 1942.

In al treilea rînd Marcu, delegatul C.C. cu mine la I.C. s-a declarat complet de acord cu rezoluţia C.C.-ului ian.1942, a făcut şi el autocritică in scris, prelucrînd Rez.C.C. 1942 cu celula din Băcăreşti.

12. Pe baza celor arătate la punctele 10 şi 11, acuzaţia că eu induc in eroare Partidul, că am prelucrat aceste hotărîri şi sfaturi verbale, cu toţi activiştii cind de fapt le-am prelucrat tendinţios numai cu o parte din activiştii, înăbuşind critica făcută de Stela, Iancu, etc. nu corespunde adevărului.

Intîi - sint acuzat că am prelucrat hotărîrea dela 21 august tendinţios numai cu o parte din activiştii. Hotărîrea dela 21 aug. a fost prelucrată de către Marcu şi membrii secretariatului C.C. in lunile octombrie şi noiembrie 1940, cind a avut loc conflictul cu Stela, Iancu etc. In lunile octombrie şi noiembrie 1940 eu am fost in Uniunea Sovietică.

In al doilea rînd, sint acuzat că eu am înăbuşit critica lui Sîcu şi Iancu. Stela a plecat la sfîrşitul lui noiembrie 1940 in Basarabia. Eu am sosit la Bucureşti la 31 decembrie 1940 cind ea deja era plecată. Prelucrarea conţinutului hotărîrii dela 21 august cu Iancu şi org. de Partid, jud. Ilfov a fost terminată cu cel puţin o lună înainte de sosirea mea la Bucureşti. In al treilea rînd in ce priveşte sfaturile din dec.1940, conţinutul lor eu l-am prelucrat partinic şi fidel, punînd textul bătut la maşină la dispoziţia membrilor secr.C.C. Si după căderea tovilor din vechiul secr.C.C., l-am prelucrat la fel cum el a apărut in Rezoluţia C.C. din ianuarie 1942. Membrii C.C. toţi au văzut şi au citit textul hotărîrii dela 21 august şi sfaturile din decembrie 1940. Adevărul partinic este următorul: vechiul birou jud. al org. de Partid din Ilfov, in frunte cu Iancu şi Motz au lansat circulara com.jud. Ilfov din iulie 1941, impotriva liniei noi de luptă trasate in discursul lui Molotov la 22 iunie 1941 şi al lui Stalin la 3 iulie 1941 către linia şi sarcinile stabilite in Manifestul C.C. din 24 iunie şi circularele C.C. din iulie 1941. In loc de a recunoaşte poziţia lor opoertunistă, impotriva liniei noi a partidului şi a I.C. ei au început o campanie de calomnii impotriva mea şi a C.C., lansînd in fond acuzaţiile cuprinse la punctele 10, 11 şi 12.

13. La fel nu corespunde adevărului nici afirmaţia că eu am indus in eroare partidul şi I.C., că Rezoluţia C.C. din ianuarie 1942, ar fi documentul unei plenare a C.C. al P.C.R.

Intîi - la începutul lunii mai 1941, aproape cu un an înainte de apariţia Rezoluţiei C.C. 1942, a căzut canalul şi s-a rupt orice legătură cu I.C. In consecinţă, eu şi C.C. n-am avut nici o posibilitate să comunicăm I.C.

In al doilea rînd - oricine poate citi titlul documentului "Rezoluția Comitetului Central al Partidului Comunist din România" pag.1 și documentul este iscălit de "Comitetul Central al Partidului Comunist din România" (pag.58). In consecință, documentul este prezentat partidului ca documentul C.C. al P.C. și nu ca documentu unei plenare a C.C. al P.C.R. Alta este chestiunea discutării prelucrării proiectului de Rezoluție C.C. din ian.1942. Inaintea adaptării Rez.de către C.C. proiectul a fost discutat și prelucrat de către activiștii centrali ca: Stanc, Ghiță, Voicu, Ion, membrii activi ai C.C., Marinescu, Eugen, Conrad, membrii de rezervă ai C.C. Mira instructoare C.C., Traian și Maria activiștii centralei dela U.T.C, divizați în mai multe ședințe, exprimîndu-și părerea și făcînd propuneri de completare, verbal și în scris.

14. Față de acuzația din chestionar, adevărul este următorul: Eu niciodată n-am aruncat vina căderii asupra lui Mișu și Marcu. Vina căderii am arătat-o în toate ocaziile așa cum ea este prezentată în autocritica C.C. din Rez. C.C. din ian.1942 (pag.25-26, 67-68). Căderea am prelucrat-o cu activiștii de bază, întotdeauna obiectiv principal și nu personal. Învățămintele din aceste căderi le-am concretizat în cele patru reguli de bază ale conspirației în timp de război (controlul dublu al legăturilor, întîlniri, ședințe și case). In al doilea rînd, casa lui Mișu de locuit și de lucru a fost casa mea de locuit și de lucru, la întoarcerea mea, numai în mod provizoriu în luna ianuarie, pînă cînd Eugen și Conrad au organizat casa mea de locuit și de lucru - casă mare, unde am stat dela sfîrșitul lui ian. pînă la sfîrșitul lui Martie. După părăsirea casei Mira, înainte și la timpul căderii a fost casa lui Birtaş și nu casa lui Mișu. După părăsirea casei lui Mișu la sfîrșitul lui ianuarie 1941 am ținut în casa lui o singură ședință, spre sfîrșitul lui martie cînd el trebuia să plece în U.S.

15. Nu este adevărat că eu am rămas în legătură de prietenie cu Birtaş care a trădat și că eu i-am încredințat legătura cu închisoarea contrar acuzației, iată faptele reale, cunoscute de tov. respectivi din libertate și din închisoare.

Intîi. După cădere, încă în vara anului 1941, prelucrînd căderea cu Matei și Ana, pe baza propunerii mele (eu am redactat hotărîrea C.C.) s-a hotărît excluderea lui Birtaş și a lui Zoe din Partid pentru purtarea lor trădătoare dela Siguranță. In al doilea rînd, Birtaş a trimis o scrisoare C.C.-ului și nu mie, contra excluderii lui din partid. Eu am redactat o scrisoare răspuns citită și aprobată de Petru și Mira într-o ședință a C.C. în care lui Jan și Miți și în prezența lui Mira. In scrisoare eu am respins atitudinea și cererea lui Birtaş. La aceasta singur scrisoarea se reduce toată legătura mea cu Birtaş după cădere. In al treilea rînd, Marioara, fosta secretară a C.C. Apărării a comunicat C.C.-ului al P. în scris că fără știrea și aprobarea lor, tovii dela închisoare l-au pus pe Birtaş în postul de secretar al colectivului. In scrisoarea ei, Marioara a ridicat incompatibilitatea funcțiunei lui Birtaş cu atitudinea lui trădătoare dela Siguranță. Cu aprobarea celei, tovarășii din C.C. am dispus scoaterea lui Birtaş din postul de secretar al colectivului. In al patrulea rînd, tovarășii din închisoare, numîndu-l secretar al colectivului, i-au încredințat lui Birtaş legătură cu Apărarea, fără știrea și aprobarea și a C.C. care am tăiat și această legătură. In al cincilea rînd, tot în timpul acesta, toamna sau iarna 1941, din cauza întreruperii legăturii obișnuite, tovarășii din închisoare au trimis scrisori prin arhitectul fosta casă de locuit a lui Birtaş și casa de lucru a secr. C.C. După refacerea legăturii normale, această cale a fost oprită și arhitectul a rămas numai ca legătură de rezervă și nici n-a mai fost folosită. In al șaselea rînd, Birtaş a început să trimită scrisori personale lui Donca, tovarăsa lui prin calea Apărării ceea ce ne-a raportat Ana.

În înțelegere cu Ana, am oprit și corespondența lui personală. Însfîșîț în iarna 1942-43, Birtaș a adresat o nouă scrisoare C.C.-ului cerînd reprimirea lui în partid. Această scrisoare a rămas fără răspundere din partea mea și a C.C. Acestea sînt faptele reale.

16. Din faptele arătate la punctul precedent reiese clar că și față de Birtaș am avut o atitudine principială și nu personală. S-a primit o scrisoare din partea colectivului, semnalată de Birtaș, fiind însă ca secretar și alăturat un bilet ca demascarea provocatorului Mitran (toaman 1941) și cu numele tovarășilor periclitati, fără semnături și fără nicio altă explicație. Aceasta a coincis tocmai ca răspunsul nostru la scrisoarea lui Birtaș, adresată C.C.-ului. Eu Ana și Petre n-am știut atunci că Birtaș a luat apărarea provocatorului Mitran contra lui Costică. Și în scrisoarea noastră răspuns, am făcut eroare că am lăudat vigilența lui Birtaș în legătură cu descoperirea și demascarea lui Mitran. Abia după cîteva luni (primăvara 1942) cînd conflictul cu Birtaș s-a agravat, Costică abea atunci ne-a adus la cunoștință purtarea lui Birtaș și între altele că Birtaș a luat apărarea și a provocatorului Mitran împotriva lui Costică. În consecință, acuzația că eu aș fi luat apărarea lui Birtaș împotriva lui Costică în chestia provocatorului Mitran, în scrisoarea trimisă cu nici o jumătate de an înaintea aflării acestui conflict nu corespunde adevărului. Am făcut prostie că am lăudat vigilența lui Birtaș din fruntea colectivului tocmai pentru descoperirea și demascarea provocatorului Mitran și nu pentru apărarea provocatorului Mitran.

17. Acuzația că eu m-am substituit C.C.-ului contrar directivelor primite dela I.C. și am căutat să înlătur, să compromit și să demoralizeze activiștii de bază, contrazice adevărul partinic, atitudinea mea reală și a C.C. față de cadrele partidului. Această acuzație împotriva mea și a vechiului C.C., prima dată a lansat-o Mihalcea cînd a declarat: Nu există C.C., există numai unul singur care dictează, Marinus. Pentru greșelile lui scoate țapi ispășitori pe alții: eri Stela, azi Iancu și mine Petru.

Rezoluția C.C. din ianuarie 1942, adoptată de întreg partidul, a stabilit tocmai contrariul că lipsa și greșeala mea reală și a C.C. față de cadre. Pe baza faptelor reale din viața de partid, Rezoluția stabilește: La repartizarea cadrelor, conducerea partidului (în primul rînd eu) a pus și a menționat în posturi de răspundere pe unii tovarăși cu spirit oportunist, anarhic și mic burghez și fără devotament față de linia partidului nostru (Fl., I și S.)... Conducerea partidului (în primul rînd eu) după ce s-a debarasat de metode de comandă, în munca sa, a deviat în direcție opusă și a manifestat prin membrii săi un spirit liberalist, a slăbit controlul muncii sale și a activiștilor, s-a lăsat tîrîtă în discuții lungi și inutile, a făcut greșeli conspirative (cazul cu Com. Jud. Ilfov) și n-a sancționat la timp călcările disciplinei de partid și ale regulilor de conspirație (cazul Comit. jud. Ilfov) tov. I, S., și Fl.) Cu toată autocritica mea și a C.C. eu n-am reușit să mă debarasez de acest spirit împiedicîtor nici pînă la hotărîrea din iunie 1943, în care se stabilește: "Repartizarea nejustă a cadrelor. Cu toată autocritica sa din Rezoluția C.C. din iunie 1942, C.C. în frunte cu tov. M a continuat să pună elemente oportuniste și dușmănoase partidului în posturi de mare răspundere (Martin, Varia, Voica, Dina II, Lazăr, Horia și alții). C.C. în frunte cu tov. M n-a luat măsuri radicale la timp pentru scoaterea activiștilor dela Apărare și Tineret de sub influența dușmănoasă partidului a tovilor Ghiță și Stana, care s-au unit în r-o fracțiune oportunistă și au înlesnit constituirea bandei criminale a lui Metz într-un "partid" al Gestapoului și siguranței.

18. Acuzația că eu m-am înconjurat de elemente mic bur-
geze docile, îndepărtînd din organele de conducere a partidului, du-
pă capriciile mele, elemente revoluționare și călcînd în mod cri-
minal principiul de bază leninist de organizare a partidului, nu
corespunde adevărului partinic. Adevărul partinic este următorul:

În legătură cu reconstituirea C.C., cu ocazia hotărîrii
C.C. din iunie 1943, am călcat unul din principiile de bază leni-
niste, al organizării partidului (constituirea organelor de partid
cu majoritate din cei mai buni tovarăși și cei mai înaintați din
industria grea). În urma nepăsării și a lipsei de vigilență și de
conspirație în munca de doi ani și după ultimul avertisment și pro-
punerea lui proprie, într-o ședință a C.C. din decembrie 1942,
Voicu membru în C.C. a fost exclus din C.C. și Partid cu unanimi-
tate de voturi. În urma lipsei de vigilență și a călcării conspira-
ției și a trădării lui Aurică, secretarul tineretului din Cons-
tanța, Ion membru în C.C. a fost arestat la 4 mai 1943. În urma
trădării secretelor C.C.-ului, a luptei fracționiste și a trecerii
de partea bandei lui Metz, Stanca membru în C.C. a fost exclusă
din C.C. și partid cu votul unanim al C.C. În urma atitudinii
fracționiste, a nerecunoașterii greșelilor sale și a stăruinței
lui pe poziția oportunistă fracționistă, Ghiță membru în C.C. a
fost suspendat din muncă, fără să fie exclus din C.C. pînă la Clari-
ficarea situației lui, pe baza hotărîrii a tuturor membrilor activi
și de rezervă ai C.C. în afară de Stanca, din luna Decembrie 1942.

În ședințele C.C. în frunte cu mine din iunie 1943 noi
am trecut pe membrii de rezervă ai C.C. (nici unul din industria
grea) direct ca membrii activi ai C.C., toți fiind la posturi de
răspundere a muncii centrale și de conducere a sectoarelor de muncă
cooptați Constantin, tovarăș vechi din industria grea pe baza pro-
punerii mele și Mira, instructoare C.C. singura femeie, pe baza
propunerii lui Alecu, Iordache, Marin, Nicu, Petre, tovarăși din
industria grea, împreună cu Iustin, intelectual au fost cooptați
în rezerva C.C. Astfel compoziția C.C. a fost : 8 membri activi,
dintre care 3 intelectuali, 1 țărăn, semiproletari, 2 muncitori
din industria ușoară și 2 muncitori revoluționari - profesioniști
cu origina din industria grea (unul sus-pendat din muncă din cauza
stăruinței lui în atitudinea sa oportunistă și fracționistă). 5
membrii de rezervă, 4 muncitori din industria grea și 1 intelec-
tual. Luat în întregime, planul C.C. (membrii activi cu membrii
membrii de rezervă) a corespuns principiului de organizare. Însă
luată aparte, compoziția C.C. (numai membrii activi) nu a fost
justă, ci numai compoziția rezervei C.C. Procedare justă ar fi
fost cooptarea lui Iordache și Mărăcine, lîngă Constantin direct
în C.C. în locul celor nemuncitori din rezerve C.C. La fel am
repetat această greșală, cînd C.C. în frunte cu mine a scos pe
Leonin din C.C. în urma lipsei lui criminale de vigilență, în
legătură cu caderea materialului C.C., a trecut pe Ghiță și Alecu
între membrii de rezervă ai C.C., după autocritica lor. În C.C. a
rămas Constantin, singur muncitor din industria grea. Dar și el a
dezertat dela muncă și a fost suspendat, pînă la clarificarea si-
tuației lui. C.C. în frunte cu mine n-a înlocuit pe membri căzuți
(Iordache) și scoși din C.C. (Leonin) cu membri noi din industria
grea. Noi am fi procedat just, dacă am fi trecut pe Mărăcine din
rezerva C.C. în locul lui Leonin și dacă am fi lăsat pe Ghiță și
Alecu între membri activi ai C.C. după autocritica lor fără nici
o rezervă. Si cu atît mai mult, fiindcă toți acești trei tovarăși
făceau munca centrală participînd la ședințele C.C., ca membri
activi, după sectorul lor de muncă centrală.

Acuzația din chestionar nu e acuzație numai împotriva mea, ci e o acuzație și la adresa tovilor din vechiul C.C. și a principalilor activiști ai partidului. În afară de membrii activi și de rezervă și C.C. și de instructori și tehnici centrali eu nu m-am înconjurat de niciun alt element mic burghez, docil, după capriciile mele. Am lucrat cu ei nu după capriciile mele personale ci după interesul muncii de partid și după situația conspiratică când nu puteam să țin ședințe personal cu activiști principali, mă foloseam de tovi intermediari cum erau: Matei, Petru, Ana, Alecu, Mira și Justin.

Cine au fost cei îndepărtați din conducerea centrală a Partidului ?

Din conducerea centrală a partidului au fost îndepărtați: Voicu, Stancu și Leonin. Au fost suspendați din munca C.C.-ului; Ghiță și Alecu. Toți aceștia au fost excluși din C.C. sau suspendați din munca centrală nu pentru că au fost "elemente revoluționare" în timpul îndepărtării lor și nici după capriciile mele, ci pentru că au făcut greșeli concrete oportuniste și au executat hotărârile luate împreună cu el, s-au ridicat împotriva liniei și hotărârilor partidului în munca lor și au stîrnit ori atitudine lor oportunistă sau fracționistă dușmănoasă partidului. Adevărul partinic este că toate îndepărtările din toate organele de conducere s-au făcut din cauza nerecunoașterii greșelilor oportuniste din partea activiștilor respectivi și a stăruinței lor în atitudinea lor oportunistă și dușmănoasă partidului, pe baza faptelor lor reale, și în urma discuțiilor principale în ședințele organelor respective (C.C., Com. Jud. Ilfov, etc.) și nu după capriciile mele. Acest adevăr poate fi controlat prin activiștii din organele respective care au luat hotărârile respective cit și prin materialul documentar predat C.C. și din arhiva C.C.-ului (rapoarte, hotărâri, scrisori, autocritici, etc.)

Subliniez încă odată că față de activiști am avut o atitudine principială și nu de capricii personale. După ce Alecu și-a făcut autocritică, m-am mutat cu Mira chiar la el și Valerica. Am ținut cu el ședințe și l-am consultat în muncă, am trimis prin el directive pentru ședința lui cu Miron și Leonin. După ce Ghiță a făcut autocritică și a avut o atitudine partinică, ajutînd pe Miron în ședința cu tovi de la Apărare, apoi în ședința cu Spătaru cu aprobarea celorlați tovi din C.C., l-am adus la mine, l-am informat despre toate chestiile C.C.-ului, l-am reținut la ședința cu C.C. S. fiind numit reprezentant al C.C. în C.C.S. și după ședința C.C. S. la ședința obișnuită a C.C.-ului.

19. Față de acuzația că am refuzat, să discut cu Iancu problemele organizației județene de Ilfov și că m-am legat cu Grigore din biroul județean, arătîndu-i împotriva lui Iancu și a Biroului Județean - adevărul partinic e următor:

După căderea din Aprilie 1941 l-am căutat pe Iancu și prin Jean, l-am găsit. La 6-7 Mai am ținut cu el o ședință în casa lui Victor (acte) și am discutat cu el problemele org. județenei de Ilfov. La 20 Mai m-a condus Mira la casa lui Victor pentru a doua ședință cu Iancu. Însă Victor ne-a anunțat că în aceeași zi a fost controlate toate locuințele din casă în legătură cu un legionar fugit și casa lui are post fix. Am părăsit imediat casa fără să țin ședință. Găsind pe Matei, membru în C.C. el a preluat legătura cu Iancu.

Cauza adevărată a conflictului cu Iancu și Biroul Județean nu era că "eu am refuzat să discut cu Iancu problema organizației județene de Ilfov, ci scoaterea circulării Com.Jud. din iulie 1941 de către Iancu și Biroul județean cu aprobarea lui Matei, conținutul cărei circulare este contra liniei și sarcinilor noi ale partidului în legătură cu atacul banditesc împotriva Uniunii Sovietice. La critica circulării din scrisoarea 4 August 1941 redactată de mine în numele secret.C.C. ei au răspuns cu o scrisoare în care în loc să recunoască greșelile și linia oportunistă a boicotării, le-au apărut și au început o polemică contra liniei C.C. Apărind poziția lor oportunistă, ei au deslănțuit, o campanie contra mea și a C.C. Ei au sabotat prelucrarea liniei și sarcinile noi ale partidului, cuprinse în manifestul C.C. din 24 iunie și circulara C.C. din 8 iulie 1941, pe care n-au prelucrat-o cu activiștii" și membrii de partid, în afară de sectorul negru de sub conducerea lui Grigore. În loc de muncă pozitivă, în toate ședințele Biroului Județean, Iancu și Matei răpeau timpul cu discuții și calomnii împotriva mea și a C.C. ațîțind pe activiști împotriva mea și a C.C.-ului (Grigore, Miron, Mihalcea, Hans, Sandu, etc) Ei refuzau executarea hotărîrilor luate și respectarea regulilor de conspirație, călcînd disciplina de partid. Abia după a doua scrisoare C.C. de lămurire din 3 sept. 1941 (prelucrată și adaptată în ședința C.C.), Iancu a cerut legătura cu mine pentru discutarea conflictului. Eu am hotărît să reiau legătura și să țin cu el ședință. Ședința trebuia să aibe loc la sfîrșitul lui Septembrie. Între timp Matei m-a anunțat că a fost urmărit cu Iancu de un agent din Dobrogea, cunoscut de Iancu și ședința s-a amînat. Pe de altă parte, în acest timp a sosit și Petru, pe care l-am luat la mine. Petre singur s-a propus să meargă la Iancu în locul meu și să preia conducerea organizației de Partid Ilfov. La ședința C.C. din 7-9 oct. 1941 acest lucru a fost și hotărît. Toți tovarășii erau de acord. Astfel, la sfîrșitul lui Octombrie, Petru și Matei au ținut ședințe cu Jenica. Iancu n-a mai cerut legătura cu mine.

În urma arestării lui Miron, a grupului Panet, Kornhauser și a urmăririlor din Biroul Județean (Iancu, Metz, Miron), C.C. a stabilit că membrii Biroului Județean și activiștii principali au fost urmăriți sau semnați. În ajun de 7 noiembrie 1941, din cauza pericolului iminent de cădere, C.C. a hotărît cu unanimitate de voturi dizolvarea biroului județean în frunte cu Iancu. După luarea acestei hotărîri, și abia la sfîrșitul lui Noiembrie și în ajunul ședinței lui Petru cu Iancu, Grigore, Mihalcea și Lenuta, am făcut cunoștință cu Grigore, pe care Mira l-a adus dela întîlnirea cu persoanele la casa mea de lucru ca să controlez persoanele cum e Filip, organizată de Grigore pentru ședința de mai sus, avînd în vedere pericolul iminent de cădere.

Deci eu am făcut cunoștință cu Grigore după hotărîrea de dizolvare a biroului județean în frunte cu Iancu și după trei luni și jumătate dela izbucnirea conflictului cu Iancu și bir.jud. și cînd biroul județean n-a mai avut nicio ședință. În consecință nu corespunde adevărului partinic acuzația că eu m-am legat de Grigore din biroul județean și l-am ațîțat împotriva lui Iancu și a biroului Județean, ci din contră, Grigore a participat în campania fracționistă a biroului jud. alături de Iancu împotriva mea și a C.C.-ului

2o. Față de acuzația că eu am căutat încontinuu să fracționez partidul, să ațîț pe activiști, unii împotriva altora, făcînd partidul incapabil de luptă, adevărul partinic e următorul:

Din contră, eu întotdeauna am căutat să aduc pe activiști în spirit partinic și de principialitate. Aceasta era și aprecierea noului C.C., transmis mie prin Spătaru, în seara de 8 aprilie 1944

în legătură cu atitudinea activiștilor față de schimbarea C.C.-ului. Eu am căutat ca activiștii să-și însușească învățătura tovarșului Stalin asupra luptei fracționiste, tocmai pentru ferirea partidului de lupta fracționistă (vezi documentul "Lupta pentru unitatea partidului") Dovada atitudinii mele sînt: ședințele, convorbiri, documentele de partid, autocriticile verbale și scrise ale activiștilor și mai cu seamă scrisorile mele către activiști. Toate acestea se află la arhiva C.C. Din viața de Partid din tot materialul indicat mai sus, reiese clar că lupta fracționistă a fost introdusă în partid, tineret și apărare și că organele partidului de către elemente oportuniste care s-au ridicat împotriva liniei Partidului, au sabotat executarea hotărîrilor și au pus interesele lor personale deasupra intereselor partidului, paralizînd munca partidului. În ședințe, documente și în sfîrșit în raportul meu de muncă din 25 Mai a.c. am arătat că tocmai prin atitudinea mea împăciuitoare, lipistă multe ori de vigilență politică, față de elementele oportuniste și de atitudine oportunistă a activiștilor, am contribuit și eu la introducerea luptei fracționiste atît la Com.Jud. Ilfov de către Iancu și ceilalți, cît și la formarea fracțiunii oportuniste în C.C. (Ghiță și Stanca și la introducerea luptei fracționiste de Apărare, tineret și în cele 3 închisori de către Stanca, Traian și Mira. Acesta este adevărul partinic. Acuzațiile din punctele precedente și înlocuirea greșelilor politice și ale activiștilor, unii împotriva altora. Din partea mea toate acestea sînt în contradicție cu viața și activitatea activiștilor și membrilor partidului și a organelor sale, care au trăit aceste frămîntări și lupte, le-au discutat și au luat hotărîrile respective. Toate aceste acuzații contrazic istoria trăită a partidului și a C.C.-ului din anii 1940-1944 oglindită în munca și documentele partidului.

21. În sfîrșit, resping acuzația că în seara de 9 Mai (și nu de 9 iunie) am căutat să ascund suma de lei 22.000. Faptul s-a petrecut tocmai invers. Cînd am observat că în portvizit n-am avut toți banii ce trebuie să-i am, după pierderea banilor și actelor din portvizit, am mers în camera cealaltă să caut restul banilor în haina cealaltă pe care de obicei eu o îmbrăcam în prealarmă. Am găsit banii în buzunarul hainei și i-am predat lui Crigan. În activitatea mea de 26 ani în mișcarea revoluționară n-am avut niciodată vreo neregulă bănească.

ss) Ilie (Foriș)

TOVARASA ANA,

Am comunicat la 10 iunie tovarăşului PANTIUSA, la 13 iunie tovarăşului PARVULESCU şi la 16 iunie tovarăşului BODNARAS că tov. STEFAN FORIS a dispărut la 9 iunie în drum spre casă. Ți-am arătat la 16 iunie credința mea bazată pe cele întâmplate anterior cum și pe împrejurările dispariției că tov. Stefan Foris a urmat dispoziția dată de un organ al partidului și nu poate fi decât la partid.

Mi-ai promis că-mi vei trimite un răspuns prin tov. PANTIUSA.

Tot atunci ți-am arătat că toate cele întâmplate dela schimbarea din aprilie 1944, a fost fără ca să fie ascultată și cercetată acea parte a vechiului C.C. împotriva căreia tocmai s-au adus acuzațiuni grave popularizate de către o serie de activiști și fără ca nouă să nu se comunice acuzațiunile concrete și să fim chemați să putem răspunde și stabili adevărul atât în privința acuzațiilor cât și a activității dinainte de schimbare.

Eu am acuzat pe unii din tovarăși din fosta conducere care sunt și în actuala conducere și mi-am luat greaua răspundere de a dovedi că ei caută să falsifice istoria partidului din perioada războiului. Dacă eu am greșit în acuzațiile mele sigur că mi se vor cuveni sancțiuni, dar trebuie să mi-se dea întâi ocazia să pot dovedi față de voi ceea ce am afirmat. Mi-ai promis atunci că voi fi ascultată imediat ce se va întoarce tovarășul Luca din provincie. Au trecut însă patru săptămâni și eu n-am primit răspuns nici în chestiunea dispariției tov. FORIS STEFAN, nici n-am fost chemată spre a fi cercetată.

La 6 ianuarie tovii BODNARAS și DIDENCO au declarat că surtem nevinovați și că urmează să plecăm la Cluj la muncă. Cu toate că noi direct n-am fost cercetați nici până atunci reșea cât și din invitația tov. FORIS la sediu că chestiunea cinstei personale a fost clarificată favorabil. Totuși tov. Foris a fost arestat la 22 martie de siguranță fără nici o vină și cercetarea noastră n-a avut loc nici atunci și nici de atunci încolo până la dispariție.

Eu nu mă ridic împotriva criticii îndreptățite a activității vechiului C.C. Greșelile concrete ce le-am făcut eu și în

./...

colectiv le voi recunoaște deschis cum trebuie să-și le recunoască partinic toți cei ce au muncit în perioada războiului fie că sînt acum în muncă de răspundere sau scoși din muncă și acuzați căci nimeni nu se poate dezvolta partinic fără aș recunoaște greșelile. Dar o cercetare obiectivă nu poate fi făcută fără ascultarea tuturor celor în cauză și nu pot considera just ca pînă atunci să fim popularizați ca trădători și dușmani "dovediți".

Accentuez că nu e vorba de interesul meu personal, că sînt gata să primesc orice mi se dovedește că e în interesul partidului.

Eu te rog din nou să-mi comunici pentru ce a fost tov. Foris în felul acesta asigurîndu-te că dacă e vorba de un secret de partid îl voi păstra cu strictețe. Cer însă special și insistent ascultarea noastră și cercetarea obiectivă și din toate punctele de vedere a activității tuturor tovarășilor din vechea conducere, a acuzațiunilor ce s-au adus cît și a împrejurărilor în care s-au adus acuzațiile.

12 iulie 1945

Cu salutări tovarășești

ss.)Victoria Birbu

CĂTRE C.C. al P.C.R.

În raportul dat Conferinței de către tov.Gheorghiu-Dej din partea Comitetului Central a arătat că regimul lui Antonescu a strecurat în rândurile partidului câteva elemente provocatoare care au dat lovituri dureroase organizațiilor noastre și cadrelor noastre și că prin eliminarea lor dela conducerea sa dat un mare avânt muncii.

Deoarece la 5 aprilie 1944, împreună cu tovarășii FORIS, KOFFLER, PETREA am fost și eu eliminată dela conducere, iar mai târziu mi s-au adus învinuiri de felul celor formulate în raport, nu se poate interpreta altfel decât că în rândul celor "câteva elemente provocatoare" introduse de Antonescu în partid și eliminate mai târziu dela conducere mă aflu și eu.

În interesul partidului și al adevărului partinic mă consider dator de a mă adresa din nou vouă pentru a declara următoarele:

Nu am fost introdusă în partid de regimul lui Antonescu, am intrat în partid în 1933-34, primită de organizația din Iași, iar în 1939, am fost trimisă la București pentru a fi trimisă în Uniunea Sovietică la școală. Am rămas la muncă la București avînd legătură cu tov.LUCA, acum membru al Secretariatului C.C. Punerea mea la muncă ca ajutoare tovarășului Foris, secretarul partidului a fost decisă la Comintern și aprobată de întreg Comitetul Central - inclusiv tov.TEOHARI GEORGESCU membru al Secretariatului C.C. Am fost cooptată în Comitetul Central în vara anului 1943, după propunerea tov.RANGHETZ, fost și actual membru în C.C.

Nu știu cum am putut fi strecurați în partid de Antonescu și ceilalți tovarăși, eliminați la 5 aprilie, căci știu că toți sînt activiști de partid cu mulți ani înainte de regimul lui Antonescu.

Nu am provocat nici o cădere și nu am distrus cadre nici în slujba lui Antonescu și nici altminteri. Am muncit devotat și cu abnegație.

"Demasca ea" mea în fața partidului și poporului român s-a făcut fără nici o cercetare prealabilă, fără să fiu și cercetată.

Mai mult, de peste patru luni în urmă eu am susținut față de tovarășa Ana Pauker și apoi în scris către Comitetul Central că istoria partidului din perioada războiului este evident falsificată aducând această acuzație gravă unor tovarăși din Comitetul Central din perioada războiului și mi-am luat obligația să dovedesc aceasta - la cercetarea mea.

Cu toate că tovarășa ANA PAUKER mi-a promis atunci că voi fi ascultată amănunțit de dînsa personal împreună cu tov. LUCA imediat ce el se va întoarce, eu nu am fost cercetată nici pînă azi. La cererea mea de a fi primită, m-a primit tov. LUCA și mi-a comunicat că tov. Foriş ar fi trădător, că nu cunoaște amănunțit chestiunea noastră și m-a invitat să dau în scris cele ce am de spus. Eu cerusem însă cercetare și nu să fac comunicări.

M-am adresat din nou în scris C.C., cerînd ca la Conferința să se aleagă o Comisiune de cercetare care să cerceteze toate chestiunile în legătură cu activitate partidului din timpul războiului antisovietic, Comisiunea care să prezinte garanția de obiectivitate partinică prin neparticiparea nici unuia din tovi care sînt amestecați în conflictele din acea perioadă. La Conferință nu a fost aleasă o astfel de Comisiune. Ca președinte al Comisiunii Centrale de Cadre a C.C. a fost desemnat de către C.C. tov. PARVULESCU, unul din Tovi pe care eu i-am acuzat de falsificare a istoriei partidului. Dar dacă e decizia C.C. ca această comisiune să cerceteze chestiunea mea și acuzațiile aduse de mine, cer să fiu chemată cît mai grabnic.

Situația mea nu pot considera clarificată prin cele arătate în raportul C.C. către Conferință, ele necorespunzînd realității și cer din nou în modul cel mai hotărît restabilirea faptelor prin cercetarea mea și a tuturor activiștilor pe care eu voi propune ca martori.

Eu doresc să pot da forțele mele în slujba partidului, mergînd pe calea pe care am apucat-o de atîta timp și cer Comitetului Central să-mi dea această posibilitate astfel cum corespunde și liniei de cadre anunțată la Conferință, pentru aceasta nu este necesar decît cercetarea mea obiectivă, care în mod necesar ar aduce și reabilitarea mea.

Cu salutări tovarășești,
ss) Victoria Sîrbu

6 noiembrie 1945

CATRE COMITETUL CENTRAL DIN ROMANIA

TOVARASI,

In discuția cu tovarășul LUCA el mi-a adus la cunoștință

1. Că tov.FORIS e trădător și există dovezi pentru aceasta.
2. Că partidul nu știe unde este tov.Foris și nici nu-l interesează soarta lui.
3. Că situația mea de partid nu poate fi clarificată pînă nu se clarifică situația lui tov.Foris deoarece trăind cu el împreună patru ani am același răspundere pentru faptele din acest timp.
4. Să dau în scris tot ce am de spus în legătură cu acest chestiuni și cu acuzațiile aduse de mine împotriva unor tovi din vechiul C.C.

La întrebarea mea asupra dovezilor de vinovăție,tov.LUCA mi-a spus că nu mă privesc odată ce a stabilit partidul și că el trădat încă dela căderea din 1939, cu PUTURI și ELENA BALOG.

Înainte de a fi soție și mamă eu sînt membră de partid și din toate puterile mele mă voi strădui să merg pe cale a partinică, se pune interesele partidului peste orice interes personal. In acest sens și pentru că situația mea de partid,după cum mi-a confirmat și tov.LUCA,nu se poate clarifica pînă nu se clarifică situația lui FORIS,am cerut să cunosc dovezile de învinuire împotriva lui.

Dela schimbarea din Aprilie 1944, au fost o serie de contraziceri la caracterizarea situației lui FORIS asupra căreia nici tov. LUCA nu mi-a dat un răspuns.Astfel cînd mi s-a citit declarația lui tov.TEOHARI în legătură cu schimbarea din 4 aprilie în care tov. FORIS era numit agent de siguranță,tov.BODNARAS a declarat că Comitetul Central nu împărtășește această părere. In septembrie 1944 tov.DIDENCO a declarat că sînt dovezi împotriva lui tov.FORIS. La 6 ianuarie tov.DIDENCO împreună cu tov. BODNARAS lăsîndu-ne liberi au declarat că suntem nevinovați și ni s-a oferit munca de partid. In februarie 1945 tov.FORIS urma să primească munca de partid. In martie a fost arestat de siguranță și reținut la dispoziția partidului și în acelaș timp ni s-a comunicat din partea Comitetului Central să mă despart de tov. Foris căci am altă situație,dar imediat după acela tov.Foris a

./...

fost eliberat ca acum din nou să mi se spună că sînt dovezi că e trădător.

Comitetul Central îmi spune că nu știe unde este tov. Foriş și că a fugit de răspundere, iar din partea Sovietică s-a comunicat că a fost luat pentru noi cercetări.

Tov. LUCA mi-a vorbit că tov. FORIS a trădat încă dela căderea Olteniei în 1939, și că TASIA tovarăşa lui de atunci scurt timp după aceasta a plecat în URSS. Realitatea este că căderea cu PUTURI și ELENA BALOG a fost în 1938 și că TASEA a fost atît în timpul căderii și în următorii ani cu el pînă a plecat în URSS. în august 1940. Dînsa a declarat mătuşei lui tov. Foriş "Stiu că atît cît a fost cu mine a muncit cîstit". Totuşi TASIA nu are situaţia mea și nu este invinuită ca mine. Acum trei luni eu am cerut să fiu cercetată ridicînd și acuzaţiuni împotriva mea tovi din vechea conducere C.C. care sînt și în actualul C.C. Eu nu am fost cercetată iar tov. LUCA s-a invitat să dau în scris ceea ce am de spus.

În baza celor de mai sus eu cer:

1. Ajutorul vostru pentru a ieși din impasul în care mă aflu.

2. Ca conferința pe țară, care se întrunește în zilele ce vin, ca for statutar superior C.C. să delege o comisiune de cercetare din care să nu poată face parte tovi în legătură cu conflictele din vechiul C.C. și din partid în perioada războiului anti-sovietic. Această comisiune de cercetare să aibe sarcina să cerceteze întreaga activitate din perioada războiului antisovietic și acuzaţiunile aduse precum și să clarifice pe baza aceasta și situația mea de partid. Tot în fața acestei comisiuni eu voi dovedi acuzaţiunile în legătură cu falsificarea istoriei partidului de către unii din tovi vechiului C.C. din perioada războiului antisovietic.

....

Tovarăşa ANA mi-a spus că tov.FORIS indiferent de buna sau rea credinţă dar a dus o muncă de provocare şi că a vrut să distrugă închisorile.... Eu presupun că cinstea personală a tovarăşilor din vechiul C.C. cât şi activitatea politică a fiecăruia a fost cercetată de către comisiuni de cercetare, cele spuse de tov.Ana este pentru mine o dovadă cât de inobective sînt rapoartele acestor comisiuni. Eu nu ştiu din cine sînt compuse aceste comisiuni dar acuz fiind deplin conştinţă de cele ce fac, că cercetările nu au fost făcute obiectiv căci nu pot fi obiective cercetări în care nu sînt ascultaţi toţi oamenii şi în special cei acuzaţi şi nu li se aduce nici măcar la cunoştinţă despre ce sînt acuzaţi, atît în ceea ce priveşte cinstea personală cît şi activitatea politică. Cît priveşte cinstea personală a tov.Foris începînd din mai 1941, nu poate fi el vinovat fără să fiu şi eu vinovată căci am putut controla orice mişcare a lui. În ce priveşte activitatea politică din acest timp eu susţin şi voi dovedi că nu putem fi vinovaţi noi cei din vechea conducere scoşi din muncă fără a fi vinovaţi. Cei din vechea conducere care sînt şi azi în C.C., ba dinpotrivă o bună parte a lipsurilor muncii se datoreşte tocmai lor cum au recunoscut-o înainte chiar ei. În ceea ce priveşte intenţia de distrugerea închisorilor cum de nu a observat-o nici un tovarăş din vechiul C.C. pînă la schimbare, că scrisoarea din 1942 în chestiunea celor loo excluşi din colectiv la Caransebeş şi a plecării pe front a fost scrisă în colaborare cu ILONA PAP şi aprobată de toţi ceilalţi tovarăşi din conducere, scrisoare a din august 1942, în legătură cu acelaşi chestiuni şi munca la aeroportul din Caransebeş a fost scrisă de tovarăşul PARVULESCU în colaborare cu ILONA PAP.

Scrisoarea din iulie 1943 către Văcăreşti a fost aprobată de întregul C.C. şi de Apărare în frunte cu tov.Anuţa Toma, iar scrisoarea din octombrie 1943, nu numai a fost aprobată de toţi membrii C.C. şi C.C. al PARARII, dar tov.RANGH TZ prelucrînd-o cu tov.BODNARAS de faţă fiind şi tov.PETREA NICOLAE, tov.BODNARAS a făcut autocritică scrisă pentru munca la aerodromul la Caransebeş, iar tov. PARVULESCU din propria iniţiativă a ajutat pe tovii dela Apărare (M.ILIESCU şi M.TUDORACHE) să facă şi ei o scrisoare pe baza scrisorii C.C. În ce priveşte căderile, acestea au fost cercetate şi se ştie cine poartă la fiecare din ele răspunderea politică şi voi aţi putut controla avînd toate arhivele şi activiştii în mînă şi aţi putut constata dacă concluziile de atunci au fost juste şi dacă au fost "provocatori în C.C." şi care au fost. -

DISCUTIA CU PANTIUSA

P. - De unde vii ?

Eu.- Dela sediu,am fost chemată de LUCA pentru azi la ora 11,
acuma mi s-a transmis să vii peste o săptămână.

P. - Peste o săptămână e prea devreme, te să nu vii încă.

Eu.- Se poate ? Eu trebuie să mă supun dacă așa mi s-a spus eu tre-
buie să vii.

P. - Ei da ai să vezi,altfel ce mai faci și ce e nou ?

Eu - Tu știi mai bine ca mine ce e nou.

P. - Si eu de ce trebuie să știu mai bine ca tine.

Eu - Pentrucă eu trăiesc acum la mahala departe ruptă de toți și de
toate iar tu te învârtesti permanent aici.Tu ai primit adresa
mea nouă?

P. - Nu n-am primit-o,cui ai lăsat-o.

Eu - Aici la băeți după dispoziția ta, am vrut să vorbesc cu tine
mi s-a spus că ești ocupat și adresa s-o las la băiat.

P. - Adică nu mai stai la bătrână, ea săptămîna trecută a fost aici

Eu - Da? n-am știut,dar am auzit că s-a plîns la mătușa că tu ai
făcut-o nebună și i-ai spus că MARIUS a fugit cu fasciștii,
pe ce drept ai spus tu aceasta ?

P. - Eu nu am spus că a fugit cu fasciștii,dar am spus că a fugit
și fiecare s-ar gîndi la fel. Dece tocmai atunci cînd s-au
deschis granițele și au fugit toți bancherii,dispare și el.

Eu - Si MARIUS a fugit cu bancherii,dar cînd am fost la tine și la
PARVULESCU,tu în persoană și PARVULESCU mi-ai spus că el nu
avea dece să fugă. E părerea oficială că a fugit?

P. - Dar tu ce crezi că eu lucrez așa după capul meu, pe C.C. in-
teresează de 20 de ori mai mult ca pe tine unde este el.

Eu - Deci e părerea oficială că a fugit.

P. - Tu nu căuta să mă prinzi de vorbă,cum poate îți reușea să faci
înainte.

Eu - Eu nu caut să te prind de vorbă,cum nu făceam nici înainte,dar
te ascult și dacă am cap trebuie să și judec cele ce ai spus.

P. - Trebuie să sepa i,oficial este că pe C.C. de 20 de ori mai mult
ca pe tine interesează unde este el,că a fugit este părerea mea
personală.

P. Cine ți-a spus asta.

Eu - BODNARESCU care era pe linia politică.

P. - Tu nu asculta prostiile lui BODNARESCU.

Eu - Da dar el venise dela TEOHARI.

P. - Eu încă atunci ți-am adus o sută de mii de lei și ți-am spus să începi să-ți aranjezi viața serparată de partid, să începi să lucrezi căci partidul nu are să vă dea de lucru și că chestiunea voastră se va cerceta poate peste 6 luni poate și mai târziu.

Eu - Tu atunci mi-ai spus să-mi aranjez viața separată de MARIUS și eu încă am cerut explicații dar nu le-am primit, eu știu ce tu mi-ai spus pentru că chiar atunci mi-am notat totul, așa am eu obiceiul să notez totul. Si ce poți să spui că nu m-am purtat partinic, - am trăit cum am putut, am mâncat sau poate n-am mâncat, dar nu m-am dus nicăeri.

P. - Incă asta nu ajungea să mai mergi undeva, și ce înseamnă că ai mâncat sau n-ai mâncat crezi că în situația aceasta numai tu ești, este și VICTOR (SORIN) și GARP și mulți alții. Eu atunci încă ți-am spus că aceasta nu merge așa repede, uite cu MIHALCEA s-a vorbit 2 săptămâni și ce numai n-a spus el cu RONEA PEISOCOVICI 3 săptămâni, cu ILONA POP și alții.

Eu - De Sorin știu că a lucrat după 23 August, l-am văzut lucrând la sediu.

P. - Da, atunci la început încă a lucrat.

Eu - De MIHALCEA îmi închipui ce a putut spune el a trimis pe sora sa la frații mei să spuie că sint agentă de siguranță și am trădat-o pe DONICICA și ei au dat-o afară. Si așa vrea să zică se fac cercetări, îmi pare bine.

P. - Si foarte amănunțite se bate materialul la mașină.

Eu - De ce se bate materialul la mașină, eu vreau să văd materialul scris de mîna mea, deoarece tu singur ai spus că în vre-o 20 de scrisori era scris că MARIUS este numit și eu sint cooptată și eu știu că așa ceva n-am scris niciodată în nici o scrisoare.

P. - Stîl cum se face se bate la mașină și la cel bătut se anexează acel scris de mînă.

Eu - Așa e bine atunci.

P. - Da, cercetări se fac foarte amănunțite și cu cea mai mare obiectivitate.

Eu - Si se vor face și confruntări ?

P. - Da desigur și va fi chiar foarte necesar de confruntat și atunci cine a mințit va răspunde.

Eu - Foarte bine și eu vreau să fie confruntări. Dar atunci cum se explică că abea acum se fac cercetări și totuși nici nu știu în ce constă toate chestiunea, toată lumea vede că ceva știe numai eu nu știu, vede că activiștii care dacă azi trăiesc și datorează mie asta, nici nu vor să mă salute acum, cum se explică aceasta, tu găsești că așa ceva e bine pentru partid și a existat așa ceva în viața și cum se explică.

P. - Da e bine, și asta că toți activiștii știu că ați fost în CC și ați fost schimbați.

Eu - N-am fost schimbați, cum s-au petrecut lucrurile nu le pot discuta cu tine.

P. - Dar eu am să-ți spun, Cominternul va spus să predați munca, iar dacă nu vreți, noi vom forța.

Eu - Nu este adevărat nu ni s-a spus că ne vor forța, ni s-a spus că Cominternul cere și atunci nici n-am discutat și ne-am supus. De ce a fost asta nu știu.

P. - Dar știi că au fost cazuri când se țineau ședințe și până dimineață siguranța știa totul. De exemplu eram trei în ședință și siguranța știa totul ce se discuta în ședință.

Eu - Nu, nu știu, adică tu spui că erau trei în ședință eu, MARIUS și încă unul al treilea și siguranța afla totul. MARIUS nu se mișca deci eu sau celălalt al treilea eram agenți de siguranță.

P. - Nu tu, de ce ei imediat asupra ta, asta încă nu e dovedit că MARIUS nu se mișca - și de ce vorbești imediat de voi.

Eu - Pentru că numai noi eram izolați ceilalți vede că se simt foarte bine și au în C.C. dar MARIUS nea ținut ședințe numai cu mine.

P. - Dar tu știi că erau cazuri când toți erau în ședință și siguranța deacuma știa unde se ține ședință și ce se spunea în ședință? - Si toți erau în ședință, nu se mișca nimeni?

Eu - Nu înțeleg cum putea fi aceasta, prin eter, atunci gazda era trădător - dar gazda nu știa niciodată ce se vorbește în ședință căci nu lua parte.

P. - Tu nu știi ce metode pot fi.

Eu - Atunci tot eu eram aceia care plecam din ședință, nu era nici o ședință fără mine.

P. - Nu este vorba de ședințele voastre unde făceai și tu parte, nu este vorba de ședințele C.C.

Eu - Atunci înseamnă că e vorba de trădare, eu nu știu aceasta.

**CĂTRE TOTI MEMBRII PARTIDULUI DIN VĂCĂREȘTI
CARANSEBES ȘI MISLEA**

Conducătorii celulei și ai colectivului dela Văcărești au început o luptă fracționistă împotriva partidului nostru și a Apărării Patriotice.

Iată faptele:

C.C. al Apărării a cerut dela colectiv un raport amănunțit asupra situației din Văcărești. Tov. Alecu conducătorul colectivului a refuzat să execute cererea. El a justificat călcarea grosolană a disciplinei: "Nu-mi pot permite luxul de a vă scrie scrisori lungi cum face vărul dela facultate (adică colectivul din lagăr). Lui poate să-i placă corespondența anumită, lui poate să-i placă ca toate rudele să citească scrisorile, iar mie nu-mi place aceasta". După această calomnie insinuantă la adresa colectivului din lagăr și a C.C., Apărării, el acuză C.C. al Apărării că prin lipsa lui de vigilență și grije periclitează viața deținuților patrioți din Văcărești: "Eu aș considera ca foarte rău pentru comerțul meu dacă o scrisoare amănunțită ca a vărului ar circula. Concurenții mei răi ar nenoroci avutul meu și situația mea".

C.C. al Apărării a sesizat conducerea partidului. Noi ne-am adresat cu o scrisoare către toți membrii partidului din Văcărești. În scrisoarea noastră noi am calificat atitudinea tov. Alecu (reprezentantul colectivului) drept oportunistă și fracționistă. Noi am arătat că întreaga activitate a Apărării pentru ajutorarea, apărarea și eliberarea deținuților patrioți se bazează pe informarea precisă și promptă a Apărării de către colectivele din închisori. Refuzul raportării înseamnă sabotarea îndeplinirii datoriei de bază a comunistilor fixată în Rezoluția C.C. din ianuarie 1942 față de deținuții patrioți. Am arătat izvorul acestei atitudini: elementele oportuniste, laze și putrede introduc lupta fracționistă și în închisori. Am arătat că banca provocatorilor hitlerişti în frunte cu METU, PAVEL, RĂCEANU, STANCA, etc. au folosit și folosesc refuzul lui Traian, Maria și Migu de a raporta, pentru calomniile lor infame că "în C.C. și C.J. Ilfov sînt provocatori". În scrisoarea sa din 31 iulie C.C. a prevenit pe membrii partidului că cine nu recunoaște principiul centralismului și nu se supune disciplinei de partid bazată pe acest principiu, se pune în afara rîndurilor partidului. La fel, acei deținuți patrioți și organizațiile lor care nu se spun discipoli ai Apărării Patriotice se pun în afara rîndurilor Apărării Patriotice. Conform principiilor de bază ale Apărării, ei vor fi scutiți de drepturile și obligațiile lor politice, primind mai departe ajutorul material și juridic atît timp cît nu vor trece în tabăra dușmanului hitlerist.

Care a fost răspunsul ?

În scrisoarea sa din 10 septembrie tov. Alecu (reprezentantul colectivului) răspunde net: "Am primit de două ori scrisoarea dela tine... nu am de spus nimic. M-am gîndit și mă gîndesc la toate acele lucruri". El a călcat și a doua oară hotărîrea C.C. al Apărării, nu a trimis raportul cerut și a plecat subit din Caransebeș. Tov. Alecu a fost înlocuit cu un oarecare tov. Cristea ca reprezentant al colectivului. Acesta nu scrie nimic despre raportul cerut, anunță că tov. Alecu a plecat și întrerupe

./...

legătura pentru 5 săptămâni". ("Voiajorul nu-l pot trimite decât după 5 săptămâni). În schimb în scrisoarea sa către C.C. al Apărării acest tov. Cristea ne anunță că conducerea celulei din Văcărești nu se supune directivelor hotărârilor C.C. al Partidului în legătură cu cazul Vera. Mai mult, drept răspuns la scrisoarea C.C. al Partidului din 31.VII conducerea celulei din Văcărești își însușește atitudinea provocatorilor hitleristi din bandă lui Metu contra C.C. al Partidului. Conducătorii celulei din Văcărești au început o luptă fracționistă împotriva Partidului și au introdus lupta fracționistă și în colectiv contra Apărării Patrio-

Rădăcinile acestei lupte fracționiste

Atitudinea celulei din Caransebeș.

În luna octombrie 1941 biroul celulei din Caransebeș a trimis C.C. al Partidului diferite rapoarte și o serie de declarații. În raportul asupra căderilor tovi au scris: "Vă mulțumim din toată inima pentru hrana spirituală și documentarea noastră politică cu care ne-ați alimentat... fiecare cuvânt al Partidului înseamnă pentru noi un ajutor de neprețuit pe care se sprijină întreaga forță organizată a colectivului nostru, unitatea sa politică și spirituală... dacă nu ne putem mulțumi totuși cu succesele obținute rămâne un fapt menținerea regimului, pe care l-am sustras tuturor încercărilor de subminarea venite dinăuntru și din afară. Fără compromisuri sau abateri principiale dela linia partidului, am reușit să păstrăm neatins demnitatea și fizionomia noastră politică, în ciuda împrejurărilor actuale. Toate acestea dovedesc în ce măsură am știut să ne folosim de ajutorul vostru politic și teoretic cu care ne-ați înzestrat, transformându-l în forță vie și combativă de rezistență în fața dușmanului direct și influenței sale ideologice. Iată deci dragi tovarăși, vă rugăm să ne considerați o părticică din mișcarea noastră pe care o conduceți, legată intim de gândurile și sufletul vostru cald". (pag. 1-4)... Cu nădejdea că cererile noastre vor găsi deplină încuviințare, asigurăm partidul și conducerea sa de tot devotament și hotărârea neclintită de a ne face datoria". (pag. 5 verso)

Tov. X, conducătorul celulei ni s-a adresat nouă direct cu o scrisoare în care ne asigură: "În aceste momente de grea încercare țin să vă reînnoesc, dragi tovi, asigurarea că imi voi face datoria până la capăt, ca soldat devotat și disciplinat al partidului și conducerii sale... Dela scrisoarea tov. B. St. ca urmare a unui raport trimis de noi în 1938 n-am primit în afară de câteva materiale nici un document din partea C.C. (?). Această situație, cred, eu, se datorește instabilității legăturilor directe și subaprecierii importanței lor. Trebuie să știți dragi tovi că de multă vreme așteptăm această ocazie și mă întreb uneori: nu se interesează care partidul cum au fost și sint rezolvate atâtea probleme care au frământat ani de-a rândul viața lăuntrică a celei colectivei noastre? Am avut doar atâtea cazuri unde simțeam nevoia să vă cer sfatul neîntârziat, însă din cauza felului cum au funcționat legăturile, eram puși în situația să ne descurcăm singuri. Am dori să informăm partidul mai regulat despre manifestările vieții noastre politice și măsurile pe care le luăm cu diferite ocazii, de aceea vă rog să acceptați necesitatea unui contact permanent, direct și bine organizat" (pag. 1-4 verso)

Din păcate aceste dorințe și făgădueli solemne au rămas numai vorbe.

Să vorbească faptele ce a urmat.

Răspunsul C.C. al P. către tovi din Caransebeș

În luna februarie 1952 a discutat pe larg rapoartele și scrisorile tovilor dela Caransebeș. Din cauza luptei fracționiste deschise, deslănțuită de Iancu, Mihalcea și Mețu, tovi au primit răspuns la toate problemele ridicate de ei abea în martie. C.C. al P. a răspuns la raportul biroului celulei: "Dragi tovi, C.C. al P.C.R., ocupându-se cu activitatea celulei de Partid dela c.s. stabilește pe baza raportului trimis și a informațiilor că celula în frunte cu conducerea ei și a colectivului s-a orientat just în situația nou creată după provocarea războiului anti-sovietic și ulterior - cu toate greutatele și lipsa legăturilor regulate și a îndrumărilor concrete din partea C.C. Activiștii noștri de acolo au înțeles să introducă în viață directivele anterioare ale Partidului în privința inițiativei și continuării muncii pe baza liniei generale a Partidului", fiind răspunzători față de partid pentru activitatea lor, în cazuri excepționale când se rup sau se îngreunează legăturile directe cu conducerea respectivă". C.C. a apreciat foarte pozitiv munca de educație politică, culturală și lucrarea tovilor asupra muncii conspirative în legătură cu căderile, dar pe de altă parte le-a arătat și greselile lor în legătură cu cercetarea căderii din aprilie 1941 și a luat atitudine față de tovi care au venit în conflict cu linia partidului, prin purtarea și atitudinea lor (nr.8 și Ms)

Pentru stabilirea unei legături strinse conducerea celulei a dat mandat tov.M. să fie legătură între celula Cs. și C.C. al P.C.

Panică și atitudine capitulantă.

C.C. al Partidului a dat tovilor dela Cs. un ajutor politic foarte mare. În scrisoarea sa din martie 1942 el le-a arătat atitudinea oportunistă și capitulantă a tovilor din lagăr în frunte cu tov.P. în legătură cu războiul anti-sovietic, cu purtarea lor față de administrație și cu munca pentru mașina de război hitleristă: "Dintr-un spirit mic burghez - oportunist, izolându-se de masa membrilor de partid și a deținuților politici, tovi din conducerea celulei au mers pe linia capitulantă față de administrația lagărului și deci față de guvernul trădător de țară. În legătură cu provocarea războiului anti-sovietic un tov.comunist cunoscut a cerut în numele colectivului de internați să fie eliberați pentru a putea merge pe front ca să-și apere patria! (Hitler) Colectivul a primit să lucreze necondiționat la construirea unei linii ferate cu caracter strategic și pentru a dovedi că sint "buni români", au întrebuintat metoda de întrecere revoluționară în executarea muncii pentru războiul lui Hitler, silindu-i prin aceasta și pe muncitorii liberi, care lucrau la aceeași muncă să accelereze ritmul muncii lor... un grup de intelectuali patrioți a făcut demers prin rude contra comandantului, care jefuește, batjocorește și torturează internații. A venit un prim procuror să ancheteze. Tovi din conducere l-au susținut pe comandant, sub pretext că e "anglo-fil" și să nu fie înlocuit cu altul mai rău, pe când o mare parte a patrioților a cerut înlocuirea lui pentru că e o bestie. C.C. a arătat tovilor dela Cs. că atitudinea oportunistă și capitulantă a tovilor din lagăr a dus la conflicte grave între membrii partidului și conducerea lor, la izolarea conducerii de masa membrilor partidului, și a tuturor internaților patrioți și la înrăutățirea regimului.

In raportul lor tovarășii dela Caransebeș în frunte cu X.s-au lăudat: "Rămîne un fapt menținerea regimului pe care l-au sustras tuturor încercărilor de subminare venite dinăuntru și din afară. Fără compromisuri și abateri principale dela linia partidului, am reușit să păstrăm neatinse demnitatea și fizionomia noastră politică în ciuda împrejurărilor actuale. Inșă la prima greutate mai serioasă, toții dela Caransebeș au uitat lauda lor de sine, linia partidului și prevenirea lor asupra greselilor tovilor din lagăr arătate de către C.C. și au căzut exact în aceleași greseli grave, în unele privințe chiar și mai grave.

Folosindu-se de un agent provocator introdus și de elemente provocatoare, direcția închisorii a întocmit un raport despre "activitatea subversivă" a tovarășilor dela Caransebeș și despre rolul aproximativ exact a tovilor în frunte cu tov.X. Tovii noștri au aflat aceasta precum și plecarea directorului cu raportul la direcția generală. Simțindu-se în pericol toții au căzut în panică. Ei ne-au cerut să trimitem doi avocați la tov.X. și Y în vederea apărării lor. Inșă ei ne-au cerut să nu facem "tapaj" pe această chestie și să nu pornim la nici o acțiune nici măcar cu rudele ca să nu fie acuzați în legătură cu mișcarea din afară.

Directorul general al închisorilor a venit la Caransebeș văzînd că "provocarea era prea grosolană" și compromitea chiar direcția închisorii, pe de altă parte în urma avizului parchetului local care a caracterizat purtarea și atitudinea tovilor noștri ca o purtare de "ordine și liniște" - Petrescu, (directorul general) a amenințat pe provocator cu bătaia "dacă nu se astîmpără", și a promis tovilor noștri că va îndeplini cererile lor. Provocarea a fost demascată, pericolul a trecut. Dar a rămas spaima și panica tovarășilor noștri responsabili. Lor nici nu le-a trecut prin minte să exploateze eșecul elementelor provocatoare și să întărească moralul și solidaritatea deținuților patrioți, mobilizîndu-i contra elementelor provocatoare pentru izolarea lor completă. Din contră, toții noștri în frunte cu X au dat afară din colectiv o sută de patrioți, aruncîndu-i în brațele dușmanului fascist și ale agenților provocatori din închisoare".

Dragi tov. să aflați și acest act de disperare direct din scrisoarea din mai 1942 a tov.M., reprezentantul celulei Caransebeș: "Măsurile luate în viața noastră încă dela începutul lui aprilie au fost lărgite cu altele noi. Cea mai importantă a fost revizuirea întregii noastre familii, oprind numai elementele a căror purtare este o garanție a păstrării și a păzi familia de loviturile care ar putea să le dea elementele slabe din mijlocul nostru, în momente grele. Această revizuire a scos o sută de oameni din familie... In ce privește relațiile noastre, față de toți acei care nu mai fac parte din familie, ele rămîn prietenoase (?) cu ajutor economic dela oaz la caz. In primul rînd stau elementele care au atitudine cînstită. A doua chestiune este în legătură cu cei care primesc colete dela mama și nu mai fac parte din familie. La fila A-B găsiți o listă cu oameni la care să nu mai trimiteți și alta în care să trimiteți". Adică în panica lor, toții au aruncat o sută de deținuți patrioți "elemente care au atitudine cînstită" afară din colectiv, confirmînd ajutorul lor din partea Apărării Patriotice. Si aceasta în limbajul tovilor dela Caransebeș se numește: "păstrarea relațiilor prietenoase" față de ei.

C.C. al P. a reacționat imediat la această abatere gravă oportunistă, în scrisoarea sa din iunie 1942 adresată conducerii celulei din Caransebeș și transmisă prin tov.M. Iată critica noastră "In legătură cu scoaterea o sută de oameni din colective. Noi credem că ați procedat greșit. Principalmente oricine cade victima teroarei fasciste și chiar dacă la arestare n-a avut o purtare demnă, trădînd secretele mișcării ilegale, inșă în inchi-

./...

soare a avut o atitudine cinstită și deci are drept la ajutorul dat de mamă, voi nu aveți niciun drept să-i luați acest ajutor. Aceasta este o chestie principială, care nu se schimbă în legătură cu războiul. Dimpotrivă, sfera celor ajutați trebuie lărgită corespunzător cu caracterul național al luptei poporului român. Noua situație cerea măsuri conspirative pentru ascunderea familiei ca organizație. În al doilea rând, schimbarea metodelor și formelor de muncă de la cele colective la cele individuale. În al treilea rând, câștigarea pe baza liniei partidului a tuturor elementelor cinstit pentru întărirea apărării voastre. Voi ați exclus o sută de oameni a căror majoritate după expresia voastră "sunt elemente slabe cu atitudine cinstită". Prin măsura voastră voi ia-ți demoralizat și i-ați împins în brațele dușmanului împotriva voastră - dovadă este spiritul oamenilor veniți de la Caransebeș la Văcărești după spusele lui Costică. Pe de altă parte cererea voastră ca mama să oprească trimiterea ajutorului este o gravă greșală conspirativă, descoperind în fața celor scoși și a elementelor provocatoare tocmai legătura strinsă între mama, familia și capul familiei. Dușmanul va folosi pe cei o sută scoși ca să lovească în voi. Măsura voastră a fost o măsură luată în pripă și exprimă panică, cum exprimă panică și atitudinea față de trimiterea pe front, ceea ce poate să aibe urmări grave și va avea, dacă voi nu reveniți imediat. Ce trebuia făcut? Voi trebuia să procedați la regrouparea familiei pe baza ajutorului reciproc, pe grupe mici, începând de la doi în baza ajutorului reciproc, pe grupe. Oriunde și în orice împrejurare ar fi oameni închiși - nimeni nu poate să oprească și să facă un cap de acuzare dacă ei ajutorul lor personal îl impart reciproc cu doi, trei camarazi de închisoare. Prin această măsură, voi conspirați forma și activitatea familiei, legătura cu mama puteți ridica spiritul de solidaritate înăuntru față de orice pericol. Gândiți-vă bine la atitudinea celor scoși în caz de torturarea lor. Când s-ar fi purtat ei mai bine, în ce privește viața trecută cunoscută de ei a familiei. Dacă ei se simt împreună cu voi solidari, sau în halul în care se găsesc astăzi? Numai prin atitudinea voastră greșită se explică faptul că provocatorul Pop a biruit față de forța voastră colectivă în lupta pentru câștigarea grupului de muncitori mineri și desaprobăm scoaterea lor din familie și reunțarea la luptă pentru câștigarea lor".

Atitudinea față de războiul criminal al lui Hitler și Antonescu.

În luna aprilie au mers comisiile în închisori să recruteze deținuți pentru front. Tov. Costică reprezentantul colectivului din Văcărești ne-a scris: "În fața Comisiei care a fost aici acum trei săptămîni, s-a luat poziția de mai sus. La întrebarea dacă vreau să merg pe front, tovul a răspuns negativ. Fapt, n-am avut nicio consecință. Comisia n-a mai chemat deocamdată pe nimeni." Tovii noștri de la Văcărești s-au orientat just. Ce poziție au luat tovil de la Caransebeș?

În aceeași scrisoare tov. Costică raportează: "Sosind de la Caransebeș doi prieteni neorganizați (dați afară din colectiv) ne-au informat asupra sfaturilor care le-au fost date, cu o eventuală venire a comisiei pentru trimiterea pe front. Ambii declară că: 1. Nu dau declarații scrise. 2. Dacă sînt întrebați de vor să meargă pe front, răspund că dacă sînt trimisi merg. 3. Că în niciun caz nu răspund categoric că nu merg. Astfel au înțeles tovil de la Caransebeș în frunte cu tov. X. să păstreze neatinată demnitatea și fizionomia noastră politică, în ciuda împrejurărilor", arătată mai sus în scrisoarea din mai a tov. Costică. Tov. de la Caransebeș au luat această atitudine capitulantă și antipartinică după ce au fost preveniți de către C.C. în legătură cu cazul din lagăr.

În legătură cu darea afară din colectiv a celor loo și cu atitudinea oportunistă și lașă față de trimiterea pe front,

C.C. a explicat tovilor dela Caransebeș: "Această atitudine oportunistă ca și cea în chestia trimiterii pe front este în contradicție cu munca voastră frumoasă raportată în timpul iernii, când noi am văzut că voi ați înțeles platforma partidului. Atitudinea voastră îngreunează câștigarea maselor pentru frontul patriotic, care sînt în legătură cu rudele celor scoși din familie și care ar afla că comuniștii se despart de restul deținuților politici, dușmanii lui Hitler și Antonescu".

Atitudinea capitulantă față de munca pentru mașina de război hitleristă și pierderea regimului.

În ajunul întoarcerii tovilui M. la Caransebeș tovilii din Caransebeș ne-au trimis o informație despre munca lor la construirea aeroportului. Însă tovilii noștri au început să lucreze la această muncă încă din toamna anului 1941. Tovii nu au opus nici rezistență împotriva acestei munci pentru mașina de război a lui Hitler. Tovii ne-au raportat că ei au pus dela început "drept scop câștigul prin muncă de acord". Iar efortul care l-au făcut în primele zile și săptămîni a dus la istovirea prietenilor noștri din punct de vedere fizic. Tovii noștri în frunte cu X nu s-au trezit la scrisoarea C.C. din martie 1942, când i-a prevenit cu cazul muncii de acord a tovilor noștri din lagăr la construirea liniei ferate din Valea Jiului. Prin atitudinea lor antipartinică, tovilii din Caransebeș au contribuit la distrugerea fizică a deținuților patrioți la munca pentru aerodromul militar. Cu toate că tovilii erau atît de doritori de îndrumările noastre au uitat să răspundă la scrisorile C.C. din martie și iunie 1942. În luna oct. 1942 C.C. a adresat o a treia scrisoare, în care a scris: "Din punct de vedere politic ați venit în contradicție cu linia politică a partidului în momentul războiului antisovietic. În loc să lucrați puțin și încet, nu numai din punct de vedere de a economisi forțele prietenilor noștri", dar în primul rînd din punct de vedere politic pentru distrugerea și sabotarea mașinii de război". Dușmanul fascist a știut să aprecieze munca voluntară de istovire, impusă deținuților patrioți de către conducerea celulei în frunte cu tov. X. Procurorul regimului hitlerist i-a calificat "elemente de ordine și liniște" pe de altă parte Petrescu a amenințat pe calomniatorii lor cu băția. Regimul hitlerist a știut să aprecieze foarte mult și excluderea celor loo din colectiv, de către tovilii noștri conducători din Caransebeș și a expediat repede gapezești dintre cei excluși la Lugoj pentru liniștirea sufletească a tovilor noștri dela Caransebeș. Tov. Costică dela Văcărești ne-a informat în scris că 70 deținuți din cei loo excluși au fost trimiși dela Caransebeș prin Văcărești la Lugoj. Acești deținuți patrioți au manifestat un spirit adînc demoralizat și nesănătos ceea ce dă ocazie la provocări din partea administrației și a elementelor dușmănoase. Noi am critica prea blînd pe tov. noștri conducători dela Caransebeș în legătură cu aceasta în scrisoarea noastră din octombrie 1942.

În urma atitudinii laze și capitulante, tovilii noștri din Caransebeș au contribuit la distrugerea colectivului și ca urmare la distrugerea regimului dela Cra. la pierderea atelierelor la împrăștierea deținuților patrioți, la munca de robi infomețați și batjocoriți în alte închisori în împrejurimile dela Caransebeș.

Tovii noștri în frunte cu tov. X nu și-au recunoscut greșelile lor și nu le-au îndreptat. Mai mult, ei nu au răspuns nici pînă azi la scrisorile noastre din martie, iunie și octombrie 1942. Tov. M. reprezentantul celulei dela Caransebeș care a avut o atitudine partinică pînă în octombrie 1942, ne-a transmis spre surprinderea noastră o scrisoare în care ne comunică, că C.C. al P. a făcut aprecierea atitudinii tovilor de la Cra. și directivele sale pe baza informațiilor date incomplet, "trans-

./...

mise de către el. Exact vorbele lui P. din lagăr tov.M. a plecat înapoi la Crs. După aceasta el și tovii dela Caransebeș au rupt orice legătură cu C. C. al P. și cu Apărarea Patriotică. Insa noi am păstrat raportul tovilor și scrisoarea tovilui X. în care el scrie în numele tovilor dela Caransebeș atât de frumos și partinic: "Am dori să informăm partidul regulat despre manifestările vieții noastre politice și măsurile pe care le lăm în diferite ocazii, deoarece vă rog să acceptați necesitatea unui contact permanent, direct și bine organizat"... "Fiecare cuvânt al partidului înseamnă pentru noi un ajutor de neprețuit, pe care se sprijină întreaga forță organizată a colectivului nostru, unitatea sa politică și spirituală... Iată de ce, dragi tovi, vă rugăm să ne considerați o partinică din mișcarea Voastră pe care o conduceți, legată intim de gândurile și sufletul vostru cald".

Insa această partinică a noastră a trecut la lupta fracționistă împotriva partidului și a C.C. cum ne vor arăta unele fapte a tovilor X și M. și cele petrecute la Văcărești. în ultimul timp.

Celula din Văcărești dela atitudinea partinică la lupta fracționistă.

Tov.M. (reprezentantul tovilor dela Caransebeș) a avut o atitudine loială și partinică, până în octombrie 1942. El și-a îndeplinit însărcinarea sa specială din partea C.C. cu devotament. Sub conducerea lui celula din Văcărești a prelucrat Rezoluția C.C. din ianuarie 1942 și el a făcut o autocritică sinceră, cerută de către C.C. al P. în scrisoarea din martie 1942 adresată conducerii celei din Caransebeș.

În rezoluția sa din iunie 1942 celula din Văcărești ia apărarea unității partidului împotriva elementelor dușmănoase: "Față de încercările de muncă fracționistă din partea unor elemente dușmane clasei muncitoare și poporului sovietic, măsura de excludere din partid este cât se poate de justă. Celula de aici avind în jurul ei pe toți cei căzuți în lupta de clasă, face zid în jurul C.C. care ține steagul partidului sus, cu toate loviturile date de dușmanul de clasă, împotriva tuturor acelor care vor căuta să lovească în unitatea partidului nostru. Celula își exprimă mulțumirea sa față de Apărarea, cum i-a ajutat pe deținuți antihitleristi. Iar în ce privește ajutorul, se poate spune că în unele privințe el a fost depășit comparindu-l cu anii cei mai buni".

În rezoluția sa celula din Văcărești făgăduiește următoarele: "Celula noastră își ia obligația de a-și însuși complet linia partidului, de a face tot posibilul ca spiritul și conținutul Rezoluției C.C. să fie însușit de întregul colectiv înarmându-l astfel cu linia și tactica partidului. Deasemenea ea face tot posibilul de a ajunge conținutul Rezoluției în toate închisorile unde sînt tovi nostri. Cu toată greșala ei în ce privește "lupta de clasă" și dușmanul de clasă", celula a avut o atitudine partinică.

În legătură cu căderea organizației U.T.C. din Capitală toți dușmanii partidului nostru au pornit un atac concentric pentru distrugerea partidului nostru. Siguranța a lansat prin agentul provocator Nathansohn din nou svonul despre "provocatorii din C.C. Provocatorii hitleristi Metiu, Pavel și Ronea Peisacovici impropseau din nou veninul lor că "provocatorii din C.C. au dat pe activiștii tineretului". Traian imprăștiă svonul că în conducerea P. sînt provocatori. Tovul Ghiță și Stanca, orbiți de atitudinea lor dușmănoasă și fracționistă, iau în brațe manevra veche a siguranței, pusă la cale din nou prin Nathansohn și transmisă prin tov. Nicu și prin chest-unea "provocatorului din

C.C. al P. "Pentru acoperirea greselilor lor grave conspirative, a lipsei totale de vigilență și control și a luptei criminale fracționiste - ei totuși au luat în brațe manevra siguranței și campania mirsavy a bandei Met. Sub conducerea tovilui Ghita, Stanca sabotează toate hotărârile C.C. în legătură cu munca ei la apărare și introduce lupta fracționistă la Apărare împotriva Comitetului județean al P. din Ilfov, a tovilui Marius și tovei Leanca, care conducea o mare parte a muncii de ajutorare a diferitelor închisori. Atras - în lupta fracționistă C.C. al Apărării desorganizează legăturile cu deținuții patrioți și ajutorarea lor. Sub presiunea dușmanului hitlerist, a greselilor lor grave și nerecunoașterii și a calomniilor mirsavy a provocatorilor hitleristi (banda lui Met) și a fracționistilor (Stanca, Traian) vechi activiști ca tov. X. și Ms. cad în brațele dușmanilor partidului. Tovii X și rup legătura cu partidul și izolează celula dela Caransebeș de Partid și Apărare. Tov. M. determină pe fratele său să rupă legătura cu Apărarea, iar acesta cere ca toată familia să rupă legătura cu Apărarea. Tovii X. și M. îndrumază pe tov. S. la eliberarea lui să nu ia legătură cu partidul. Tov. M. scrie tovilui S. printr-o scrisoare că C.C. al P. l-a chemat la Văcărești însă el nu a dat ascultare cererii Partidului și sfătuște pe tov. S: "vite cu toată hotărârea familia (partidul). Pe de altă parte tov. X. cere în lagăr a adopta o atitudine loială față de C.C., nu se sfiește să declare tovilui B: "S-a făcut foarte rău, că a luat legătura cu partidul. Am anumite îndoieli. Până la eliberare nu pot risipi îndoielile mele.

Tov. Ms. a venit la Văcărești după plecarea lui M. la Caransebeș. El a refuzat sub pretextul "boalei" lui, de a da Apărării raport asupra situației din Caransebeș. Urmează operația lui și o perioadă de boală grea. Însă tov. Ms. n-a făcut raport nici după însănătoșirea sa și a plecat înapoi la Caransebeș, fără să dea raportul cerut. Acești tovi au introdus lupta fracționistă și la Văcărești. Alecu și Ms. au refuzat să dea raport asupra situației din Văcărești, acoperind cu calomnie colectivul din lagăr și C.C. al Apărării. El nu se spune hotărârii P. și Apărării și pleacă după insurtecțiuni noi la Caransebeș. În același timp urmașul lui un oarecare tov. Cristea din fruntea colectivului rupe legătura pe 5 săptămâni cu C.C. al Apărării. Însă acest tov. Cristea și-a dat arama pe față. În scrisoarea sa către Apărare el declară că, oricât, refuză să execute cerința Apărării și scrie "Persoana (tova Vera), pe care mi-ai indicat-o ca având încrederea ta (a P.) nu se bucură de aceeași încredere din partea mea. Ba din contră, face tot ce este posibil, ca părerea mea despre dinsa să fie cât mai proastă. În asemenea condiții eu nu pot. Nu discut nici măcar faptul dacă altă persoană mai de încredere nu ai găsit... După cât sînt informat, trecînd pela concurenții mei (siguranța) a recunoscut în dauna tatei unele lucruri găsite asupra ei. A mai recunoscut un prieten al ei, că e nu numai al ei. Aici stă de vorbă cu anumite persoane face drumuri în diferite părți, fără să dea cont nimănui cu cine discută și mai ales ce discută. Nimeni nu poate sta deasupra tuturor. Tu ști asta destul de bine. Cu alte cuvinte persoana în chestie poate fi considerată suspectă. Te rog ca altă dată să nu-mi mai recomanzi prieteni. Lasă-mă mai bine să mi-l aleg eu. Alecu a plecat de aici. Dela Ion n-am primit încă nimic. Voiajorul nu-l pot trimite decît peste 5 săptămîni. "Din scrisoarea acestui tov. Cristea reiese clar: 1. Tovii dela Văcărești au călcat hotărîrea C.C. de a primi pe tova Vera în celulă, cu toate că și s-a comunicat că purtarea tovei Vera a fost amînnutit cercetată. Ei au împiedicat-o să ia și să transmită partidului declarațiile tovelor Maria și Sofia asupra căderii lor. Ei au forțat-o insistent de a desconsoli munca sa și legăturile sale, cu toate că au fost preve-

niți.

După cazul desconspirării tovilui Valer la Caransebeș C.C. a pus pe tova Vera în gardă să nu trădeze secretele Partidului în legătură cu munca ei și ea a executat directiva C.C. în mod conștiincios. La siguranță, cu toate bătăile și schingiuirile tova Vera n-a recunoscut buletinul scos din poșetă ei, că acesta s-a găsit în poseta ei și n-a confirmat nici prin iscălitura ei. Cu tovil prietenul ei s-a stabilit un alibi în caz de arestare. Prietenul său arestat în locuința ei a dat declarația după alibiul stabilit în comun. Tova Vera a arătat toate acestea fapte în repetate rânduri. Însă toate acestea nu împiedică pe tovil fracționști din Celula Văcărești să lanseze calomnia lor josnică că "ea a recunoscut materialul găsit asupra ei" și că "a dat pe prietenul ei care e nu numai al ei". Astfel tovil de alte Cristea s-au înjosit la rolul provocatorilor hitleriști din banda lui Metiu. Tovii dela Văcărești (Ms) știau că Vera avea legătură cu aparatul cent. al. Cu toate că ea a fost denunțată de servitoare, tovele au insistat "dacă n-a fost la mijloc o provocare sau provocator" (din C.C.) Ei au decăzut atât de adânc în mocirla fracționismului că declară pe tova Vera suspectă de a fi provocatoare: Cristea declară categoric că tovil dela Văcărești în viitor nu se vor mai supune disciplinei și hotărârii partidului. Ei nu vor primi pe membrii de partid verificați de organele partidului. În închisoare ei singuri vor alege pe membrii de partid în celulă. În munca lor criminală fracționistă acești inconștienți agenți ai dușmanului fascist, sabotează ajutorarea și apărarea deținuților patrioți. Ei au răspuns scrisoarea din 31 iulie 1943 a C.C. călcând centralismul și disciplina de partid se pun afară din rândurile partidului și urmează drumul provocatorilor hitleriști din banda lui Metiu.

Tovii dela Văcărești au introdus lupta fracționistă printre tovele dela Mislea. Cu toate că legătura între tovele și tovil pe deoparte și între tovil și partidul prin Apărare pe de altă parte a funcționat regulat, tova Maria a declarat: că "n-a avut posibilitatea de a transmite declarația Tova L. a refuzat să raporteze asupra situației tovelor dela Mislea, birfind apărarea că ele n-au fost ajutate deloc" și că încă tova Ana Paucher s-a plins că nu sînt ajutate" și "decî nu are nici un rost să facă vreun raport." (declarația făcută tovei Vera). Fapt este că după o ședere de cîteva luni la Văcărești ea n-a transmis nimic pentru ele dela Apărare mulțumindu-se să ia din ea și celelalte fete bani, pachete și medicamente transmise de Apărare prin tova Vera. Pe de altă parte din cele relatate de tova L. și transmise prin tova Vera asupra situației dela Mislea reiese că au un regim de distrugere fără vre-o rezistență din partea lor, sînt bolnave și istovite de munca din atelier. Ele nu fac nici o muncă politică L. a declarat că ele n-au altă sarcină decît "lupta cu administrația". Însă ele nu duc nici o luptă și rupînd legătura cu Apărarea și partidul ele împiedică organizarea luptei pentru îmbunătățirea regimului.

Tovii dela Văcărești au avut un ajutor de neprețuit din partea partidului. Ei au primit tot materialul de partid, inclusiv buletinul de informații al C.C. și ziarul "România Liberă" Însă adînc demoralizați, pierzînd încrederea în partid și conducerea sa ei nu se ocupă decît cu bagatele lor fracționiste, cu răspîndirea calomniilor lansate de siguranță și de provocatorii hitleriști și răspîndesc demoralizarea și panica între membrii de partid din închisori atrăgîndu-i în lupta fracționistă. Acești tovi să facă comparație între ei și tovil noștri internați dela Văcărești a căror viață este de o sută de ori mai grea și mai în pericol. Iată ce ne scrie dela Văcărești tovil Costică, fostul responsabil dela colectivul din Văcărești.

./...

Credem că ne veți scuza tăcerea atât de îndelungată. Nu v-am scris pentru că nu am avut o cale sigură și că n-am cunoscut adresa voastră de acum. Profităm de acest prilej de a face cunoscută situația noastră. În cele 11 luni petrecute noi am parcurs un drum spinos, plin de greutate și de suferințe. În primul timp când am sosit aici, am găsit o situație extrem de grea și o atmosferă încordată. Familia noastră (partidul) s-a prezentat prost din toate punctele de vedere. Majoritatea erau infectați de boală (fractionism) care bîntuia la vechea lor locuință (lagărul din tg. Jiu). Cu asemenea oameni într-o asemenea situație era foarte dificil. Toti indiferent de această boală, eram hotărâți să ne creiem un rost așa cum ne-ai sfătuit în repetate rânduri când eram acasă. Am avut un sprin neprecupet din partea familiei Ghiță (ei erau neatingși încă de fractionism în timpul plecării lor) care au venit împreună cu noi. Am sădit împreună o grădină mare și comună care n-a întârziat să dea roadele din cele mai bune. Boala (fractionismul) de care sufereau unii a fost în scurt timp lichidată și nu fără unele greutate dar în mod irevocabil. Majoritatea sdrobitoare se simt acum ca noi născuții. Deși din punct de vedere fizic situația familiei noastre nu e prea îmbucurătoare, totuși din punct de vedere moral nu lasă nimic de dorit.

Urmează descrierea suferințelor lor de aproape un an. Printr-o voință neclintită și luptă ei au reușit să îmbunătățească simțitor regimul lor și ei scriu: "Sîntem convinși că dacă am avea posibilitatea și v-am trimite un bilanț detaliat (iată ei sînt conștienți de datoria lor cu tot riscul vieții lor) al celor 11 luni de zile, v-ați declara satisfăcuți. Căci am procedat tot timpul după vechile voastre sfaturi care s-au verificat în practică ca utile și demne de urmat". Mai departe tovil Costică confirmă cele primite dela Apărare și indică tot ce au nevoie pentru iarnă. Tov. Costică termină astfel scrisoarea: "Cu a doua ocazie vom scrie mai detaliat despre noi (fără ca noi să cerem). Vă rugăm să ne scriți (ei nu rup legătura pentru cinci săptămîni) mai des despre tot ce ne poate interesa. Simțim mult lipsa voastră, dar căutăm ca într-o anumită măsură să compensăm această lipsă prin proprii eforturi". Sub amenințarea reală a vieții lor tovil nostru dela Vapniarka nu au căzut în panică și nu s-au izolat. Cu tot pericolul ei au trimis zeci de scrisori către rudele și cunoscuții lor în care au descris situația lor ceea ce a contribuit la acțiuni pentru îmbunătățirea regimului și la stringerea unei sume de peste 1.400.000 lei prin rude și Apărarea patriotică.

Dragi tovi X, M., Ms, L și ceilalți tovi dela Caransebeș Văcărești și Mîslea, comparați atitudinea și purtarea voastră cu cea a tovilor dela Vapniarka în frunte cu tovil nostru Costică. Într-o situație obiectivă mult mai grea, cu mulți volnavi infectați de boala fractionismului eu au reușit, pe baza liniei partidului directivelor și îndrumărilor noastre, prin lupta grea să îmbunătățească regimul lor și să călească unitatea de nestruncinat a rîndurilor lor. Devotamentul lor nemărginit față de popor, clasa muncitoare și partid i-a ferit să se infunde în mocirla oportunistului și a fractionismului. Din contră, ei s-au curățit de această sgară a dușmanului fascist din rîndurile noastre.

APELUL NOSTRU

Dragi tovi, voi ați primit hotărîrea noastră din iunie în legătură cu dizolvarea Internaționalei Comuniste. În acest document C.C. și-a descoperit fără teamă greșelile sale și ale întregului partid în muncă, le-a analizat și le îndreaptă și cu zi în cursul muncii. Avem rezultate îmbucurătoare mai cu seamă pe

- 11 -

sectorul subminării mașinei de războiu a lui Hitler și Antonescu dar am obținut succese mari și pe linia frontului Patriotic. C. Patriotic pe țară este pe calea realizării. La propunerea noastră din iunie pe baza platformei, avem dădarea unei serii de org. anti hitleriste cu care am început o colaborare strinsă. U. Patrioților s-a întins pe toată țara transformându-se într-adevărată organizație de masă și influența ei crește în masa poporului pe zi ce trece. La fel am realizat un mare succes în lupta pentru Uniunea Partidului. Frațiunea oportunistă Ghiță Stanca a fost lichidată. Stanca și-a urmat pe Martin trădătorul ei bărbat din banda provocatorilor hitleristi iar tovul Ghiță a luat atitudine categorică împotriva bandei lui Metiu. În scrisoarea sa din iunie 1943 el declară categoric: Cu tova Stanca eu am rupt orice legătură de la sfârșitul lunii decembrie 1942.. la sedința din aprilie a.c. pe care am avut-o cu tovil A. și M. eu am arătat că pentru divulgările făcute de ea, eu nu am nici un amestec direct, totuși port și eu răspunderea fiindcă făceam parte din același organ și am luat atitudine hotărâtă, nu numai împotriva atitudinii tovei Stanca, dar și împotriva aceluia care divulgă secrete sau lucruri interne de partid.. în privința activității criminale a lui Stefan (Metiu) și a celorlalți renegați în jurul său, eu m-am declarat categoric pentru combaterea și demascarea lor, atunci când am aflat că au început lupta în contra partidului na., după cum am fost tot atit de categoric pentru excluderea lui Iancu, Stefan (Metiu), Mihalcea (Pavel) și sancționarea celorlalți atunci când ei au călcat disciplina de partid și au început lupta deschisă fracționistă împotriva partidului. Tov. Ghiță termină astfel scrisoarea: "Sînt la dispoziția C.C. rămînînd un disciplinat și devotat membru de partid. Aștept cu nerăbdare să fiu încadrat în muncă."

Astăzi C.C. al Partidului nostru stă mai unit și mai monolit ca oricînd în fruntea partidului nostru. Provocatorii hitleristi au fost goniți și izolați pretutindeni. Toți tovilii ceferisti i-au alungat pe trădătorii Pavel, Răceanu și Alexe care s-au unit cu Hugo Baraniv trokistul agent de siguranță. Trădătorul Alexe a dat legăturile lui de partid cu tovil dela Malaxa pe mîna banditului Metiu pe care agenții siguranței urmărind pe muncitorul Merior în întineric i-au arestat din greșeală dela o întîlnire cu acesta. Acum siguranța își mușcă buzele. Organizațiile regionale, fără nici o excepție s-au unit și fac zid neclintit în jurul C.C. al partidului împotriva tuturor dușmanilor partidului clasei muncitoare și poporului român. Provocatorii hitleristi n-au reușit să rupă nici un membru de partid afară de tovil muncitori de la Malaxa, atrași mîselește în cursă de către nemernicul trădător Alexe. Toți acei tov. rătăciți dela Văcărești Caransebeș și Mîslea care au speculat în mod mecanic ruperea în două a C.C. și partidului după cazul luptei fracționiste din 1930, s-au infundat în mocirlă luptei fracționiste, identificîndu-se cu atitudinea criminală a provocatorilor hitleristi contra partidului și C.C. Ei improască svonurile lansate de siguranță și răspîndite de banda lui Metiu, declarînd: "Noi dinăuntru nu putem ști cine are dreptate" (declarația Mariei făcută tovei Vera). Este o rușină pentru tovarășii dela Caransebeș, Văcărești și Mîslea că ei deslănțue lupta fracționistă împotriva partidului și tocmai în momentul cînd partidul afară a lichidat-o și a izolat complet pe cei cîțiva provocatori hitleristi. Această luptă fracționistă și izolarea voastră de partid și spărare pun viața voastră în pericol direct în momentele hotărîtoare ale luptei cînd gestapoul și slugile lui Hitler se vor arunca asupra voastră.

./...

Dragi tovarăși, ziua victoriei și a eliberării voastre e aproape. Glorioasa armată roșie a eroicului marele popor sovietic condusă de iubitul tov. Stalin a pornit ofensiva de toamnă trecind Nipru și se apropie. Aliații U. Sovietice după prăbușirea Italiei fasciste dau lovituri din ce în ce mai mari Germaniei hitleriste. Sîntem în pragul realizării frontului al doilea în apusul Europei și al debarcării în Balcani. În ciuda tuturor greutăților partidul nostru a înprinat linia luptei. El va lega primele lupte hotărîtoare ale poporului pentru doborîrea regimului hitlerist al brădătorului Antonescu cu lupta pentru eliberarea voastră și a tuturor patrioților închiși și internați, conform platformei sale de luptă din iunie.

Vă cerem să prelucrați scrisoarea noastră din 31 iulie către tovarășii din Văcărești împreună cu această scrisoare. Rugăm pe tovarășii răstăciți și alunecați pe panta luptei fracționiste să urmeze exemplul tovarășilor dela Vapniarka, să-și facă autocritica sinceră și bolșevică, să se supună centralismului și disciplinei de partid, fără de care nimeni nu poate să fie membru de partid.

Vă trimitem salutul nostru tovarășesc și al întregului partid.

octombrie 1943

CC al P.C.R.

CADEREA ORGANIZAȚIEI U.T.C. din
JUDETUL ILFOV

1. Urmăriri, provocări și arestarea.

La sfârșitul lunii August și la începutul lunii septembrie, siguranța capitalei a arestat întregul activ al U.T.C. afară de cei dela Studenți, Statistică și Evrei. Lipsa de vigilență de sus în jos, neînșușirea și nerespectarea regulilor de conspirație în muncă au avut ca consecință urmărirea și semnalarea tuturor activiștilor în frunte cu Traian, pe altă parte pătrunderea provocatorilor în organizația U.T.C. la C.F.R.

În toamna 1941 C.C. al U.T.C. în frunte cu tov. Stanca a disolvat sediul Comit. Jud. din care făceau parte Toma, Maxim și Mihai, însă n-a luat nici o măsură de izolare și de ferire a activiștilor din noul Comitet Județean. Încă în luna noiembrie 1941 tov. Victoria a fost urmărită și identificată la o întâlnire cu Mihai.

Mihai a fost urmărit pas cu pas și prin el au fost semnalati sau urmăriti toți activiștii cu cari el a venit în contact. La fel au fost semnalati și urmăriti toți activiștii care au venit în contact cu Toma (Traian, Victoria, Lenuta, Sovarel, Ghiță II, Lucian, Irina, I. Georgescu etc.) La sfârșitul lunii mai Siguranța avea pe toți activiștii U.T.C. în mâinile ei, și putea să procedeze la arestarea lor. Siguranța a procedat la arestări abia după trei luni, numai atunci când ea a descoperit toate legăturile și organizațiile U.T.C. (afară de organizațiile și legăturile tovilor Cornel și Victoria care au fost arestați în urma lipsei criminale de vigilență a lui Traian cu oficile). Căderile au început cu arestarea lui Toma predarea materialului provocatorului Păsculescu. Lipsa de vigilență, călcarea regulilor de conspirație, purtarea lașă de Siguranță pe de o parte, urmăriri, semnalări și provocare pe de altă parte sunt cauzele căderilor în general. Însă căderea UTC din Capitală are trei trăsături particulare.

1. Că Traian și Toma cei doi primi conducători ai U.T.C. au umblat la întâlniri și au fost arestați cu oficile și cu listele întâlnirilor.

2. Siguranța a ieșit cu semne și parole la întâlniri și a reușit să aresteze pe activiști.

3. Toma activistul al doilea principal a mers cu agenții la întâlniri și cu ei împreună s-au aruncat asupra lui Traian, primul activist.

Această cădere cu aceste trei trăsături stă fără pereche în istoria mișcării noastre.

2. Răspunderea C.C. al P.C.R. în căderile U.T.C. din Capitală. Atitudinea oportunistă și fracționistă a tov. Ghiță.

C.C. al P.C.R. a însărcinat pe tov. Ghiță cu conducerea muncii U.T.C. după ce el a fost scos din munca de conducere a Comitetului Județean Ilfov a partidului. Tov. Ghiță a fost pus la noua sa muncă fără să facă autocritica greșelilor sale conspira-

./...

tive, semnalate mai târziu în Rezoluția C.C. din ianuarie 1942. După ce tov. Ghiță a respins critica greșelilor sale la sed. C.C. din mai 1942, el a fost prevenit în scrisoarea tov. Mariș din 20 iunie 1942 și asupra greșelilor sale noi conspirative săvârșite în muncă, asupra greșelilor conspirative ale tovei Marioara, instructora C.C. pe lângă U.T.C. și asupra lipsei de control al tov. Ghiță, asupra noilor greșeli conspirative ale tov. Marioar. După arătarea concretă a greșelilor tov. Ghiță a fost avertizat astfel: "Lipsa aceasta de control sever după prevenirea noastră, poate să vă ducă și dacă tu nu va lua măsuri, va duce la căderea voastră. Încă odată subliniez "numai prin învingerea bolșevică a spiritului de trufie, sursa tuturor greșelilor tale, te va scuti în viitor de repetarea greșelilor cu care ești legat. Te rog insistent să dai educație revoluționară Marioarei și activiștilor cu care lucrezi - să învețe din greșelile tale, cum ne învăță "Lenin. (Scris. tov. Marius către tov. Ghiță 20 iunie 1942). Însă tov. Ghiță a refuzat să discute analiza greșelilor sale. Din contra tov. Ghiță a avut la sedința din 1 iulie 1942 cu tovil Stanca, Ma-Marioara și Traian o atitudine oportunistă și fracționistă. Tov. Ghiță susținut de tova Marioara a cerut scoaterea regulei conspirative a muncii de sabotaj activ din proiectul "Directivele pentru activiștii dela U.T.C." El a cerut în scris desconspirarea sigurei legături organizatorice a U.T.C.: "Ținerea legăturilor individuale între conducătorul grupei și fiecare utecist în parte, trebuie să se facă în condițiuni obișnuite la fabrici în timpul lucrului, la școală și universitate în orele de curs, bibliotecă, căminuri etc. Deasemenea și în cartiere în locurile de întâlniri obișnuite ale tineretului din cartier, evitându-se întâlniri conspirative, atunci când nu sînt necesare pentru ca tinerii să nu fie suspectați și expuși la căderi". Completările lui tov. Ghiță la "Directive" primite la 8 iulie 1942).

Activiștii U.T.C. își făceau întâlniri pe străzi, cafenele, cofetării (Toma, Mihai, Ghiță II), iar cafenea lui Dinuț era locul obișnuit de întâlnire a U.T.C.-iștilor dela CFR.

Tot la această sedință (1 iulie) tov. Ghiță a luat apărarea atitudinii oportuniste a tov. Marioara, instructora, în loc să combată greșelile ei grave conspirative. Călcînd hotărîrile C.C. și regulile centralismului, el a declarat pe tova Marioara ca legătură superioară a tovei Donca, care după hotărîrea C.C. a fost pusă sub controlul tov. Stanca:

"Marioara e legătura superioară a lui Donca, voi să nu vă băgați în aparatul nostru (Declarația tov. Ghiță în sedința din 1 iulie 1942). Tot la această sedință s-a stabilit că tov. Ghiță n-a dat nici o îndrumare concretă tovilor dela U.T.C. în frunte cu tov. Traian în munca conspirativă și în special pentru procurarea caselor.

Tov. Ghiță s-a lăudat în raportul său din 26 iulie 1942 cu munca sa conspirativă astfel: "Noi am ținut tot timpul atenția încordată cadrelor și activiștilor asupra acestor probleme". (Raport 26 iulie - pag. 15).

Iată faptele care arată cum și-a încordat tov. Ghiță atenția asupra problemelor securității și muncii conspirative.

1. El a admis ca tova Marioara să plece din sedință Duminecă pe jos la iafta cu Plocești și să se întoarcă înapoi. Numai după protestul tovilui Mihai Traian a renunțat la această călcare grosolană a conspirației.

2. Pe baza propunerii tovilor Traian și Stanca au numit pe Toma în biroul Comitetului județean al U.T.C. fără să cunoască măcar numele lui Toma.

3. N-a luat nici o măsură pentru părăsirea casei lui I. de către Traian, după ce acolo s-a ținut sedință fără control a agitpropului împreună cu Toma și după ce Iancu a anunțat urmărirea sa.

N-a luat nici o măsură după ce tova Adela l-a prevenit prin Traian și prin instructora că a fost urmărit dela întâlnirile cu Toma.

După prevenirile lui Mihai că Păsculescu e acuzat de muncitori ca provocator, n-a dispus ruperea legăturii cu Păsculescu care a ajuns responsabilul celulei dela C.F.R.

N-a prelucrat cu tovi Mariocara, Traian și cu activiștii lucrarea tov. Cornel "Activistul conspirativ" care a oglindit activitatea conspirația plină de greșeli conspirative ale activiștilor în frunte cu tov. Traian și tov. Cornel.

7. A încurajat sabotarea legăturii cu Comit. Județ. al partidului către tov. Traian în timp de patru luni.

8. A încurajat campania fracționistă a tov. Traian și a tovilor dela Statistică contra instructorul Comit. Jud. al partidului, care a fost denunțat în public.

9. N-a luat nici o măsură contra tovilor raian care s-a plimbat pe stradă cu tova Angela urmărită, a mers la "cizmarul" apărării și dormea la Angela.

10. S-a sustras dela controlul C.C. prin atitudinea sa fracționistă caracterizată prin declarația lui: "Voi să nu vă băgați în aparatul nostru și a refuzat să informeze C.C. prin tov. Marius asupra activității lui și a activiștilor de sub conducerea lui, declarând: "Noi nu lucrăm pentru Europa". În tot timpul muncii sale n-a prezentat nici un raport dela activiștii principali. (Traian, Toma, Victoria, Cornel, Lenuta și Ghiță II).

11. A discutat cu Traian viața internă a secret. C.C. în legătură cu chestiunea lui Maria (scris. 12 augus. a tov. Traian)

12. Ia sedința C.C. din 9-14 septembrie s-a lăudat cu activitatea rodnică a provocatorilor în frunte cu Păsculescu și cu casele conspirative procurate de Toma prin ei. În schimb tov. Ghiță și activiștii de sub conducerea sa n-au procurat aici o singură casă.

În sedința din septembrie cu tovi Marius și Stanca, greșelile și atitudinea oportunistă a tovilor Ghiță au fost arătate și analizate raportul tov. Marius din 4 sept.) Tov. Ghiță a fost criticat că a muncit fără grijă și cu nepăsare. El n-a pus munca conspirativă ca o problemă concretă, principală a tuturor activiștilor și membrilor dela UTC. El n-a prelucrat concret cu tovi Mariocara și Traian regulile de bază ale conspirației de azi în legătură cu casele, controlul dublu al legăturilor, organizarea întâlnirilor și sedințelor și toate aceste reguli au fost călcate în picioare de activiști începând dela tov. Traian până la ultimul U.T.C.-ist.

Răspunderea tovarăsei Stancea

Tov. Stancea a dovedit o atitudine liberală și neprincipială față de greșelile tovilor Traian în tot timpul muncii lor comune. Ea s-a solidarizat cu teoria lui asupra "luptei și frontului național revoluționar" al poporului român. Ea a încurajat și a susținut pornirile personale ale tov. Traian în chestia tovilor Popescu, Lenuta și a lui Maria mai târziu. Tov. Stancea a susținut atitudinea antipartinică a tovilor Traian față de Comitetul județean al

./...

partidului, cînd acesta s-a supărat din cauza criticei muncii sale și a rupt legătura cu Comitetul județean al partidului.

Predînd tovilui Traian întîlnirile fixate cu secretarul Comit. județean al partidului, ea a tolerat și n-a luat nici o măsură contra tov. Traian, care nu ieșea la aceste întîlniri, la care secretarul Comit. județ. al partidului a ieșit de 16 ori! Ea n-a ridicat chestiunea sabotării legăturii de către tov. Traian la ședințele cu tovil Ghiță și Marioara cu toate că tov. Traian i-a declarat că n-a ieșit la întîlniri, fiindcă a dormit sau fiindcă a avut "alte întîlniri". Ea a încurajat campania fracționistă a tovilui Traian și a tovilor dela Statistică împotriva instructorului Comit. Județ. al partidului, care a fost provocată în mod public, în schimb ea a dat tot concursul pornirilor personale ale tovilui Traian în chestia tovei Maria ceea ce a adus la slăbirea vigilentei tovilui Traian în muncă. La ședința din 22 iulie cu tov. Marius și Mira tova Stanca a refuzat să ducă scrisoarea tovilui Maria adresată tovilui Ghiță și s-o prelucraze cu el. În care scrisoare a fost criticată lipsa de vigilență a tovilui Ghiță, în legătură cu munca conspirativă la Tineret. (Regulele conspirative la sabotaj activ și ale tinerii legăturilor). (Vezi declarația tovei Stanca din 12 februarie 1943 în care ea se laudă cu acest refuz).

Tova Stanca a ținut aproape săptămînal legătura cu tov. Traian, fiind preocupată de chestiunile ei personale și atitudinea ei fracționistă, ea nu a controlat activitatea conspirativă și legăturile tovilui Traian, care călca toate regulile conspirației în munca afară de rolosirea mașinei.

După căderea U.T.C. ea împreună cu tov. Ghiță au căutat să desvinovătească pe tov. Traian, ascunzînd toate greșelile lui și popularizîndu-l ca singuri care au respectat regulile conspirative dintre activiștii dela U.T.C. În raportul ei fracționist predat la 26 februarie tov. Stanca arată că activiștii dela apărare umblau cu liste, notițe și material, însă ea n-a prelucrat aceasta cu tovil Ghiță, Marioara și Traian care la fel a căzut cu efi, raport financiar și notițe. Ea n-a luat nici o măsură cu toate că se vedea regulat cu tov. Traian. În atitudinea ei fracționistă și neprincipială tova Stanca a mers așa departe și a dispus trimiterea tovei Ad. dată de Toma la Siguranță și semnalată la întîlnirile cu Toma, la tov. Maria în închisoare și la rudele acestuia și de atunci tov. Ad. este urmărită pas cu pas, la fel ea a admis trimiterea și tovei L. ilegală la rudele lui Maria, periclitînd și această tovarășă.

Greșelile tovarășei Marioara

În autocritica ei din 18 februarie 1943, tov. Marioara, instructora C.C. al P.C.R. lîngă C.C. al U.T.C. caută să arate lipsurile ei în munca conspirativă. Ea scrie următoarele: "Din cauza atitudinii neprincipiale eu mi-am făcut munca mai ales în luna iulie fără simț de răspundere și devotament." (Pag. 3) "Din cauza continuării atitudinii neprincipiale și nerecunoșterea sursei greșelilor mele eu am ajuns la o stare și atitudine nepartinică. Completă delăsare și lipsă de devotament în muncă" (Pag. 2) "nerecunoșterea sursei greșelilor a avut drept rezultat că în noua mea muncă am continuat aceleași greșeli, nu mi-am însușit și nu am aplicat în viață regulile de bază ale vigilentei și conspirației în timp de război, am menținut legătura cu apărarea periclitînd astfel aparatul din care făceam parte. Am trimis pe tov. Donca în casă necontrolată, n-am controlat legăturile lui Traian. Nu am aplicat controlul dublu, legăturilor nu am luat măsuri concrete pentru organizarea caselor și nu am luat măsuri de izolare a provocatorilor și împotriva celor care au călcat disciplina și nu am controlat efectiv dacă măsura cu mașinile este

respectată și cum este organizată tinerea legăturilor. (Pag.2)
 "Prin lipsa de control, prin liberalismul față de Traian, manifesta prin faptul că l-am crezut și nu am luat măsuri împotriva ruperii legăturii cu locala partidului, ci ne-am mărginit mereu numai să cerem s-o refacă, noi l-am încurajat în sabotarea legăturilor cu locala".

Astfel au fost conduși și ajutați activiștii dela UTC din Capitală de către tovii Ghiță, Stanca și Marioara.

3. Greșelile conspirative ale activiștilor dela U.T.C. din Capitală

Tov. Traian, secretarul biroului județ. din Ilfov al UTC și membrilor C.C. al U.T.C. a dat dovadă de un sectarism oportunist la munca politică, organizatorică și conspirativă. El a teoretizat abaterea C.C. UTC în chestiunea caracterului luptei naționale a poporului român și a fost autorul moral al lozincii "Frontul național revoluționar" lansat de Comit. Reg. al partidului din Parat. Cu toate că s-au prelucrat cu el problemele U.T.C., el în munca sa la U.C. a copiat partidul (prelucrarea problemelor și sarcina partidului, creierea celulelor în loc de grupuri etc.

În munca sa tov. Traian a manifestat un spirit îngimfat anarhic, mic burghez mai cu seamă față de activiștii tineri muncitori cu un nivel mai scăzut. (Tovii Ioan, Mircea din colectivul lui Ghiță II secretarul sectorului Galben). Păcind cunoscând cu tov. Maria s-a îndrăgostit de ea și a suprapus sentimentul lui personal asupra interesului partidului, punând chestiunea ei pe primul plan la toate ședințele sale cu tov. Ghiță. Sub pretextul unei critici "aspre" a rupt legătura cu Comitetul județean al partidului și a sabotat-o timp de patru luni. Prin membrii de partid dela Statistică a declanșat o luptă fracționistă contra Comit. județean al partidului, care a permis instructorului său V. să plece în Transnistria "în misiunea pentru Hitler" (delcarția tovilui Traian din iunie 1942) și fără întrebarea Comit. județ. Tov. V., instructorul, a fost denunțat la Statistică în mod public. El a sabotat hotărîrea C.C. al U.T.C. pentru agitpropul în legătură cu Meetingul și Apelul Tineretului Antifascist dela Moscova și a intrat la tov. Maria în loc să organizeze ascultarea Meetingului și transcrierea Apelului cum era hotărît. N-a controlat Buletinul nr. 4 al C.C. al U.T.C. în care a fost tipărit și răspîndit un articol cu caracter imperialist în chestiunea Basarabiei și în care notele tovilui Ghiță asupra desbaterilor și Apelul mitingului antifascist dela Moscova au fost ciuntite și deformate. C.C. i-a cerut un raport de muncă pentru data de 1 August, el a scris o scrisoare lungă cu calomnii și cu caracter fracționist împotriva C.C. în chestia Mariei cu data de 12 august și a căzut la 3 septembrie fără să predea raportul lui de muncă.

În munca conspirativă a avut o lipsă criminală de grijă și vigilență. Cu toate că a fost prevenit de către Mihai că Păsculescu a fost suspectat ca provocator n-a ținut cont de observațiile tov. Ghiță, a lăsat pe Toma în legătură cu Păsculescu și l-a propus în ședință cu tov. Ghiță și tov. Marioara ca secretar al organizației U.T.C. la C.F.R. El n-a controlat nici pe Toma, care mergea la toate întîlnirile sale pe jos și cu tranvaiul urmat de agenții siguranței. Tov. Traian își făcea întîlnirile cu Toma și cu alți activiști aproape mereu pe același stradă Aviator Petrescu Grețu), de unde V. și M. reprezentanții Com. jud. al Partidului au plecat urmăriți și unde el a și căzut. I s-a dat la dispoziție tova Ad. ca tehnic pentru ducerea de material și pentru aducerea tovarășilor la întîlniri și ședințe. El nu s-a sesizat și n-a luat nici o măsură cînd tova Ad. i-a raportat că a plecat urmărită dela întîlnirile cu ea. El a continuat să iasă direct cu material, notițe și efci la întîlnirile sau ședințe, pînă cînd a căzut la întîlnirea lui cu Toma.

./...

În timp de aproape de un an n-a procurat nici o singură casă pentru întâlniri sau ședințe. Această problemă n-a fost sarcină concretă pentru el și prin el pentru activiștii de sub conducerea lui. El nu numai că a aplicat controlul dublu al legăturilor, dar n-a controlat nici măcar legăturile lui directe (Toma, Mihai) cari s-au înconjurat de provocatori și veneau la el și la alți activiști pe jos sau cu tramvaiul însoțiți de agenți. Din luna aprilie aproape toate ședințele și întâlnirile activiștilor aveau loc pe străzi sau în cafenele sau cofetării. La ședințele atît el cît și Toma intrau direct fără controlarea casei înainte ca Toma, Irina sau Lucian să fie aduși la ședințe. Astfel agenții siguranței au ajuns la casele (Cehoslovaca, Lucian, care era și casa conspirativă de locuit a tovarului Traian).

N-a ținut cont nici de securitatea lui, întâlnindu-se cu activiști compromiși și din alte organizații, astfel el se întâlnea cu tova Angela, activistă dela Apărare și compromișă cu care se plimba, dormea la ea și a mers cu ea la cismarul la care veneau aproape toți activiștii apărării aceasta în ajunul arestării tovei Angela cînd ea a fost urmărită pas cu pas.

Astfel tov. Traian n-a socotit și a călcat toate regulile de bază a conspirației arară de întrebuintarea mecanică a mașinelor, iar după el și activiștii dela U.T.C. n-au respectat aceste reguli, ceea ce a avut ca rezultat arestarea întregului activ al Tineretului din Capitală.

În arestul prefecturei de poliție siguranța a spionat cu un microfon ascuns convorbirile tinerilor arestați. În prezența tînărului Săndulescu a fost înscenată o convorbire telefonică după care Siguranța ar fi pe urmele tipografiei partidului. Tov. Traian a făcut jocul Siguranței și a trimis pe tînărul S. (dîndu-i ca semn de recunoaștere o bucată din cămașa cu sînge) la tov. Nicu să anunțe partidul despre descoperirea tipografiei. Mai departe pe urma pîlăvrăgurilor lor tov. Traian a răspîndit panică printre tovarii arestați acuzînd conducerea partidului că în sînul ei trăiesc oameni cari au divulgat lucrurile ce nu au fost declarate la pretură sau nu au fost tipărite. (Provocarea Siguranței prin agenții Zaharia, Haimson și Natanson) și a răspîndit minciuna grosolană ca el nu cunoaște pe Tamaș Gh. "care i-a fost dat de partid și care era mai suspect decît provocatorul Toma". (Declarația lui Traian făcută tovarului Nae). Sub influența lui Traian tovarii arestați au fost demoralizați și n-au dat declarații asupra căderilor. Iar înscenările Siguranței transmise de tov. Traian au fost folosite de către tovarii Nicu, Stanca și Ghiță de o parte și de către ticăloșii agenți hitleriști Meș și Pavel pe de o altă parte pentru răspîndirea panicii și neîncrederii în conducerea partidului, pentru demobilizarea și distrugerea lui.

Greșelile celorlați activiști dela U.T.C.

Toma a dovedit o lipsă criminală de vigilență în muncă legîndu-se de o grupă întreagă de provocatori și suspecti (Păsculescu, Bahamat, Radu și Dinuț) cari au dat rapoarte mincinoase.

El a tîrît după el Siguranța la Traian, Victoria, Ghiță II, Just. Georgescu și alții activiști mergînd pe jos și cu tramvaiul cu toate că primea bani pentru mașină și raporta întotdeauna că merge cu mașina. La toate întâlnirile lui (Irina, Lucian, Păsculescu etc.) mergea cu buzunarele pline de materiale, notițe și întâlniri, însușind metoda tovarului Traian.

Tov. Lenuta, fosta instructoare a C.C. a primit un avertisment și este pusă la munca de jos la tineret în urma activității și atitudinii ei în legătură cu lupta fracționistă a lui Iancu. În hotărîrea C. C. în chestiunea ei se spunea: "din lipsa de devotament față de sarcinile și linia lui ea a făcut greșeli conspirative cu urmări grave". Ea n-a învățat nimic din greșelile ei. În munca de jos la Tineret a continuat să ție legături necontrolate (croitorul Atanasaov unde a fost arestat Iancu, Florea Voicu) ea mergînd pe jos a adus agenții la o casă a C.C., de unde mergea la întîlniri făcute în apropiere și înapoi. În urma lipsei criminale de vigilență a lui Voicu, care a introdus-o în casă fără control, ar fi putut să cadă aparatul tehnic al C.C. al partidului. Ea și mai puțin a respectat regulilel conspirației în munca ei cu activiștii. Ea a adus pe agenți la tov. Aurel, care a observat urmărirea lui dela întîlnirea lui cu Lenuta.

Tov. Victoria - A fost sancționată în urma greșelilor ei conspirative și scoasă din biroul Comitetului Județean. Cu toate acestea ea s-a dovedit, după Cornel, cea mai conspirativă, deoarece siguranța cu toată sesizarea ei la întîlnirea cu Toma din luna mai n-a putut să controleze activitatea și legăturile ei.

Tov. Cornel A folosit mașina la întîlniri însă habar n-a avut de regulile conspirației, a scris o lucrare despre munca conspirativă "Activistul conspirativ" plină cu greșeli grosolane, care ogîndeau munca conspirativă a activiștilor dela U.T.C. dela tov. Traian în jos. După ce tovarăsa Victoria nu a mai ieșit la întîlnire și control el a fost arestat după isfca găsită la tov. Traian pentru tova Victoria și Neață, unde a mers s-o anunțe pe tov. Victoria și a fost întîlnit de agent.

Mihai: Vechiu membru de partid și activist al U.T.C. a fost filat în permanență încă din 1941 tîrînd pe agenți după el la toate întîlnirile în diferite rînduri a înșelat conducerea lui și în muncă a lucrat fără devotament și vigilență călcînd toate regulile conspirației (mergea pe jos și cu tramvaiul la întîlniri, primea și făcea vizite la activiști compromiși, întîlnirile le făcea la cafenele și cofetării).

Tov. Ghiță II - A fost urmărit dela Toma. Si el la rîndul lui folosea tramvaiul la întîlnirile lui care le făcea pe stradă sau la cafenele.

4. Raportul tovilui Ghiță asupra căderii U.T.C. din Capitală

La sfîrșitul lunii septembrie 1942 s-a cerut dela tov. Ghiță aprecierea căderii U.T.C. din Capitală pe baza runcii conspirative a activiștilor. El a prezentat C.C. raportul său asupra căderii U.T.C. abia la sfîrșitul lunii ianuarie 1943 după o lună la hotărîrea C.C. în chestiunea lui. El a făcut un raport cu caracter fracționist în contradicție cu hotărîrea C.C. El a tras în redactarea acestui raport și pe tova. Marioara instructoarea care l-a iscălit împreună cu tov. Ghiță. În acest raport tov. Ghiță ascundea greșelile sale și ale activiștilor, greșeli care au dus la arestarea aproape a întregului activ dela Tineret și la distrugerea organizației U.T.C. din Capitală.

În scrisoarea ei autocritică din 23 februarie tov. Marioara caracterizează acest raport prin: "lipsa unei analize concrete în aprecierea asupra căderii Tineretului, deci ascunderea greșelilor noastre. Pag. 2 - punct. 7)

În acest raport fracționist tov. Ghiță acuză pe tov. Traian că n-a vrut să se ocupe de securitatea U.T.C. din cauza "legăturilor lui multe a legăturilor sale". (Tov. Ghiță a fost criticat deja în septembrie 1942 că a avut o atitudine împăciuitoare față de sectarismul în muncă a lui Traian, tov. Traian nu și-a împărțit munca cu membrii biroului județean, în munca lui conspirativă el n-a folosit pe tovele Victoria și ținea și legături personale cu activiștii din alte organizațiuni.

Tov. Ghiță se scuză că el n-a putut să ajute pe tov. Traian din cauză că nu a putut să țină legătura regulată cu el - până în luna mai. (Tov. Traian a căzut la 3 septembrie) El scuză și pe tova Stanca că n-a putut să ajute pe tov. Traian fiindcă și ea "fusesse încărcată de secretariat cu o muncă foarte grea, așa că nici ea nu a putut să dea un ajutor mai mare tovalui Traian" (Pag. 1), cu care tova Stanca se întâlnea regulat, cel puțin de două ori pe lună. Tov. Ghiță arată una și singura lui greșală concretă și larg justificată că n-a cercetat activiștii începând cu Toma, el doilea activist principal a cărui activitate n-a cunoscut-o și nu a cunoscut nici măcar numele lui (cum s-a stabilit la sedința din septembrie, sfidând critica greșelilor sale arătate în scrisoarea din 20 iunie 1942 și în raportul din 4 septembrie 1942

a tovalui Marius și în hotărârea C.C., el îndrăznește să afirme în raportul său fracționist: "Este adevărat că tov. Traian a respectat regulile stabilite de noi pentru luarea legăturilor" (pag. 5) În critica lucrării tovalui Horia "Asupra căderilor din August - septembrie 1942 la UTC" tova Marioara a declarat. Este adevărat că tov. Traian a respectat măsurile de securitate, este adevărat că el a ferit astfel pe cei cu care a avut legături". (Pag. 3) Ghiță susținut de tova Stanca învață pe tov. Horia și pe activiști că tov. Traian a respectat măsurile de securitate și a ferit activiștii de la cădere. Adevărul este că tov. Traian a călcat toate regulile și măsurile conspirative (afară de folosirea mecanică a mașinei) și că prin iafca găsită la el au căzut tovil Cornel și Victoria. Tov. Ghiță secundat de tov. Stanca și Marioara recomandă pe tov. Traian ca un exemplu de urmat: "Pentru partarea lui frumoasă cu toate torturile la care a fost pus, merită de dat ca exemplu. (Raportul Marioara Pag. 3) La tov. Traian s-a găsit material ilegal (efci, socoteli, note etc.) După care siguranța a arestat doi activiști. Tov. Traian a recunoscut materialul găsit asupra lui. Tov. Ghiță, Stanca și Marioara recomandă activiștilor pe tov. Traian să-l urmeze ca exemplu.

5) Sancțiunile hotărâte de C.C.

1. C.C. al P.C.R. blamează și condamnă atitudinea oportunistă și fracționistă a tovilor Ghiță și Stanca, care prin atitudinea lor împăciuitoare, lipsită de grijă și vigilență, au contribuit la greșelile activiștilor dela U.T.C., au ascuns greșelile tov. Traian, l-au încurajat în sabotezarea legăturii cu Comitetul Județean al Partidului și în preocuparea activiștilor și a organizației UTC din Capitală. C.C. a sancționat pe tov. Ghiță și Stanca într-o hotărâre specială pentru atitudinea și activitatea lor oportunistă și fracționistă în urma declarațiilor lor fracționiste, luând în considerație și vina lor în căderea U.T.C. din Capitală.

2. C.C. dă un vot de blam și un avertisment sever tovei Marioara, instructoarei C.C. pe lângă U.T.C. pentru greșelile ei în munca conspirativă, atitudinea oportunistă și fracționistă, lipsa ei de vigilență și control asupra activității tovalui Traian și a activiștilor dela U.T.C. și la în considerație ultima autocritică a ei din 23 februarie a.e. în a recunoaște greșelile și își ia angajamentul să se îndrepte în muncă.

./...

Tov. Traian a pus interesele sale personale sentimentele deasupra interesului partidului. In loc de muncă pozitivă el a manifestat o atitudine dușmănoasă și fracționistă contra Comitetului Județean al Partidului din jud. Ilvov, o lipsă criminală de vigilență și de grijă față de activitate, a înlesnit pătrunderea și acțiunea provocatorilor și a călcat toate regulile conspirației. Avînd în vedere că tov. Traian e vinovat direct de arestarea tovilor Cornel și Vitoria în urma efcei găsite asupra lui, el a recunoscut materialul găsit asupra lui, făcînd jocul Siguranței, calomniînd conducerea partidului, a produs panică printre activiști, precum a refuzat să dea declarația asupra căderii C.C. blamează acțiunea tovilui Traian și îl suspendă din partid. Tov. Traian va fi renegat în partid numai după darea unei declarații asupra căderii, a utocriticii severe, sincere și după ce a dovedit prin purtarea și activitatea lui că merită să fie membru de partid. C.C. a luat în considerație atitudinea patriotică a tovarășului Traian dela proces.

C.C. exclude din partid pe Toma, care după arestarea sa a devenit agent provocator, a ajutat Siguranței la descifrarea efclilor și s-a aruncat împreună cu agenții asupra tovilui Traian la o întîlnire.

C.C. recomandă excluderea din U.T.C. a lui Raul și Sovărel pentru atitudinea lor trădătoare la Siguranță.

C.C. exclude din partid pe Mihai pentru atitudinea lui provocatoare la Siguranță.

C.C. recomandă U.T.C. excluderea din U.T.C. a provocatorilor Păsculescu și Bahamat precum și a dubioșilor de provoca e Radu și Dinuț.

C.C. dă un ultim avertisment tovei Lenuța după avertismentul primit în legătură cu lupta fracționistă deslănțuită de Iancu.

Atrage atenția tovilui Ghiță II care a mers cu tramvaiul și pe jos la întîlniri și ținea întîlnirile și ședințele la cafenele. C.C. ia în considerație purtarea lui ireproșabilă la arestare, nerecunoscînd nimic.

După un avertisment tovilui Cornel pentru lipsa lui de vigilență ieșind la întîlnirea tovei Victoria cu Neață, unde nu avea ce căuta, după revenirea tov. Victoria la întîlnirile și controlul comun.

Dă ultimul avertisment tovilui Ionescu care cu toate prevenirile Comitetului Județean al Partidului a continuat să meargă la activiști și prieteni compromiși fără nici un rost, fiind arestat la casa lui Mihai.

Tov. Maria n-a avut nimic comun cu activitatea dela UTC. afară de legăturile ei sentimentale față de tov. Traian. Căderea ei se datorește atitudinii ei mic burgheze sentimentale și fracționiste. Ea a anunțat prin scris arestarea tovilui Traian ea, călcînd hotărîrea C.C. și angajamentul ei solemn de a ieși din casă numai la tratament, a tîrît pe tov. gazdă la fosta locuință a lui Traian și cu toate că în fața casei stătea un agent ea a intrat în casă, spunînd gazdei la despărțire, că știa că calcă disciplina de partid. Avînd în vedere că ea a refuzat să dea declarație asupra căderii sale, C.C. blamează atitudinea tovei Maria și hotărăște suspendarea ei din partid pînă la darea declarației cerute, a unei critice sincere și pînă la îndreptarea ei prin activitatea ei la întîlnire. C.C. a luat în considerație atitudinea ei patriotică la proces.

C.C. Hotărăște prelucrarea căderii dela Tineret și a învățămintelor din această cădere. El hotărăște popularizarea tovarășului Justin Georgescu ucis de călăii hitleriști, pentru purtarea lui patriotică și încă la cădere, purtarea demnă a tovilor Victoria și Ghiță II și Ionescu la prefectură și proces. Pe de altă parte hotărăște demascarea și infierarea provocatorilor Toma, Păsculescu, Bahmat și a celor care au avut o atitudine nedemnă la arestarea (Mihai, Sovăerel, Raul etc.).

6. Invățămintele căderii dela U.T.C. din Capitală

Nu se poate feri organizația și activiștii de loviturile dușmanului, când în muncă ești preocupat de chestiunile personale fracționiste, manifesti o lipsă de ură și vigilență față de dușman și nepăsarea față de activiști (tovii Ghiță, Stanca, Maricara și Traian).

Pentru a feri activiștii și organizația de cădere e nevoie de a reuni în muncă metodele și formele muncii de partid, reclădite pe baze de război, expuse în cele zece datorii ale fiecărui comunist din Rezoluția C.C. din ianuarie 1942.

Pentru a feri activiștii și organizația de cădere e nevoie de o vigilență permanentă și de respectarea și de aplicarea tuturor regulilor muncii conspirative (case, legături, ședințe, controlul dublu al legăturilor ascunderea materialului, nerecunoașterea activității și legăturilor ilegale la arestare cu toate schingiuirile, amenințările, promisiunile și cu toate declarațiile altora).

Fără o disciplină de fier nu se pot feri pe activiști și organizație de cădere. Deaceia trebuie însușit și aplicată directiva conducerii partidului. Numai prin respectarea fără nici o călcare a regulilor concrete de azi ale conspirației, putem să ne apărăm împotriva urmărilor arestărilor și putem descoperi pe provocatori. Numai astfel putem apăra partidul, activiștii și membrii săi de loviturile nimicitoare ale dușmanului. Orice călcare a regulilor de conspirație și orice palavrageală trebuiesc pedepsite până la excluderea din partid. (Rezoluția C.C. pct.6 vigilența și conspirația " pag.54).

DECLARAȚIE
=====

Subsemnatul ION V. TAFLARU, condamnat la detențiune pe viață pentru activitate intensă contra clasei muncitoare, pe baza articolului 193 alin. i, născut la 8 octombrie 1910 în com. Roșiori jud. Brăila, cu ultimul domiciliu în București str. Dr. Ernest Djuvara nr. 12, declar următoarele:

Din anul 1939 pînă în 1944 - august 23 - informatorii pe care i-a avut serviciul unde am funcționat eu, au fost următorii, în ordinea cronologică:

a) Lotul de informatori din sectorul C.F.R. cu care ținea legătura de serviciu detectivul STEFANESCU GHEORGHE, au fost : TUDOR NICU, taxator la I.T.B., fost pînă în februarie 1933 mecanic la atelierele Grivița C.F.R. și condamnat șase luni sau un an, pentru participare la greva din 1933. În urma plenarei regiunii București, ținută în Capitală în luna iulie sau august 1939, la care au participat circa 15-18 delegați din regiunea Buc. TUDOR a fost delegat secretarul organizației locale a P.C. din Capitală în locul lui DAVID CONSTANTIN, desărcinat.

La această plenară din partea C.C. al P.C.R. au participat: BELA BREINER și STEFAN FORIS. NICU TUDOR a deținut funcțiunea de secretar al organizației locale sau al regiunii Buc. pînă în vara anului 1940 - iulie sau august, cînd a murit de septicemie provenită de la o operație de hemoroizi. În 1939 nu-mi amintesc să fi avut vreo cădere de organizație în Capitală, dar în primăvara anului 1940 el a dat întîlnirea de pe str. Foca între tehnicul central și local - București, pentru a se face predare și primire de material de propagandă.

Elementele luate în supraveghere de la această întîlnire au dus - MULLER EUGEN, tehnicul central la descoperirea tipografiei CC al P.C.R. din parcul Rahova, iar SAPIRA NORA, tehnicul local la descoperirea depozitului de material al localei București.

Militanții organizației care au mai fost legați prin activitate și arestați, odată cu cei de mai sus au fost:

BOTA NICOLAE și ELISABETA BOTA, locatorii casei unde era tipografia centrală în parcul Rahova, FUSMAN TOBIAS și EISENBERG SIMON, tipografi și BUTENCO ANA ajutoare la tipografie, apoi SOJO ION frizer și soția lui din str. Elena Cuza, care erau depozitarii centralei, plus alte câteva elemente de importanță minoră.

Concomitent cu tipografia C.C. a fost descoperită și tipografia organizației locale București în str. Alex. Juster nr. 5 locuința lucrătoarei textiliste REGHINA ROTH. Identificarea casei unde se afla tipografia localei s-a făcut prin filajul lui VILOU VASILE, dat la o întâlnire tot de TUDOR NICU. VILOU luat în supraveghere de la întâlnirea cu TUDOR a avut întâlnire cu această femeie, care după precizarea lui TUDOR este tehnica localei, care deține tipografia și așa a fost căci la percheziție s-a găsit în locuința ei o mașină boston în curs de a fi pusă în funcțiune.

La începutul anului 1940 prin ianuarie sau februarie, TUDOR NICU ne-a furnizat informația că sînt chemați la Moscova o serie de fruntași ai P.C.R.-ului, între care a dat următoarele nume pe care le rețin: STEFAN FORIS, LUCA IASLO, TECHARI GEORGESCU, STRUL ZIGHELBOIW, AUREL LEIBOVICI - secretarul regionalei din Basarabia a P.C.R.-ului și chiar el, adică NICU TUDOR. Nu ne-a precizat adevăratul scop al chemării la Moscova a acestor fruntași comuniști, pentru că nu știa. Rețin însă că în ce-l privește pe el, NICU TUDOR s-a eschivat să meargă pretextînd că este bolnav de ulcer și că nar putea suporta drumul dar în realitate mi-a spus că se teme să nu fie reținut din cauza căderilor ce avusese loc în București, unde el activase permanent.

N-a mai fost în măsură să ne relateze alte informații în legătură cu plecarea în Rusia a celor menționați, întrucît în luna martie 1940 a intervenit căderea tipografiei, de care el a fost făcut vinovat, lucru pe care TUDOR mi l-a spus la una din întîlnirile ce am avut cu el după descoperirea tipografiei.

Am știut că LUCA IASLO și STRUL ZIGHELBOIW au încercat să treacă frontiera pe ruta Cernăuți-Cozmeni, însă rătăcind drumul au căzut în mîna grănicerilor, așa încît informația ce ne dăduse TUDOR era exactă. Fiind semnalat direcțiunii generale a poliției faptul arestării celor doi la graniță, am cerut inspec-toratului Cernăuți care-i luase în primire de la grăniceri, să-i trimită la București, întrucît se cunoștea faptul că ei sînt che-mați la Moscova, apoi a fi interogați în legătură cu această ple-care.

./...

Au fost trimiși la București LUCA LASLO, STRUL ZIGHEL-BOIW și RUSNEAC THEODOR, curierul care-i conducea să-i treacă frontiera. Dintre toți trei, am stat de vorbă chiar eu, numai că LUCA LASLO și la întrebarea ce i-am pus, cu ce scop se ducea la Moscova, mi-a răspuns că el este muncitor sărac și fiind bolnav se duce acolo să-și caute sănătatea pentru că are ca muncitor asistență medicală gratuită. N-am putut să-i spun că eu cunosc faptul că el și alții sînt chemați la Moscova, pentru că riscam să demasc informatorul, adică pe NICU TUDOR.

I-am oferit apoi să colaboreze cu siguranța, pentru a scăpa de condamnarea pentru încercare de trecere frauduloasă a frontierei, iar el mi-a răspuns: domnule șef, eu am fost o viață întreagă muncitor și am luptat pentru cauza muncitorimei și nu pot acum la bătrînețe să fac așa ceva.

Am raportat șefilor ierarhici situația și fără a mai repeta vreo propunere, au fost retrimiși la Cernăuți unde urmau să fie deferiți Tribunalului militar spre a fi judecați pentru încercare de trecere frauduloasă a frontierei.

Toate aceste chestiuni au fost pe larg dezbătute și stabilite în decursul anilor în cadrul anchetelor mele, iar cazul LUCA LASLO relatat succint aici, a fost separat și pe larg anchetat.

TUDOR NICU îmi spunea că în calitate de secretar al regiunii București, care în cadrul organizării partidului este socotită regională, el este membru în C.C. ca secretar de regională.

Pînă în primăvara anului 1940, toate informațiile pe care le posedăm în legătură cu C.C., erau obținute de la TUDOR NICU. După căderea tipografiei însă din martie 1940, fiind bănuțit a fost izolat oarecum, deoarece pînă cînd a murit prin iulie sau august 1940, n-am mai primit vreo informație de importanță remarcabilă de la el.

Despre celelalte persoane indicate de TUDOR NICU, că urmează să plece la Moscova, n-am mai știut nimic, dacă au fost sau nu, cu excepția lui TEODHARI GEORGESCU despre care voi vorbi la locul potrivit.

TUTA PETRE, secretarul celulei comuniste din atelierele Grivița - Secția I Locomotive, a fost al doilea informator în lotul detectivului STEFANESCU GHEORGHE. Acesta a participat și la plenara localei București ținută în vara anului 1939, așa că la această plenară doi participanți au fost informatori ai siguranței anume TUDOR NICU și TUTA PETRE.

TUTA nu s-a ridicat, a rămas tot timpul secretarul celulei de la Secția I-a Locomotive Grivița C.F.R. și a semnalat informații în legătură cu prezența cite unui instructor de partid pentru CFR Organizații descoperite de pe urma informațiilor date de el n-au fost, cu excepția unei ședințe ținută de FULGESCU VIRGIL, ENE CONSTANTIN și MARCU EMILIAN și a internării în lagăr când au fost înființate lagărele pentru militanții comuniști a citorva membri din celula din care făcea parte și el.

SPARLEA CONSTANTIN, lucrător la atelierele Grivița CFR nu era membru al mișcării comuniste, furniza informații în legătură cu nemulțumirile lucrătorilor ceferiști pe tema nesatisfacției revendicărilor profesionale și în general a tuturor curentelor de nemulțumire ivite printre muncitorii ceferiști, de pe urma oricăror măsuri sau dispozițiuni luate sau date de organele atelierelor și considerate că sînt îndreptate contra intereselor sau drepturilor muncitorilor.

HUGO, cu acest nume semna chitanța de primirea retribuției lunare ca informator, numele adevărat nu i-l cunosc. L-am cerut lui STEFANESCU odată să mi-l prezinte și mi-a spus că este dispus să renunțe la retribuiția ce primește și la serviciul ce-l prestează, dacă este vorba să-l cunoască tot personalul siguranței. Intrucît era un informator util și am stărunit mai mult să mi-l prezinte, mai ales că nu mă îndoiam de existența lui, intrucît avea activitate aproape zilnică.

STEFANESCU mi-a spus că este un om în vîrstă, văduv, că are copii și nu mi-a spus nici cum se numește pe numele său real, ba mi-a precizat chiar că acceptat numai din considerente personale pentru el să-i dea informațiuni, intrucît îl cunoștea de mult timp (STEFANESCU înainte de a fi intrat în poliție fusese salariat al CFR-ului) și că s-a obligat pe cuvînt de onoare că nu-i va populariza numele față de alți polițiști, că este informator.

Nu era membru al mișcării comuniste, iar informațiile pe care le da, erau referitoare la activitatea organizațiilor profesionale C.F.R., care țineau ședințe de comitet sau adunări la sala "Locomotivă" din Calea Griviței nr. 213.

VALACHE, lucrător în haltă sau tot la atelierele Grivița, numele de botez nu i-l mai rețin, cel de familie este însă exact. Era membru al mișcării comuniste și activa pe linia săvîrșirii de acte de sabotaj. El a dat întîlnirea ce a avut cu ADA MARINESCU pe str. Cernăuți în toamna anului 1941, când a primit de la aceasta

o sticlă cu trinitro-glicerină pentru acte de sabotaj, fapt care a determinat efectuarea arestărilor lotului ce se afla în supraveghere - Paneth-Kornhauser.

Datorită arestărilor efectuate de la întâlnirea avută de el pe str. Cernăuți, a fost bănuț de mișcare și în 1942 - august 23 - a fost ținut în umbră, nemai primind nici o misiune.

Moldoveanu Dumitra, activa la ajutorul roșu în cartierul Grivița C.F.R. Semna chitanța cu numele R.A. și de pe urma informațiilor date de ea au fost internați în lagăr doi cotașanți. Era element de jos, nu s-a ridicat niciodată și alte informații în afară de ajutoarele trimise unor condamnați comuniști din închisori, n-au fost primite de la aceasta.

Toți informatorii menționați pînă acum au fost recrutați și țineau legătura de serviciu prin detectivul STEFANESCU GHEORGHE.

Eu cînd aveam nevoie să stau de vorbă cu vreunul îi ceream lui STEFANESCU să-mi facă o întrevvedere cu el. Cu NICU TUDOR m-am văzut mai des, pe ceilalți de cîteva ori fiecare, cu excepția lui HUGO și VALACHE pe care nu i-am cunoscut niciodată personal.

Lotul de informatori cu care țineam eu legătura de serviciu au fost următorii, în intervalul de timp menționat:

HAIMSOHNZAHARIA, activa în cercurile ziaristilor de stînga pe care el îi îngloba în așa zisul "colegiul presei legale a partidului comunist".

A avut activitate mai fructuoasă în epoca mișcării anti-fasciste și pe vremea - 1934-1937 - cînd apăreau o serie de publicațiuni periodice comuniste. A fost recrutat de NICOLAE TURCU în 1933 sau 1934, cînd a fost arestat în cadrul descoperirii unei organizațiuni de tineret a U.T.C.-ului. După dizolvarea partidelor politice 1938 și în anii de război, activitatea lui a fost fără nici o importanță, limitîndu-se la comentariile ce se făceau de unele cercuri în special de cafenea în legătură cu evenimentele la ordinea zilei.

Era rupt de mișcare încă din vremea căderii. Arestări de pe urma informațiilor date de el n-au fost, cu excepția unui singur caz - AUREL ROTENBERG - pe cît îmi amintesc.

BACIU DUMITRU, activa la patronajele populare, adică la ajutorul roșu. A fost izolat de mișcare în curînd, datorită contactului cu PARGARU NICOLAE, demascăt de mișcare ca informator al siguranței.

./...

In anii de război a activat ca informator în acțiunile de suprafață la fabrica Malaxa unde era angajat ca pontator. De pe urma informațiilor date de el nu s-a operat nici o arestare.

CATANOHU LEONID student la politehnică, originar din Chișinău, activa la tineretul socialist, gruparea CONSTANTIN POPOVICI. Odată cu începerea mobilizărilor a plecat mobilizat, rupând contactul cu serviciul siguranței. De pe urma informațiilor lui n-a fost nici o arestare în timpul cât a ținut legătura de serviciu cu mine.

ANETA TOMESCU, activa în gruparea socialistă - CONSTANTIN POPOVICI. A fost îndepărtată, adică s-a renunțat la serviciile sale informative, fiind considerată inutilă încă din 1937 de dl. STELIAN ION, care pe atunci era șeful serviciului de informații al grupei.

Totii informatorii menționați în lotul B de la punctele 1-4, au fost predați de dl. Turcu Nicolae în luna aprilie 1937 când a părăsit grupa fiind mutat la alt serviciu.

ARDELEANU LUDOVIC, recrutat în toamna anului 1940. Era lucrător la fabrica Vulcan și făcea activitate comunistă în raionala sectorului III Albastru, fiind membru al P.C.R.-ului. Si-a oferit serviciile siguranței prin TEODORESCU DUMITRU, șeful pazei și pompierilor din fabrica Vulcan, care cunoștea pe dl. inspector DUMITRU POPESCU, șeful grupei la acea dată.

ARDELEANU LUDOVIC a dat o întrunire zburătoare la fabrica Vulcan în luna septembrie sau octombrie 1940, când au fost arestați 3-4 lucrători, inclusiv vorbitorul la acea întrunire zburătoare, anume FRANTU GHEORGHE, a mai dat o întâlnire de material în raionala de albastru, cu care prilej au fost arestați în aprilie 1941 câteva elemente cu material de propagandă între care îmi amintesc de numele unor cismari PEICEV și ultima organizație provenită de pe urma informațiilor date de el a fost aceea din vara anului 1941 luna august sau septembrie, cunoscută sub numele de organizația cu balonase, deoarece preconiza răspindirea de manifeste de propagandă pe calea unor balonase umplute cu hidrogen. Dintre cei arestați cu această organizație de balonase îmi amintesc de soții LAZAROVICI, VAIDA VASILE, ISAC RESENBLUT și alții.

În urma descoperirii acestei ultime organizații provenită din sursa informativă a lui ARDELEANU, a fost probabil bănuț căci până la 23 August 1944 n-a mai fost în măsură să mai furnizeze vreo informație de valoare. A fost totuși menținut ca informator pentru orice eventualitate, fiind un element al siguranței în fabrica Vulcan, unde lucra, segnalind orice acțiuni care s-ar fi produs acolo.

MELINTE PETRE, croitor, originar din jud. Iasi sau poate din oras, a fost recrutat de dl. inspector DUMITRU POPESCU, in vara anului 1940 in imprejurările următoare:

Prin luna iunie sau iulie 1940, MELINTE care activa in cadrele comitetului local Bucuresti, unde venise de curind de la Iasi, a căzut într-o organizație cu material de propagandă, avind implicați 5-6 membri. Cu prilejul cercetărilor, dl. inspector POPESCU a convenit cu MELINTE ca acesta să colaboreze cu siguranța ca informator, creindu-i un schimb cea mai ușoară situație in proces, căci de scos din cauză nu putea fi scos, fără a fi bănuir de informator. Cercetarea acestei organizații a făcut-o dl. POPESCU care era șeful grupei atunci, ajutat de colaboratorii săi, comisarii STERIAN și PRUNESCU, intrucit eu eram mutat de la grupă la serviciul de buletin al Direcției de Siguranță.

Potrivit înțelegerii pe care a făcut-o cu MELINTE, dl. inspector POPESCU s-a dus la Tribunalul militar cu prijelul procesului, unde fusese chemat ca martor și a depus favorabil lui MELINTE arătind Tribunalului că a fost sincer la cercetări și că pe baza declarațiilor lui s-a putut identifica rolul și aresta și ceilalți membri ai organizației, motiv pentru care MELINTE PETRE a fost condamnat numai 6 luni. După ispășirea pedepsei, adică prin ianuarie 1941, MELINTE ieșind de la închisoare prin ispășirea pedepsei a luat contact cu dl. inspector D.C. Popescu, iar acesta mi l-a predat mie să lucreze cu el ca informator.

Legătura cu partidul a luat-o tîrziu, intrucit depozitia inspectorului POPESCU in favoarea lui i-a creat o apreciabilă suspiciune. Totuși prin august sau septembrie 1941, a luat legătură după ce dăduse vreo două declarații in legătură cu procesul și a fost pus la o muncă de "încercare", așa mi-a precizat MELINTE că i-a spus femeia care i-a ieșit la întîlnire la cererile sale repetate de a relua legătura cu mișcarea. Munca de "încercare" pe care i-a încredințat-o a fost pe linia sabotajului, adică a fost pus conducătorul resortului de sabotaj de război in Capitală. El, adică MELINTE, a dat întîlnirea ce a avut cu inginer PANTH sau Dr. KARUHAUSER și de unde s-a ajuns la identificare alor și a lui ADA MARINESCU.

Supravegherea membrilor acestei organizații s-a făcut pînă in luna noiembrie 1941, cînd ADA MARINESCU a avut o întîlnire cu VALACHE pe str. Cernăuți (menționată și sub nr. lui VALACHE), predind acestuia sticlă cu trinitroglicerină ce urma să fie pusă la osile vagoanelor de la garniturile de marfă care făceau transporturi militare.

./...

In urma acestei intilniri, constatandu-se că se vor produce acte de sabotaj, s-a ordonat de organele conducătoare ale Direcțiunii Generale a Poliției arestarea membrilor identificați că militează pe această linie a sabotajului și așa s-a operat arestarea lotului PANETH-KORNHAUSER.

In urma acestei căderi, MELINTE PETRE a fost izolat și cu toate încercările pe care le-a făcut de a mai relua legătura cu partidul, n-a mai izbutit să intre în legătură. A fost menținut totuși informator până la 23 August 1944, deși n-a mai avut nici o activitate, cu excepția unor informațiuni tardive pe care le obținea de la unele elemente periferice pe care le avea prin București și care nu cunoșteau poziția lui față de mișcare.

El spera totuși că va relua legătura cu partidul, așa cel puțin îmi spunea când discutam cu el, care este rezultatul încercărilor făcute de a intra în legătură cu mișcarea.

RECK STEFAN, spre sfârșitul anului 1940 sau cel mai târziu prin ianuarie 1941, până la evenimentele din 21-23 ianuarie adică până la rebeliunea legionară, a fost adus de la Galați de doi membri ai poliției legionare informatorul RECK STEFAN.

Acesta căzuse la Galați, nu pot să precizez dacă a căzut în mina poliției de stat sau legionare și nici împrejurările în care a căzut, fapt cert este însă că la București a fost adus de doi membri ai poliției legionare și prezentat dl. DUMITRU C. POPESCU, care era șeful grupei în momentul acela.

Motivul educerii lui la București a fost pentru a mi-l preda ca informator. Nu cunosc ce tratative dusese cu poliția de stat sau legionară la Galați și ce angajamente își luase, nu l-am întrebat niciodată acest lucru, căci n-am avut interes și nici n-am găsit oportun să discut o chestiune destul de delicată pentru el.

In București însă, fusese adus sau mai corect venise să ne dea intilnirea din str. Palade între tehnicul regionalei "Dunărea de Jos" Galați și tehnicul central.

Dl. POPESCU după ce a vorbit cu RECK STEFAN, m-a chemat pe mine și mi l-a prezentat spunându-mi să lucrez cu dînsul în viitor ca informator al serviciului.

Principala lui activitate a fost intilnirea din str. Palade care într-adevăr s-a produs între cei doi tehnici de material despre care am menționat mai sus. Tehnicul de la regionala tineretului "Dunărea de Jos", a fost luat în supraveghere de la intilnire de organele poliției Galați, iar tehnicul central din București a fost luat în supraveghere de organele grupei și mai târziu plasat și identificat în persoana numitei THEEA LUPU

RAITMAN și alte câteva elemente. Cu prilejul cercetărilor am întrebat pe dl. TECHARI GEORGESCU când a fost la Moscova cu cine a mai fost cât a stat și de ce și când s-a întors, iar dînsul mi-a răspuns că n-a fost și nici nu s-a întors (această întrebare i-am pus-o în legătură cu informația dată de TUDOR NICU la începutul anului 1940 de care am vorbit mai sus).

În luna decembrie 1949 am fost chemat de dl. TECHARI GEORGESCU, ministru de interne atunci, iar eu eram deținut din mai 1948 în arestul internelor și întrebat "de unde am știut cînd s-a întors din Rusia", iar eu i-am răspuns, așa precum era că neam știut nici cînd s-a dus, aici cînd s-a întors, știam doar că figurează printre acei care urmau să se ducă, așa după cum informase TUDOR NICU.

De la RECK STEFAN n-am mai primit alte informațiuni de valoare, decît semnalări fără importanță sau unele informațiuni periferice și tardive, pînă în vara anului 1941, cînd a primit ordin de mobilizare și fără să-mi spună ceva, a dispărut din legătura mea plecînd pe front și rupînd orice legătură cu el.

TOMA GHEORGHE de meserie sugrav din București. Acesta prin efortul verii sau începutul toamnei 1942, fiind concentrat a raportat ofițerului cu informațiile de la unitatea sa că cunoaște o vastă organizație în București. A fost desconcentrat și trimis Direcțiunii Generale a Poliției și repartizat grupei II. A dat informații despre activitatea lui TOACA ILIE, cu care era prieten și despre întîlnirile ce avea acesta. TOACA îmi făcea un secret față de el în legătură cu activitatea sa în mișcare și tot ce afla ne informa pe noi. Urmărind activitatea lui TOACA ILIE pe teren și ajutați de relațiile date de TOMA GHEORGHE s-a descoperit organizația rațională din Sectorul III Albastru din toamna anului 1942.

Lotul de informatori cu care ținea legătura de serviciu PRUNECU ION au fost:

1.- CIOBOTARU CONSTANTIN, cișmar, activă la ajutorul roșu în sectorul II Negru. A dat o singură ședință de celulă prin toamna 1942 cu 3-4 membri.

2.- PARASCHIVA ROTARU, salariată la un magazin "Tot-Electric" din Calea Victoriei, concubina lui METIU ION, primise un telefon de la acesta în timp ce era deplasat de la Jilava la tribunal și socotind că ar avea legături cu mișcarea a fost chemată și solicitată dacă vine cineva la dînsa din partea lui METIU să ne informeze. S-a dovedit însă că n-avea nici o legătură cu mișcarea, avînd relațiuni de altă natură cu METIU ION (1943).

3.- DAMBOVITEANU sau IALOMITEANU, a venit și s-a oferit să ne dea informații în legătură cu serviciul nostru și a denunțat pe un comunist condamnat în lipsă, anume VERTES VASILE. N-avea nici o legătură cu mișcarea și nici alte informațiuni n-a mai furnizat (1943).

4.- RUBIN LEVI, s-a prezentat la biroul nostru oferindu-se să ne dea informațiuni despre comunistul MELINTE PETRE, care deja era informatorul serviciului. A ținut legătura cu el dl. PRUNESCU și n-a dat nimic altceva.

Grupul de informatori cu care ținea legătura și lucra STERIAN CONSTANTIN:

1. NICOLAE CONSTANTINESCU, era retribuit lunar din fondul de informații, însă presta serviciu ca agent, lucra în sectorul fabricii.

2.- ZUGRAVU OVIDIU, lucrător textilist, nu era membru al mișcării, fiind folosit în acțiuni de suprafață în legătură cu nemulțumirile create printre muncitori. Aceștia sînt informatorii serviciului între 1939 și 1944 August 23, grupați pe elementele care țineau legătura de serviciu cu ei, cu specificarea poziției lor față de mișcarea și cu menționarea activității principale și chiar secundarea pe care a avut-o fiecare.

Schimbările sau numele membrilor din C.C. al P.M.R. de care am luat cunoștință sau am aflat în cadrul serviciului unde am funcționat din 1939 și pînă în 1944.

În luna iulie sau august 1939, am aflat precis de la informatorul TUDOR NICU că la plenara regiunii București ținută în Capitală, de care am vorbit și în altă parte, au participat din partea C.C. BELIA BREINER și STEFAN FORIS. Informatorul TUDOR NICU îi cunoștea personal pe amîndoi de la închisoare.

Tot de la informatorul TUDOR NICU mi s-a dat nominal prin ianuarie sau februarie 1940 numele membrilor din C.C. STEFAN FORIS, LUCA LASIO, TEOHARI GEORGESCU, STRUL ZIGHELBOIM și AUREL LEIBOVICI, ultimul secretarul regionalei Basarabia, că sînt chemați de KOMINTERS la Moscova.

Cu prilejul descoperirii tipografiei Comitetului Central din luna martie 1940, MULLER EUGEN ne-a declarat că a fost chemat la spitalul Colentina pe la începutul lui martie 1940 de BELIA BREINER, care era operat de ulcer și grav bolnav, dîndu-i în primire unele chestiuni privind mișcare, el fiind secretarul CC și la puțin timp a decedat.

Cu prilejul descoperirii grupului U.P. (Uniunea Patrio-tilor) în capitală în decembrie 1943, BIJI MIRCEA care era membru în C.C. U.P. ne-a declarat că în casa din str. Crîngului nr.5, unde țineau ședințele de comitet membrii C.C. al grupului U.P., participa la aceste ședințe și MARIUS, conspirativ care crede că este FORIS STEFAN. După semnalmente corespundea întocmai. De aseme-nea participa la ședințele C.C. al U.P., totdeauna SERGIU nume cons- pirativ, care este membru în C.C. al P.C. și instructorul partidu- lui pe lângă C.C. al U.P. După semnalmentele date și indicația că acest Sergiu fusese arestat la începutul anului 1943 în legă- tură cu soția unui doctor și eliberat, ne-a dat posibilitatea să-l identificăm pe Sergiu în persoana lui REMUS KOFLER, care într-adevăr fusese arestat prin ianuarie sau februarie 1943, în legătură cu soția doctorului EGON WEIGL și eliberat din lipsă de probe de culpabilitate.

Descoperirea C.C. al organizației U.P. care ținea ședin- țele de comitet în str. Crîngului nr.5 locuința WEXLER, unde s-a gă- sit și arhiva C.C. al PCR și unde participa MARIUS și SERGIU, n-a fost menționată în expunerea activității informatorilor, pentru că această descoperire n-a provenit de la vreun informator.

Descoperirea s-a produs în condițiunile următoare: un șofer de piață când s-a dus cu mașina la un garaj pentru a o spăla, a găsit în mașină un plic. Deschizî du-l a văzut că con- ține material comunist și l-a predat comandantului militar al garajului - un căpitan. Acesta a trimis sau predat plicul Parche- tului Curții Marțiale, iar acesta l-a trimis siguranței pentru studiu și identifica ea autorilor și colportorilor. Din examinarea și studierea materialului s-au identificat cîțiva membri din celula de la Unive sitate. Arestați și cercetați, aceștia, s-a iden- tificat secretarul biroului celulei de la Unive sitate, care avea în acel material un raport semnat cu numele "Aurel" și care era BIJI MIRCEA.

La cercetări BIJI MIRCEA a declarat că face parte din C.C. al U.P., împreună cu VLADESCU RACDASA, MIHAI MAGERU și LEVENTE MIHAI și că țin ședințele de comitet în casa din str. Crîngului nr.5, la care mai participă și Sergiu, instructorul C.C. P.C.R. pe lângă U.P. și uneori și "arius, adică așa cum au fost identificați REMUS KOFLER și FORIS.

Ultimele nume și schi bări de membri din C.C. P.C.R. în această perioadă de timp, am luat cunoștință în vara anului 1944, cu prilejul arestării lui KENDLER SAMY, la Brăila și care a

fost a, oi trimis Direcțiunei Generale a Poliției la București. Acesta a fost repartizat pentru cercetare de inspectorul DRANI CEANU, șeful corpului detectivilor, înlocuitorul meu la conducerea grupei, comisar șef STERIAN, deoarece eu eram plecat în provincie județul Hunedoara, unde aveam familia evacuată. La reîntoarcerea mea după jumătatea lunii august, aproximativ pe la 18-19 august, colaboratorii mei Sterian Constantin și Prunescu Ion m-au informat verbal de cazul KENDLER petrecut în lipsa mea, că acesta le-a declarat că în primăvara anului 1944 s-a reconstituit C.C. - PCR, fiind înlăturați STEFAN FORIS și KOFLER REMUS, adică MARIUS și SERGIU pentru suspiciunea că ar fi informatori ai siguranței și au intrat în C.C. PATRASCANU și dl. EMIL BODNARAS, iar el - KENDLER a fost făcut casier central cu numele "Banu", plus alte operațiuni făcute cu el în Capitală, care nu sînt în legătură cu tema expusă aci.

Acestea sînt cunoștințele pe care le am în legătură cu numele precise de membri ai C.C. al P.C.R. în perioada de timp menționată și modalitatea cum mi-au parvenit.

Susțin și semnez propriu prezenta declarație.-

ss. Taflaru Ion

București 25 februarie 1963

D E C L A R A T I E

=====

Subsemnatul STERIAN P. CONSTANTIN, născut la 4 iulie 1910 în comuna Bușteni, jud. Prahova, fiul lui Pericle și Ecaterina, absolvent de liceu teoretic, am intrat prin concurs în cadrele Direcțiunii Generale a Poliției în luna noiembrie 1936, fiind repartizat la Grupa II din Direcția Generală a Poliției, cu gradul de comisar ajutor.

Pînă în luna octombrie 1938, am lucrat sub directivele a diferiți comisari din acea grupă care îmi dădeau delegații să fac diferite informații despre unele persoane suspecte de activitate comunistă și în special eram trimis la diferite gedințe sindicale spre a face dare de seamă asupra celor discutate.

După această dată, directorul NIEY ȘTEFANESCU, reorganizînd grupa II am fost însărcinat cu urmărirea stării de spirit a muncitorilor din Capitală și a activității tuturor organizațiilor profesionale din București, activitate pe care am desfășurat-o pînă la 6 Martie 1945, cînd am fost trecut în cadrul disponibil, apoi arestat la Tribunalul Poporului, cercetat de dl. acuzator public DRAGHICI ALEXANDRU și scos din cauză și pus în libertate, întrucît din cercetările făcute nu au rezultat abuzuri și maltratări în timpul activității mele.

În cadrul echipei mele în anul 1939 și ulterior am avut ca agent informator pe numitul CONSTANTINESCU NICOLAE, COMEA CONSTANTIN și GANASESCU GHEORGHE, făcut în 1942 comisar ajutor care aveau în atribuția lor cunoașterea stării de spirit a muncitorilor și semnalarea tuturor conflictelor de muncă din sectorul respectiv.

De asemenea, între timp au mai lucrat o serie de agenți, dar de scurtă durată cî PETRACHESCU, POMPILIAN ALEXANDRU, VASILIESCU, PINCU și alți 2 sau 3 ai căror nume nu-mi mi le reamintesc, activitatea lor fiind de scurtă durată 2-3 luni, fiind apoi mutați la alte servicii.

În cadrul grupei II am luat parte cu ocazia descoperirilor organizațiilor comuniste la diferite arestări și percheziții domiciliare. În luna octombrie sau noiembrie 1939, fiind arestată

./...

la Craiova o comunistă EILENA celălalt nume fiind unguresc, mi se pare, nu-l mai rețin, declarând că a avut legături în București cu FORIS ȘTEFAN și POPESCU P., am primit delegație de la Insp. POPESCU, șeful grupei, să arestez pe ce doi, lucru pe care l-am făcut. FORIS ȘTEFAN a fost arestat de la domiciliul său din str. Vasile Lascăr, iar POPESCU P. de pe o stradă din cartierul Tei.

Cei doi au fost reținuți câteva zile 3-4 și apoi puși în libertate din ordinul lui ARMAND CALINESCU, care după câte îmi reamintesc ar fi spus că nu-l interesează acțiunea comunistilor, ci numai aceea a legionarilor, fapt de altfel care s-a și văzut imediat, căci echipa de filaj a grupei a fost afectată împreună cu alți agenți și ofițeri de poliție grupei legionare până în cursul anului 1940.

În aprilie 1940 am primit delegație să fac percheziție la domiciliul comunistei REGHINA, îmi scapă celălalt nume, din Aleea Suter, care ar deține o tipografie manuală. La percheziția făcută am găsit o mică tipografie și hirtia necesară imprimării manifestelor comuniste, iar REGHINA a fost arestată de alți agenți mi se pare la o fabrică din București. În aceeași noapte am arestat din o stradă din Parcul Rahovei pe soții BOTEA și pe un tipograf TOBIAS, la domiciliul lor găsindu-se tipografia Comitetului Central și o mulțime de manifeste și broșuri comuniste.

În aprilie 1941 am arestat pe numita LEIBOVICI ROZICA în loc cu TECHARI GEORGESCU. Țin minte că am mai percheziționat și arestat pe un croitor din str. Anton Pan, anume MULLER, dar nu știu în ce organizație. Am mai fost la arestarea și altor comuniști, dar nu mai rețin numele lor, întrucât nu cunoșteam activitatea lor, iar arestarea o făceam cu agenți de echipa de filaj în calitate de ofițer de poliție, că procesul verbal încheiat cu această ocazie să fie valabil în fața justiției.

Am mai luat parte și la arestarea unui comunist inginer TRANGOPOI, dar nu-mi reamintesc la ce dată și an. Prin vara anului 1943, Curtea Marțială a Capitalei a trimis Direcțiunii Generale a Poliției un mic dosar, uitat de un pasager într-un taxi din București, al cărui conținut era suspect și nu a putut fi înțeles de magistrați, dându-și însă seama că e vorba de o serie de rapoarte comuniste.

Acest dosar a fost dat spre studiere comisarului PRUNESCU ION, care lucra la problema comunistă în cadrul grupei II și prin luna decembrie, același an, a reușit să identifice în dosar câțiva comuniști care formau mi se pare celula comunistă a studenților. Aceștia erau MANEA MANESCU, EVZICOV VASILE, CRISTEA

PAUL GEORGESCU, STEFANOVICI sau STOIANOVICI și alții. Eu am fost delegat să stabilesc domiciliul ultimului și arestarea lui. Din investigațiunile făcute, am stabilit că era licențiat în litere și funcționa la Institutul Central de Statistică. La acest institut mi s-a spus că a demisionat, urmând să face stagiul militar. Am stabilit unitatea militară prin Cotroceni și am trimis mi se pare pe comisarul ILIESCU, să-l aresteze, lucru pe care l-a și făcut, aducându-l la Direcție. Acesta fiind cercetat de către șeful grupei, TAFLARU sau de către PRUNESCU, a recunoscut că fila din dosar care cuprinde autobiografia lui, îi aparține și că acesta filă a fost dată de el lui MIRCEA BIJI, director la Institutul de Statistică. În urma acestui fapt, TAFLARU mi-a dat ordin ca să iau măsuri pentru arestarea lui BIJI MIRCEA și să-i fac o percheziție atât la birou cât și la domiciliu.

Am luat cu mine doi agenți, nu-mi amintesc cine au fost și m-am prezentat la Instituția unde lucra BIJI MIRCEA. Aci mi se pare că chiar soția lui BIJI mi-a spus că soțul este bolnav acasă. Dându-mi adresa soției lui, am mers la domiciliu unde l-am găsit, am făcut cuvenita percheziție, rezultatul fiind negativ și l-am condus la siguranță, predându-l lui TAFLARU care l-a cercetat personal.

Cercetat, BIJI MIRCEA a recunoscut că face parte din C.C. al Uniunii Patrioților, declarând și persoanele care fac parte din acest comitet, unele cu nume reale și alții cu nume conspirative, că ședințele acestui comitet se țin în casă conspirativă din str. Gringului, locuința numitului WEXLER PAUL, comerciant textilist și că în această locuință se găsesc și o parte din arhiva partidului comunist, respectiv Uniunea Patrioților. De asemenea a mai declarat că la două sau trei ședințe ale Uniunii a luat parte și PETRU GROZA conducătorul Frontului Plugarilor de la Deva. A mai declarat că acei care urmau să ia parte la ședință în această casă, erau obligatoriu conduși la această adresă de către numita ANA SOLOMON, soția unui inginer.

În urma acestor declarații, TAFLARU m-a însărcinat cu identificarea numitei ANA SOLOMON, care se știa doar că locuiește undeva pe str. Vasile Lascăr. Am făcut investigații pentru stabilirea domiciliului acesteia și a doua zi am arestat-o, percheziția fiind negativă. În legătură cu ANA SOLOMON a mai fost o femeie, anume ERNESTINA, nu-mi reamintesc celălalt nume pe care TAFLARU mi-a dat dispoziției să o arestez, aceasta locuind în apropiere de localul siguranței.

Cum din cercetări și din declarațiile lui BIJI în legătură

./...

cu dosarul despre care s-a vorbit mai sus, a mai rezultat că fac parte din Uniune și frații MAGHERU, am fost însărcinat să-i arestez și pe aceștia. La domiciliul fraților ANCA și MIHALI MAGHERU, aceștia erau lipsă, am făcut percheziția în prezența tatălui lor, fost consilier la Casație și intrucit cu această ocazie am aflat că MIHAIL MAGHERU era un fost prieten și coleg de liceu din copilărie, am rugat pe TAFIARU să trimită un alt ofițer de poliție la arestarea lui, de la o unitate militară din Capitală, precum și a surorii lui, care se găsea în serviciul Ministerului Învățământului.

Tot din declarația lui BIJI MIRCEA, rezulta că din Comit. Uniunii Patrioților mai face parte și prof. VLADĂSCU RĂCOASA și MIHAIL LEVENTE, acesta din urmă nefiind arestat intrucit a dispărut, aflînd de arestările în cauză.

BIJI MIRCEA a mai declarat că cei cu numele conspirativ MARIUS și SERGIU, aflate în diferite procese verbale ale Uniunii sînt: primul FORIS ȘTEFAN, secretarul P.C.R., iar al doilea care era instructorul P.C.R.-ului în cadrul Uniunii ar fi un intelectual, al cărui nume nu-l cunoaște, dar știe că trăia în clandestinitate și în timpul ședințelor locuia într-o cameră la etaj din locuința lui WEXLER.

De asemenea a precizat că arhiva Uniunii se găsește într-o cameră de la etaj și că s-au luat măsuri în vederea securității ei și în caz de pericol să se poată da foc imediat întregii arhive.

După ce TAFIARU l-a pus pe BIJI MIRCEA să-mi dea lămuriri complete asupra poziției casei și a interiorului ei și mai mult, într-o seară a mers cu mine la fața locului, făcînd recunoașterea casei și a poziției sale, am fost delegat ca să procedez la arestarea soților WEXLER și percheziționarea domiciliului lor, lucru pe care l-am și făcut împreună cu 5-6 agenți.

În camera conspirativului SERGIU nu am găsit nimic compromițător, iar în camera soților WEXLER s-a descoperit arhiva Uniunii, după o mică opunere din partea soției lui WEXLER, care probabil a vrut să încerce punerea de foc.

Arhiva a fost citită de PRUNESCU și TAFIARU, o parte pusă la dosarul de anchetă, iar restul reținută pentru a fi exploatată. PRUNESCU mi-a citit mai multe file în care se specifică anumite fapte care erau cunoscute de noi ca de exemplu: un raport a lui EGAU WERGEL și SALY TAUBERG, de modul cum fusese cercetați de TAFIARU, precum și alte amănunte în legătură cu activitatea lor.

De asemenea, într-o filă era scrisă conspirativ autobiografia lui EMIL BODNARAS, în alte file cum decurg tratativele cu unele partide pentru încheierea Frontului Unic Muncitoresc, iar în alta se specifica formarea unei celule la o circumscripție de poliție din Capitală, citindu-se membrilor ei ziarul clandestin "România Liberă", care era organul Uniunii Patrioților și apărea la diferite intervale.

Tot în urma declarației lui BIJI sau în urma unor documente din arhiva Uniunii, a fost arestat și dr. Petru Groza și primii săi colaboratori: NICLE, BEIEA, SCHIOPU.

Pe la mijlocul lunii august 1944, chestura de poliție Brăila, înaintează Direcțiunii Generale a Poliției pe numitul KENDLER SAMY, din acel oraș, împreună cu un dosar conținând declarația sa și a unui cumnat al său, din care rezulta că face parte dintr-o organizație comunistă din Brăila, care avea legături cu C.C. al P.C.R., aceste legături făcându-se prin numitul KENDLER SAMY acesta fiind dispus a face declarații în legătură cu activitatea sa, dacă se garantează că viața sa și a familiei sale nu este în pericol.

Intrucît șeful grupei II TAPIARU, la acea dată era într-o permisie de cîteva zile la familia sa, dispersată într-un oraș din Ardeal, inspectorul DRANICEANU m-a însărcinat cu împreună cu comisarul PRUNESCU să fac cercetările necesare în cazul lui KENDLER SAMY.

Decarece chiar din primele cercetări ale chesturei de poliție Brăila, vinovăția lui KENDLER SAMY era posibilă cu pedeapsa de moarte, i-am făcut cunoscut sus-numitului că dacă înțelege a ușura cercetările organelor siguranței în descoperirea și arestarea legăturilor sale din București, situația sa va fi mult ușurată, lucru pe care formal SAMY KENDLER l-a acceptat și ca un prim avantaj, în loc să fie ținut în arestul Siguranței, a fost ținut la un hotel din piața Kogălniceanu, inițial bineînțeles sub paza unor agenți, putînd însă a se deplasa unde voia.

KENDLER SAMY a declarat că în afară de tipărirea și răspîndirea unor manifeste cu caracter comunist în orașul Brăila, el și cu alți membri ai partidului din acel oraș au achiziționat un important stoc de arme și munițiuni, în special de la nemți, care la acea epocă erau într-o stare de debandată, acestea urmînd a fi folosite la momentul oportun de către membrii P.C.R.

Acest lucru, SAMY KENDLER îl făcea și în calitate de casier central al P.C.R. în această situație activînd sub numele conspirativ BANU, fapt care și PRUNESCU mi l-a confirmat, intrucît

sub acest nume figura și în câteva notițe găsite în arhiva din casa soților WEXLER.

La Brăila, Samy Kendler a cunoscut pe fotografii MANOLE BODNARAS și apoi pe fratele acestuia EMIL BODNARAS, care s-a eliberat condiționat din închisoare și pe care Kendler Samy l-a ajutat cu importante sume de bani. Emil Bodnăraș făcea parte din P.C.R. și activa sub numele conspirativ de FELIX sau FENIX, precum și sub numele de inginer CEAUSU.

La Brăila Kendler avea o firmă de cherestea împreună cu un lt.col. în rezervă Tințu și la adăpostul acestuia la acea dată fiind concentrat, a putut să facă mai multe transporturi de arme la București, unde le ducea la diferite case conspirative prin intermediul lui IULIU ORBAN, domiciliat în București și care era de asemenea membru al P.C.R. După ce Emil Bodnăraș a trecut în clandestinitate în București, Samy Kendler a primit de la el o telegramă că se duce un stoc de arme la Craiova, unde MANOLE BODNARAS era concentrat la o unitate de aviație, lucru pe care Kendler Samy l-a și făcut, plecând cu o mașină din Brăila către Craiova, împreună cu col. Tințu. La Craiova Manole Bodnăraș a refuzat primirea armelor, întrucât nu avea un consemn în acest sens și Kendler a fost nevoit să revină cu ele în București, depunându-le prin intermediul lui Iuliu Orban la una din casele conspirative.

Fără de această declarație, am fost cu Kendler Samy prin diferite cartiere din Capitală, unde pretindea că a depozitat armele, dar nu a reușit să identifice decât una și la acea adresă nu mai locuia nimeni, cei în cauză mutându-se fără aș anunța adresa această casă era prin cartierul Antim. Kendler Samy a mai declarat că Partidul Comunist Român își desfășoară activitatea sa și prin o firmă comercială "Nion", al crei sediu era în Blocul Generala de pe str. Academiei, această firmă făcând sub diferite camuflări legătura Comitetului Central cu regionalale sale. Rețin că tot Kendler a afirmat că din cadrele Partidului Comunist face parte și fostul colonel Victor Precup, care fusese eliberat din închisoare de către regimul legionar și la acea epocă se ocupa cu comerțul textil, având o firmă prin Gabroveni sau Oituz, dar nu-mi reamintesc ce rol avea la acea vreme colonelul Precup în cadrele partidului, deși poate Kendler mi-a vorbit mai mult despre el.

Kender mi-a mai declarat că la domiciliu lui din Brăila are un registru în care sînt trecute diferite sume cheltuite pentru partid și să mă duc personal să-l ridic de la locuința lui. Deși am plecat chiar eu la Brăila, totuși nu am găsit acel registru, adică acele foi din registru care priveau situația financiară, a partidului, foile fiind rupte anterior de Kendler, iar declarația o

./...

făcuse în scopul de a afla de la mine care este situația familiei sale, de care nu mai știa nimic.

În urma declarațiilor făcute de Kendler am luat măsuri pentru arestarea lui Manole Bodnăraș și a lui Iuliu Orban. În acest scop am trimis pe comisarul Iliescu Nicolae la Craiova, unde cu concursul organelor acelei chesturi a arestat pe Manole Bodnăraș și pe soția acestuia, aducându-i la București pentru cercetări, acest lucru petrecându-se în preajma zilei de 23 August 1944. MANOLE BODNARAS a fost cercetat de TAFIARU chiar în seara zilei de 23 August, acesta refuzând o recunoaștere în a învinuirilor aduse, iar după comunicarea de la radio prin care se anunța actul din acea zi, Manole Bodnăraș a fost pus în libertate imediat, deși chiar în acea noapte acest lucru a fost cerut mi se pare și de generalul DAMACEANU, căruia i s-a comunicat că cel în cauză plecase de la siguranță.

Pentru arestarea lui Iuliu Orban am luat personal măsuri, în care scop împreună cu Kendler Samy am identificat locuința acestuia din str. Luigi Cazavila, numărul nu mi-l reamintesc și făcând informațiuni despre el am stabilit că s-a dispersat împreună cu soția lui în comuna Giorogirla, în apropiere de București. Împreună cu Kendler am plecat în această comună, am stabilit unde închiriase o cameră la un țăran și căutându-l la această casă am aflat că plecase de câteva zile cu soția lui spre o destinație necunoscută, după cum m-a informat gazda sa.

În privința firmei "Nion", am luat măsuri ca atât telefonul firmei cât și întreaga corespondență să fie filată. Mi s-a comunicat zilnic convorbirile telefonice, dar pentru moment nu am putut să le interpretez. La două sau trei zile după această măsură, mi s-a prezentat copia unei telegrame adresată din Tg. Jiu firmei "Nion", prin care se făcea cunoscut că "marfa dusă la adăpost..." nu mai rețin ultimele cuvinte. Pentru moment am crezut că este vorba de un stoc de arme care a fost pus în siguranță.

Am dat dispoziții poliției Tg. Jiu ca să facă investigații cine a transmis telegrama în cauză și adresa acestuia. Poliția Tg. Jiu mi-a comunicat că atât persoana în cauză, cât și adresa indicată erau cu totul fictive, lucru care confirma că întregul conținut al telegramei era convențional.

Kendler Samy, care locuia la hotel însoțit de agenții mei, mi-a comunicat la câteva zile că se simte stînjinit în mișcările sale de către agenți și probabil din această cauză se evită întîlnirile sale și mi-a cerut ca să-l las să acționeze singur, asigurându-mă că nu va căuta să dispară. I-am spus că sînt de

./...

acord cu acest lucru dar în prealabil să vorbesc și cu superiorii mei, lucru pe care l-am și făcut, avînd aprobarea în acest sens și de la inspectorul DRAINICEANU.

În legătură cu EMIL BODNARAS, KENDLER SAMY mi-a afirmat că aceste locuiește clandestin în București, î se pare prin Parcul Vatra Luminoasă, dar nu poate da o lămurire precisă.

La 3 sau 4 zile înainte de 23 August, reîntorcîndu-se din permisie și TAFLARU, atît eu cît și PRUNESCU, care stătusem de vorbă cu KENDLER și îi luase și o primă declarație, l-am informat de cele petrecute în lipsa lui. Si eu și TAFLARU fiind de acord că SAMY KENDLER cunoaște multe lucruri, dar evită să le comunice, amînîndu-ne mereu, TAFLARU la propunerea mea a acceptat să stea și el de vorbă cu Kendler. În acest sens am fixat o întîlnire între TAFLARU și KENDLER la un restaurant din Piața Sf. Gheorghe, cam prin fața spitalului Colțea, mi se pare. Ce au discutat cei doi nu știu.

Ridicînd agenții care supravegheau pe KENDLER, acesta a fost plasat la o rudă a sa, sau o cunoștință pe una din străzile laterale ale str. Antim urmînd ca în fiecare seară să țină legătura cu mine prin telefon.

Pînă la 23 August, KENDLER după afirmația sa, nu a avut nici o întîlnire. Precizez că tot pentru ușurarea acțiunii sale, am lansat zvonul că a evadat, comunicînd chesturei Brăila să facă toate investigațiile printre cei din anturajul său din acel oraș, ca să poată afla unde eventual s-ar adăposti, atît eu cît și KENDLER, crezînd că prin aceasta ar putea relua legăturile conspirative în eventualul caz că se aflase de căderea sa.

După 23 August, KENDLER mi-a dat odată un telefon, cerîndu-mi să-i dau o adeverință că a fost pus în libertate în baza decretului de amnistie, dat cu ocazia aceluia act. Pe acesta l-am mai întîlnit de două sau trei ori pe la începutul anului 1945, spunîndu-mi că locuiește prin Cotroceni și că dacă voi fi pus în disponibilitate mă va plasa el într-o întreprindere de transporturi.

Pînă la arestarea mea l-am mai reîntîlnit de cîteva ori prin centrul Capitalei, dar nu am vorbit cu el, nu mai salutîndu-ne regulat fiind însoțit de aceeași femeie, o tînră care era o prietenă a sa.

ss/ Sterian Constantin

București 24 februarie 1963

D E C L A R A T I E

=====

Subsemnatul PRUNESCU P. IOAN, născut la 11 decembrie 1915 în București, fiul lui Petre și Ioana, fost comisar în Direcția Poliției - condamnat la 25 ani detențiune grea, cu ultimul domiciliu în București str. Prof. Mitriță Constantinescu nr.1, raionul T. Vladimirescu, declar următoarele:

.....

.....

Am luat parte la descoperirile organizațiilor comuniste din anul 1939 pînă la 23 August 1944, cu contribuții care au variat de la caz la caz. La descoperirea organizației "Uniunii Patriotilor" - ultima mare descoperire din decembrie 1943, cînd a căzut arhiva C.C. al P.C.R. am luat parte la unele percheziții. Ancheta a fost făcută de dl. TAFLARU. Arhiva a căzut datorită lui BIJI MIRCEA, deoarece căzuse în mina Siguranței unele declarații și rapoarte ale Resortului Studențesc, al cărei șef fusese cu numele conspirativ "Aurel". Aceste declarațiuni fusese ținute într-un plic într-un automobil pe str. Parfumului, de membrii ai C.C. care probabil mutase arhiva Partidului.

Aceste acte compromițătoare fusese găsite de un șofer predate la Curtea Marțială a Capitalei unui magistrat, cunoscut al său. După un timp, Curtea Marțială a întocmit un dosar care a fost înaintat Siguranței generale pentru identificarea comunistilor din acele rapoarte. Am primit ordin de la Dl. Taflaru să mă ocup de identificarea acelor persoane - dacă acest lucru este posibil. Am executat ordinul și din examinarea atentă a aceluia material, am reușit a identifica cîțiva studenți comunisti ca: STOIANOVIC, DUMITRU GHEORGHE. De la STOIANOVICI printr-un truc s-a identificat și "Aurel" respectiv BIJI MIRCEA. Arătîndu-i raportul resortului studențesc, el a crezut că este arestat și a spus numele lui BIJI MIRCEA numai conducea resortul studențesc și era membru în C.C. al Uniunii Patriotice și din nefericire pentru el avea acasă un raport al Uniunii Patriotilor.

Găsindu-se acest raport, el a fost sfătuit de dl. TAFLARU să facă mărturisiri pentru că numai astfel el va putea să nu fie condamnat la moarte. Bietul BIJI MIRCEA nu a putut rezista ispitei și a cedat, făcînd declarațiuni ample, față de situația

./...

lui. El a arătat cum este constituit C.C. al Uniunii Patriotice și care este activitatea lui. Față de bunăvoința lui, dl. TAFLARU a înțeles să-l lase acasă la soția lui, în timp ce toți ceilalți erau arestați. BIJI MIRCEA a arătat casa din str. Crîngului nr. 15, dela Soșea, locuința soților Paul și Etti Wexler, ca fiind o casă importantă a C.C. al P.C. găsindu-se chiar o arhivă.

Raportul Uniunii Patriotice găsit la Biți Mircea nu a mai fost trecut în actele compromițătoare pentru el. Dl. Taflaru i-a propus lui Biți să devină informatorul Siguranței. În acest caz era făcut că a reușit să evadeze dela arest. Dar Biți Mircea a refuzat categoric acest lucru, susținând că din slăbiciune a făcut declarațiunea, dar informator nu vrea să fie, fiind convins totuși că rușii vor câștiga războiul.

Cazul KENDLER SAMIL zis SAMY s-a prezentat în felul următor.

Organizația comunistă din Brăila, a primit instrucțiuni dela C.C. pentru stringerea de armament dela soldații germani. Nigte soldați germani care își vindeau armele fiind prinși de organele lor au recunoscut că au făcut acest lucru, furnizînd diferite arme unor evrei comunisti în frunte cu DANNER, cumnatul lui KENDLER SAMIL.

DANNER a fost arestat și apoi și KENDLER, care au recunoscut faptele mai ales că se descoperise un depozit de armament în cimitirul evreesc al orașului.

KENDLER ca să scape de pedeapsa cu moartea s-a hotărît să declare ce știe, cerînd să nu fie condamnat la moarte. Așa se face că KENDLER SAMIL este înaintat la București, deoarece legătura cu C.C. al Partidului se făcea prin Iuliu Orban și firma "NEON" din str. Academiei, după declarațiunile sale.

KENDLER a fost trimis sub escortă însoțit de comisarul ajutor STAN TACHE dela Brăila. La Direcția generală a Poliției la grupa I-a. cînd lipsea șeful ei, dl. Taflaru conducerea o gira Sterian Constantin și eu. Am stat de vorbă cu Kendler, care mi-a dat o declarațiune asupra celor petrecute cu org. Comit. Brăila. Această declarațiune am păstrat-o pînă la 23 August cînd am distrus-o împreună cu toată arhiva grupei.

In această declarație, KENDLER spunea următoarele:

./...

- C.C. al Partidului Comunist a hotărât să-și procure armament prin org.com.Brăila dela soldații germani și romini.

- C.C. duce o intensă activitate pentru răsturnarea regimului Antonescu, ținând în acest scop legătura prin Dl.Pătrășcanu cu Palatul, generalul Sănătescu.

- Ca legătura org.com. Brăila cu C.C. se face prin firma "NEON" și Iuliu Orban.

- Că s-a format o organizație de partizani în munții Olteniei, condusă de Manole Bodnăraș, fratele dlui Emil Bodnăraș, care a preluat conducerea Partidului Comunist, în locul lui Istvan Foris - conspirativ "MARIUS".

- Că dl.Bodnăraș Emil ar locui clandestin în str.Matra Luminoasă într-o casă conspirativă. Am făcut post de supraveghere la intrarea în Sos.Mihai Bravu - fără rezultat.

Organizația "Balonajelor", descoperită în anul 1941 a fost dată de informatorul "LEMNARU" nume real ARDELEANU LUDOVIC fost lucrător metalurgist la fabrica "Vulcan", secretarul raionului Albastru. Din această organizație făceau parte următorii:

Soții LAZAROVICI (Liza și) SMILOVICI, WEISMAN RIFCA, sora lui VAIDA, cismar, ROSENBERG.

În această organizație, era să fie arestat și un instructor al Partidului Comunist, care a scăpat, numele conspirativ "MARIN", la locuința altui comunist.

Această organizație, a fost poreclită astfel, deoarece Partidul Comunist prin Org.Locală a încercat să răspîndească manifeste comuniste prin sistemul unor balonaje. În aceste balonaje se puneau manifeste de foiță subțire, în aer explodau aruncînd o ploaie de manifeste. Experiențele făcute cu acest mod nu au reușit.

Cazul resortului de sabotaj al C.C. care s-a sfîrșit prin executarea a 4 membri ai C.C.: soții Lily și Francisc Paneth, Dr.Kornhauser Adalbert și Nagy Elisabeta, singura lucrătoare, restul intelectuali. Din organizație au mai făcut parte FRANCISC DERMENGIN, lucrător pictor, bulgar de origine, [redacted] lui NAGY care a fost achitat, spre surpriza noastră și împotriva probelor dela dosar. Resortul de sabotaj era condus de ing.Fr. Panth, chimist, ajutat pentru partea tehnică de inginera chimistă ADA MARINESCU, evreică, care a fost și ea executată, la începutul lui noiembrie 1941, împreună cu ceilalți. Soții Lilly și Fr.Paneth împreună cu toată organizația fuseseră semnalati Siguranței din două surse informative: celula dela CER și MELINTE PETRE. Sabotajul trebuia să fie făcut la C.F.R. și la fabricile importante de

./...

interes militar în special. La CFR urma să se introducă într-un ulei special o combinație cu care se ungeau osiile la locomotive. Prin frecare, uleiul lua foc, explozind. La fabrici soluțiunea chimică era acidul sulfuric și o pudră specială, care prin amestecul imediat luau foc. Acidul sulfuric era ținut într-o eprubetă, iar pudra într-un plic subțire, în așa zisul "creionul incendiar". Creionul explosiv era format dintr-un carton, cu două capete, cu câte o culoare deosebită roșu și verde. Cu capătul roșu în sus, creionul făcea explozie.

În instrucțiunile primite, C.C. prevedea să fie înfășurate într-o cârpă îmbibată în petrol și puse cu semnul respectiv în sus. Creioanele incendiare și uleiul explosiv au ajuns din nenorocirea P.C. în mina informatorilor VALACHE CONSTANTIN dela C.F.R. și MELINTE PETRE.

AFACEREA VALACHE CONSTANTIN:

VALACHE CONSTANTIN a fost semnalat de agentul Ștefănescu Gheorghe, care ținea legătura cu celula comunistă CFR și întreaga muncitorime ceferistă. Prin anul 1941, Valache este arestat și internat în lagărul Tg. Jiu, ca militant comunist, de către Prefectura Poliției Capitalei.

După câțiva timp, Valache împreună cu alții a fost eliberat fără a fi însă atunci descoperit. El a continuat a fi legătura noastră la CFR până la 23 August 1944 când a fost omorât de către comnatul său VARTIC. Ștefănescu Gh. îmi spunea că Val.

[REDACTED] Sticluta cu explosibilul dela CFR, furnizată de Resortul de sabotaj fusese primită de VARTIC la o întâlnire, trimis de VALACHE cu NAGY ELISABETA și a ajuns la Siguranță dela Valache.

AFACEREA ȘTEFĂNESCU GHEORGHE - bătrîn agent de poliție în ultimul timp pensionat și menținut de dl. Taflaru pentru legătura cu unii informatori dela CFR și alții. Eu primeam o sumă de bani dela Taflaru pentru acești informatori și îi dădeam lui Ștef., primind dela el chitanțe semnate, pentru banii în cauză. Aceste chitanțe bătute la mașină arată că cel care dăduse banii eram eu - I.P., dar eu primeam numai chitanțele fără să știu cine erau acești informatori. Dintre ei cunoșteam pe VALACHE, TUTA, FIRA, o femeie necunoscută mie ca nume sau ca persoană.

După nenorocirea cu VALACHE, agentul Ștefănescu Gh. a dat din partea grupei o sumă de bani ajutor soției celui ucis. În anul 1945 nu știu exact când am aflat că agentul Ștefănescu Gh. a fost și el omorât la locuința sa dintr-o stradă din Cal.

Concluzia trasă de mine - oamenii care lucrează în asemenea servicii trebuie să ia aminte ce mănîncă. Oricînd un adversar îl poate ucide. Trebuie în asemenea servicii bucătari speciali,

O altă propunere:

- să fiu pus în aceeași celulă cu VARTIC, GHIMBOASE să vedem cum se comportă cei doi. Faceți această încercare. Ar putea să dea rezultate. Dacă nu alta pînă la descoperirea gloriei umane.

Asasinul nu poate sta alături de un om cinstit și care tot timpul nu a servit decît adevărului, onoarei, corectitudinii și credinței.

Ca creștin convins cred că cel chinuit de cele 3 spirite va căuta liniștea în singurătatea unei celule și el se va liniști, căci orice faptă poate fi iertată. Mari criminali au ajuns sfinți, chiar sau eroi ai lumii noastre.

Cazul PARASCHIVA ROTARU

MEȚIU ION, cunoscut fruntaș comunist din Sibiu, este arestat de organele Prefecturii Poliției Capitalei și condamnat în anul 1942-43. În închisoare, Mețiu Ion privește vizita unor prieteni ai săi, care nu l-au părăsit. Sculptorul dela CFR și ziaristul Rebreanu Tiberiu, fratele lui Rebreanu Liviu, marele nostru romancier și iubita lui, Paraschiva Rotaru. Mețiu Ion este condamnat 20-25 ani și prietenii săi s-au sfătuit - cu tot cercul - să-l ajute să evadeze. Era posibil acest lucru, deoarece Mețiu Ion venea dela închisoare la un medic din oraș, dela Văcărești sau Jilava, spre a urma un tratament necesar lui. Față de această situație, planul a fost făcut așa. Prietenii săi - cu o mașină îi așteaptă pe drum, el fiind însoțit numai de un gardian.

La o circumă, gardianul avea să fie invitat de niște necunoscuți să cinstească - pentru cine știe ce pretext - cu scopul de a-l îmbăta. Ei aveau să-l lase la circumă pe gardian, pînă se trezea. Mai mult decît atît, gardianul trebuia să fie imbiat să fumeze, or țigările oferite cu atîta dărnicie erau cu narcotic. S-a făcut și cîteva experiențe cu aceste țigări, dar nu corespundeau reclamei făcute că ar avea un efect extraordinar.

Dorobanți, avea case proprii, împreună cu soția lui și o nepoată a lui, soția unui inginer dela C.F.R.

4 cadavre au fost descoperite, moartea lor a survenit prin otrăvire. Pe masă s-au găsit niște sticle cu țuică și vin. ^{făcea} Ștefănescu Gh. ca să trăiască - se spune - comerț clandestin cu vin, țuică și alte alimente pe care le cumpăra dela prietenii săi, unii cred că dela CFR, deoarece ei aveau posibilitatea de a procura asemenea alimente.

Motivul acestei crime odioase nu este decît unul: Ștefănescu Gheorghe trebuia să moară ca să nu vorbească. Prin moartea lui, criminalul crede că va putea rămîne nedescoperit. Personal mă îndoiesc. Singele a 4 ființe nevinovate trebuie să vorbească în conștiința asasinului.

Un informator important care lucrase cu Ștefănescu Gh. a făcut să dispară un martor prețios care avea să-i aducă ani grei de temniță, pentru ca să-și potolească acest mare judecător al omului de totdeauna - conștiința. Mai devreme sau mai tîrziu, bestia va începe să recunoască, mărturisindu-și crimele. Sînt convins.

Propun - ca să mi se permită să urmăresc acest caz chiar dacă au trecut aproape 20 de ani. Cred că ași da de urma monstrului. Nu am nici o indicațiune alta decît cele scrise aici. Urmărirea fiarei este posibilă numai în stare de libertate.

Dela CFR nu cunosc decît pe TUTA, pe ceilalți VALACHE, VARTIC, GHINBOASE, despre care am fost interogat sau alții. Opinia mea este că TUTA nu poate fi printre suspecți. Este înesă o simplă părere.

Cine sînt suspecții ? - Toți prietenii lui Ștefănescu începînd cu vecinii săi.

M-am interesat în încheiere de amănunte în legătură cu această afacere senzatională. Dar nu am aflat nimic în plus totul este vag. Neexistînd presă liberă, nu s-a publicat nimic în acest caz. Trebuie luat cazul dela început. A existat aceasta între asasin și Ștefănescu Gh. pentru ce acesta să se teamă că va fi denunțat. Probabil !!!

Crima s-a produs în condițiunile următoare:

- Asasinul - care procura victimei acele alimente - poate că acest comerț clandestin l-a alcătuit planul ucigaș - i-a oferit o sticlă sau două ca avantaj dela el și bietul Moș Ghiță" - cum îi spuneam eu - luînd "chilipirul" - și-a semnat moartea.

./...

Dar la telefon, se discuta de către Paraschiva R. cu prietenii săi și chiar cu închisoarea sau la un telefon din sat, cum se va întâmpla în ziua fixată. Aceste convorbiri telefonice fiind interceptată, s-a putut înțelege planul urmărit de P.R. și acoliții ei. Si bine înțeles planul a fost dejucat.

Paraschiva R. a fost urmărită la telefon și toate mișcările ei și la un moment dat arestată împreună cu sculptorul. și Hebreanu Tiberiu - Tibis. La cercetări, Paraschiva R. a recunoscut că urmărirea evadarea iubitului ei Mețiu Ion, comunist din Sibiu, pe care-l cunoștea din copilărie din satul Gustevița. Ea fusese măritată - divorțată - a avut și un copil, care i-a murit la naștere. Eu am primit misiunea de a cerceta. Cum faptele erau cunoscute, evadarea nu mai era posibilă. Am rugat pe Paraschiva R. să-mi spună fără ocol adevărul, pe care eu îl știam. Ca probe, i-am arătat câteva din convorbirile telefonice ce au fost interceptate de organele noastre la telefoane. Paraschiva R. fusese urmărită citva timp și în București. Era de prisos să mintă, așa că am pus-o de a scris cu mîna ei - cum a vrut - declarația ei asupra celor petrecute.

Paraschiva R. a recunoscut vina ei - marea ei vină - de ași fi ajutat cu toată puterea ei de iubită pe cel care fi era drag.

Pentru femeie cel mai de valoare bun este bărbatul, cînd este iubit cu adevărat. Si Paraschiva R. - această mică eroină a înfruntat Siguranța generală a Poliției pentru a-și elibera amantul - soțul ei poate.

Ce bărbat nu și-ar dori o femeie ca Paraschiva R., țărăncă din Gustevița - îmbătată de amor ca un fluture.

Si ceilalți au fost siliți să recunoască participarea lor la încercarea de evadare din închisoare a unui fruntaș comunist.

Ce i-au îndemnat pe cei 2 prieteni să nu-și părăsească colegul, căzut în mare nenorocire - Nu erau poate de acord cu politica dusă de el, dar din prietenie au sacrificat eliberarea lor pentru țelul propus.

Am stat ca om și am reflectat, la acțiunea dusă de cei trei - și mi s-a părut fără egal. Iubirea a înfruntat orice risc - nimic nu o turbură. Prietenia - amica ei, nu s-a lăsat mai prejos și aventura i-a cuprins pe toți și să-și ducă acolo unde ei nici nu se gîndeau.

./...

Immine, am admirat sentimentele curate ale celor 3. M-am întrebat uneori dacă M.I. merită sacrificiile făcute. Sacrificiile nu se țin în seamă - S-a urmărit altceva. Ca la un exercițiu Comandamentul Superior încearcă forțele sale în cele mai mici amănunte. Răspund la apel în ce măsură, cine șovăie și așa mai departe.

Aventura - nu s-a desmințit.

Eroii sînt gupuși cu toții la un examen serios. Cine îl vor trece ? În ce mod ? Cum se va pronunța ?

Avem să judec acest caz și nu m-am gîndit la ce soluție dau. Scarta a 3 eroi este în mîinile mele. Paraschiva a început la un moment dat să plîngă, gîndindu-se la ce se va întîmpla cu ea și cu prietenii ei cei credincioși.

Dacă erau trimiși în judecată pe baza actelor făcute - condamnarea lor era sigură, viața lor distrusă. Iubirea, arta și presa se coalizase pentru obținerea unei libertăți.

Si cu sentimente curate de om cinstit, am mîngîiat-o pe Paraschiva spunîndu-i că mă voi hotărî să aibă răzodare. Trebuie să fac ceva pentru ei toți.

Hotărîrea nu fusese luată, m-am gîndit că dl. Taflaru trebuie să-i fie prezentată chestiunea sub o altă formă. Stiam că dl. Taflaru umblă cu limba scoasă după informatori în problema comunistă. Si cu Paraschiva am vorbit așa: Este numai o singură cale de valoare. A promite dl. Taflaru că va deveni informatoarea noastră, eu ținînd legătura cu ea. Si Paraschiva a făcut promisiunile cerute. Am păstrat dosarul și pe cei 3 i-am eliberat cu aprobarea dl. Taflaru. A fost arestată o zi și a doua zi dimineața eliberată. Era prin decembrie - ianuarie 1943.

Paraschiva a declarat că va încerca să i-a legătură cu Partidul Comunist. Ea a fost destul de deșteaptă să amîne acest lucru. S-a întîmplat ca Prefectura Pl. Capitalei - dl. Sava Dumitrescu să fie supărați că scăpase o mare pradă. Paraschiva fusese anchetată de ei la arestarea lui Mețiu Ion și fusese pusă în libertate. Iar noi Siguranța generală stiam mai mult că Paraschiva avea pentru Partid nume conspirativ "VICTORIA" și în arhiva partidului se vorbea ceva despre ea. Atunci ei pusese un fost de supraveghere la serviciul pe care îl ocupa la firma Victoria. Ea a observat acest post de filaj și i-a dat un telefon dl. Taflaru ce se petrece cu ea. Nu-și poate duce misiunea, dacă este urmărită de Prefectură. La telefon dl. Taflaru s-a cer-

- 8 -

tat cu dl.Sava. Dar mai înainte m-a trimis pe mine să-i identific acea persoană, să-i cer să părăsească terenul și apoi să vorbească la telefon cu dl.Taflaru. Am fost pe teren și nu mi-a fost greu să notez agentul Prefecturii. După ce m-am convins m-am dus la el și i-am prezentat legătura mea, cerindu-i să părăsească terenul imediat.

Paraschiva nu ne-a dat nici o informație. Nu a primit nimic nici un ban.

Mai târziu a fost arestată, condamnată la câțiva ani și acum este liberă. Nu mai știu situația.

25.II.1963

ss. Prunescu P.Ioan

DECLARAȚIE

=====

Subsemnatul DRANICEANU DUMITRU născut în comuna Măcelul de Jos, județul Dolj, la 7 mai 1903, fost inspector de poliție, astăzi condamnat 18 ani detențiune grea, pentru activitate intensă împotriva clasei muncitoare art.193 cod penal, fost cu domiciliul în București Bd.Gh.Magheru nr.26, în legătură cu cele discutate cu domnul anchetator în zilele de 20,21,23 februarie a.c., declar următoarele:

La începutul lunii noiembrie 1939, am fost trecut chestor al poliției Municipiului Craiova, unde am funcționat până la începutul lunii februarie 1940. Pe timpul când am funcționat în această calitate, mi-a fost prezentat de către ION BRATU, șeful biroului de siguranță din acea unitate, chelnerul POPESCU AUREL, membru al Partidului Social Democrat din localitate, care și-ar fi exprimat dorința după spusele lui BRATU, că vrea să mă cunoască și pe mine, întrucât el lucrează cu dl.Bratu. În acest scurt timp n-am putut să mă conving dacă aduce vreun aport informativ deosebit.

Eu am fost trecut apoi ca subinspector la Inspectoratul de Poliție Craiova, condus pe acea vreme de inspectorul PARVULESCU IULIAN, unde am funcționat până la 15 sau 20 iulie acel an. În această perioadă IULIAN PIRVULESCU, șeful meu mi-a prezentat un informator al lui din mișcarea comunistă, cu numele de IULICA POTCOVARU, de meserie frizer, că în cazul când are de informat ceva în lipsa lui să-mi spună mie. Acesta este cel care a dat organizația P.C.R. Craiova în martie 1940, în frunte cu MARIN HOREA IONESCU, cercetare care s-a făcut la Chestura Craiova, de către comisarul BRATU ION, SERBANESCU GHEORGHE și NEAGU DUMITRU, sub directă conducere a inspectorului PARVULESCU. Acest POTCOVARU am fost informat ulterior că ar fi murit pe front.

În luna iulie 1940, punându-se în aplicare reforma poliției, de trecerea polițiilor urbane sub conducerea jandarmilor cunoscută sub denumirea Legea Moruzof, fost șef al Serviciului Secret din acea vreme, eu am fost trecut în Direcția Generală a Poliției la București și repartizat la Direcția III-a Siguranță,

ca șef de secție, funcție birocratică, unde am stat pînă la 15 septembrie 1940 cînd vin legionarii la putere.

Intrucît lucrasem fără șovăire în problemă, directorul general din acea vreme ALEXANDRU GHICA, m-a destituit și apoi arestat în luna noiembrie acel an și deținut în aresturile Direcției Generale din Bd. Carol. În timpul cînd s-a făcut masacrele de la Jilava și la Prefectura Poliției Capitalei, 26 spre 27 noiembrie 1940, legionarii au încercat și asasinarea noastră de la Direcția Generală, pentru că eram vreo 15 arestați, însă garda inohisorii care era încă din jandarmi a reușit să-i împiedice și astfel am scăpat.

Producîndu-se conflictul între Antonescu și mișcarea legionară, culminînd cu evenimentele din 21, 22 ianuarie 1941, am fost puși în libertate, revenindu-se și asupra măsurii îndepărtării mele din serviciu.

În luna aprilie 1941 sînt repartizat ca subinspector la corpul detectivilor din Direcția Generală a Poliției și însărcinat cu conducerea grupe I legionară, cu care ocazie activitatea mea este în legătură cu depistarea și arestarea legionarilor ce participaseră la rebeliune, urmărirea celor dispăruți, etc.

La 1 august 1941 prin venirea la conducerea corpului detectivilor a lui Gheorghe Rauzescu sînt trecut ca adjunct al șefului corpului detectivilor. Motivul pentru care am fost adus acolo mi s-a explicat că întrucît mulți din funcționarii și mai mari și mai mici din instituție colaboraseră cu legionarii și n-ar fi mai prezentat suficientă încredere, asupra mea neplanînd această suspiciune, pentru considerentele arătate mai sus.

La venirea mea aici corpul detectivilor, acest organ operativ al Direcției Generale a Poliției avea următoarea organizație.

Inspectorul șef al corpului RAUZESCU GHEORGHE, adjunct subsemnatul, un secretariat al cărui șef era comisarul TEODORESCU MIHAIL zis DAN, cu ajutoare: comisarul ajutor NICULESCU CONSTANTIN, RAZVAN NICOLAE și agentul BODOCAN, dactilografă STELA GEORGESCU.

- Grupa I partidele de centru, dreapta și extremă dreaptă (legionarii), șef subinspectorul MOTOS GHEORGHE, cu adjunct IORDAN STANESCU, comisarii OPROIU TUDOR, ATANASIU PETRE, CURELEA AURELIAN și alții pe care nu mi-i mai reamintesc, detectivi circa 30-35 ofițeri și agenți de poliție.

- Grupa II stînga și extremă stînga (mișcarea comunistă) șef era subinspectorul STELIAN ION, vechi cunosător al problemelor. Lucrase la această grupă din 1921. Ca ofițeri de poliție erau:

./...

comisarul șef TAFLARU ION,comisarul șef WIRTH FLORIAN,comisarii PRUNESCU ION,STERIAN CONSTANTIN,ANANIU GHEORGHE,ILIESCU NICOLAE TEODORU CEZAR,IONESCU GHEORGHE,comisarii ajutori BARBULESCU LAUREN STANESCU NICOLAE,VOINOVSKY C.,detectivii BELDEROF DOBRE,LEPADATU HARALAMBIE,GRIGORE MARIN CIUVAT,LUNGOCI NICOLAE,VAMVU VICTORIA, GEORGESCU ION și alții de care nu-mi mai reamintesc.Evidența grupei-registratura - COMSA CONSTANTIN,dactilograf COSEI GHEORGHE.

- GRUPA III minorități etnice,streini,legații. Șef subinspectorul DUMITRESCU CONSTANTIN zis TONY,ofițeri de poliție DURGHIU PETRE,SMARANDOIU NICOLAE,comisari șefi POPESCU SEVER NEDEI CU STEFAN,POPESCU zis POPA,PIRVULESCU STEFAN,comisar ajutor MOJOISKI și mai mulți agenți al căror nume îmi scapă.

- Grupa IV- paza înliților demnitari și familiei regale, șeful grupei GHEORGHIO ALEXANDRU șef de poliție,adjunct BLUJDESCU NICOLAE,comisar șef.Avea circa 40 ofițeri și agenți de poliție repartizați la fiecare minister câte 2-3 plus escorta de la Palatul regl al cărui șef era comisarul șef ROMANESCU EUGEN, Rețin câteva nume de comisari: VENDEL KENOIU,DOBRESCU CONSTANTIN GEANTINI ANDREESCU.

Grupa specială,probleme de drept comun,sabotaaj economic și obiective ordonate de organele superioare.Șeful grupei - comisarul șef ARHIR CONSTANTIN,ofițeri de poliție POPA R.GHEORGHE IONESCU GHEORGHE și circa 15 agenți.

Echipa de transmisiuni - interceptori tehnici,supraveghe-ri la Soc.de telefoane - șeful echipei comisarul ANGHELIN GHEORGHE ajutat de încă doi ofițeri de poliție și 3-4 agenți,plus personalu feminin ce efectuau interceptările circa 10-15

Poliția Aeroportului Băneasa - șeful poliției IONESCU STEFAN,ajutat de comisarii German Gheorghe,Munteanu Nicolae, agenții Bujor și Georgescu.

- Biroul siguranței din Gara de Nord,comisarul Naum Ion și 4 agenți.

În cursul acestor doi ani 1941-1943,intervin anumite modificări în organizare,cît funcționează eu ca adjunct al șefului C.D. am pe la sfârșitul anului 1941,dovedindu-se anumite carență în activitatea grupei I - legionară-Rauzescu la sugestia subinspec- torului Stelian Ion,șeful grupei II - comunistă - care într-adevăr era un bun profesionist,este de părere să ia problema legionară de pe lângă problemele de centru - Motos și s-o pună tot sub conduce-rea lui Stelian Ion,acesta din urmă susținând că ambele mișcări atît legionară cît și comunistă își găsesc activitatea în mod special,tot în masa muncitorilor.Ia ființă deci grupa I de sub

conducerea lui Stelian, cu cele două secții dreapta condusă de comisarul șef Petrescu F. Constantin și stînga de Taflaru Ion, tot comisar șef. Lucrează în această formă pînă cître sfîrșitul anului 1942, cînd Stelian Ion este mutat disciplinar la Inspectoratul Craiova.

Tin să amintesc că grupa lui MOTOS cu partidele de centru ia denumirea de grupa II, întrucît grupa I în noua ei formă rămîne fără șef, este trecut ca șef CERNOIANU FLORENTIN, pe atunci șef de poliție, șeful Buletinului D.G.P. Sub Cernoiianu grupa funcționează tot așa cu cel două secții dreapta și stînga, pînă la 1 aprilie 1943, cînd se întîmplă următorul fapt:

EUGEN NEGULESCU, directorul poliției de siguranță ieșind la pensie, RAUZESCU GHEORGHE este trecut directorul siguranței, păstrînd și conducerea corpului detectivilor, luînd însă ca adjunct la Direcția III-a pe Cernoiianu Florentin, care între timp fusese făcut și el subinspector, grupa I rămînînd iarăși fără șef.

Între timp în noiembrie 1942 fuseseră avansați șefi de poliție și TAFLARU ION și PETRESCU CONSTANTIN, căpătînd amîndoi grade superioare nu li s-a mai adus un alt șef peste ei, ci au rămas conducători de unități, păstrîndu-se denumirile de gr. I L - legionari, Gr. C - comunistă, lucrînd fiecare independent.

În luna iulie 1943, RAUZESCU este luat de la conducerea Direcției Siguranței, pe motiv că ar avea legături cu Partidul Național țăranesc și trecut la Ministerul de Interne. În locul lui ministru de atunci Pîky Vasiliu, aduce la Direcția Siguranței pe colonelul de jandarmi Băleanu Alexandru și mai aduce o modificare în structura Direcției. Dă o decizie prin care corpul detectivilor, care era considerat după lege tot o direcție, îl transformă în serviciu, în cadrul Direcției III-a, păstrîndu-i organizarea schimbîndu-i numai titulatura de Serviciu de Informații și Cercetări (S.I.C.), punîndu-l direct sub conducerea directorului siguranței colonel Băleanu. Amintesc că pînă aci șeful corpului detectivilor lucra direct cu directorul general.

Subsemnatul sînt încadrat prin acea decizie ca șef al Serv. de Inf. și cercetări. Am omis să spun că în timpul la care m-am referit mai sus, director general al poliției a fost de la 21 ianuarie 1941 pînă la 7 dec. 1941 generalul LEOVEANU EMANOIL și subdirector general ROBU GIORMAN, polițist de carieră, iar de la decembrie 1941 - 1 sept. 1944 colonelul DIACONESCU NICOLAE mai tîrziu general și subdirector general STANESCU P. ION, procuror la Curtea de Apel București.

Deci de la 1 august 1943, încep să conduc acest serviciu, avînd ca ajutor pe subinspectorul Gheorghiu Dumitru, şeful secretariatului comisarul Mircea Ionescu, avînd în subordine pe comisarul Udrişu, comisarul ajutor Niculescu Constantin şi agenţii Croitoru Gheorghe şi Costache, dactilografe fiind Stela Georgescu şi Jean Chiriţă, mai tîrziu căsătorită Durghiu.

Gr. I L - Petrescu Constantin şef Gr. I C. Taflară Ion cu ofiţerii de poliţie Sterian Constantin, Prunescu Ion, Iliescu Nicolae, Ananiu Gheorghe, Stănescu Nicolae, Tănăsescu Gheorghe, Lepădatu Haralambie, Darbea Nicolae, Vamvu Victor, Georgescu Ion, agenţii: Belderof Dobre, Grigore Marin, Lungoci, Nicolae, Grădisteanu Marin, Ciuvat, Iliescu Bărbulescu Ion şi alţii al căror nume îmi scapă. Grupa era compusă din 3 echipe: informaţii Taflaru Prunescu Cercetări Taflaru şi ceilalţi ofiţeri de poliţie şi echipa de filaj comisarul ajutor LEPADATU HARALAMBIE. Evidenţa: Cornesa Constantin, dactilografă d-ra Constantinescu ?

Grupa III-a acum era condusă de Durghiu Petre, Grupa IV Gheorghiu Alexandru, Grupa specială subinspectorul Avramovici Paul, echipa de transmisiuni comisarul şef Teodorescu Mihail, iar ca interceptatoare la cabina telefonică îmi amintesc Siminel, Ferderber, Eliat, Juca Hirjeu, Cristadorescu, cunoscînd diverse limbi.

La palat şeful echipei de escortă comisarul şef VELE GHEORGHE. La fostul mareşal Antonescu, şeful de poliţie Teodorescu Stefan, cu 20 de agenţi afectaţi atît de către Direcţia Generală a Poliţiei cit şi de Prefectura Capitalei şi Serviciul Special de Informaţii.

La Aeroport German Gheorghe. În această nouă formă de organizare, directorul siguranţei ia direct parte la activitatea serviciului, impulsînd şi dînd directive şefilor de grupe, în multe cazuri lucrînd direct cu ei.

În ceea ce priveşte fondul de informaţii, era atribuit direct şefilor de grupe, subsemnată, avînd o afectare de 120.000 lei cu cari s-a făcut faţă cheltuielilor cu informatorii personali şi alte cheltuieli aferente funcţiei. Informatorii mei în această perioadă, după cum am mai spus-o şi altă dată, au fost: Ion Gorboviceanu, avocat fost prefect, pentru liberali. La Naţional Tărănişti M. Beilis şi Narodughion, care-i făcea şi un buletin al radiourilor străine. Preda Laur - gazetar, secretarul particular al lui Vaida Voevod, Popescu Aurel chelner la social democraţi, pe care l-am predat să lucreze cu Taflaru, Virgil Stoicoiu avocat şi gazetar - informaţii din cercurile lui Gigurtu şi C.

și Argentoianu - Zaharia gazetar, zvonuri de cafea, Paul Peti gazetar macedonean, mișcarea legionară, Ion Manolescu actor la opera din București, informații din rîndurile actorilor de la opera și teatru.

Am mai avut informatori fără plată din rîndurile evreilor, care au fost trecuți în tabelele de informatori ale serviciului ca să scape de rigorile legilor rasiale. Astfel Stroe N. actor la Teatru Baroșeum, Giovani Al. idem, Croisferl Marcu armator, Dr. Novac. Aceștia nu mi-au adus nici un aport informativ, fiind ținuți în această situație primii pentru că inte venise C. Tănase și mă ruga se să le creez această situație iar ceilalți doi îi moștenisem de la Rauzescu, care de asemenea mi-a spus că sînt oamenii lui, care probabil îi făcuse anumite servicii de alt ordin.

În ceea ce privește mișcarea comunistă, nu am avut nici un informator. Nu pentru că n-aș fi vrut să am, dar intrucît n-am lucrat niciodată direct în problemă, cu care ocazie să poți stabili contacte directe cu membrii acestei mișcări, implicit n-am avut această posibilitate. De asemenea nu am cunoscut nici un informator de la grupa lui TAFLARU. Singurul de care am aflat și asta de cînd sînt în detențiune, este un oarecare TUDOR.

După cum am arătat și verbal, căderea organizației U. Patrioților din decembrie 1943, s-a datorat unei întîmplări și anume: așa cel puțin știu eu. Șoferul unui taxi din București a observat în mașină după ce dusese un client, probabil la domiciliu, că a rămas un dosar conținînd anumite hîrtii, care i s-au părut suspecte și avînd o rudă greșier la Tribunalul militar din capitală i le-a predat acestuia, care probabil arătîndu-le șefilor săi și observînd că este vorba de un material comunist, a trimis aceste hîrtii la Direcția Generală a Poliției. Aici au fost repartiza grupei I.C. (Taflaru) care începînd investigațiile duc la arestarea celui ce pierduse aceste hîrtii și anume MIRCEA BIJI, student și funcționar la Institutul general de statistică care fiind arestat și cercetat a dat organizația cu membrii ei și făcîndu-se discindere la casa conspirativă de pe marginea lacului Herestrău, casa Wexler, unde s-a găsit și arhiva acestei organizații. Din cîte îmi reamintesc au fost arestați cu acea ocazie soții VEXLER, frații MIHAIL și ANCA MAGHERU, profesorul VLADESCU RACOVSA, ANA SOLOMON, studentii Paul Georgescu, Manea Mănescu, Mircea Evizicor, dr. Petru Groza, Miron Belea și alții al căror nume îmi scapă.

Judecarea procesului s-a făcut prin luna martie 1944. De la acea dată activitatea grupei IC a fost neînsemnată, din câte îmi amintesc și pe teren informativ.

În primăvara lui 1944, intervenind bombardamentele, frontul abia se stabilise la Iași și începe activitate politică mai intensă. Partidele politice deși interzise, încep să lucreze intens, pentru ieșirea noastră din război. Luări de contact între șefii partidelor Național Țărănesc, Liberal, Social Democrat și comunist. Informațiile din acea vreme erau că Titel Petrescu ar fi ducând și cuvântul partidului comunist la încheierea Frontului democrat. În iunie 1944 Lucrețiu Pătrășcanu, socotit atunci ca fost parolul Partidului comunist, dispăruse dela domiciliu său obligator de la Poiana Tapului, unde fusese plasat în toamna anului 1942, când i se dăduse drumul din lagărul G. Jiu și pus sub supravegherea jandarmilor. Sub pretextul că are nevoie la București să-și refacă dantura obține de la Pîky Vasiliu această învoire și după ce expirase această învoire intră în ilegalitate, fapt despre care Direcția Siguranței nu are nici o cunoștință, deoarece ministru nu comunicase acest lucru.

Centrul activității politice se mută acum la Sinaia și este urmărită de toate serviciile informative. Pe lângă Inspectoratul de poliție Ploiești care acum se mutase la Sinaia din cauza bombardamentelor, este trimisă și o echipă de poliție de la Direcția Siguranței, condusă de Durghiu Petre care ținea Direcția în curent cu ce se petrece acolo.

Direcțiunea Siguranței mai era informată că se va încerca o lovitură de stat, de către o conspirație de militari adversari ai lui Antonescu ca: Sănătescu, Aldea, Mihail, de tipul celei săvârșite cu un an înainte în Italia. În luna august 1944 se mai întâmplă un fapt. Organele de poliție și siguranță din Brăila descoperă o organizație subversivă, care avea de scop cumpărare de armament, pentru înarmarea unor gărzii cetățenești ce urmau să acționeze cu ocazia unei eventuale lovituri de stat și sint arestați acolo Samuel Kentler zis Samy și un cumnat al lui al cărui nume nu-l cunosc. Intrucît această organizație avea implicații la București, se raportează cazul și Directorului Siguranței - colonel Băleanu, care dispune ca cei arestați împreună cu actele să fie aduși la București la D.G.P., în care scop este trimis comisarul șef Sterian și la 15 august vin în Capitală. Din câte mi s-a raportat de STERIAN, nu după prea multă tocmeală cu SAMY KENDLER, cade de acord să dea implicațiile de la București, declarînd că

această organizație este condusă de EMIL BODNARAS, ajutat de frațele său MANOLE BODNARAS, că ar fi implicați și niște ofițeri de aviație, dar că el nu știe unde locuiesc acum conspiratorii și dacă i s-ar da drumul el se face foarte să le descopere domiciliile. Cere o garanție superioară care să-i asigure scoterea lui din această afacere. Sterian raportează situația și de acord cu Baleanu îl chem la mine în birou și în fața lui Sterian îi fac această promisiune.

Este lăsat în libertate sub supraveghere, instalat la un hotel în București și orice constatare făcea raport lui Sterian, așa de exemplu a spus că a aflat unde se găsește Manole Bodnăraș, concentrat la o unitate de aviație de acolo. Tot după informațiile date de el se descoperă Biroul Comercial Precup-Iuliu Orban din Blocul Dragomir, care camufla activitatea organizației.

Pe baza acestor informații se luau măsuri. Astfel s-a trimis și a fost arestat Manole Bodnăraș de la Craiova. Urma să se facă descinderi la Precup și Orban și să fie arestați. Pretindea Kendler, după cum spune Sterian, că ar fi urmat să dea și sediul gărzilor din Vatra Luminoasă. Tot Sterian spune că ar fi existat și un mesaj - telegramă, notă telefonică - pe care Manole Bodnăraș ar fi dat-o de la Craiova către Biroul Precup - Orban cu următorul conținut: marfa pusă la adăpost, care ar fi însemnat în limbaj convențional că evadarea deținuților din lagărul Tg. Jiu s-ar fi efectuat. Această comunicare fiind făcută în ziua de 19 sau 20 august, deoarece MANOLE BODNARAS a fost arestat în ziua de 22.

Precipitându-se evenimentele, cercetările au rămas aici, iar cei arestați au fost puși în libertate la orele 10 seara, 23 august 1944. Epilogul acestei chestii răsuflă în 1952 când la Ministerul Aerului este găsită o adresă a S.S.I. - semnată de col. BORCESCU, în care arată că în luna august 1944 fiind arestat SAMY KENDLER de la Brăila, aceasta a declarat că face parte dintr-o organizație condusă de EMIL BODNARAS și cerea să se ia măsuri contra lor. Această adresă a stat la baza cercetărilor, care au dus la cercetarea și arestarea lui KENDLER, condamnându-l 20 ani detenție grea. Menționez că eu am fost audiat ca martor al acuzării, luându-mi-se declarații de către anchetatorii M.A.I. în anul 1953 luna martie și ianuarie sau februarie 1944. În ceea ce privește nota ce mi s-a arătat și trimisă de mine cu adresa din 21 august 1944 comandantului lagărului lui Tg. Jiu, colonelul Leoveanu în legătură cu evadarea deținuților politici din acel

lagăr, stit după stil cît și după redactoare, nu poate fi decît de l Gr.I C. - Taflaru și a cărui sursă este singurul în măsură să o cunoască. Dacă se va găsi tîmeiul lucrării, desigur acolo se află și nota originală pe care dacă aş vedea-o crede că mi-ar confirma în totul afirmaţiunea.

Prima ipoteză pe care mi-am făurit-o din complexul de fapte întîmplate cu ocazia arestării lui KENDLER cade deci.

Pe de altă parte informatorii mei personali pe care i-am arătat mai sus, nu mi-au adus niciodată vreo notă informativă în legătură cu mişcarea comunistă.

Suţin şi semnez.

ss/ Drăniceanu Dumitru

Bucureşti 24 februarie 1963

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul Luca Vasile, născut în anul 1898 în comuna Cătălina - Trei Scaune, de profesie lăcătuș, cu ultimul domiciliu în București str. Romniceanu nr.22.

12 ianuarie 1954 - București.

Intrebare:

În procesul verbal de interogatoriu din 11 ianuarie 1954, d-ta ai declarat că Teohari Georgescu a afirmat că din cercetarea fostului comisar șef Taflaru Ion ar fi rezultat că arestarea d-tale din 1940 la frontiera URSS s-a produs în urma trădării comise de FORIS STEFAN.

Arată detaliat locul, data și împrejurările în care TEOHARI GEORGESCU a făcut această afirmație ?

Răspuns:

Cam prin anul 1948, sau 1949, intrând în cabinetul secretarului general al Partidului la sediul Preșidenției Consiliului de Miniștri, am găsit acolo pe secretarul general pe al doilea secretar al C.C. și pe TEOHARI GEORGESCU care venise cu niște dosare și rapoarte secretarului general despre cercetările făcute cu fostul comisar șef Taflaru Ion în problema Foris Stefan.

Din cele raportate de TEOHARI GEORGESCU, a rezultat ca o concluzie în discuții că din cercetarea lui Taflaru, a reieșit clar că FORIS STEFAN a fost provocator.

Cu această ocazie am intrat și eu în discuții, afirmând că acum înțeleg că de ce nu m-a trimis Taflaru în justiție în legătură cu căderea tipografiei întrucât avea interesul să-l acopere pe Foris, deoarece trimițându-mă pe mine în justiție, trebuia să-l implice și pe FORIS în cauză.

Afară de aceasta - spuneam eu în continuare - prin trimiterea mea în justiție eu ajungeam în contact la închisoare cu MULLER și astfel puteam să demascăm pe FORIS STEFAN.

La această observație a mea, TEOHARI GEORGESCU a spus că și căderea noastră la graniță în 1940, a fost provocată de FORIS împreună cu Siguranța ca astfel eu să fiu împiedicat de a pleca în URSS și de a lua legătură cu Cominternul, ca nu cumva să

./...

mă întorc de acolo cu mandat de conducător al Partidului, întrucât Siguranței nu i-ar fi convenit schimbarea lui Foriș dela conducerea Partidului.

Cu aceasta s-a încheiat discuția de mai sus.

Intrebare:

Cele afirmate de TEODH I GEORGESCU au corespuns adevărului ?

Răspuns:

Nu știu dacă acest lucru a corespuns adevărului, adică dacă ele au rezultat din anchetarea lui Taflaru sau era o născocire a lui Teohari Georgescu.

Intrebare:

A existat între d-ta și Teohari vre-o înțelegere de a face asemenea afirmații ?

Răspuns:

Nu a existat nici o înțelegere prealabilă în acest sens între mine și Teohari Georgescu și nici ulterior nu am discutat mai mult cu el despre această problemă.

Intrebare:

Teohari Georgescu neagă că această discuție ar fi avut loc și că el ar fi afirmat că din cercetarea lui Taflaru ar fi rezultat faptul că arestarea d-tale din 1940 s-ar datora trădării lui FORIS STEFAN.

El susține că declarația d-tale în sensul de mai sus, face parte din provocările și inscenările pe care le faci în această problemă.

Răspuns:

Nu știu în ce măsură participanții la această discuție au reținut afirmațiile lui Teohari Georgescu și ale mele. În orice caz eu nu am supt din deget această problemă și am vorbit despre ea și într-o declarație anterioară.

TEOHARI GEORGESCU este pus în gardă și a pornit pe o pantă ticăloasă de a nega și de a ascunde adevărul și tot ceea ce ar dovedi chiar și în mod indirect vinovăția lui. Astfel fiind, probabil va nega și discuțiile pe care le-am purtat cu el despre arestarea fostului agent al siguranței Munteanu Ion.

După ce am citit prezentul proces verbal din cuvânt în cuvânt și am constatat că el corespunde întru totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez nesilit de nimeni.-

ss. Vasile Luca

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul LUCA VASILE, născut în anul 1898 în com. Cătălina - Trei Scaune, de profesie lăcătuș, cu ultimul domiciliu în București str. Romniceanu nr.22

11 ianuarie 1954 - București

Intrebare:

Ce întâlniri ai avut d-ta cu TEOHARI GEORGESCU pe linie de Partid, în anul 1939 ?

RASPUNS:

Cu TEOHARI GEORGESCU în anul 1939, pe linie de Partid am avut puține întâlniri, două trei la număr. Îmi aduc aminte că am avut o întâlnire cu Teohari la care a participat MORGHENSTEIN și o tovarășe din Comitetul Local. Nu pot preciza dacă această întâlnire a avut loc la locuința lui Vasile Georgescu sau alt undeva.

La locuința lui Vasile Georgescu știu precis că am avut o întâlnire cu Teohari, întrucât chiar el m-a condus la locuința aceea, nu știu dacă la această întâlnire a participat și Turcu sau a fost o întâlnire de partid.

La ședința cu MORGHENSTEIN, precum îmi aduc aminte, era vorba tocmai despre punerea lui Teohari Georgescu într-o muncă de răspundere și reorganizarea Comitetului Local întrucât MORGHENSTEIN trebuia să plece în Basarabia ca secretar regional, iar locul lui în conducerea Comitetului Local București, trebuia să-l ocupe Teohari Georgescu.

Intrebare:

Ce cunoști d-ta despre MORGHENSTEIN în ce calitate a participat el la ședință ?

Răspuns:

MORGHENSTEIN era un activist vechi al mișcării, original din Basarabia, ridicat din punct de vedere politic. În 1939, el a fost secretar al Comitetului Local București. În această calitate, el activa până în 1940 ianuarie - februarie, când a plecat în Basarabia ca secretar regional.

./...

Cît timp a stat la București deși pe linie de Partid ducea o muncă ilegală, totuși el trăia la domiciliu legal avînd și ocupație de acoperire.

Întîlnirea la care am participat cu MORGHENSTEIN și Teohari Georgescu, a fost ordonată de C.C. eu primînd însărcinarea să organizez această întîlnire, pentru reorganizarea Comit. Local. Precum am arătat mai sus nu știu dacă întîlnirea cu MORGHENSTEIN a avut loc la Vasile Georgescu sau în altă parte.

Menționez că la această ședință care s-a ținut din ordinul lui FORIS STEFAN eu nu am comunicat nici lui MORGHENSTEIN că primul va pleca în Basarabia și că Teohari de fapt o să-i ia locul, deoarece acest lucru îl cunoșteam atunci numai eu fără să-l comunic însă celor în cauză.

Întrebare:

Cine este persoana cu numele de LEIBOVICI AUREL ?

Răspuns:

Leibovici Aurel a fost un activist vechi în mișcare care a lucrat în 1933 ca secretar al Comitetului Local București. În anul 1932-1933 el avea legătură cu mine pe linie sindicală. Nu-mi amintesc să-l fi întîlnit în București, în anul 1939. L-am văzut în anul 1942 în U. Sovietică înainte de a fi fost parașutat cu un grup compus din MORGHENSTEIN, JURI CORATCOV, BOGUSLAVSKI și alții. Acest grup a fost parașutat în timpul războiului în Moldova Sovietică și au pierit cu toții fiind trădați.

Întrebare:

D-ta ai cunoștință despre faptul că LIBOVICI AUREL ar fi fost legătura de Partid a lui Teohari în anul 1939 ?

Răspuns:

Nu cunosc faptul că Leibovici Aurel să fi fost legătura superioară a lui Teohari Georgescu în anul 1939 sau altă dată și nici eu nu i-am dat vre-o dispoziție lui LEIBOVICI de a organiza această întîlnire cu Teohari și Morghenstein.

Întrebare:

Cînd a fost numit Teohari Georgescu secretar al Comitetului Local la București ?

Răspuns:

TEOHARI GEORGESCU a fost numit secretar al Comitetului Local București, după plecarea lui MORGHENSTEIN în Basarabia în ianuarie sau februarie 1940 - La ședința care a avut loc în toamna anului 1939 cu MORGHENSTEIN și Teohari Georgescu, acesta din urmă a fost atras în munca de partid pe lângă MORGHENSTEIN

acesta din urmă a fost atras în munca de partid pe lângă MORGHENSTEIN, urmînd ca să-i înlocuiască în funcția de secretar al Comitetului Local, după ce MORGHENSTEIN va pleca în Basarabia

Menționez că atragerea lui Teohari Georgescu în această muncă de răspundere s-a făcut de comun acord cu Bela Breiner și Foriș Stefan, cu care am discutat despre Teohari, întrucît timp de aproximativ un an, acesta nu avea muncă de răspundere pe linie de Partid, întrucît au existat anumite suspiciuni în legătură cu căderea sa.

Deci în concluzie, ședința de partid la care au participat: MORGHENSTEIN, TEOHARI și cu mine, a fost organizată la dispoziția lui Foriș Stefan, cu scopul de a-l atrage pe Teohari Georgescu în munca de partid urmînd ca după plecarea lui Morghenstein el să ocupe postul acestuia.

Intrebare:

Teohari Georgescu deși confirmă întîlnirea care a avut loc între Morghenstein, dînsul și d-ta, totuși afirmă că nu-și aduce aminte ce probleme au fost discutate la acea ședință.

Răspuns:

Desigur lui Teohari Georgescu nu-i convine să-și aducă aminte de cele discutate la ședință, fiindcă atunci ar trebui să recunoască, că el a avut situația neclarificată în Partid și că tocmai la această ședință s-a lămurit situația lui de către mine și a fost atras în muncă de răspundere.

Afară de aceasta nu se poate să nu-și aducă aminte, întrucît el a fost chemat în mod special la această ședință, pentru a primi instrucțiuni.

Intrebare:

Cînd l-au cunoscut d-ta pe VASILE GEORGESCU de cîte ori ai fost în casă la dînsul ?

Răspuns:

Pe Vasile Georgescu l-am cunoscut în anul 1939, prin fratele său Teohari Georgescu care m-a condus la locuința lui Vasile în jurul Depozitului Sanitar. Am fost odată sau de două ori în casa acestuia, avînd întîlniri în această casă împreună cu Teohari Georgescu și alte persoane. Aceste întîlniri puteau să fi fost cea cu Morghenstein pe linie de Partid și cea cu Turcu. Dacă însă niciuna din aceste două întîlniri, adică cea cu MORGHENSTEIN și cea cu Turcu Nicolae nu a avut loc în casa lui Vasile Georgescu, atunci înseamnă că eu am avut încă de la acea întîlnire cu Teohari Georgescu și alți membri din Comitetul Local București

./..

Intrebare:

Dacă ai avut vre-o întâlnire în casa lui Vasile Georgescu cu alte persoane, fără participarea lui Teohari Georgescu ?

Răspuns:

Nu îmi aduc aminte de asemenea cazuri, dar în orice caz nu m-am întâlnit cu organele Siguranței în lipsa lui Teohari Georgescu. Întâlnirea între mine, Teohari și Turcu, a avut loc ori în casa lui Vasile Georgescu ori la un alt frate al lui Teohari.

Intrebare:

În declarația sa din 6 ianuarie 1954, Teohari Georgescu afirmă că d-ta te-ai întâlnit în locuința fratelui său Vasile Georgescu cu două persoane.

Cine au fost aceste persoane ?

Răspuns:

Precum am spus nu țin minte de nici o întâlnire că ași fi avut în casa lui Vasile fără Teohari Georgescu.

Intrebare:

Teohari Georgescu susține că pentru aceste două persoane ați stabilit și o parolă ca să fie recunoscuți de Vasile Georgescu, în casa căruia urma să aibe loc această întâlnire, iar d-ta urma să vii singur întrucît cunoșteai deja pe Vasile Georgescu.

Răspuns:

Teohari Georgescu aici se contrazice singur, întrucît la confruntarea avută cu mine el a declarat că, la o ședință de Partid, eu i-am cerut o locuință pentru a mă întâlni cu două persoane și că el mi-a pus la dispoziție casa fratelui său Vasile, conducîndu-mă personal la această locuință, pe cînd din cele ce mi-a arătat mai sus ancheta, rezultă că Teohari Georgescu, declară că eu urma să vin singur la casa fratelui său. Cît privește parola despre care vorbește Teohari Georgescu, eu nu am nici o cunoștință.

Consider că este vorba de o născocire a lui Teohari Georgescu cu scop diversionist de a încurca memoria mea privind întâlnirea avută cu el și Turcu Nicolae.

Intrebare:

Cu ocazia întâlnirilor avute în casa lui Vasile Georgescu d-ta i-ai spus acestuia cum te numești ?

Răspuns:

Nu i-am spus numele meu lui Vasile Georgescu, întrucît așa ceva nu se obișnuia în munca de Partid. Dacă el a aflat numele meu atunci acest lucru putea să-l știe numai dela Teohari Georgescu.

./...

Intrebare:

In ce limbă vorbeai d-ta la intilnirile de Partid ?

Răspuns:

Cu BELA BREINER și FORIS STEFAN și in general cu ardeleni cind mă intilneam, vorbeam atit rominește cit și ungurește, iar dacă era prezentă și o terță persoană care nu cunoștea limba maghiară, vorbeam numai rominește.

Intrebare:

Teohari Georgescu respinge afirmațiile d-tale cu privire la intilnirea avută cu Turcu, invocind drept argument faptul că nu a purtat nici o discuție cu d-ta despre predarea tipografiei C.C. Siguranței - Ce alte probe mai poți invoca d-ta ?

Răspuns:

La confruntarea avută cu Teohari Georgescu, acesta singur a recunoscut că a avut însărcinarea dela Foris Stefan de a căuta doi lucrători tipografi pentru a schimba lucrătorii dela tipografia ilegală a C.C.

Precum îmi aduc aminte după război, am aflat dela soția lui Muller, că unul din tipografii cei doi noi dați pentru schimbare, a părăsit tipografia și astfel acest lucru a provocat căderea tipografiei.

Este deci evident că tipografia a căzut tocmai prin trădarea unui a din tipografii dați de Teohari Georgescu.

Este curios că Teohari Georgescu afirmă că nu a vut nici o legătură cu tipografia și nu cunoaște nici măcar numele tipografului pe care l-a dat, cum arată acesta unde a lucrat și alte date despre el ținind cont de faptul că era vorba despre o persoană pe care a trimis-o în muncă de răspundere. In acelaș timp este curios și faptul că după căderea tipografiei, el fiind arestat, nu a lămurit în Penitenciar căderea tipografiei deși a stat în închisoare împreună cu MULLER și alte persoane legate de căderea tipografiei.

Insfirișit, repet din nou că în anul 1944, în legătură cu demascarea lui FORIS STEFAN ca provocator, am discutat cu TEOHARI GEORGESCU în sensul că acum se poate explica și căderea tipografiei, punind în sarcina lui Foris și acest lucru.

Intrebare:

In ce împrejurări i-ai vorbit d-ta lui Teohari Georgescu despre numitul Popescu pe care l-ai descoperit ca trădător al grupului de parașutiști Lenuța Tudorache ?

Răspuns:

În anul 1945, Popescu a fost prizonier în URSS, care fiind lansat cu parașuta a trădat întregul grup, a încercat să pătrundă în locuința mea cu care ocazie am dat dispoziție lui Sisman Afanase însoțitorul meu, să-l predea la M.A.I. Despre acest caz am vorbit cu Teohari Georgescu că este un trădător care trebuie exterminat. Știu că ulterior i s-a mai dat drumul și pe urmă a fost din nou ridicat când am pus iarăși problema lui Teohari Georgescu.

Nu știu ce măsuri a luat el până la urmă.

Întrebare:

Teohari Georgescu a prezentat această problemă în fața anchetei la început în sensul că el nu cunoștea acest caz și ar cunoaște cazul unui tânăr fost voluntar în Divizia Tudor Vladimirescu, descoperit de d-ta ca trădătorul tipografiei. Ulterior Teohari Georgescu a revenit asupra acestei declarații confirmând cele arătate de d-ta.

Cum explici această "confuzie" a lui Teohari Georgescu ?

Răspuns:

Socotesc că nu este vorba de o confuzie ci de o prpovocare premeditată din partea lui Teohari Georgescu, pentru a deruta ancheta și a ascunde adevărul, întrucât el știa foarte bine că eu nu aveam de unde să descopăr un oarecare tânăr din Divizia T. Vladimirescu, care ar fi trădat tipografia.

Un asemenea tânăr putea mai degrabă să descopere Teohari Georgescu care a dat tipografiei pentru schimb. Ar face deci mai bine să declare anchetei adevărul și să arate numele tipografului care a părăsit tipografia și a provocat căderea ei.

Asemenea afirmații făcute de Teohari Georgescu sînt lipsite de orice logică.

Întrebare:

Teohari Georgescu neagă categoric să fi avut vre-o legătură împreună cu d-ta cu organele Siguranței burgheze afirmînd că nu a cunoscut faptul că d-ta ai avut legături cu Siguranța.

Tot dînsul susține că dacă cunoștea legăturile d-tale din trecut cu Siguranța burgheză el ar fi adus acest lucru la cunoștința Partidului și ar fi procedat la arestarea d-tale.

Ce observații ai de făcut în legătură cu aceasta ?

Răspuns:

Abstrăgînd de faptul că Teohari Georgescu cunoștea foarte bine legăturile mele cu Siguranța, cînd ne-am angajat împreună față de Turcu, el avea și alte posibilități să cunoască trecutul meu.

Astfel, în anul 1949 am intervenit în două sau trei rînduri pe lîngă Teohari Georgescu pentru arestarea fostului agent de siguranță din Brașov Munteanu Ion, care cunoștea trecutul meu și care precum am aflat dela fratele meu Varga Cevrilă, a vorbit cîte ceva despre trecutul meu. Cred că acest lucru a ajuns chiar și la urechele lui Teohari Georgescu, întrucît Munteanu în 1949 era informatorul colonelului de securitate Calousek, omul de casă a lui Teohari Georgescu.

Dacă deci, Teohari Georgescu nu ar fi cunoscut trecutul meu și nu ar fi avut interesul ca acest trecut să nu fie cunoscut el putea foarte ușor să afle cîte ceva despre trecutul meu chiar dela agentul Munteanu Ion, întrucît chiar eu atrăsesem atenția lui Teohari asupra faptului că Munteanu Ion birfeghe despre mine.

Dece afirmă deci Teohari faptul că m-ar fi arestat dacă cunoștea trecutul meu ?

Putea foarte ușor să-mi cunoască trecutul și ca atare să mă demaște în fața Partidului, dece nu a făcut acest lucru.

Dece nu a spus Teohari Georgescu în legătură cu faptul că eu nu am fost implicat în procesul tipografiei, deși în timpul acela eu am fost arestat la Cernăuți și Taflaru știa dela Muller că eu fac parte din C.C.

Să răspundă Teohari Georgescu pe ce bază și cu ce scop a afirmat în fața Conducătorului Partidului în prezența mea, faptul că arestarea mea la graniță în anul 1940, a fost organizată de Siguranță împreună cu FORIS, cu scopul ca să nu plec la Moscova de unde ași fi putut să mă întorc cu însărcinarea de a prelua conducerea Partidului, întrucît Siguranța avea interesul ca Foris să rămînă conducătorul Partidului.

Rog ancheta să verifice dacă Taflaru a făcut asemenea declarații lui Teohari Georgescu cînd acesta (Taflaru) a fost arestat și cercetat la M.A.I. întrucît eu consider că și aici Teohari Georgescu a făcut o justificare căutînd să mă apere față de eventualele bănușeli că dece nu am fost amestecat în procesul tipografiei și să-l acuze pe FORIS pentru căderea mea la graniță.

Tin să mai arăt un caz curios și anume faptul că în 1940 am fost arestat împreună cu Zighelboim și Rusneac, în timp ce vroiam să trecem granița în URSS în regiunea Cernăuți întrucît

./...

călăuza care ne-a condus ne-a înșelat spunindu-ne că am ajuns pe teritoriul sovietic, deși în realitate eram încă pe teritoriul românesc.

Aceeașă călăuză tot în anul 1940, mai sau iunie, a trecut peste frontieră în URSS, prin acelaș loc pe unde au trecut Teohari Georgescu și Foriș Ștefan - Menționez că eu am trimis vorbă lui Foriș și Teohari prin Schraer, în timp ce mă aflam la închisoarea Cernăuți, că noi am căzut din cauza călăuzii care ne-a părăsit. Totuși Teohari și Foriș au folosit aceeași călăuză cu ocazia trecerii lor în URSS.

Nu este deci exclus faptul că în cazul când această călăuză a fost omul Siguranței, să rezulte că Teohari Georgescu și Foriș Ștefan au plecat în URSS cu știrea Siguranței.

Ancheta se întrerupe.

După ce am citit prezentul proces verbal din cuvînt în cuvînt și am constatat că corespunde întru totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez mesilit de nimeni.-

ss. Vasile Luca

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul Luca Vasile, născut la 8 iunie 1898, în comuna Catalina - Trei Scaune, fiul lui Anton și Amalia, de profesie lăcătuș, căsătorit, cu ultimul domiciliu în București str. Romniceanu nr.22

13 ianuarie 1954 - București

Intrebare:

În mai multe procese verbale de interogatoriu, d-ta ai declarat că te-ai înțeles cu TEOHARI GEORGESCU, a pune în sarcina lui FORIS STEFAN, unele acte trădătoare pentru a acoperi astfel trecutul vostru comun de agenți provocatori ai Siguranței burgheze. Arată detaliat, locul, timpul și împrejurările în care v v-ați înțeles cu TEOHARI GEORGESCU în acest sens ?

Răspuns:

În toamna anului 1944, după ce m-am întors în țară am avut o discuție în doi cu Teohari Georgescu la sediul C.C. în cabinetul meu. Cu această ocazie am discutat situația noastră în sensul că de acum va trebui să muncim oînstit pentru a repara păcatele noastre din trecut, adică faptul că împreună cu Teohari Georgescu ne luasem angajament față de siguranța burgheză.

În cursul discuțiilor a venit vorba și despre FORIS STEFAN, care atunci era deja arestat. Teohari Georgescu spunea că despre FORIS s-a aflat încă la închisoare că a fost trădător.

Eu i-am spus lui TEOHARI GEORGESCU, că FORIS fiind deja descoperit ca trădător, noi putem îndrepta eventualele bănuieli ce s-ar ridica în contra noastră, asupra lui FORIS și astfel chiar și căderea tipografiei C.C. s-ar putea explica prin faptul că FORIS era trădător, întrucît el conducea tehnica și tipografia.

Teohari Georgescu a fost de acord cu toate acestea și în consecință noi ne-am ajutat și susținut reciproc în diferite ocazii cu scopul de a ascunde trecutul nostru.

Intrebare:

Cînd și în ce împrejurări a fost arestat Foris Stefan ?

./...

Răspuns:

Despre arestarea lui Foriş, eu am aflat după reîntoarcerea mea acasă în luna septembrie 1944, cu ocazia discuţiilor purtate la C.C. atât cu Teohari Georgescu cât şi cu alţi conducători ai Partidului.

Precum mi s-a povestit atunci, arestarea lui Foriş a fost hotărâtă şi organizată încă înainte de 23 August 1944, de către conducătorii Partidului care se aflau la închisoare.

În mod practic, arestarea, respectiv izolarea lui FORIS încă înainte de 23 August a făcut-o Bodnăraş Emil, care egise din închisoare. Nu-mi reamintesc deja alte detalii tehnice însă ştiu că în septembrie 1944 Foriş Stefan se afla reţinut la sediul C.C. din Aleea Alexandru. Cu paza lui Foriş a fost însărcinat Pintilie Gheorghe.

Întrebare:

Cine l-a cercetat pe FORIS STEFAN în acest timp ?

Răspuns:

Nu ştiu precis cine l-a cercetat pe FORIS STEFAN însă cred că Rănghet a făcut cercetări în această problemă. Teohari Georgescu care răspundea în timpul acela pentru cadre, ar putea să răspundă la această întrebare .

Întrebare:

D-ta ai vorbit cu FORIS STEFAN în timpul ce se afla reţinut ?

Răspuns:

Nu am vorbit cu el şi nici nu l-am văzut în tot timpul reţinerii sale.

Întrebare:

Dacă ai văzut sau cunoscut vreun material rezultat din cercetarea lui FORIS STEFAN ?

Răspuns:

Nu am văzut nici un material scris în legătură cu cercetarea lui FORIS, însă la şedinţele Secretariatului C.C., secretarul general şi Teohari Georgescu ne-a ținut la curent cu mersul cercetărilor. Cu această ocazie am aflat că Foriş Stefan neagă învinuirile ce i se aduc însă faptele au fost dovedite cu probe.

Întrebare:

Ce probe cunoşti d-ta în legătură cu actele de trădare comise de FORIS STEFAN ?

Răspuns:

Probele despre vinovăția lui Foriș, au rezultat din toate căderile întimplare în timpul războiului, care au fost cercetate de Partid încă la închisoare, cit și după 23 August 1944.

Amănunte în legătură cu acest material eu nu cunosc întrucît nu mă aflam în timpul acela în țară.

Intrebare:

Cum s-a hotărît lichidarea lui FORIS STEFAN ?

Răspuns:

În timpul guvernării lui Rădescu, existînd pericolul ocupării, respectiv atacării sediului C.C. la o ședință a secretariatului, careva din membrii secretariatului a ridicat problema arestațiilor aflați la sediul C.C. și îndeosebi a lui FORIS STEFAN care putea fi scăpat în eventualitatea unui atac îndreptat în contra sediului C.C.

Cu această ocazie, Ana Pauker a propus ca ori să-i dăm drumul lui FORIS STEFAN, ori să fie lichidat, întrucît ținerea lui în sediul C.C. prezintă un pericol permanent pentru Partid. La această ședință au fost de față secretarul general eu, Ana Pauker și Teohari Georgescu.

În unanimitate s-a hotărît ca FORIS STEFAN să fie lichidat, Teohari Georgescu fiind însărcinat cu executarea acestei chestiuni. Nu cunosc nici un amănunt în legătură cu modul în care a fost lichidat FORIS STEFAN.

Intrebare:

Ai cunoștință de însemnări, note (etc.) scrise de FORIS STEFAN în timp ce se afla reținut ?

Răspuns:

Nu am nici o cunoștință despre nici o însemnare sau vreun act scris de FORIS STEFAN în timpul reținerii sale. Nu am vorbit cu nimeni și nici nu am auzit dela cineva, despre astfel de însemnări.

Intrebare:

A existat vre-o legătură între înțelegerea pe care ai avut-o cu Teohari în toamna anului 1944, de a îndrepta eventualele bănueli ce s-ar ridica în contra persoanei dvs. asupra lui FORIS STEFAN și hotărîrea luată și susținută de d-ta și Teohari Georgescu, pentru lichidarea lui Foriș Stefan ?

Răspuns:

Nu a existat între mine și Teohari Georgescu o înțelegere prealabilă, în sensul de a iniția sau de a susține lichidarea lui FORIS. Nu m-am gîndit la acest lucru decît în momentul cînd

și eu am fost de acord.

Fără doar și poate această propunere a fost bine venită în acel moment și judecând din punct de vedere subiectiv am fost influențat într-o măsură oarecare de trecutul meu pe care voriam să-l ascund.

Totuși țin să arăt că ași fi fost de acord cu hotărârea luată și fără să fi avut trecutul meu care să mă influențeze.

Intrebare:

Care au fost momentele pe care le-ați folosit cu TEOHARI GEORGESCU, pentru a îndrepta asupra lui FORIS STEFAN bănuelile ce puteau fi îndreptate în contra voastră ?

Răspuns:

În toamna anului 1944, cu ocazia discuției avute cu Teohari Georgescu despre care am declarat mai sus, ne-am înțeles că problema căderii tipografiei o vom putea explica prin trădarea lui FORIS STEFAN și astfel să înlăturăm eventualele bănueli ce ar putea fi îndreptate împotriva noastră.

Alte momente când Teohari Georgescu a căutat să arunce asupra lui FORIS acte de trădare, a fost acelea când în fața secretarului general și celui de al doilea secretar a afirmat că Siguranța m-a arestat în 1940 la granița URSS pe baza trădării lui FORIS.

Alte momente de această natură nu au fost însă când a venit vorba de FORIS, GEORGESCU TEOHARI accentua totdeauna că acesta a fost demascat ca trădător încă la închisoare. El documenta că oricine din Partid îndrăznește să ia atitudine în contra lui FORIS, acela a fost înlăturat din muncă sau arestat de Siguranță.

Chiar și pentru căderea sa din anul 1941, Teohari Georgescu îl învinuia pe FORIS STEFAN.

Ancheta se întrerupe.

După ce am citit prezentul proces verbal din cuvînt în cuvînt și am constatat că corespunde intrutotul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez nesilit de nimeni.

ss. Vasile Luca

DECLARAȚIE

=====

Subsemnatul VASILE LUCA, născut la 8 iunie 1898, în com. Cătălina - regiunea Stalin, fiul lui Anton Luca și al Amaliei, de profesie lăcătuș, căsătorit, stagiul militar satisfăcut, ultimul domiciliu în București, str. Nicușor Romniceanu nr. 22, asupra celor întrebate declar următoarele:

.....

.....

Menționez că am pus greșit persoana dela Siguranță nu era TURCU ci BANCULESCU care era atunci pensionar, care cunoștea tot trecutul meu ca agent provocator. Nu TURCU ci BANCULESCU locuia acolo unde am arătat că ar fi locuit TURCU.

Datorită faptului că eu singur nu aveam față curată, purtare cinstită în mișcare nu puteam să am vigilența revoluționară față de persoanele cu care lucram. Deși știam că MARGULIUS a fost exclus din Partid în 1929 bănuind ca provocator și care se găsea din nou în partid pe linia MOPR-ului, luasem legătură cu soția lui și apoi și cu el fără a avea o atitudine mai atentă față de această familie, pălăvrăgeam cu ea și ceream lui MARGULIUS să-mi găsească un meseriaș simpatizant la care voi putea lucra fiind în cînd ca angajat pentru a ascunde adică a acoperi față de Siguranță activitatea mea în C.C. P.C.R. Astfel Siguranța a putut afla și prin acest provocator că eu am intrat în C.C. P.C.R.

Față de ȘTEFAN FORIS am avut încredere deplină în el deși cunoșteam purtarea sa trădătoare la Doftana. El și DORI GOLDESTEIN au dus colectivul deținuților politici să capituleze în fața administrației în 1934. Știam că în 1938, deși ELENA BALOGH a recunoscut la arestarea ei, a lui FORIS și a lui POPESCU PUTURI, toată activitatea lor ilegală. Totuși au fost puși în libertate de Siguranță. La întrebarea mea cum se explică acest lucru FORIS mi-a răspuns că Siguranța era în luptă cu gardiștii de fier, cu legionarii, comunistii, la fel deci, convenea Siguranței ca momentan să îi lase în pace pe comunisti.

Ar fi fost clar pentru oricare comunist cu experiență cît de cît, ca să înțeleagă din răspunsul lui FORIS că acest om nu poate fi cinstit și ar fi trebuit să fie cercetat. Dar eu

./...

care am avut atita experiență și în mișcare și cunoșteam metodele Siguranței prin legătură proprie cu Siguranța, n-am mulțumit cu răspunsul dat de FORIS, n-am sesizat mișcarea cerind cercetarea lui FORIS și a lui POPESCU PUTURI. Înainte de căderea tehnicei și a tipografiei C.C.-ului dela o zi la alta fără a fi pus în discuție la C.C., FORIS mi-a comunicat că el a trecut în ilegalitate că a aflat că Siguranța a fost la el acasă și l-a căutat. Nu m-am întrebat de unde a aflat el acest lucru. Dacă Siguranța vroia să-l aresteze pe FORIS putea s-o facă, că FORIS trăia legal. Nu m-am sesizat, nu am pus în fața C.C.-ului nici acest fapt deși era datoria mea indiferent dacă FORIS a fost sau nu provocator în realitate. Eu, care continuiam să trădez mișcarea sînt vinovat și de faptul că FORIS n-a fost descoperit mai devreme fiind eu singur nesincer față de mișcare am acoperit și pe alții.

.....
.....

as) Vasile Luca

DECLARAȚIE
=====

Subsemnata SIRBU VICTORIA, născută în anul 1909, luna octombrie, ziua 22, în comuna Samoilovca, jud. Soroca, (URSS) fiica lui Ion și Vera, cu ultimul domiciliu legal în București Bdlul Ghica Tei nr.23, de profesie funcționară.

Asupra întrebărilor puse răspund următoarele:

1/ Întrebare

În ce scop s-a pus problema dizolvării celulelor de Partid, cine a pus-o, când, unde și cine mai era de față ?

Răspuns:

Nu s-a pus problema dizolvării celulelor de Partid, s-a pus problema curățirii celulelor de Partid din întreprinderi de elemente provocatoare - pătrunse în aceste celule. În ședința care a avut loc prin Ianuarie sau Februarie 1944, ținută în casa lui VICTOR, la care au participat FORIS STEFAN, PETREA NICOLAE și cu mine. PETRE NICOLAE a ridicat problema căderilor la întreprinderi datorită elementelor provocatoare pătrunse în celulele de Partid. Atunci în urma discutării acestei situații în ședință s-a ajuns la hotărîrea de a anunța la întreprinderi dizolvarea formală a celulelor și refacerea lor imediată fără elemente suspecte ca provocatoare de către muncitori. Această hotărîre a propus-o FORIS STEFAN și eu cu PETREA am fost de acord.

2/. Întrebare:

Cine a luat atitudine împotriva acestei acțiuni ?

Răspuns :

Împotriva acestei acțiuni s-a ridicat RANGHET IOSIF în ședința pe care am avut-o eu cu el și cu HAGIU CONSTANTIN în casa lui IOSIF RANGHET. IOSIF RANGHET s-a ridicat împotriva acestei acțiuni înțelegînd greșit problema pusă, el a înțeles că este vorba de dizolvarea celulelor de Partid și nu de măsura de curățire a celulelor de Partid de elemente provocatoare. În urma explicațiilor date atît de mine cît și de HAGIU CONSTANTIN, IOSIF RANGHET a căzut și el de acord cu propunerea făcută.

./...

3/ Intrebare :

Ce anume s-a făcut pentru îndeplinirea acestei acțiuni și care a fost rezultatul ?

Răspuns:

Urma ca această hotărîre PETREA NICOLAE s-o discute cu responsabilii dela Locala Partidului și ei la rîndul lor să discute și să aplice la întreprinderi. Care a fost rezultatul, ce s-a făcut în această privință nu-mi amintesc ce a raportat PETREA NICOLAE în legătură cu aceasta.

Aceasta-mi este declarația pe care o dau susțin și o semnez propriu nesilită de nimeni.

14 iulie 1951

ss/ SARBU VICTORIA

DECLARAȚIE

=====

Subsemnata SARBU VICTORIA, născută în anul 1909, luna octombrie, ziua 22, în comuna Samoilovca, jud. Soroca (U.R.S.S.) fiica lui Ion și Vera, cu ultimul domiciliu legal în București, Bd. Ghica Tei nr.23, de profesiune funcționară.

Asupra întrebărilor puse răspund următoarele:

1/. Întrebare :

Explicați amănunțit cauzele pierderii legăturilor cu cominternul și a distrugerii mesajului cifrat ?

Răspuns:

Nu cunosc cauzele pierderii legăturilor cu Cominternul, știu că au fost încercări de a se reface legătura cu URSS - Prima încercare cunoscută de mine cea prin CONSTANTIN STERE, era vorba de cineva care pleca pe front, nu cunosc amănunțit cum anume se plănuia această refacere a legăturilor și nu cunosc nici cauzele de ce nu a reușit.

O a doua încercare era atunci când fratele lui TEOHARI GEORGESCU - BEBE, a anunțat Partidul că el fiind ca poștaș pe front, pentru el există posibilități de a trece la sovietici și dela sovietici înapoi la români. Atunci FORIS STEFAN mi-a dat 40 de mii lei pentru cei închiși să le predau lui BEBE și BEBE să plece imediat la TEOHARI GEORGESCU să discute și cu TEOHARI GEORGESCU chestiunea legăturii cu URSS prin el. - Această chestiune am discutat-o cu bătrînul șofer fratele lui TEOHARI GEORGESCU, BEBE a spus că a avut condițiunile vorbitorului cu TEOHARI GEORGESCU foarte grele, nu au putut să se înțeleagă asupra chestiunii cum trebuie, TEOHARI GEORGESCU i-a spus ca el să nu mai plece deloc pe front, să vîndă în caz de nevoie și calul și tot ce poate vinde și să aranjeze rămînerea sa la București deoarece el, TEOHARI GEORGESCU are nevoie de el, BEBE, aici la București.

A treia încercare a fost prin EMIL BODNARAS, despre care BODNARAS a anunțat că s-a reușit și că însăși înălăturarea lui FORIS STEFAN și a mea dela conducerea Partidului vine din partea U.R.S.S.

./...

In ce privește distrugerea mesajului, nu am cunoscut această chestiune, decît abia mult mai tîrziu după înlăturarea noastră dela conducere dintr-o discuție a lui FORIS STEFAN cu KOFFLER REMUS în care KOFFLER REMUS spunea lui FORIS STEFAN că mesajul - (cifrul - așa spunea KOFFLER) nu trebuia să fie distrus. - Atunci s-a vorbit și despre urmărirea ce s-a crezut că a fost la casa REDLINGHER. - Despre această urmărire cred că ne-a anunțat bătrînul REDLINGHER că un om suspect stă jos la pivnițele de vis-a-vis cu casa și se uită mereu spre casă. STEFAN FORIS a fost foarte nervos, mă trimitea mereu să văd dacă omul acela mai stă acolo. Adevărat omul a stat de dimineață pînă după masă tîrziu. Stiu că FORIS STEFAN a ars atunci tot ce avea la el, dar nu știu nimic atunci de existența cifrului.

Aceast-mi este declarația pe care o dau, o susțin și o semnez propriu nesilită de nimeni.-

ss/ SIRBU VICTORIA

21 iunie 1951

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestata SIRBU VICTORIA, născută la 22 octombrie 1909, în comuna Samoilovca-Soroca (URSS) fiica lui Ion și Vera (decedați), de profesie învățătoare, domiciliată în București Bd. Ghica Tei nr. 23.

9 septembrie 1952 București

Interogatoriul a început la ora 630

"

s-a terminat la ora 13,45

Intrebare:

Cum a fost făcută din partea lui FORIS STEFAN provocarea unei evadări în masă din închisori ?

Răspuns:

FORIS STEFAN a dat o serie de instrucțiuni prin "Apărare" către comuniștii închiși în închisori. În aceste instrucțiuni se afla și propunerea de a se trece la evadarea în masă din închisori.

Această propunere era o provocare clară din partea lui FORIS STEFAN, deoarece în iarna anului 1942-43 când a făcut această propunere, condițiunile interne prin prezența armatelor hitleriste în România și distanța la care se afla frontul antisovietic, nu ar fi dus decît la executii în masă a comuniștilor care ar fi făcut încercări de evadare.

Condițiunile optime pentru o evadare în masă, erau numai în situația cînd frontul ar fi fost apropiat, deci spatele frontului în retragere și desorganizare, iar în regiunea închisorilor ar fi existat detașamente de partizani, care să sprijine efectiv aceste evadări. Aceste condițiuni însă nu existau în acel timp și deci era clar că propunerea lui FORIS STEFAN era o provocare care ar fi dus la executarea comuniștilor din închisori în cazul cînd această propunere nu ar fi fost respinsă de cei aflați în închisori, ea fiind o provocare.

Intrebare :

Cum a pactizat FORIS STEFAN cu Siguranța ?

Răspuns:

În perioada 1941-44 s-au produs o serie de arestări a elementelor devotate și hotărîte în lupta pentru cauza Partidului.

In urma acestor arestări, FORIS STEFAN nu a luat nici o măsură împotriva provocatorilor dovediți ca agenți ai Siguranței și a celor suspectați ca fiind provocatori, lăsându-i să-și continue în interiorul Partidului acțiunile lor criminale.

In timp ce FORIS STEFAN nu lua nici o măsură împotriva provocatorilor, căuta printr-o acțiune de vînarea greșelor să arunce răspunderea asupra unor cadre de bază, activiști de Partid, luînd măsuri împotriva acestora, fapt care îi servea la desfășurarea activității sale de distrugere din interior a Partidului susținută de mine și KOFFLER REMUS.

In acest fel FORIS STEFAN a pactizat cu Siguranța antonesciană, care avea ca obiectiv principal distrugerea prin represiiuni a P.C.R. și a cadrelor sale.

Cazuri evidente de tolerare a provocatorilor în interiorul Partidului sînt acelea ale lui MELINTE și TOMA, care au fost dovediți ca agenți ai Siguranței și asupra cărora nu s-au luat nici un fel de măsuri. In schimb s-au luat măsuri de sancționarea lui STEFAN MET și VINTE ION, asupra cărora FORIS STEFAN a aruncat răspunderea în legătură cu arestările ce s-au făcut, cu toate că însuși VINTE ION fusese arestat cu acea ocazie.

Astfel arestările făcute de Siguranță prin trădarea lui MELINTE care au culminat cu condamnarea la moarte a grupului în frunte cu PANETH, nu a atras din partea lui FORIS STEFAN nici o măsură împotriva lui MELINTE, ci tolerîndu-l pe acesta l-a sancționat în schimb pe STEFAN MET.

Deasemeni arestările făcute de Siguranță a unui grup în frunte cu VINTE ION, în urma trădării lui TOMA dovedit ca agent al Siguranței nu a atras din partea lui FORIS STEFAN măsuri serioase împotriva lui TOMA, ci tolerîndu-l pe acesta, l-a sancționat în schimb pe VINTE ION cu toate că însuși VINTE ION fusese arestat în urma trădării lui TOMA.

In analiza felului cum s-au făcut aceste arestări, FORIS STEFAN a trecut doar cu cîteva cuvinte peste trădarea lui TOMA, căutînd să arunce aproape întreaga răspundere asupra lui VINTE ION și a trecut sub completă tăcere peste măsurile ce trebuiau luate împotriva provocatorului TOMA care în mod deschis a colaborat cu Siguranța la arestările ce s-au făcut.

Intrebare:

Cum a sabotat FORIS STEFAN legăturile cu Uniunea Sovietică ?

Răspuns:

În vara anului 1941, a fost arestat omul de legătură dintre P.C.R. și Comintern.

Astfel că această legătură a fost întreruptă și deci trebuia să fie reluată prin găsirea altor posibilități.

FORIS STEFAN a sabotat reluarea acestei legături prin faptul că în toamna anului 1941, s-a ivit posibilitatea excepțional de bună pentru reluarea acestei legături, posibilitate pe care FORIS STEFAN nu a vrut să o folosească.

Intrebare:

Care a fost această posibilitate de reluarea legăturii ?

Răspuns:

În toamna anului a luat legătura cu Partidul, un radio-telegrafist care a fost parașutat în țară împreună cu o femeie fiind trimiși de Uniunea Sovietică.

Aparatul de radio-emisie pe care-l aveau, l-au ascuns în preajma locului unde au fost parașutați venind în București fără acest aparat și au luat legătura cu Partidul.

FORIS STEFAN a luat măsuri de cazarea acestora și procurarea de acte pentru ei, iar mai târziu s-a încadrat în muncă de Partid.

Partea cea mai principală însă, aceea de a trimite pe radio-telegrafist să aducă aparatul de radio-emisie pentru ca astfel să se reia legătura cu Cominternul, a fost lăsată de FORIS STEFAN fără nici o rezolvare.

Acest lucru a fost făcut abia după înlăturarea noastră la 4 aprilie 1944 de către noua conducere a Partidului, însă nu a mai avut nici un rezultat, deoarece radiotelegrafistul nu a mai găsit aparatul de radio-emisie la locul unde îl ascunsese.

În afară de faptul că FORIS STEFAN a sabotat reluarea legăturii cu Cominternul, așa cum am arătat mai sus, el a imobilizat totodată timp de trei ani pe acel radiotelegrafist prin netrimitearea lui de a lua aparatul de radio-emisie, împiedicând deci ca acesta să-și îndeplinească misiunea primită din Uniunea Sovietică.

După ce am citit cuvânt cu cuvânt prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu nesilită de nimeni.-

ss/ SIRBU VICTORIA

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestata SIRBU VICTORIA, născută la 22 oct.1909, în com. Samoilovca-Soroca (URSS), fiica lui Ion și Vera (dcedați) de profesiune învățătoare, domiciliată în București Bd.Ghica Tei nr.23.

8 noiembrie 1952 București

Intrebare:

În procesul verbal de interogatoriu din ziua de 6 sept.1952 ai arătat că după 23 August 1944 d-ta cu FORIS STEFAN și KOFLER REMUS v-ați constituit într-un grup dușmănos în afara Partidului, arată d-ta în ce a constatat această activitate dușmănoasă ?

Răspuns:

Începînd din septembrie 1944 și în special dela începutul anului 1945 eu și FORIS STEFAN am început să avem o serie de întîlniri cu REMUS KOFLER cu cari ocazii în discuțiile ce le avem, ne-am situat pe o poziție dușmănoasă față de Partid și conducerea sa, iar apoi și față de guvernul Dr.Petru Groza instaurat la 6 Martie 1945.

Majoritatea acestor întîlniri le aveam în casa lui KOFLER REMUS unde mergeam eu și FORIS STEFAN.

Astfel prin reluarea legăturilor și a discuțiilor dintre noi, ne-am constituit din nou într-un grup dușmănos, de astă dată în afara Partidului deoarece fusesem îndepărtați din Partid la 4 Aprilie 1944, formînd prin poziția noastră comună un centru ostil și de subminare a Partidului și conducerii sale, precum și a guvernului Dr.Petru Groza.

Discuțiile dintre noi aveau un caracter dușmănos și calomnios față de Partid și Guvernul Dr.Petru Groza precum și față de măsurile ce se luau în acel timp de Partid și Guvern.

Prin Martie 1945 FORIS STEFAN pe măsură ce vedea cum evoluau evenimentele și citea presa din acel timp, a trecut la întocmirea unei lucrări intitulată "Despre linia Partidului".

Conținutul acestei lucrări exprima caracterul discuțiilor ce aveau loc între noi adică, caracterul dușmănos și calomnios față de partid și guvernul Dr.Petru Groza.

FORIS STEFAN în această lucrare lua o poziție dușmănoasă și ironică față de măsurile Partidului și Guvernului Dr. Petru Groza și mai precis, Foris își exprima neacordul său față de măsurile ce se luau în acel timp.

Cu ocazia unei discuții dintre FORIS și KOFLER la acesta din urmă acasă eu fiind de față, FORIS s-a împotrivit față de felul cum fusese efectuată reforma agrară de către Guvernul Dr. Petru Groza.

După cea de a doua arestare a lui Foris Stefan în cursul anului 1945, eu am continuat să mențin legăturile cu Remus Kofler și să ne situăm pe aceeași poziție dușmănoasă așa cum am arătat.

KOFLER REMUS începând de prin anul 1945 a reluat legăturile cu o parte din membrii de partid cu care avusese legături de partid în timpul războiului, întâlnindu-se cu aceștia la el acasă.

Eu personal i-am văzut la KOFLER REMUS acasă, pe EMERIC DAN, Dr. SCHULMAN, ing. SOLOMON și alții de care nu-mi mai amintesc.

Prin reluarea acestor legături, KOFLER REMUS își manifesta față de aceștia poziția sa dușmănoasă împotriva Partidului și a Guvernului și în special de calomnierea conducerii Partidului, prin prezentarea ireală a situației cu privire la activitatea noastră din timpul războiului și motivul îndepărtării noastre din Partid. Deasemeni Kofler își manifesta față de aceștia poziția sa dușmănoasă și ironică față de măsurile ce se luau în acel timp de Partidul și guvernul Dr. Petru Groza.

Astfel, știu dela LILI WEIGL soția lui Kofler că acesta și-a manifestat față de Emeric Dan atitudinea sa vădit ironică și batjocoritoare cu privire la constituirea organelor controlului economic, organe ce aveau rolul de a duce lupta de combaterea speculei și a sabotajului întreprinse de dușmanii regimului actual care urmăreau să submineze economia națională.

Nu-mi mai amintesc precis ce anume spunea KOFLER cu privire la constituirea acestor organe, dar cert este că el a avut această atitudine ironică și batjocoritoare față de această măsură a Partidului și Guvernului Dr. Petru Groza.

Aceasta mi-a rămas în memorie deoarece Lili Weigl mi-a spus atunci că s-a ivit un conflict violent între Emeric Dan și Kofler Remus cu privire la atitudinea acestuia din urmă.

Astfel că Remus Kofler căuta să atragă în jurul nostru o serie de membrii de partid pentru a-i influența prin poziția sa dușmănoasă, să devină ostili față de conducerea Partidului și Guvernul Dr. Petru Groza.

In cursul anilor 1945 și 1946 eu împreună cu Remus Kofler am redactat o serie de scrisori către conducerea Partidului, scrisori ca e le trimiteam ca din partea mea și semnate de mine, dar care în realitate erau în cea mai mare parte compuse de KOFLER REMUS ajutat de mine.

Conținutul acestor scrisori, exprima indirect poziția noastră dușmănoasă și calomnioasă față de conducerea Partidului, prin aceea că noi ascundeam poziția și acțiunile noastre trădătoare din timpul războiului prezentând situația în felul următor: "In timpul războiului nu a fost o trădare în interiorul Partidului, ci au fost săvârșite o serie de greșeli de către toate cadrele din conducere, greșeli care au abătut și imobilizat Partidul dela îndeplinirea rolului ce-l avea în acel timp".

Astfel că prin aceste scrisori, acțiunea noastră a fost de natură să împiedice Partidul de a demasca activitatea noastră trădătoare, iar pe de altă parte să discrediteze conducerea Partidului prin aruncarea răspunderii celor petrecute în interiorul Partidului, asupra tuturor cadrelor ce au avut funcții de răspundere în timpul războiului și care în parte se aflau după 23 August 1944 în conducerea Partidului.

Una din scrisorile de acest gen, semnată de mine și compusă împreună cu KOFLER, era în urma Conferinței naționale a P.C.R. din 194 când Secretarul general al C.C. al P.C.R. în raportul dînsului a demascat activitatea noastră trădătoare.

In acea scrisoare eu mi-am exprimat poziția și în umbră și Kofler care a compus scrisoarea, de împotrivire dușmănoasă față de conducerea Partidului care trecuse de demascarea activității noastre trădătoare și să aruncăm asupra unor cadre din conducerea Partidului învinuiri ireale ca fiind răspunzători de cele petrecute în timpul războiului în interiorul Partidului, cu toate că aceste cadre în realitate au fost în acel timp devotate cauzei Partidului și împotriva cărora au fost îndreptate loviturile acțiunilor noastre trădătoare în timpul războiului.

Această acțiune a noastră de a împiedica demascarea activității noastre trădătoare a culminat cu înțelegerea dintre mine și Kofler în eventualitatea anchetării noastre de către organele de Stat.

Aceasta a avut loc cu două săptămîni înainte de arestarea mea, adică în cursul lunii Decembrie 1949, cu ocazia cînd eu m-am dus la Kofler acasă.

Kofler Remus referindu-se la procesul Rajk ce avusese loc în Ungaria și-a manifestat față de mine temerea că și la noi va avea loc un proces asemănător în care vor fi implicați el și Foris Stefan împreună cu spionul englez Alexandru Stefanescu.

./...

În legătură cu eventualitatea acestui proces, Kofler mi-a spus cu acea ocazie ca eu să bag de seamă și să nu spun ceva organelor de Stat anchetatoare despre el și Foris Stefan în sensul că ar fi fost trădători.

În fond el a vrut cu acea ocazie să ne înțelegem asupra poziției noastre în eventualitatea arestării, în sensul de a nega hotărât faptul că în timpul războiului ar fi existat o acțiune trădătoare și dușmănoasă în interiorul Partidului desfășurată de Foris, Kofler și subsemnata.

După arestarea mea, în decursul anchetei ce s-a făcut de către organele de Stat, am încercat în câteva rânduri să ascund existența unei activități trădătoare desfășurată în interiorul Partidului și să deruteze organele de anchetă aducând acuzații ireale și calomnioase la adresa unor cadre din conducerea Partidului pentru a ascunde în dosarul acestor "acuzații" propria noastră activitate trădătoare.

Deci eu am încercat în câteva rânduri și în fața organelor de Stat anchetatoare, să continui a-mi menține poziția mea dușmănoasă față de Partid și regimul actual precum și de a respecta înțelegerea ce o avusesem cu Kofler Remus cu puțin timp înainte de arestarea mea.

După ce am citit cuvînt cu cuvînt prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu nesilită de nimeni.

ss/ Sirbu Victoria

PROVES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestata SIRBU VICTORIA, născută la 22 oct. 1909, în comuna Samoillovca-Soroca (URSS) fiica lui Ion și Vera, de profesie învățătoare, domiciliată în București Bd-Ghica Tei nr.23.

19 noiembrie 1952, București

Intrebare:

Cînd ai știut prima dată de existența specialistului care prepara materialul explosibil ?

Răspuns:

În februarie 1943 a avut loc o ședință în casa conspirativă "Iacob Sthele" la care au participat FORIS STEFAN, IOSIF RANGHET, PETREA NICOLAE și subsemnata. Cu acea ocazie s-a discutat despre existența unui specialist care prepara material explosibil și despre care s-a spus că pentru a prepara acest material este necesară creerea unei boiangerii pentru camuflarea acestei munci. Tot atunci s-a pus problema găsirii unei femei de încredere care să figureze ca soție a acestui specialist pentru a camufla această muncă și pentru a-l ajuta.

În acest scop, adică găsirea femeii a fost însărcinat în acea ședință Petrea Nicolae.

Intrebare:

Ce cunoști despre acest specialist ?

Răspuns:

Știu dela o întrevvedere cu Iosif Ranghet, avută în casa lui Olaru, că acel specialist lucrează împreună cu Carp Constantin la prepararea materialului explosibil într-o pivniță și că el a fost să vadă cum lucrează aceștia.

Prin ianuarie 1944 a avut loc o ședință ținută în casa conspirativă "Lorentz Endriezichisevici" unde au participat FORIS STEFAN, EMIL BODNARAS, IOSIF RANGHET și subsemnata. Nu-mi amintesc dacă a fost sau nu și Petrea Nicolae la această ședință.

În această ședință Foris Stefan i-a reproșat lui Iosif Ranghet că "nu a controlat pe acel specialist și că acesta s-a dovedit a fi un excec care le-a excecaturat intrucit nu explosibilul ce-l prepara nu a făcut altceva decit a afumat gardurile".

Stiu că astfel de material explosibil făcut de acest specialist a fost trimis și la Constanța în urma căruia s-au produs căderi care s-au întins și la București, unde au fost arestați NICHIFOR STERE, HUGO, ETY, STELA BACALU și NICU RADESCU.

Intrebare:

Cine ținea legătura cu uzina Gaz și Electricitate ?

Răspuns:

Nu-mi amintesc precis însă la ancheta viitoare voi relata aceasta după ce în prealabil mă voi gândi.

După ce am citit cuvânt cu cuvânt prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu nesilită de nimeni.

ss) Sirbu Victoria

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestata SIRBU VICTORIA, născută la 22 oct.1909 în com. Samoilovca-Soroca (URSS), fiica lui Ion și Vera (decedați) de profesie învățătoare, domiciliată în București Bd.Ghica Tei nr.23.

21 noiembrie 1952, București

Intrebare:

Ai arătat că FORIS STEFAN a întreprins o provocare prin propunerea sa de a se organiza o evadare în masă a comuniștilor ce se aflau în închisori. Când s-a făcut aceasta și în ce consta provocarea propriu zisă ?

Răspuns:

FORIS STEFAN a transmis la sfârșitul anului 1942 o serie de instrucțiuni prin "Apărare" către comuniștii închiși în închisori. În aceste instrucțiuni se afla și propunerea de a se trece la evadarea în masă din închisori.

Această propunere era o provocare din partea lui FORIS STEFAN deoarece în iarna anului 1942-1943 când a făcut această propunere, condițiunile interne prin prezența armatelor hitleriste în România și distanța la care se afla frontul, nu ar fi dus decât la execuții în masă a comuniștilor care ar fi făcut încercări de evadare în acel timp.

Condițiunile favorabile pentru o evadare în masă, erau numai în situația când frontul ar fi fost apropiat, deci spatele frontului antisovietic în retragere și dezorganizare, iar în regiunea închisorilor ar fi existat detașamente de partizani care să sprijine efectiv aceste evadări. Aceste condițiuni însă nu existau în acel timp și de aceea propunerea lui Foris Stefan era o provocare care ar fi dus la executarea comuniștilor din închisori în cazul când această propunere nu ar fi fost respinsă de cei aflați în închisori ca fiind o provocare.

Intrebare:

Ai arătat că FORIS STEFAN a pactizat cu Siguranța prin tolerarea informatorilor Siguranței de ași continua activitatea lor în interiorul Partidului. Cum a fost dusă efectiv această acțiune ?

Răspuns:

În perioada războiului s-au produs o serie de arestări a unor comuniști devotați și hotărâți în lupta pentru cauza Partidului

In urma acestor arestări, Foris Stefan nu a luat nici o măsură împotriva provocatorilor dovedeți ca informatori ai Siguranței și a celor suspectați ca fiind provocatori, lăsându-i să-și continue în interiorul Partidului acțiunile lor criminale.

In timp ce Foris Stefan nu lua nici o măsură împotriva provocatorilor, căuta printr-o acțiune de vinarea greșelilor să arunce răspunderea asupra unor cadre de bază, activiști de Partid luind măsuri împotriva acestora, fapt ce îi servea la desfășurarea activității sale de distrugere din interior a Partidului, susținută de mine și Kofler Remus.

In acest fel, Foris Stefan a pactizat cu Siguranța antonesciană, care avea ca obiectiv principal distrugerea prin represiuni a PCR și a cadrelor sale.

Cazuri evidente de tolerare a provocatorilor în interiorul Partidului sunt acelea ale lui Melinte și Toma, care au fost dovedeți ca informatori ai Siguranței și asupra cărora nu s-au luat nici un fel de măsuri.

In schimb s-au luat măsuri de sancționarea lui Stefan Met și Vinte Ion, asupra cărora Foris Stefan a aruncat răspunderea arestărilor ce s-au făcut și care în realitate acestea fuseseră făcute în urma trădării lui Melinte și Toma.

Astfel, arestările făcute de Siguranță prin trădarea lui Melinte care au culminat cu condamnarea la moarte a grupului în frunte cu Paneth, nu a atras din partea lui Foris Stefan nici o măsură împotriva lui Melinte, ci tolerându-l pe acesta l-a sancționat în schimb pe Stefan Met.

Deasemeni arestările făcute de Siguranță a unui grup în frunte cu Vinte Ion în urma trădării lui Toma dovedit categoric ca agent al Siguranței, nu a atras din partea lui Foris Stefan măsuri serioase împotriva lui Toma, ci tolerându-l pe acesta l-a sancționat în schimb pe Vinte Ion cu toate că însuși vinte Ion fusese arestat în urma trădării lui Toma.

In analiza cauzelor ce au dus la aceste arestări, Foris Stefan a trecut doar cu câteva cuvinte peste trădarea lui Toma, căutând să arunce aproape întreaga răspundere asupra lui Vinte și a trecut sub completă tăcere peste măsurile ce trebuiau luate împotriva provocatorului Toma care în mod deschis colaborase cu Siguranța la arestările ce s-au făcut.

Intrebare:

Cum a sabotat Foris Stefan reluarea legăturii cu Uniunea Sovietică ?

Răspuns:

In vara anului 1941 a fost arestat omul de legătură dintre

P.C.R. și Comintern. Astfel că această legătură a fost întreruptă și deci trebuia să fie reluată prin găsirea altor posibilități.

FORIS STEFAN a sabotat reluarea acestei legături prin faptul că în cursul anului 1942 s-a ivit posibilitatea excepțional de bună pentru reluarea acestei legături, posibilitate pe care FORIS STEFAN nu a vrut să o folosească.

Intrebare:

Care a fost această posibilitate re reluarea legăturii cu Uniunea Sovietică ?

Răspuns:

În cursul anului 1942 a luat legătura cu Partidul, un radio-telegrafist care a fost parașutat în țară împreună cu o femeie fiind trimiși din Uniunea Sovietică.

Aparatul de radio-emisie pe care-l aveau, l-au ascuns în preajma locului unde au fost parașutați venind în București fără acest aparat și au luat legătura cu Partidul.

FORIS STEFAN a luat măsuri de cazarea acestora și procurarea de acte pentru ei, iar mai târziu i-a încadrat în muncă de Partid.

Partea cea mai principală însă, aceea de a trimite pe radio-telegrafist să aducă aparatul de radio-emisie pentru ca astfel să se reia legătura cu Uniunea Sovietică, a fost lăsată de Foris Stefan fără nici o rezolvare.

Acest lucru a fost făcut abia după înlăturarea noastră la 4 Aprilie 1944 de către noua conducere a Partidului, însă nu a mai avut nici un rezultat deoarece aparatul de radio-emisiune dispăruse de la locul unde fusese ascuns.

În afară de faptul că FORIS STEFAN a sabotat reluarea legăturii cu Uniunea Sovietică așa cum am arătat dar el a imobilizat totodată pe acel radio-telegrafist împiedicându-l de a-și îndeplini misiunea ce o primise din Uniunea Sovietică. Pe de altă parte, el a redus la zero o acțiune care înfruntase toate riscurile unei parașutări în spatele frontului antisovietic.

Intrebare:

Cum a fost sabotată organizarea luptei Partidului împotriva mașinei de război hitleriste ?

Răspuns:

În perioada războiului antisovietic dus de către Germania hitleristă, sarcina centrală a P.C.R. era lupta împotriva mașinei de război hitleristă, spriginierea Uniunii Sovietice în lupta sa de apărare și lupta de eliberarea poporului român de sub jugul hitlerist

FORIS STEFAN în calitatea ce o avea de secretar al Partidului, avea datoria de a trace la organizarea activității Partidului în scopul îndeplinirii acestei sarcini centrale ce stătea în fața Partidului.

In acest scop trebuiau să fie organizate o serie de acțiuni și anume:

- mobilizarea maselor largi în vederea susținerii luptei Partidului împotriva mașinei de război hitleriste și eliberarea de sub jugul hitlerist.

- organizarea detașamentelor de partizani și a grupelor de sabotaj în scopul de a lovi, dezorganiza și sabota spatole frontului antisovietic, distrugerea căilor de comunicații, depozite de muniții și combustibil, sabotarea producției de război, etc.

- procurarea de armament și material explosibil pentru înarmarea detașamentelor de partizani și a grupelor de sabotaj.

- atragerea a cât mai multe elemente din rândurile armatei române, pe linie patriotică antihitleristă și mobilizarea lor în ducerea unor acțiuni împotriva mașinei de război hitlerist și a procurării de armament și material explosibil.

Față de aceste sarcini ce stăteau în fața Partidului, FORIS STEFAN nu a luat nici o măsură serioasă de organizarea și asigurarea îndeplinirii lor.

FORIS STEFAN în verbe se pronunța pentru lupta împotriva mașinei de război hitleriste și în fapt el sabota această luptă printr-o serie de acțiuni susținute de mine și Kofler Remus.

Astfel că prin provocarea conflictelor și a îndepărtării cadrelor ce se opuneau acțiunilor lui Foris, a fost dusă o acțiune de spargere a unității de acțiune a Partidului și de dezorganizarea conducerii, fapt ce a frâna activitatea împotriva mașinei de război hitleriste.

In același timp, masele antihitleriste nu erau mobilizate în jurul Partidului, activiștii erau antrenati de Foris Stefan în discutarea conflictelor și o parte dintre ei erau îndepărtați din muncă. Astfel că ședințele în loc să constituie obiectul organizării luptei împotriva mașinei de război hitleriste, ele erau transformate în scopul discutării acestor conflicte și a îndepărtărilor din muncă.

Dezorganizarea internă a Partidului, spargerea unității de acțiune și tolerarea provocărilor în interiorul Partidului, au fost acte de sabotare a luptei Partidului împotriva mașinei de război hitleriste.

Pe de altă parte, Foris Stefan a pus pe primul plan tratativele ce se duceau cu reprezentanții partidelor "istorice" în frunte cu MANIU.

Prin aceasta, el a lăsat la o parte sarcina cea mai importantă în acel timp de organizarea luptei proprii a Partidului împotriva mașinei de război hitleriste și mobilizarea maselor largi în vederea susținerii acestei lupte, prezentând aceste tratative cu istoricii ca fiind sarcina cea mai importantă de care ar fi depins totul în lupta împotriva mașinei de război hitleriste.

Această acțiune a lui Foris Stefan frâna în fapt lupta Partidului împotriva mașinei de război hitleriste. Aceasta pentru faptul că istoricii în frunte cu MANIU susțineau pe Antonescu și războiul antisovietic, iar după înfrângerea armatelor hitleriste la Moscova și apoi la Stalingrad văzând că Uniunea Sovietică nu poate fi învinsă ci ea va învinge în acest război, aceștia împreună cu Alex. Ștefănescu în baza legăturilor ce le aveau cu anglo-americanii, au început să acționeze pentru a împiedica eventuale eliberare a României de către Armata Roșie și de a sprijini îndeplinirea variantei Churchill de debarcarea trupelor anglo-americane în Balcani inclusiv România. Bineînțeles că ei au continuat să susțină războiul antisovietic deoarece acesta deși era într-o fază de continuu înfrângerii totuși le servea la îngreunarea înaintării Armatelor Sovietice asupra României.

Astfel CĂ FORIS ȘTEFAN prin prezentarea în fața Partidului a acestor tratative ca fiind sarcina cea mai importantă iar de altă parte neorganizând nimic serios în ce privește acțiunile proprii ale Partidului împotriva mașinei de război hitleriste și a mobilizării maselor în susținerea acestor acțiuni, a ținut Partidul pe loc, spatele frontului antisovietic nu era lovit cu nimic și în acest fel a servit interesele anglo-americanilor ca e urmăreau o nouă dominație mondială, interese reprezentate de ALEX. ȘTEFĂNESCU, IULIU MANIU și ceilalți, pe care noi le-am acceptat de a le servi în interiorul Partidului Comunist Român.

După ce am citit cuvînt cu cuvînt prezentul proces-verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu nesilită de nimeni.

ss.) Sîrbu Victoria

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestata SIRBU VICTORIA, născută la 22 octombrie 1909, în com. Samoilovca-Soroca (URSS), fiica lui Ion și Vera de profesiune învățătoare, domiciliată în București Bd. Ghica Tei nr. 23.

13 februarie 1953, București

Intrebare:

Cu cine a discutat Foriș Stefan despre faptul că pregătirile de război ce se făceau în 1941 ar fi un "bluf" și că nu va fi un război împotriva Uniunii Sovietice ?

Răspuns:

În cursul lunii mai 1941 după ce eu fusesem pusă în legătură cu Foriș Stefan prin Kofler Remus, la fel a fost adus și Carp Constantin care venise dela Iași și pus de Kofler Remus în legătură cu Foriș Stefan.

Cu ocazia când Carp Constantin a fost adus la Foriș în casa Redlinger, printre alte discuții Kofler Remus a spus că o persoană (fără a preciza numele) avusese o discuție cu Lavrenție dela Legatia Sovietică din București care fiind întrebat de acea persoană dacă va fi un război împotriva Uniunii Sovietice, ia răspuns că nu va fi și că pregătirile de război ce se făceau ar fi un "bluf".

În urma celor spuse de Kofler în acea ședință, Foriș a spus că un diplomat sovietic nici nu putea spune altceva în calitate oficială.

Eu nu știu ce s-a discutat mai departe deoarece nu participam efectiv la acea ședință ci am auzit discuția pe care am arătat-o mai sus fiind în aceeași cameră cu ei atunci, însă în care nu am stat în tot timpul ședinței.

Intrebare:

Cine a căutat să imprime în organizațiile Partidului după această ședință faptul că va fi un război împotriva Uniunii Sovietice și că pregătirile de război ce se făceau ar fi un "bluf" ?

Răspuns:

Carp Constantin căruia după această ședință i se predase legăturile cu organizațiile Partidului din Capitală și provincie, a fost acela care le-a spus unor activiști că nu va fi un război împotriva U.Sovietice și că pregătirile de război ce se făceau ar fi un "bluf"

./..

Stiu că mai târziu când Germania hitleristă și armata antoneciană au deslănțuit războiul împotriva Uniunii Sovietice, Petre Gheorghe care era secretar al biroului județean Ilfon al PCR i-au acuzat pe Foriș Stefan și Carp Constantin despre cele spuse de acesta din urmă.

Foriș Stefan în urma acestui lucru a arătat că nu i-a dat lui Carp Constantin sarcina de a transmite cele spuse de Kofler, în cadrul organizațiilor Partidului, și că acesta participând la discuția dintre Kofler și Foriș auzind cele spuse de Lavrentiev, ar fi vorbit activiștilor de acest lucru din propria lui inițiativă.

Intrebare:

Ce urmări avea pentru organizațiile Partidului faptul că un reprezentant al Comitetului Central cum era Carp Constantin vine și spune legăturilor sale de Partid că nu va fi un război împotriva Uniunii Sovietice, în timp ce acesta era pregătit din plin în acel timp ?

Răspuns:

Acest lucru era de natură să ducă la dezarmarea și demobilizarea organizațiilor Partidului în acel timp când sarcina centrală a partidului în acel timp era de a acționa și mobiliza masele la lupta împotriva pregătirilor de război ce se făceau.

Intrebare:

Ancheta îți cere să fii sinceră și să arăți cum a ajuns Carp Constantin să spună acest lucru legăturilor sale de Partid deoarece nu este adevărat faptul că ar fi făcut-o din propria lui inițiativă ?

Răspuns:

Imi mențin răspunsul ce le-am dat și susțin că după ce Petre Gheorghe i-a acuzat pe Foriș și Carp că au căutat să răspîndească ideea cum că nu va fi un război împotriva Uniunii Sovietice, Foriș a spus că nu i-a dat lui Carp Constantin sarcina de a transmite organizațiilor Partidului această știre pe care Kofler o spusese în ședința de care am amintit mai sus, și că din propria lui inițiativă Carp C-tin a transmis această știre legăturilor sale de Partid ca fiind un punct de vedere al Comitetului Central.

După ce am citit cuvînt cu cuvînt prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu, nesilită de nimeni.-

ss) Sirbu Victoria

PROCES -VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestata SIRBU VICTORIA, născută la 22 oct.1909, în com. Samoilovca-Soroca (URSS), fiica lui Ion și Vera de profesie invățătoare, cu ultimul domiciliu în București Bd. Ghica Tei nr.23.

13 februarie 1953, București

Intrebare:

Ce linie a trasat Foriș Stefan cu privire la activității de Partid în legătură cu mobilizarea ce se făcea de regimul antonescian prin ordine de chemare ?

Răspuns:

În acel timp, Foriș Stefan mi-a dictat o serie de sarcini pentru activul de Partid și eu le-am scris în două exemplare pe care apoi le-am dat unul lui Carp Constantin și unul lui Ileana Răceanu la întâlnirile ce le-am avut cu ei.

Una din aceste sarcini date de Foriș Stefan era aceea ca tot activul de Partid din Capitală și provincie să se ilegalizeze și să nu răspundă la ordinele de chemare ale Cercurilor Teritoriale deci să nu se prezinte la unitățile militare unde erau chemați.

Intrebare:

Ancheta îți pune în vedere că este în posesia unor dovezi precise din care rezultă că Foriș Stefan a trasat o linie contrarie față de cum ai declarat d-ta cu privire la această problemă.

Așa că îți pune în vedere să fii conștientă de răspunderea ce ți-o asumi când faci declarații mincinoase și să părăsești această poziție ce ți-ai adoptat-o, arătând adevărul cu privire la această problemă de care ești întrebată.

Răspuns:

Îmi mențin răspunsul ce l-am dat anterior.

După ce am citit cuvânt cu cuvânt prezentul proces-verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu, nesilită de nimeni.-

ss) Sirbu Victoria

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestata SIRBU VICTORIA, născută la 22 oct.1909, în comuna Samoilovca - Soroca (URSS), fiica lui Ion și Vera, de profesie învățătoare, cu ultimul domiciliu în București Bdul Ghica Tei nr. 23.

13 februarie 1953, București

Intrebare:

Care a fost poziția adoptată de FORIS STEFAN față de problema organizării detașamentelor de partizani la noi în țară ?

Răspuns:

Chiar de la începutul războiului și până la înălțurarea noastră la 4 aprilie 1944, FORIS STEFAN s-a situat pe poziția de a se organiza detașamente de partizani la noi în țară.

Intrebare: A luat FORIS STEFAN vre-o măsură sau a trasat vreunui activist central sarcini în vederea organizării detașamentelor de partizani ?

Răspuns:

În tot timpul războiului Foris Stefan a trasat linia de a se organiza detașamente de partizani iar în ce privește măsurile luate de el, a fost aceea că în primăvara anului 1942 a trecut la organizarea resortului de război în cadrul Comitetului Central fiind numit ca responsabil al acestei munci, Iosif Rangheț.

Intrebare:

Ce susținea Foris Stefan în discuțiile avute cu Carp C-tin, Petrea Nicolae și alți activiști privitor la posibilitățile de organizarea detașamentelor de partizani la noi în țară ?

Răspuns:

Stiu că Foris Stefan în toate discuțiile ce le-a avut cu activiștii centrali a susținut că există posibilități suficiente de organizare a detașamentelor de partizani la noi în țară.

Intrebare:

D-ta din nou minți și ancheta îți cere să arăți adevărul cu privire la poziția ce și-o adoptase Foris Față de problema organizării partizănilor și totodată față de acei activiști care cereau să se ia măsuri în vederea acestei organizați ?

Răspuns:

Nu cunosc o altă poziție a lui Foriș Stefan față de problema organizării partizanilor decât aceea favorabilă acestei organizări și de asemenea nu cunosc ca Foriș să-și fi adoptat vr-o poziție potrivnică față de activiștii care aveau să se ia măsuri în vederea organizării partizanilor.

După ce am citit cuvânt cu cuvânt prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu, nesilită de nimeni.

sa) Sirbu Victoria

PROCES - VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestata SIRBU VICTORIA, născută la 22 oct.1909 în com. Samoilovca jud.Soroca-URSS fiica lui Ion și Vera, cu ultimul domiciliu în București Bd.Ghica Tei nr.23

17 august 1953, București

Intrebare

Ce ocupație ai avut dta în timpul războiului ?

Răspuns:

Am fost salariată a PCR-ului ca tehnică centrală a partidului și a lui FORIS STEFAN personal, care era secretar al partidului. Menționez că Foriș Stefan era și soțul meu nelegitim și cu toate că știa că eu nu eram membră a PCR m-a promovat ridicându-mă în calitate de membră a C.C. al P.C.R. aceasta în iunie 1943.

Intrebare

În ce au constat atribuțiunile dtale ?

Răspuns:

Am avut mai multe atribuțiuni și anume: ținerea legăturii cu membrii C.C. al Partidului, cu aparatul tehnic al C.C., conduceam tipografia ilegală a Partidului, dețineam arhiva Partidului. De asemenea împreună cu Foriș organizam ședințele C.C. În mod special primeam toate rapoartele de activitate și le citeam lui Foriș.

Intrebare:

De când și până când ai activat alături de Foriș Stefan.

Răspuns:

Am activat alături de Foriș Stefan începând din mai 1941 și până la 4 aprilie 1944 când am fost înlăturată împreună cu Foriș Stefan și Kofler Remus din muncă.

Intrebare

Pentru ce motive ați fost înlăturați din conducerea Partidului ?

Răspuns

Am fost înlăturați din conducerea Partidului întrucât în activitatea noastră desfășurată până atunci a fost sesizată de partid ca o activitate trădătoare.

./...

Intrebare

Cum ați fost scoși din conducerea Partidului ?

Răspuns

Ni s-a atras atenția că suntem scoși pentru control, îmi aduc aminte că BODNARAS EMIL i-a spus lui FORIS ceva mai târziu, când i-a citit scrisorile din lagăr și închisori în care se saluta noul Comitet Central, din care și rezultă că noi am fost trădători, că Foris și unealta lui oarbă adică eu, vom plăti tot ce au făcut împotriva partidului.

Intrebare

Ați arătat Partidului atunci ceva din faptele comise împotriva Partidului.

Răspuns:

Nu, nu am arătat deoarece activitatea criminală împotriva Partidului, desfășurată de noi sperăm că o canalizăm pe seama greșelilor noastre de orientare politică și nu de trădare conștientă așa cum a fost în realitate.

Intrebare:

În ce a constatat activitatea trădătoare desfășurată de dta., Foris Stefan și Kofler Remus.

Răspuns

Activitatea dusă de noi a fost aceea de nimicire a partidului, pentru a fi împiedicat de a duce lupta împotriva mașinei de război hitleriste.

În acest scop am rupt legăturile cu P.C.(b) al Uniunii Sovietice.

Am sabotat organizarea resortului de război, am organizat diferite provocări atât în închisori cât și în afară urmărind distrugerea cadrelor, elemente de bază ale partidului.

Am rupt legăturile cu provincia pentru ai deruta organizațiile locale respective în munca lor.

Intrebare

În ce împrejurări a început această activitate de nimicire a Partidului ?

Răspuns

Activitatea trădătoare de nimicire a Partidului după câte știu eu a început în vara anului 1942 ca urmare a legăturilor noastre cu STEFANESCU ALEXANDRU despre care FORIS mi-a spus că acesta este un mare industriaș și agent al Serviciului de spionaj englez.

În diferitele discuții ce le aveam cu Foris în casa noastră, acesta mi-a spus că Stefanescu Alex. dă sume importante de bani

./...

Partidului, că prin Kofler Remus are informații politice dela acesta referitoare la activitatea partidelor liberal și național-tărănist. In cursul lunii iulie sau august 1942 din însărcinarea lui Foriș l-am chemat pe Kofler Remus la năi acasă (casa Sthele unde locuiam atunci).

Cu acest prilej s-a discutat deschis în fața mea între Foriș și Kofler o serie de chestiuni de partid printre care s-a pomenit și numele lui Ștefănescu Alex. legat de activitatea noastră. Imi aduc aminte că Kofler Remus arăta că directivele lui Ștefănescu Alex. erau atunci de a începe o acțiune de scoaterea elementelor comuniste devotate Uniunii Sovietice din conducerea Partidului și înlocuirea lor cu elemente de ale noastre. Atunci mi-am dat seama că eu am devenit o trădătoare alături de Foriș și Kofler Remus și că noi toți trei suntem deja o agentură vîndută serviciului de spionaj englez respectiv lui Ștefănescu Alex. agentul acestora. Deși am fost de acord în totul cu Foriș și Kofler Remus cînd am constatat că activitatea trădătoare se duce pe baza directive-lor și instrucțiunilor lui Ștefănescu Alex., totuși după ce a plecat Kofler l-am întrebat pe Foriș, dacă legătura cu Ștefănescu nu este periculoasă pentru noi. Foriș mi-a răspuns că nu, din contră avem tot interesul de a colabora cu acesta întrucît ne va ajuta în viitor avînd învedere prăbușirea inevitabilă a armatelor sovietice.

Întrebare:

Dece doreați prăbușirea armatelor sovietice.

Răspuns:

FORIS și KOFLER urau de moarte Uniunea Sovietică, aceasta o știu nu numai din activitatea practică pe care am desfășurat-o ci și din discuțiile cu ei, FORIS prin atitudinea sa față de cadre pînă atunci se temea și vedea cu groază demascarea lui ca troțkist în cazul cînd Uniunea Sovietică ar fi învins fascismul german, pe de altă parte Kofler Remus care era fiu de mare fabricant și sfătuitor a lui FORIS în toate acțiunile sale avea același interes. In fond noi urmăream sprijinirea războiului contra Uniunii Sovietice. In primul caz înfrîngerea puterii sovietice în vederea restaurării puterii moșierilor și capitaliștilor, singura cale pe care doream și în țară după război. In al doilea rînd speram să fim salvați în caz că Uniunea Sovietică nu va fi învinsă, de către anglo-americani pe care noi doream să-i aducem în țară.

Întrebare

Arată dta cum se ținea legătură cu ȘTEFĂNESCU ALEX.

Răspuns

Legătura cu Stefănescu Alex. o ținea direct Kofler Remus sau prin CAIMANOVICI EMIL, ei se întâlneau în diferite case conspirative.

KOFLER REMUS transmitea directivele și instrucțiunile lui STEFANESCU fie direct lui Foris fie prin mine atunci când Foris era ocupat.

Din când în când analizam colaborarea cu STEFANESCU ALEX. toți trei în casa Sthele unde locuiam eu și Foris.

Intrebare

Mai sus arăți că în urma directivelor lui STEFANESCU ați provocat distrugerea cadrelor din afară și din închisori. Redă câteva exemple cum și prin ce mijloace ați provocat asemenea acte.

Răspuns:

Toate conflictele provocate în sinul Partidului au fost provocate de noi, în sensul că acei ce erau în obiectivul nostru erau trași la răspundere pentru anumite așa zise greșeli de conspirativitate, sau de incapacitate iar pe de altă parte prin demascarea lor ca fracționiști. În al doilea rând au fost o serie de căderi în mînile siguranței despre care noi nu am fost străini. În ambele cazuri Partidul își rărea rîndurile prin pierderea celor mai devotați cauzei clasei muncitoare și Partidului.

De pildă CONSTANTA CRACIUN care se arăta recalcitrantă față de politica noastră trădătoare FORIS s-a purtat murdar și ticălos cu ea pînă a reușit în septembrie 1942 să o dea pe mînile siguranței în urma căderii lui Vinte Ion.

Acest lucru îl cunosc din faptul că Siguranța a făcut o capcană în vederea arestării lui Constanța Crăciun publicînd un anunț și o fotografie a lui Vinte Ion cum acesta s-ar fi găsit zdrobit pe șoseaua Stefan cel Mare și că cine îl cunoaște să se ducă să-l vadă. Foris știa de acest lucru și mi-a spus personal că este o provocare a siguranței. Mai mult mi-a spus să o anunț pe Constanța Crăciun ca ea să o trimită pe gazda lui Vinte la spital să se convingă dacă era sau nu era Vinte. Acest lucru l-am și făcut însă nu sînt sigură dacă am transmis aceasta singură sau prin altcineva.

CONSTANTA CRACIUN a căzut în urma acestor împrejurări direct în mîna Siguranței.

Acest fapt a desorganizat resortul de femei al C.C. al PCR CONSTANTA CRACIUN fiind responsabilă acestui resort. După căderea ei, noi am pretextat că nu avem pe cine pune în locul ei, resortul rămînd fără o activitate efectivă, deoarece pînă cînd noi am fost scoși din conducere de această muncă nu s-a ocupat nimeni din C.C.

al P.C.R.

Prezentul proces verbal l-am citit cuvint cu cuvint și am constatat că el conține în întregime cele declarate de mine pentru care îl susțin și semnez.

ss) Sîrbu Victoria

DRAGI TOVARASI,

IV. Munca în comisia specială

În septembrie 1943 am fost atras în comisia specială a C.C. ca reprezentant al org.de partid din Ilfov.Sarcina mea era:

a) A mobiliza și îndruma organizația de partid și Tineret pe care le conduceam în munca de război, pentru: organizarea echipelor de sabotaj întreprinderile de război, transporturi și comunicații:

Organizarea muncii în armată, creșterea grupelor patriotice din soldați și ofițeri, organizarea celor mai hotărâți în grupe de partizani;

Organizarea grupelor de partizani la sate și punctelor de sprijin.

procurarea de armament și echipament.

a) de S.O.C. informații asupra stabilimentelor de război și persoanelor hitleriste;

b) a preda elemente pentru echipele S.O.C.

c) a organiza un depozit pentru material al S.O.C. Până la predarea muncii noi am reușit să organizăm în echipe peste 50 patrioți m.d.p. (m.d.p. ca șefi ai echipelor). Cu ocazia organizării echipelor eu am făcut greșeala că am admis tov-ului 65 să puie pe tov.50 în echipa dela Lem. deși era secretarul celei de partid de acolo. Tovii din sectorul Galben la rândul lor au comis aceeași greșeală primind în echipa m.d.p., iar unii în muncă de răspundere în sector (cazul 86 (.....) în urma criticei C.C.-ului am îndreptat aceste greșeli datorită interpretării mecanice a directivelor. Echipele au tăiat de mai multe ori cablurile telef. și telegrafice ale armatei germane și române, au făcut niște sabotaje pentru deraierea trenurilor și au organizat și executat acte de sabotaj mai mari în întreprinderi (stricarea electromaterialului și strungurilor dela Malaxa), oprirea sistematică a lucrului în secția armament la Lem. prin defectarea uzinei electrice. Prima încercare cu soluții a dat greș din cauza unui defect tehnic în construcția lor însă imediat s-au luat măsuri pentru fabricarea lor în bune condiții.

./..

În ce privește munca în armată s-a făcut o oarecare cotitură, s-a luat o serie de leg. cu unități ale armatei aici și în provincie cu sold. și ofițeri însă cu toate acestea muncă n-a devenit încă munca centrală a activiștilor și membrilor de partid.

Tov. lo5 BODNARAS a ținut o serie de ședințe cu activiștii principali din București, pentru instructaj asupra aparatului militar. Cu mine n-a ținut decît o singură ședință specială de instructaj iar dintr-o greșeală a raporturilor dintre noi, deși era hotărît ca tovul trebuie să colaboreze strîns cu mine, la un moment dat nici nu a mai ținut legătură cu mine decît prin tehnicul său, ajungînd la concluzia că nu are nevoie de mine; însă nici eu nu am cerut tovilui lo5 (Bodnăraș) să vinem o ședință amănînd rezolvarea problemelor muncii pînă la ședința colectivă cu 21 (Foriș) a com. spec. În ședință tov. 21 (Foriș) a arătat poziția noastră injustă, iar atît tov. lo5 (Bodnăraș) cît și eu am rena că greșeala noastră - munca de război nu a fost făcută după scrișoarea tov. 21 (Foriș) din decembrie și ședința com. specială din ianuarie 1944.

Proiectul tovilui lo5 (Bodnăraș) privitor la organizarea aparatului de război.

La sfîrșitul lunii noiembrie 1943, tov. lo5 a prezentat un proiect asupra muncii militare. Proiectul acesta, just în ceea ce privește modul de organizare și funcționare a unui Aparat militar perfect, avea principala lipsă că era abstract neținînd cont de situația concretă a noastră, el potrivindu-se pentru o organizație militară perfectă și gata creiată. Avea și greșeli politice și organizatorice:

- a) Substituia munca centrală a partidului.
- b) Aparatul militar apărea ca un organism deslegat de partid.
- c) organismul militar era prevăzut cu un instrument pentru preluarea puterii de către proletariat.
- d) Nu ținea cont de colaborarea cu alte grupuri de rezistență armată creiate de opoziție. Aceste greșeli au fost preluate într-o ședință colectivă cu tov. 21 (Foriș) (22 Sîrbu Victoria), 62 (Rangheț) și eu, ședință în care tov. 21 (Foriș) a prezentat o scrișoare către tov. Bodnăraș ca răspuns la proiectul său și cu pr puneri concrete pentru muncă. Toți am căutat - căsute de acord asupra greșelilor de mai sus și cu scrișoarea de răspuns afară de tov. 62 (Rangheț) care nu era de acord în ce privește

numirea tov.13 în grupul operativ central (cu toate celelate probleme au fost complet de acord) Sedința nu a fost comunicată iar scrisoarea a fost trimisă de către tov.62(Ranghet) tovarășului Bodnăraș fără să fie prelucrată cu el de tov. Ranghet care a în fond nu era decît o polemică cu C.C. tov.21 Foriș a convocat atunci în ședință pe tov.62 (Ranghet) și pe mine la jumătatea lunii ianuarie. În această ședință tov.62 (Ranghet) a schimbat atitudinea sa de mai înainte și a susținut pînă la urmă proiectul și urmarea tov.105 (Bodnăraș) și a acuzat C.C. că la muncă specială a dat "gunciuul partidului", justificînd atitudinea sa, în loc de autocritică pentru neprelucrarea scrisorii C.C. cu tov.105 (Bodnăraș) și neconvenirei ședințe com. speciale el era conducătorul ei) ceea ce a contribuit la jignirea tov. Bodnăraș și din cauza aceasta începerea unei polemici cu C.C. tov. Bodnăraș pînă la urmă a făcut autocritică asupra greșelilor sale din proiect și atitudinea sa căzînd de acord cu punctul de vedere al C.C. încă în ședința următoare el a revenit și iată că în loc de muncă pozitivă noi ne-am ocupat cu discuții interminabile pentru a convinge pe tov. Bodnăraș de greșelile sale. Tov. Ranghet din cauza atitudinii sale a fost scos din comisia specială care a trecut sub directa conducere a tov. Foriș.

Anexă. La ultima ședință a comisiei specială din martie 1944, am găsit și pe tov. Pîrvulescu despre care tov. Foriș a spus că dat fiind că tov. Pîrvulescu a făcut autocritică sinceră și loială își reia locul în C.C. și înlocuiește pe tov. Ranghet la postul de conducător al comisiei speciale în intervalele dintre ședințe cu tov. Foriș. Eu am fost de acord cu aceasta.

Căderea mat. C.C. în decembrie 1943

În ședința din 21 decembrie pe lîngă directivele stabilite atunci a fost discutată și posibilitatea de a fi căzut și mat. C.C. cu toate asigurările tov. Kofler) că a fost bine asigurat. S-a hotărît prevenirea imediată a activiștilor care ar putea eventual fi descifrați din mat. căzut, curățirea caselor de materiale, părăsirea celor despre care ar fi putut da indicații în materialul căzut, măsuri care au fost puse imediat în practică.

La 31 decembrie tov.21 FORIS) m-a chemat la el pe mine și pe tov.82 (Kofler) și ne-a adus la cunoștință că există deja confirmarea precisă că mat. a căzut. În această ședință tov.21 Foriș a stabilit că răspunderea pentru căderea materialului

este a lui și a tovei 22(S.V.) care n-au controlat executarea hot. de către 82 și a lui 82(Kofler) care la plecarea sa din casa care știa că e periclitată nu s-a îngrijit de mat.C.C.

Tov.21(Foriș) a arătat că de fapt el poartă răspunderea cea mai mare ca conducătorul C.C. și dacă mai credem de cuviință că el să fie înlocuit în postul său el se va supune hotărîrii noastre, ceilalți tovi la rîndul lor au făcut și ei autocritică. Eu am fost de acord cu felul cum tov.21(Foriș) a stabilit răspunderea în C.C. însă în ce privește înlocuirea sa eu nu am luat atitudine, gîndindu-mă că din toți membrii C.C. nimeni nu are autoritatea și pregătirea și experiența tov.21(Foriș).

Intr-o altă ședință cu tov.21(Foriș) și 22 (V.S.) în februarie, s-a hotărît suspendarea fără termen din C.C. a tov. 82(Kofler) lucru cu care eu am fost complet de acord. Greșeala mea a fost atunci că nu m-am orientat să cer tov. Foriș ca în chestia hotărîrii privitoare la mat. căzut să fie în primul rînd consultați toții care n-au amestec în căderea materialului tov.62(Ranghet), 109 _____ și 64 (Maxim Gh.)

Căderea mat.C.C. a fost o lovitură puternică dată Partidului nostru, descoperind față de dușman lucrurile cele mai secrete ale C.C., metodele de muncă ale C.C., forța sa, etc. Ea a slăbit autoritatea C.C. față de membri de partid dela care cere respectarea cu sfințenie a tuturor regulilor partidului, vigilența și conpirația cea mai mare.

VI. Diferite cazuri ivite în C.C. înainte de a fi ales în C.C. și în care am fost consultat.

Cazul 25 (Pirvulescu) - 37 (.....). Ivirea acestui caz în C.C. a avut serioase consecințe negative asupra muncii C.C. și a Partidului nostru. El a împiedicat C.C., a da tot ajutorul com.jud. Ilfov, pe care el într-o situație normală; a încurajat atitudinea dușmănoasă a lui 34 care apoi a ajuns principalul cîrac al lui 8(....) în lupta acestuia contra Partidului și C.C. a contribuit la căderea Tineretului și a comitetului său central, a contribuit la căderea Tineretului din capitală și introducerea luptei fracționiste în închisori sub influența calomniilor răspindite de 52(.....) întîzierea reorganizării muncii apărării prin sabotarea de către 57 a eforturilor com.jud. de a organiza această muncă la București. Tov.32 mi-a arătat documentele privitoare la acest caz (proces verbal în ședință, scrisori, etc.) și mi-a cerut părerea asupra hotărîrii asupra acestui caz, cu care am fost de acord.

./...

Cazul 5 - In ce privește abaterile tov.5(.....) și greșelile sale au fost discutate în mai multe ședințe, unde eram și eu. Față de atitudinea lui negativă în muncă eu am fost de acord cu excluderea sa din partid, cu drept de reabilitare.

Incheiere

Dragi tovarăși, am căutat ca din memorie să-mi amintesc după munca dela venirea mea în București. E foarte posibil că din lipsa documentelor pe care să mă sprijin să fi scăpat chiar unele momente însemnate și să fi încurcat și unele date din cauza aceasta.

Vă rog să-mi arătați lipsurile raportului meu pentru a le putea îndrepta fiindcă nu mă îndoiesc că are lipsuri.

Cu salutări tovarășești
ss) N. Petrea (Sorin)

22 mai 1944

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul PETREA NICOLAE, născut la 1 iunie 1914, în com. Sagna, raionul Roman, reg. Bacău, fiul lui Gheorghe și Safta, de profesie funcționar, domiciliat în București Calea Călărași nr.51

27 octombrie 1952, București

Intrebare :

Dta ai avut legături permanente cu FORIS STEFAN în timpul războiului ?

Răspuns:

Da. Incepînd din 1941 și pînă la 4 aprilie 1944, cînd am fost îndepărtat din munca de partid împreună cu FORIS STEFAN, am avut legături permanente cu acesta eu fiind secretar al Comitetului județean Ilfov al P.C.R. și mai tîrziu membru în Comitetul Central al Partidului.

Intrebare:

De cine ai fost dta promovat în aceste funcții ?

Răspuns:

Atît promovarea mea ca secretar al Comitetului județean la începutul anului 1942 cît și aceea de membru în Comitetul Central în iunie 1943, au fost făcute de FORIS STEFAN care era secretar al C.C. și care mi-a spus personal în ambele cazuri de aceste promovări.

Intrebare:

Deci Dta erai unul din colaboratorii apropiați ai lui FORIS pînă la 4 aprilie 1944?

Răspuns:

Da.

Intrebare:

Ca e a fost poziția și acțiunile lui FORIS STEFAN în timpul războiului în raport cu linia și sarcinile ce stăteau în acel timp în fața Partidului ?

Răspuns:

Din cele cunoscute de mine, poziția și acțiunile lui Foris Stefan în timpul războiului au fost contrarii liniei și sarcinilor ce stăteau în acel timp în fața partidului.

./...

El a desfășurat o activitate trădătoare și dușmănoasă Partidului pînă la 4 aprilie 1944, cînd a fost îndepărtat din conducerea Partidului, folosindu-se în acest scop de funcția ce o avea de secretar al C.C.

Intrebare:

În ce a constatat activitatea trădătoare și dușmănoasă a lui FORIS STEFAN ?

Răspuns:

Activitatea sa trădătoare și dușmănoasă a constatat în faptul că el a întreprins o serie de acțiuni dușmănoase în scopul de a dezorganiza și distruge din interior Partidul Comunist Român și a sabotat organizarea luptei Partidului ce trebuia dusă împotriva mașinei de război hitleristă.

Intrebare:

Ce acțiuni dușmănoase a întreprins FORIS STEFAN în scopul de a dezorganiza și distruge din interiorul P.C.R.

Răspuns:

În vara anului 1941 imediat după declanșarea războiului antisovietic, Comitetul județean Ilfov al PCR în frunte cu PETRE GHEORGHE care era secretar al acestui comitet, a redactat un proiect de manifest cu privire la atitudinea Partidului față de războiul antisovietic și la mobilizarea maselor împotriva acestui război.

Acel proiect a fost trimis prin CARP CONSTANTIN la C.C. pentru a fi aprobat.

FORIS STEFAN în loc de aprobare, a trimis Comitetului Județean o scrisoare polemică plină de ironii la adresa membrilor Comitetului județean învinuindu-i de "Stingism".

Membrii Comitetului județean s-au ridicat împotriva acestei metode antipartinice a lui FORIS punînd problema că acesta trebuia să dea un sprijin efectiv și partinic ci nu răspunsuri ironice și jignitoare arătînd că dealtfel în general munca Comitetului județean nu era sprijinită de către Comitetul Central. Astfel că s-au început o serie de discuții între FORIS STEFAN și Comitetul județean care au fost prelungite prin alte cîteva scrisori asemănătoare trimise de FORIS, provocînd un conflict ce a durat pînă la sfîrșitul anului 1941 și care a culminat din partea lui FORIS cu îndepărtarea din muncă a lui PETRE GHEORGHE, PAVEL STEFAN și alții, promovîndu-mă pe mine în funcția de secretar al Comitetului județean în locul lui PETRE GHEORGHE.

Provocarea de către FORIS a acestui conflict și acțiunea sa personală și dușmănoasă împotriva lui PETRE GHEORGHE a reeșit în mod evident în vara anului 1943, cînd FORIS a redactat un material d

./...

partid în care se referea și la PETRE GHEORGHE. În acest material FORIS ajunsese pînă acolo încît la calificat pe PETRE GHEORGHE ca "fascist" în ciuda faptului că acesta fusese arestat cu cîteva timp înainte purtîndu-se eroic atît în fața Siguranței cît și a plutonului de execuție, apărînd cu sacrificiul vieții lui cauza Partidului pentru care a dovedit că îl este devotat pînă la capăt. Deci FORIS după cîteva luni dela moartea eroică a lui PETRE GHEORGHE în loc de a scoate în evidență acest lucru care să mobilizeze membrii partidului în lupta pentru care PETRE GHEORGHE și-a jertfit eroic viața sa a calificat în mod dușmănos pe un erou al Partidului și Clasei muncitoare așa cum am arătat, pentru ca acuzînd pe alții să-și camufleze poziția sa trădătoare pe care se situase în conducerea Partidului.

Acest material de partid a fost difuzat în acel timp activiștilor și membrilor de partid.

În cursul anilor 1942-1943 FORIS ȘTEFAN a provocat o serie de conflicte succedate unul după altul, cu ILEANA RĂCEANU, CONSTANTIN PARVULESCU, ANA TOMA, IOSIF RANGHET și alții care luaseră poziție pe diferite probleme împotriva lui FORIS și a celor din jurul lui care îl sprijineau pe acesta în acțiunile sale.

Îmi amintesc de exemplu că PARVULESCU CONSTANTIN în 1942 a luat atitudine împotriva lui FORIS privitor la conflictul ce existase cu Comitetul Județean arătînd că PETRE GHEORGHE și ceilalți care au fost alături de el au avut dreptate să se opună matorilor lui FORIS. Deasemeni în 1943 IOSIF RANGHET i-a spus lui SIRBU VICTORIA că REMUS KOFLER este suspect în urma faptului că intrase în mîinile siguranței materiale importante de Partid ce fuseseră depuse de KOFLER într-o casă conspirativă și unde au fost găsite de Siguranță.

Atît FORIS cît și SIRBU VICTORIA față de mine au luat apărarea lui KOFLER în sensul de a spulbera acuzația adusă de IOSIF RANGHET. Ei spuneau că îl cunosc bine pe KOFLER și că îl socotește în afară de orice bănuială. Această discuție a avut loc după cît îmi amintesc în casa conspirativă "Croitoru" din cartierul Floreasca.

În legătură cu această situație, FORIS ȘTEFAN provoacă un conflict cu IOSIF RANGHET care culminează cu îndepărtarea din muncă a acestuia din urmă.

Așa cum a luat apărarea lui KOFLER, FORIS ȘTEFAN în 1943 a făcut același lucru și cu privire la LUCRETIU PATRASCANU.

Aceasta era cu ocazia conflictului ce se ivise între PATRASCANU și colectivul din lagărul Tg. Jiu în frunte cu OVIDIU, în timp ce PATRASCANU se afla în acel lagăr.

./...

OVIDIU și ceilalți din colectiv îl suspectau pe PATRASCANU în sensul că acesta fusese protejat de regimul antonescian. Lui PATRASCANU i se adusese cu acea ocazie și alte acuzații pe care nu mi le mai amintesc.

Eram de față în casa conspirativă "Redlinger" din Cartierul Dorobanților când FORIS a trimis o scrisoare pe care am citit-o și eu, adresată colectivului din lagărul Tg. Jiu, în care FORIS lua apărarea lui PATRASCANU asupra tuturor acuzațiilor ce i se adusese căutînd să aplaneze conflictul ce se ivise. Am înțeles că PATRASCANU nu făcea parte din cei care se opuneau poziției luate de FORIS în conducerea Partidului.

Conflictele provocate de FORIS STEFAN au culminat din partea sa cu îndepărtarea din muncă a lui CONSTANTIN PARBULESCU, ILEANA RACEANU, ANA TOMA, IOSIF RANGHET și alții, de care nu-mi mai amintesc. Astfel că FORIS în cursul anilor 1942-1943 a interpretat o acțiune continuă de provocarea conflictelor în conducerea Partidului împotriva celor ce se opuneau politicii sale dușmănoase și pe care în ultima instanță îi îndepărtau din muncile de conducere ce le aveau.

Această situație împreună cu faptul că FORIS nu lua măsuri de restabilirea legăturilor cu organizațiile Partidului din provincie, a dus la dezorganizarea activității în interiorul Partidului a Comitetului Județean și în special a C.C., immobilizînd Partidul de ași îndeplini rolul ce-l avea în perioada celui de al doilea război mondial.

Indepărtarea din muncă a cadrelor ce luau poziție împotriva acțiunilor lui FORIS, crea condiții favorabile pentru ca FORIS să-și continue activitatea sa trădătoare și dușmănoasă.

Legat de aceasta, este și faptul că în 1943 FORIS s-a opus de a se organiza evadarea actualului secretar general al Partidului, propunere ce fusese făcută de către Dl. EMIL BODNARAS.

Foris i-a spus Dlui EMIL BODNARAS unde mai erau de față SIRBU VICTORIA și subsemnatul, că trebuie amînată organizarea acestei evadări pretextînd că nu ar exista o casă conspirativă sigură și că astfel Dl. Gheorghiu Dej ar fi expus arestării.

După aceea FORIS a amînat pînă la infinit organizarea acestei evadări sub pretextul care îl prezentase la început. Acest pretext nu putea fi însă valabil deoarece Partidul dispunea în acel timp de un aparat tehnic suficient de capabil care să fie în posibilitate de a găsi o casă conspirativă sigură și fără pericolul de a fi descoperit de Siguranță. Deci FORIS s-a opus acestei propuneri pentru că organizarea acestei evadări, ar fi constituit ulterior prin prezența Dlui GHEORGHIU DEJ, o piedică foarte serioasă în continuarea activității trădătoare a lui FORIS.

./..

O altă acțiune a lui FORIS evident provocatoare și de distrugere din interior a partidului, este și aceea că în 1943 mi-a cerut să-i procur material cu numele și date biografice ale tuturor activiștilor și membrilor de partid din organizația județeană PCR Ilfov.

FORIS mi-a cerut cele de mai sus cu ocazia unei ședințe ce am avut-o cu el în casa conspirativă "Croitorul" din Cartierul Floreasca.

Eu am procurat acest material prin legăturile de partid ce le aveam și anume: PAUL DAVIDOVICI, TINCUTA DAVIDOVICI și PATRASCU

Acest material l-am predat apoi lui FORIS prin SIRBU VICTORIA cu ocazia unei întâlniri pe stradă organizată în acest scop. După câteva timp în cursul aceluiași an, acest material a fost găsit de Siguranță în casa conspirativă unde fusese depus de KOFLER REMUS.

În urma acestei situații IOSIF RANGHET luase atitudine împotriva lui KOFLER REMUS suspectându-l ca provocator și cu care ocazie FORIS, fiind apărarea lui KOFLER provoacă un conflict cu IOSIF RANGHET îndepărtându-l pe acesta din urmă din munca de partid.

Faptul că FORIS mi-a cerut să-i procur materialul în scris despre care am arătat, nu avea un precedent asemănător cunoscut de mine din practica activității ilegale de Partid.

El a cerut acest material sub pretextul că ar intenționa să facă o verificare a cadrelor, motiv care nu putea fi însă valabil deoarece cadrele Partidului au fost verificate fără a întrebuița material scris care în condițiunile grele ilegalității nu duce decât la distrugerea Partidului.

La aceasta se mai adaugă faptul că FORIS folosea o astfel de metodă vădit provocatoare și contrară legilor conspirativității, în timp ce el însuși făcea pe de altă parte de câte ori avea ocazia, o întreagă teorie asupra conspirativității pentru a găsi motive de provocarea conflictelor și îndepărtarea cadrelor de Partid ce se opuneau acțiunilor sale întreprinse în interiorul Partidului, cum de exemplu a fost cazul cu PARVULESCU CONSTANTIN.

O altă acțiune a sa de dezorganizarea activității în interiorul Partidului, era aceea că în ședințele ce le aveam cu el, făcea câte un plan de repartizarea activiștilor și sarcinilor pe care aceștia le aveau, pentru ca în ședința următoare FORIS să răstoarne planul și să întocmească altul. Aceasta a constituit o metodă permanentă a lui FORIS în tot timpul până la 4 aprilie 1944 când a fost îndepărtat. Astfel că prin Comitetul județean de exemplu, s-au perindat zeci de activiști care aveau apucau să intre în munca ce li

se repartiza pentru ca apoi să fie scoși și repartizați în alte munci.

Această situație a împiedicat în tot timpul războiului continuitatea unei munci a unui activist și a dus în fapt la dezorganizarea continuă a activității de Partid și a legăturilor organizatorice ce existau.

Intrebare:

Cum a sabotat FORIS STEFAN organizarea luptei Partidului Comunist Român ce trebuia dusă împotriva mașinei de război hitleriste?

Răspuns:

Provocarea conflictelor de către FORIS în interiorul Partidului, conflicte ce surveneau unul după altul ocupând aproape întreaga perioadă a războiului, antrenarea activiștilor în discutarea acestor conflicte și îndepărtarea din muncă a cadrelor de bază muncitorești din conducerea Partidului, a constituit una din formele prin care FORIS a sabotat organizarea luptei Partidului, împotriva mașinei de război hitleriste. El a creat ca una din preocupările principale în Partid, problema conflictelor și a îndepărtărilor din muncă, ducând la dezorganizarea și distrugerea sa în lupta ce trebuia dusă de lovire a mașinei de război hitleriste.

El s-a mărginit numai să ducă tratative cu MANIU și TITEL PETRESCU care în mod vădit se opuneau organizării unui front național antihitlerist, creînd din aceste tratative singura preocupare centrală a Partidului și lăsînd la o parte preocuparea cea mai importantă de organizare interioară a Partidului și de mobilizare a maselor largi antihitleriste în jurul acestuia pentru lupta împotriva mașinei de război hitleriste care trebuia lovită indiferent de poziția pe care MANIU și TITEL PETRESCU și-o adopta conform intereselor ce le aveau.

În urma faptului că prin emisiunile de radio în limba română Cominternul trasa zilnic linia de a trece la acte de sabotaj și la mobilizarea maselor în sprijinirea luptei Partidului pentru lovirea mașinei de război hitleriste, FORIS și-a creat un pretext prin care să-și justifice poziția sa trădătoare și să saboteze în continuare aplicarea liniei trasate de Comintern.

Astfel FORIS spunea în acel timp că la noi nu s-ar putea organiza o mișcare de partizani și o mobilizare a maselor în susținerea luptei împotriva mașinei de război hitleriste deoarece spre deosebire de alte țări, țara noastră nu a fost ocupată de nemți prin război. El spunea că situația internă din acel timp nu ar fi provocat în rîndul maselor ura împotriva Germaniei hitleriste și deci acestea nu pot fi mobilizate în susținerea luptei Partidului.

Același lucru îl spunea și în ce privește organizarea internă a Partidului pentru desfășurarea acestei lupte. Astfel, el spunea că dat fiind situația internă din România, activiștii Partidului nu ar avea cu cine duce această luptă iar pe de altă parte că acțiuni cu forțele proprii ale Partidului nu pot fi duse, deoarece situația conspirativității ar fi foarte proastă și activiștii ar fi expuși arestărilor.

Un exemplu concret despre care îmi amintesc, este faptul că FORIS sub pretextul unei adînci conspirativități, a interzis Comitetului județean în 1943 să ia legătură cu un grup de tineri ce fabricaseră cu mijloace proprii explosibil pentru a-l folosi împotriva mașini de război hitleriste.

În concluzie, pretextul lui FORIS sub care sabota sarcina centrală ce stătea în fața Partidului, era următorul: masele nu pot fi mobilizate, activiștii nu pot întreprinde acțiuni pentru că ar fi expuși arestărilor și ca atare nu putem face nimic decît să așteptăm pînă cînd șefii partidelor istorice în frunte cu MANIU se vor hotărî să accepte constituirea frontului național antihitlerist. Astfel că FORIS sabotînd sarcina centrală ce stătea în fața Partidului, a trădat interesele poporului român care gemea sub jugul Germaniei hitleriste, iar pe de altă parte a trădat cauza internaționalismului, proletar de ajutorare din spatele frontului hitleriste a luptei ce o ducea U. Sovietică pentru apărarea Patriei socialismului și pentru eliberarea popoarelor de sub jugul Germaniei hitleriste.

Întrebare:

Prin ce împrejurări ai cunoscut Dta acest pretext al lui FORIS sub care sabota organizarea luptei Partidului împotriva mașinei de război hitleriste ?

Răspuns:

Mi-a spus chiar FORIS personal acest lucru cu ocazia unei ședințe ce a avut loc în casa conspirativă "Redlinger" din Cartierul Dorobanților în cursul anului 1942 și unde se mai afla de față SIRBU VICTORIA și după cît îmi amintesc era și CARP C-TIN.

Întrebare:

Ce scop avea FORIS să-ți spună Dta acest lucru ?

Răspuns:

FORIS bazîndu-se pe faptul că eu îl susțineam în acțiunile lui, mi-a spus acest lucru pentru a-l populariza la rîndul meu în cadrul organizației județene Ilfov unde eu eram secretar.

Intrebare:

Prin cine a interzis FORIS Comitetului Județean de a lua legătură cu acel grup de tineri despre care ai arătat ?

Răspuns:

Eu personal am venit la FORIS și i-am spus despre acel grup de tineri în urma cărui fapt, el a dat dispoziția de a nu se lua legătura cu acest grup.

Stiu că era și SIRBU VICTORIA de față însă nu-mi amintesc precis casa unde a avut loc această discuție.

Mai târziu când am intrat în legătură de muncă cu Dl. EMIL BODNARAS, dînsul mi-a spus să iau legătură cu acel grup de tineri, lucru ce am și făcut.

După ce am citit cuvînt cu cuvînt prezentul proces-verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele delcarate de mine, îl susțin și semnez propriu nesilit de nimeni.

Arestat

ss.) N. PETREA

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Martora ILEANA RACEANU, născută la 3 sept.1911 în com. Macău-Arad, fiica lui Francisc și Maria, de profesie țesătoare, domiciliată în București str.Herăstrău nr.15

21 august 1953 - București

INTREBARE:

Când i-ați cunoscut pe KOFLER REMUS, SIRBU VICTORIA și FORIS STEFAN ?

RASPUNS:

În urma arestărilor din aprilie 1941, C.C. al UTC pe care-l conduceam eu, rămăsese fără legătură cu Partidul. După câteva luni s-a restabilit această legătură prin punerea mea în contact cu SIRBU VICTORIA care atunci era secretară tehnică a lui FORIS STEFAN.

În acest prilej am cunoscut-o pe SIRBU VICTORIA.

Ea mi-a comunicat atunci din partea lui FORIS, dispoziția să convoc o ședință a C.C. al U.T.C. la care să participe el personal. Foris a venit la această ședință cu care prilej am intrat în legătură de muncă cu el. Eu îl cunoscusem încă din 1938 sau 1939 când el lucra legal.

Pe Kofler l-am cunoscut personal abia în 1942 când am preluat dela el munca cu organizația Apărării Patriotice.

INTREBARE:

Ce cunoașteți dvs. privitor la acțiunile lui FORIS, KOFLER și SIRBU VICTORIA întreprinse în interiorul Partidului Comunist Român ?

RASPUNS

Cunosc numeroase acțiuni trădătoare și dușmănoase întreprinse de aceștia în timpul războiului prin care ei au urmărit să saboteze îndeplinirea sarcinilor ce stăteau atunci în fața Partidului mergând până acolo ca împreună cu Siguranța antonesciană ai cărei agenți erau să distrugă pur și simplu Partidului.

Voi arăta o serie de astfel de acțiuni care îi caracterizează ca fiind niște trădători ai Partidului în care s-au strecurat și că într-adevăr erau agenți ai Siguranței în slujba căreia acționau în interiorul Partidului.

La prima ședință cu FORIS, noi am discutat cu el o serie de probleme și în special planul de muncă al UTC-ului pentru viitor.

Dat fiind că ne aflam atunci în perioada când se făceau pregătiri febrile a războiului împotriva Uniunii Sovietice noi l-am întrebat pe FORIS despre această situație și perspectivele privitoare la război.

El a căutat atunci să ne liniștească în această privință, susținând teza că nu va fi război și că Hitler nu va ataca Uniunea Sovietică.

Noi i-am argumentat pe baza atmosferei generale și a faptelor concrete cunoscute de noi în special deplasările masive de trupe germane spre frontierele U.Sovietice, că războiul bate la ușă și i-am cerut ca în calitate de o avea de secretar general al Partidului să ia măsurile necesare trasând sarcinile ce decurgeau față de această situație.

FORIS a continuat să se mențină pe linia sa argumentându-ne cu existența pactului de neagresiune încheiat între Uniunea Sovietică și Germania.

El a spus atunci, că dacă totuși va fi război, atunci comunistii vor trebui să se prezinte la unitățile militare respective și să plece pe front unde să ducă munca în rândurile armatei, iar la momentul prielnic să treacă de partea Armatei Roșii.

Această linie trădătoare a fost trasată numai pentru UTC ci și pentru toate organizațiile Partidului din țară. Eu personal am aflat după aceea că aceeași linie fusese trasată pentru Reg. P.C.R. din Banat, din Brașov cât și pentru organizația județeană Ilfov a PCR la care s-a transmis prin CARP CONSTANTIN că pregătirile războiului antisovietic ar fi un "bluff".

CARP CONSTANTIN era atunci membru al Secretariatului PCR în care calitate conducea și îndruma Organizația Județeană Ilfov a P.C.R.

Era clar că ei urmăreau să dezorienteze activul de partid și ca în momentul izbucnirii războiului antisovietic, Partidul să se găsească dezarmat și nepregătit.

Tiu să mai precizez în legătură cu prima ședință ce am avut-o cu FORIS, un lucru care încă de atunci devenise foarte suspect.

Ședința a fost organizată de mine într-o casă de conspirare de curând organizată pentru munca ilegală, decât necunoscută de Siguranță și deasemeni nici gazda acestei case care era un muncitor tânăr necunoscut de Siguranță.

Totuși curând după ședința la care a participat FORIS introdus de SARBU VICTORIA, această casă a început să fie supravegheată de Siguranță.

În momentul acela nu ne-am gândit să-l suspectăm pe FORIS sau pe SARBU VICTORIA, dar ulterior după ce ne-am dat seama cine este FORIS și SARBU VICTORIA, ne-a adus aminte de acest amănunt și de instanțele lui FORIS de a ne liniști că nu poate să fie nimic suspect cu acea casă decât că probabil s-a speriat gazda care trebuie liniștită și casa să fie folosită mai departe.

Dela ședința C.C. al UTC la care participase FORIS și pînă în septembrie 1941, legătura cu FORIS o aveam prin SARBU VICTORIA.

Chiar în ziua izbucnirii războiului antisovietic, am avut o întâlnire cu SARBU VICTORIA căreia i-am cerut să-mi comunice sarcinile pe care C.C. respectiv FORIS, le trasează față de această situație ce impunea o cotitură hotărîtoare în întreaga activitate a Partidului.

SARBU VICTORIA mi-a răspuns atunci rîzînd și ironic "Ce te grăbești așa? ... Crezi că așa merge în timpul războiului" Mi-a spus mai departe că ea a venit la întâlnire cu mine pentru alte probleme iar în ce privește războiul, mi-a spus că va fi convocată odată o ședință pentru a se trasa linia și sarcinile respective.

./...

Atunci ea mi-a făcut legătura cu CARP CONSTANTIN.

Cit despre şedinţa la care SIRBU VICTORIA s-a referit, privitor la trasarea sa cinilor în legătură cu războiul, aceasta a avut loc deabia în septembrie 1941.

În toate aceste perioade de timp de mai bine de două luni, toate organizaţiile Partidului au fost lăsate fără nici un fel de îndrumare şi fără nici un fel de sarcini, deşi comuniştii devotaţi erau gata să aducă cele mai mari sacrificii pentru cauza Partidului şi poporului înaintînd să li se traseze sarcini şi să pornească cu toată hotărîrea la acţiuni concrete contra maşinei de război fasciste.

Cu toate insistenţele depuse de PETRE GHEORGHE care se găsea în fruntea organizaţiei judeţene Ilfov, ca FORIS să precizeze poziţia Partidului faţă de război şi să traseze sarcinile ce decurgeau din acest eveniment, organizaţia Ilfov a rămas fără răspuns la această cerere iar în cele din urmă, FORIS prin CARP A TRANSMIS DISPOZIŢIA CA Biroul judeţean Ilfov să-şi organizeze singur sarcinile faţă de război.

Biroul Comit. Judeţ. Ilfov pe baza acestor instrucţiuni, a redactat o circulară către organizaţiile de partid pe care le conducea, în care a trasat sarcinile în vederea sabotării şi distrugerii maşinei de război fasciste, circulară care a fost aprobată de către CARP CONSTANTIN.

Cînd un exemplar din această circulară ia fost adus de Carp lui Foris, acesta văzînd că Biroul Comit. Judeţ. este hotărît să treacă la acţiuni concrete împotriva războiului antisovietic, a trecut la provocarea unui conflict cu Comitetul judeţean antrenînd întreaga organizaţie la discuţii interminabile. Drept pretext pentru provocarea conflictului, a invocat faptul că Biroul judeţean a scos circulara peste capul lui adică al Secretariatului, deşi în realitate documentul fusese aprobat de către CARP în calitate sa de membru al Secretariatului şi instructor al judeţenei Ilfov. Deasemeni, FORIS s-a legat de o greşeală în partea teoretică a circularii, greşeală ce putea să fie imediat îndreptată de către Secreţa iat intrucît sarcinile concrete trasate în circulară erau juste şi pe linia discursului istoric al tov. Stalin din 3 iulie 1941. Foris însă vrînd să împiedice trecerea la acţiuni concrete împotriva maşinei de război fasciste, a continuat prin diferite manevre şi provocări să prelungească conflictul şi să sus-ragă Partidul dela sarcina sa centrală, lupta împotriva războiului fascist.

În această provocare a lui în care era ajutat direct de SARBU VICTORIA, FORIS a mers pînă acolo încît falsificînd originea adevărată a conflictului, a adus acuzaţii C. Judeţean de aşa zis fracţionism, a îndepărtat din muncă elementele muncitoreşti cele mai cin-tite şi revoluţionare ca PETRE GHEORGHE, PAVEL STEFAN, ELENA PAVEL şi alţii mergînd pînă la predarea pe mîinile siguranţei şi Gestapoului a lui PETRE GHEORGHE care a şi fost executat de călăii lui Antonescu.

Ca o dovadă în plus şi mai evidentă că FORIS susţinut de VICTORIA SIRBU a mers consecvent pe linia trădătoare de a sabota acţiunile concrete ale Partidului împotriva maşinei de război fasciste, este poziţia pe care ea plasat la şedinţa lărgită a Secretariatului C.C. din septembrie 1941.

La această şedinţă a fost elaborată Platforma Partidului din 3 septembrie 1941 privind linia şi sarcinile Partidului pentru perioada războiului.

Deși conținutul teoretic al platformei era a fost însă vorba să se treacă la măsuri concrete pentru aplicarea în viață a platformei, atât FORIS cât și SARBU VICTORIA s-au demascat ca dușmani ai acesteia.

Astfel când la această sedință tov. IVANCA RUDENKO și cu mine am propus să trece la organizarea grupurilor de partizani pentru sabotarea și lovirea mașinei de război hitleriste, FORIS susținut de VICTORIA SIRBU și CARP CONSTANTIN s-a ridicat împotriva acestei propuneri căutând să o combată cu fel de fel de argumente menite să împiedice organizarea unei lupte de partizani la noi în țară. Astfel, el spunea că în țara noastră nu sînt condiții geo rafice prielnice ca în alte țări, că poporul nu va susține o asemenea mișcare antirăzboinică, că Partidul este slab și altele terminînd cu acuzația la adresa noastră că noi am fi lichidatoriști care vrem să antrenăm Partidul în acțiuni de aventură.

Eu și tov. IVANCA fiind în minoritate la această sedință hotărîrea a fost luată în spiritul liniei trădătoare a lui FORIS, adică de a nu se trece la organizarea mișcării de partizani la noi în țară.

În cadrul acțiunii lor trădătoare de a sustrage Partidul de la acțiunile concrete împotriva războiului fascist, FORIS, KOFLER și SARBU VICTORIA nu s-au limitat numai la provocarea conflictului cu Comitetul Județean Ilfov ci au antrenat în aceste discuții organizațiile Partidului din întreaga țară, inclusiv cele din închisori, cerîndu-le să-și fixeze poziția față de așa zisa luptă fracționistă a Biroului Județean Ilfov. În același timp cu antrenarea organizațiilor Partidului în discutarea și fixarea poziției lor față de așa zisul fracționism, organizațiilor din provincie nu li se trasau sarcini concrete iar conducătorii organizațiilor județene care veneau la Comitetul Central pentru rapoarte și sarcini erau puși pe drumuri degeaba riscîndu-și de multe ori libertatea cu aceste deplasări care deveneau inutile prin faptul că nu li se dădeau nici un fel de sarcini în legătură cu problemele centrale ale Partidului pentru perioada războiului.

Acțiunea principală și sistematică a lui FORIS, KOFLER și VICTORIA SIRBU în scopul dezorganizării și slăbirii Partidului pentru a-l pune în imposibilitate de a acționa concret împotriva războiului fascist era aceea de a izola, îndepărta și preda pe mina Siguranței elementele muncitorești consecvent revoluționare care li se spuneau și constituiau o piedică în calea politicii lor trădătoare.

În vederea realizării acestor scopuri, FORIS a ajutat de VICTORIA SIRBU și KOFLER practica pe scară largă sistemul de provocare conflicte cu tovarășii începînd prin a le aduce grave acuzații care pur și simplu erau inventate și mincinoase, încercînd să arunce asupra acestor tovarășii răspunderea propriilor lor acțiuni dușmănoase și condiționînd rămînerea în Partid de recunoașterea din partea tovarășilor respectivi a unui astfel de acuzații inventate.

Intrucît tovarășii respectivi nu puteau să recunoască astfel de acuzații inventate, FORIS sub pretextul nerecunoașterii acuzațiilor proceda la îndepărtarea din muncă sau direct la excluderea din Partid a acestor tovarășii, ori la predarea unora dintre ei pe mîinile Siguranței.

Unul din cazurile evidente și care este cunoscut de mine mai în amănunt, este acela în legătură cu tov. PARVULESCU și cu mine.

Încă înainte de venirea tov. PARVULESCU în cadrul Secretariatului, FORIS susținut de SARBU VICTORIA a căutat față de mine să-l defăimeze pe tov. PARVULESCU pentru a-l discredita în fața mea.

Mai târziu când tov. PARVULESCU a luat atitudine împotriva l
liniei și metodelor de lucru ale lui FORIS, acesta a luat măsuri de
izolarea treptată din muncă a tov. PARVULESCU

Deși noi trei eram în Secretariat adică FORIS, PARVULESCU
și cu mine, luni de zile nu se țineau ședințe de lucru în formația
aceasta. Evitând astfel de ședințe, Foris lua hotărâri de unul singur
în numele Secreței iatului fără ca noi să avem cunoștință de ele și
fără acordul nostru.

Chiar atunci când FORIS prin VICTORIA SIRBU mă pune în cu-
noștință de cauză asupra vreunei probleme, o prezenta ca fiind deacum
consultat și de acord și tov. PARVULESCU pentru ca apoi să constat de
tov. Părbulescu că nu fusese nici cel puțin pus în cunoștință de
cauză și că la fel i se prezentau și dinului unele probleme ca avin
deacum acordul meu când în realitate Foris nu-l avea.

Astfel Foris prin Sirbu Victoria întreprindea manevre de ac-
fel pentru ca să ne pună când pe mine când pe tov. Părbulescu în fața
unei probleme ca fiind deacum aprobată de doi membrii ai Secretaria-
tului, adică de majoritate, deci să ne pună în fața unui fapt aproape
deja împlinit.

Deasemeni Foris căuta să-mi impună de multe ori punctul
lui de vedere asupra diferitelor probleme, cu ajutorul lui Sirbu
Victoria care cu toate protestele mele ea pa ticpa cu drept egal
cu mine la ședințele ce le-am avut cu Foris pentru a avea o majori-
tate deși Sirbu Victoria nu avea calitate, iar pe tov. Părbulescu
il ținea izolat.

În urma acestei situații, noi am cerut să se convoace o
ședință a C.C. pentru a analiza munca Secretariatului și a se lua
măsuri de îndreptarea situației.

La această ședință, Foris în loc să vină cu un referat
de analiză asupra muncii Secretariatului, a prezentat un alt referat
în care a pus direct problema excluderii tov. Părbulescu din Par-
tid în cazul când nu va recunoaște acuzațiile ce i le aducea refe-
ratul.

În acel referat, Foris a auncat as pra tov. Părbulescu o ser-
de acuzații false care nu numai că nu-i aparțineau dar ele repre-
zentau tocmai linia și acțiunile trădătoare ale lui Foris, Kofler
și Sirbu Victoria.

Foris a mers pînă acolo încît chiar în prezența mea, a
prezentat acel referat ca fiind în numele lui și al meu, adică
părerea majorității Secreței iatului, fără ca eu nici să am cel puțin
cunoștință pînă în acel moment de referat.

Intrucît atît eu cît și tov. Părbulescu nu eram de acord
cu conținutul referatului cum era și normal, ne-am ridicat imediat
și am luat atitudine demascînd această provocare a lui Foris care
nu i-a reușit să astfel nu a putut obține excluderea în mod formal
din Partid a tov. Părbulescu, în schimb a fost ținut mai departe
izolat.

La cîteva zile după această ședință, Sirbu Victoria m-a
dus la Foris care mi-a prezentat o serie de acuzații false la adres
mea scrise chiar de Sirbu Victoria într-un fel de document de
Partid.

Printre altele, ei au mers pînă acolo încît m-au acuzat că e
ași fi fost împotriva organ zării luptei de partizani cînd în
realitate el fusese acela care se împotrivise împreună cu Sirbu
Victoria și cu Carp așa cum am arătat. Deasemeni m-au acuzat că așa
fi sabotat ajutorarea tovarășilor din închisori prin organizația
Apărării Patriotice cînd în realitate această muncă fusese condusă
de Kofler și predată mie cu puțin timp înainte de această ședință

unde Foriş şi Sirbu Victoria mă acuzau pe mine. Deci mă acuzau de ceea ce se petrecuse sub conducerea lui Kofler acotîndu-l pe acesta "basma curată".

Eu cînd am preluat munca de Apărare dela Kofler, i-am raportat lui Foriş situaţia dezastruoasă la care dusesse Kofler această organizaţie. Deci toţi trei urmăreau să găsească "ţapi ispăşitori" de acţiunile lor trădătoare şi duşmănoase de distrugere a Partidului.

Foriş mi-a cerut să recunosc aceste acuzaţii care nu erau altceva decît o provocare a lor şi mi-a spus că dacă nu le recunosc atunci mă exclude din Partid.

Bineînţeles că eu am respins cu indignare această propunere grosolană şi peste cîteva zile, Foriş mi-a comunicat prin Sirbu Victoria că m-au exclus din Partid comunicînd totodată tuturor legăturilor mele de Partid să rupă legătura cu mine popularizîndu-mă ca şi pe tov. Pîrvulescu prin materiale redactate de ei, ca "fracţionistă" şi provocatoare".

La fel au procedat în acel timp şi cu tovarăşii ALEXA AUGUST, RONEA GHEORGHIU, RACEANU GRIGORE, PAVEL STEFAN şi alţii.

INTREBARE

Mai cunoaşteţi şi alte acţiuni trădătoare şi provocatoare ale lui Kofler, Foriş şi Sirbu Victoria întreprinse de ei pînă la excluderea dvs. din Partid de către aceştia ?

RASPUNS

Mai cunosc o serie de acţiuni provocatoare ale acestora din cele ce-mi mai amintesc şi anume:

Sub pretextul "întăririi vigilenţei" şi a "purităţii" partidului, ei au cerut orga izatăiei judeţene Ilfov a PCR, ca toţi membrii de partid din întreprinderi şi activişti, atît cei vechi cît şi cei noi, să dea autobiografiile scrise în care să arate şi adresele lor.

Desigur că activişti au refuzat pe drept cuvînt să dea curs la o asemenea măsură nejustificată în condiţiunile de adîncă ilegalitate mai ales în perioada de război cînd teroarea as pra comunistilor din partea Siguranţei devenise din ce în ce mai cruntă.

Era clar că măsura stringerii autobiografiilor scrise în acel timp, nu putea fi decît numai o măsură cu un scop provocator în interesul Siguranţei.

Foriş cu ajutorul lui Sirbu Victoria au acţionat insistent de a concentra în mina lor toate legăturile şi întîlnirile dintre activişti precum şi întîlnirile cu activişti care veneau din provincie. În tot timpul cereau datele şi locurile întîlnirilor dintre activişti din Bucureşti şi cu cei din provincie.

Cereau adresele tovarăşilor sub pretextul controlului din partea lor a caselor conspirative, pentru a vedea din cînd în cînd dacă tovarăşii sînt sănătoşi".

Foriş şi Sirbu Victoria îmi cereau insistent să-i aduc adresele tovarăşilor Vinte, Ana Toma, Ronea Gheorghiu, Alexa Augustin, etc.

Mi-au cerut şi adresa mea pe care nu le-am dat-o ci le-am dat una falsă.

După ce au rupt legătura cu mine, Foriş şi Sirbu Victoria au terorizat-o pe tov. Miţa Iosibu secretara mea tehnică, să le spună adresa mea. În cartierul Cotroceni (de unde între timp mă mutasem fără să ştie ei) am fost insistent căutată de Siguranţă.

./...

Cînd eu am luat unele măsuri pentru salvarea vieții unor tovarăși arestați cum a fost cazul cu PE RE GHEORGHE, tov. VINTE CONSTANTIN CRĂCIUN, IVANCA RUDENKO și alții, am fost chemată de Foriș care mi-a arătat o scrisoare a lui Kofler în care-l sesizase că eu calc "linia" Partidului luînd măsuri de salvarea unor tovarăși arestați pretextînd că pun astfel în pericol întregul C.C.

Foriș s-a infuriat și a țipat la mine împreună cu SIRBU VICTORIA pentru ca să le spun ce măsuri am luat.

Peste cîteva zile cînd au aflat că la proces tovarășii nu au primit condamnări la moarte, m-au chemat la ei unde Foriș a început să bată cu pumnul în masă spunînd că Vinte, Constanta Crăciun și Ivanca Rudenko c m de nu au fost condamnați la moarte, că aceasta explică că ar fi trădători și pe loc a început să pregătească excluderea lor din Partid.

Eu am spus atunci că nu-mi dau consimțămîntul la o așa politică de distrugere a cadrelor. Foriș a rîs ironic împreună cu Sirbu Victoria, iar după aceea a început să se răstească la mine spunîndu-mi "la urma urmei cine ești tu ?

Foriș mi-a spus despre Kofler că: "de fapt Kofler trebuie să fie secretarul general al Partidului dar Cominternul a avut ceva de obiectat la trecutul lui din Germania". El pregătea terenul pentru atragerea lui Kofler în Comitetul Central al Partidului, ceea ce a și propus, dar tov. Pîrvulescu și cumine ne-am împotrivit fiind un element burghez și foarte dubios.

La întrebarea mea că de unde provin acești bani așa de mulțimi-a răspuns că banii care-i are Kofler sînt donați, în special de la evreii bogați care plecau în Palestina. Dar în timp ce Foriș, Kofler și Sirbu Victoria foloseau acești bani pentru coruperea unor tovarăși mai slabi spre a deveni uneltele lor și făceau un adevărat desmăț cu acești bani, mie mi-a interzis să mai pot dispune de banii Partidului atunci cînd Foriș, Kofler și Sirbu Victoria și-au dat seama că eu folosesc acești bani pentru a ajuta o serie de tovarăși pe care ei căutau să-i lipsească de posibilități financiare.

Activiștii cinstiți din partid pe care ei voiau să-i distrugă și să-i predea pe mina Siguranței, erau nevoiți să meargă la întîlniri fără să poată folosi taxiuri pentru evitarea urmăririlor, deoarece erau ținuți luni întregi fără bani. Așa au procedat de exemplu cu tov. Vinte, Ronea Gheorghiu, Pavel Stefan, Răceanu Grigore, Alexa Augustin și alții.

Martora
ss. Răceanu Elena

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Martorul RACEANU GRIGORE, născut la 3 oct. 1906 în com. Cojocara, reg. Cluj, fiul lui Ioan și Paraschiya, de profesiune ajustor mecanic, actualmente funcționar la Asigurările Sociale de Stat, domiciliat în București str. Herăstrău nr. 15.

25 aprilie 1953, București

INTREBARE :

Cînd și în ce împrejurări ați luat legătură cu conducerea Partidului ?

RASPUNS:

În martie 1942 am fost adus la București pentru muncă politică de partid din dispoziția Comitetului Central al PCR.

După ce am sosit, am fost introdus într-o casă conspirativă urmînd ca în scurt timp să fiu încadrat în muncă după ce în prealabil voi fi pus în legătură cu unul din membrii secretariatului pentru pregătire și instrucțiuni.

Abia după o lună de zile am fost introdus în casa conspirativă "edlingher" situată în apropiere de Calea Dorobanților și pus în legătură cu FORIS STEFAN care era secretarul general al Partidului și care se afla în acea casă conspirativă.

INTREBARE :

Ce îndrumări v-a dat Foris Stefan în vederea activității dvs ulterioară ?

RASPUNS:

Pentru pregătirea mea în vederea muncii politice de Partid, Foris Stefan mi-a expus o serie de probleme teoretice din știința marxist-leninistă.

În cursul instructajelor ce mi le-a făcut, el căutînd să apară față de mine ca un teoretician al Partidului și de asemenea se prevăla față de mine, de calitatea sa de secretar general al partidului și de reprezentant al Internaționalei comuniste în România, mai ales atunci cînd nu cădeam de acord cu el asupra soluțiilor practice de aplicare în țara noastră a teoriilor pe care mi le expunea.

Astfel, cînd Foris mi-a arătat care este activitatea organizațiilor de partid din capitală și activitatea lor, am constatat că sînt atît de slabe și de destrămate încît erau puse în imposibilitatea de a întreprinde vreo acțiune. Mare parte din legăturile ce trebuia să le primesc, erau elemente provenite din rîndul burgheziei și a căror activitate consta mai mult din întîlniri și discuții pe stradă.

Față de această situație, eu am propus ca fiind necesar să ne îndreptăm atenția și activitatea mai mult spre muncitorii din fabrici decît spre burghezie și mica burghezie, cerîndu-i să-mi permită de a lua legături cu o serie de muncitori dela CFR și Malaxa pe care îi cunoșteam.

./...

El s-a opus la aceasta și mi-a interzis cu desăvîrșire să iau aceste legături.

În această privință, mi-a dat dispoziții categorice ca să lucrez numai prin Sirbu Victoria, Petrea Nicolae și alții pe care îi indica el, sub pretextul conspirativității și a securității organelor superioare de partid.

Pe aceeași linie mi-a vorbit și de Sirbu Victoria și Petrea Nicolae arătînd că sînt elemente incercate, temeinic verificate și de o încredere desăvîrșită.

Discutînd cu Foriș despre problema organizării de acțiuni diversioniste și lupte de partizani la noi în țară, el s-a prezentat în teorie ca un revoluționar hotărît și dîrz.

Cînd a fost însă vorba de a se trece de la teorie la fapte și cînd eu i-am propus ca o parte din membrii de partid să fie destinați pentru organizarea detașamentelor de partizani, Foriș a sărit ca ars și mi-a adus acuzații că am intenții de lichidare a Partidului spunînd textual: "Nu-i destul că dușmanul de clasă dă lovituri mortale Partidului, mai vrei să lichidezi Partidul și pe calea aceasta? Acțiunile de partizani se vor naște din activitatea totală a Partidului și influența sa crescînd în masă."

În discuțiile pe care le-am avut cu Foriș privitor la necesitatea încheerii frontului național antifascist și în special a organizării luptei active împotriva războiului criminal al lui Antonescu, el m-a învinuit că eu aș fi împotriva liniei Partidului.

La întrebarea mea dacă Comitetul Central este de acord cu linia și metodele de muncă expuse de el, Foriș s-a infuriat peste măsură și a bătut cu pumnul în masă spunînd "care C.C.? Aici eu sînt reprezentantul Cominternului, eu reprezint C.C."

Cînd l-am întrebat în același sens despre cei din închisori și despre punctul lor de vedere, Foriș s-a infuriat și mai rău exprimîndu-și poziția sa patrivnică și sentimentele sale ostile față de aceștia.

Din toate acestea eu am dedus că Foriș îi privea pe cei din închisori nu ca pe niște tovarăși care au un cuvînt de spus în treburile Partidului, ci ca pe niște indivizi care ar trebui înlăturați din cale.

În urma tuturor acestor discuții pe care le-am avut cu el, eu am rămas cu impresia că Foriș nu este un om curat la suflet și că este mai mult decît suspect.

Mi-am dat seama că linia pe care Foriș mi-o trasase mie, el împreună cu Sirbu Victoria și Kofler caută să o impună în toate organizațiile Partidului pentru ca în fond să nu se desfășoare nici o activitate concretă și ca totul să se reducă la vorbărie goală.

Mai mult, mi-am dat seama că Foriș cu ajutorul lui Kofler și Sirbu Victoria, duc o luptă subterană pentru dezorganizarea partidului și nimicirea cadrelor devotate cauzei partidului.

ÎNTERBARE

Ce metode foloseau Foriș, Kofler și Victoria Sirbu pentru dezorganizarea Partidului și pentru nimicirea cadrelor devotate cauzei Partidului?

RĂSPUNS:

Stiu că în aparență Foriș se manifesta ca un teoretician marxist de necombătut folosînd tot felul de fraze revoluționare, însă în realitate și în mod practic el este împotriva permanent atunci cînd era vorba de a se întreprinde vreo acțiune concretă. Pe de altă parte, ori și unde se înjgheba o celulă de Partid sau un grup de patrioți care ar fi fost în stare să înceapă o acțiune

revoluționară, acestea erau lichidate prin provocarea organizată a căderilor și prin arestarea sau chiar nimicirea tovarășilor.

Pe acei tova.și care prin vigilența lor personală reușeau să se sustragă ur.ării Siguranței, Foris Kofler și Sirbu Victoria îi preda direct în mina Siguranței cu toate datele necesare ca să poată fi arestați.

Așa s-a întâmplat de exemplu cu Petre Gheorghe, cu tov. Antor Emilian și grupa sa dela CFR și cu grupul în frunte cu tov. Vinte.

Foris, Kofler, Sirbu Victoria și alți cîțiva pe care-i plasase în posturi de conducere în Partid cum de exemplu era PETREA NICOLAE, căutau să steargă urmele trădării ce ducea spre ei, să îndrepte în altă parte firele provocărilor ce duceau la căderi și arestări, și să prezinte întotdeauna aceste căderi ca fiind opera altora.

Așa a fost de exemplu cu căderea grupului de patrioți în frunte cu PANTH care au fost arestați și executați aruncînd propria lor trădare asupra altora.

Stiu deasemeni chiar din propria mea experiență, că FORIS KOFLER și SARBU VICTORIA provocau conflicte și-i înlăturau din funcțiile de răspundere pe toți acei care ridicau galasul împotriva politicei lor trădătoare.

În acest scop, ei căutau să-i compromită pe acești tovarăși în fața membrilor de partid și a simpatizanți, prezentîndu-i în diverse materiale de Partid ca "dușmani, fracționiști și agenți ai fascismului".

Așa au procedat mai înainte cu PETRE GHEORGHE care conducea organizația județeană Ilfov, apoi cu mine, cu tovarășa mea, cu tov. ALEXE și alți tovarăși care luaseră atitudine împotriva liniei și acțiunilor lor trădătoare.

Vreau să mai completez la cele arătate pînă aici, încă două elemente care caracterizează politica lor trădătoare și strîngătoare lor legătură cu Siguranța în vederea provocărilor și arestărilor ce le-am arătat.

Pe cînd mă aflam încă în muncă la Timișoara în anul 1941 imediat după izbucnirea războiului antisovietic, FORIS a trimis un delegat special pe linie organizatorică la Timișoara - așa cum a procedat pentru toate organizațiile de partid din țară - cu sarcina de a strînge autobiografiile tuturor membrilor de Partid precum și toate datele personale cu adresele și locul de muncă.

Aceasta nu era altceva decît o măsură directă a lor de a dezorganiza și distruge Partidul tocmai în acele momente grele cînd se impunea mai mult ca oricînd strîngerea rîndurilor tuturor comuniștilor pentru o luptă organizată împotriva războiului fascist.

Martor
ss) Răceanu

DECLARAȚIE

Subsemnatul CARP CONSTANTIN, născut în 1912, luna iunie ziua 2, în Iași str. Toma Cosma nr.56, fiul lui Constantin și al Ecaterinei Carp, de profesiune lăcătuș mecanic, avînd ultimul domiciliu în comuna Chirnegi raionul Oltenița Reg. București, în prezent reținut, asupra întrebărilor puse răspund următoarele:

INTREBARE:

În ce au constatat relațiile dintre d-ta și FORIS STEFAN ?

RASPUNS:

Relațiile mele cu FORIS STEFAN au fost dela activist al C.C. la secretar general al Partidului.

Alte relații ca de exemplu de prietenie, sau în sensul unei activități dușmănoase împotriva Partidului, nu am avut cu el.

INTREBARE:

Arătați amănunțit ce discuțiuni ați avut cu FORIS STEFAN pînă la 4 aprilie 1944 ?

RASPUNS:

Cam pe la 8-10 mai 1941, am avut o întîlnire cu parola la care mi-a ieșit VICTORIA SIRBU și care m-a dus într-o casă unde l-am găsit pe FORIS STEFAN pe care l-am mai cunoscut la plenary C.C. al P.C.R. din 1939. La această ședință mi-a vorbit de căderea lui TEODHARI GEORGESCU și a lui IOSIF CHISINEVSKI și s-a mirat cînd a auzit că eu nu am căzut, fiindcă știa că trebuia să fiu și eu la o ședință cu el. I-am povestit cum nu mi-a ieșit la întîlnire TEODHARI LUPU și cum am rămas fără legătură și i-am povestit cum am procedat pînă am căpătat legătura cu C.C. - FORIS îmi comunică că voi lucra de acum cu el. Îmi spune că conducerea Partidului a primit o grea lovitură prin căderea care s-a petrecut și în continuare îmi spune că din conducerea Partidului nu a mai rămas decît el, care este însărcinat cu conducerea Partidului și eu am înțeles că el ține locul de secretar general al Partidului. La această ședință se formează colectivul de conducere al Partidului din doi eu și FORIS. Mie îmi dă legăturile cu biroul jud. al P.C.R. Ilfov, cu provincia îmi dă cu canalul sovietic cu biroul de acte și cu cîteva activiști pe care ținea legătură C.C. cu el. După ce mi-a dat aceste sarcini i-am spus că încă nu sînt pregătit pentru munca aceasta și că nu o să pot face față. Mi-a spus că el o să mă ajute și că situația aceasta s-a creat în urma căderii lui TEODHARI GEORGESCU și trebuie să facem față. Văzînd care era situația, am primit munca: legătura între mine și FORIS s-a stabilit la această ședință să fie VICTORIA SIRBU. Mi-a mai spus la această ședință că el l-a avut în primire pe TEODHARI GEORGESCU dat din Uniunea Sovietică și că acum a căzut și va răspunde de el. După ce am luat legătura cu biroul jud. al P.C.R. Ilfov și văzînd că munca merge greu, la vre-o săptămînă am cerut prin VICTORIA SIRBU o ședință cu FORIS. Peste cîteva zile cam pe la 15-20 mai 1941 m-am întîlnit cu FORIS într-o casă unde s-a ținut ședința, la care eu îi arăt situația muncilor care mi-au fost date și îi spun că sînt prea încărcat și că nu o să fac față și propun să mă aducem în colectivul C.C. încă pe cineva, eu care cunoșteam așa bine cadrele

l-am propus pe PETRE GHEORGHE care era secretarul comitetului județean P.C.R. Ilfov și după cit am văzut era pregătit politic. Mi-a răspuns că nu poate. Am propus pe VALCU VASILE pe care îl cunoașteam din muncă; l-a respins și pe el, spunând că are multe păcate și este inconspirativ. Văzînd că insist la completarea colectivului C.C. îmi spune că este în căutarea unui element bun care este la Constanța. Mai tîrziu am aflat că e vorba de CONSTANTIN PIRVULESCU. La această ședință nu s-a rezolvat nimic în legătură cu problemele ridicate de mine. Nu aveam casă, i-am cerut să-mi dea și mie o casă de locuit. Mi-a spus că momentan nu are, dar îmi va da după ce va verifica unele case rămase izolate după căderea lui TEODOR GEORGESCU. Am plecat nemulțumit de la această ședință. În adevăr era o situație grea da-mă gîndeam de ce se cramponează FORIS cînd era vorba de ridicarea de cadre noi și de întărirea muncii în colectivul C.C. Tot eu îmi spuneam că e posibil ca eu să nu cunosc cadrele și e posibil să nu corespundă, dar mă gîndeam cum se poate rezolva criza aceasta din colectivul de conducere al Partidului. Cam pe la începutul lunii iunie cer iar să mă văd cu FORIS. - VICTORIA SIRBU îmi comunică că să-i scriu ce am să-i comunic. Eu am insistat să mă văd și cu el personal, să discut toate problemele. Cam pe la 10-12 iunie mă văd cu FORIS într-o casă.

La această ședință îi arăt că este o atmosferă nesănătoasă la unii activiști cum e cazul lui PETRE GHEORGHE, este nemulțumit, la fel cazul lui FLORICA soția lui PETRE GHEORGHE. Îi aduc la cunoștință lui FORIS că PETRE GHEORGHE a ridicat problema unui material al C.C. în legătură cu lipsurile și greșelile C.C. Atunci FORIS mi-a spus că el știe de atmosfera nesănătoasă încă de pe timpul cînd lucra STELA și că materialul o să se acoată. A mai spus că biroul jud. ar trebui să-și vadă întîi lipsurile și greșelile lor și apoi să vorbească de alții, iar pun problema completării colectivului C.C. și îl propun pe IOSIF RANGHET. FORIS nu este de acord, spunînd că este nevoie de el și acolo la Brașov. După începerea războiului îi comunic prin VICTORIA SIRBU că biroul județean a făcut o circulară în legătură cu evenimentele. Mai comunic că PETRE GHEORGHE a cerut în urma scoaterii lui MOISESCU, reorganizarea biroului județean. Eu le-am propus pe PETRE NICOLAE nefiind cunoscut la București de siguranță, iar PETRE GHEORGHE îl propune pe MET la care am fost și eu de acord fiind un activist vechi cu experiență în muncă. FORIS îmi comunică că este de acord. Cam pe la 20 iulie 1941, ajunge circulara biroului jud. P.C.R. Ilfov la FORIS și îmi trimite scris prin VICTORIA SIRBU că circulara are o serie de greșeli și alăturat îmi trimite și o scrisoare din partea C.C. către Comitetul județean Ilfov, în care arată lipsurile din circulară și îmi comunică să mă duc s-o prelucrez cu biroul județean. Am prelucrat-o cu bir. județean unde ei nu au fost de acord cu anumite puncte din scrisoare și fac și ei o scrisoare către C.C. Eu trimit prin VICTORIA SIRBU scrisoarea bir. jud. și îi comunic lui FORIS că îl chiamă pe el la o ședință a bir. jud. Ilfov să lămurească o serie de probleme pe care eu nu le-am putut lămuri și că eu sînt de acord să merg la FORIS.

După cîteva zile îmi trimite FORIS prin VICTORIA SIRBU a doua scrisoare către biroul județean. Intru cu VICTORIA SIRBU într-o casă unde încep să citesc scrisoarea, nu am fost de acord cu atitudinea din scrisoare și am cerut să mă văd cu FORIS că eu nu mă duc să prelucrez scrisoarea cu biroul județean. Chiar în seara aceea mă văd cu FORIS care a venit foarte furios la mine și mi-a spus de ce vreau să mă duc să prelucrez scrisoarea, i-am spus că nu sînt de acord cu atitudinea din scrisoare care este provocatoare, făcînd bir. jud. incapabili oameni, cu rea voință, miopi politici și altele, în loc să recunoaștem greșelile noastre făcute în ultimul timp și îi comunic că biroul jud. vrea să stea cu el de vorbă. Tipînd la mine îmi spune că el nu poate să se ducă la ședință cu ei fiindcă nu sînt conspirativi și că trebuie să mă duc eu și din punct de vedere disciplinar, am luat scrisoarea și m-am dus, unde bir. jud. nu a fost de acord cu

conținutul scrisorii și fac și eu o a doua scrisoare către C.C. pe care ne-o trimite peste câteva zile.

Cam prin luna septembrie 1941, am fost chemat la o ședință FORIS unde era și PARVULESCU CONSTANTIN care venise de două săptămâni la această ședință și se hotărâște să mă duc să prelucrez cu bir. jud. o circulară a C.C.

Eu văzînd că iar mă trimite pe mine am cerut să fiu scos din munca aceasta și să mi se dea altă muncă pe care pot s-o fac. După multă insistență a mea mi s-a aprobat să fiu scos din colectivul C.C. și cu munca de a ține legătură cu bir. jud. și se hotărâște ca să țin legătură cu bir. jud. Ilfov, PARVULESCU CONSTANTIN. La vre-o lună jumătate sînt chemat de FORIS cam prin luna decembrie 1941 și m-a dus VICTORIA SIRBU într-o casă unde era și FORIS foarte furios. Cum m-a văzut mi-a spus: ai auzit ce mi-a făcut PARVULESCU. La dat ăia peste cap, nu a putut să prelucreze circulara, nu a trecut mult, a venit și PARVULESCU care a arătat cum a decurs lucrurile. Se hotărâște ca eu să țin legătură cu cei care s-au rupt de partid și în special de C.C. și am ca sarcină să stau de vorbă cu PETREA NICOLAE pe care nu l-am putut convinge să nu meargă cu ceilalți membrii ai biroului județean. Prin luna februarie mi se comunică de către FORIS prin PETREA NICOLAE ca să dau ajutor la scoaterea organizațiilor de sub influența fostului bir. județean. Mai sînt chemat odată cu FORIS cam prin luna august 1942, unde era de față și NICHIFOR STERE și îmi spune dacă recunosc o fotografie. În fotografie era un copil de vre-un an. Spun că nu-l cunosc. El îmi spune că e copilul meu dela Ilonca și dacă nu recunosc am să sufăr toată viața. Eu am spus că nu-l cunosc.

INTREBARE:

Ați mai avut și alte discuțiuni în afară de cele arătate mai sus ?

RASPUNS:

În afară de discuțiunile arătate mai sus cred că am mai discutat cu FORIS STEFAN o serie de chestiuni mai mărunte în legătură cu munca de partid din acea perioadă, discuțiuni pe care în prezent nu mi le mai amintesc.

Alte discuțiuni însă cu caracter particular sau confidențial precum și eventuale discuțiuni în sensul desfășurării unor acțiuni trădătoare sau dușmănoase împotriva Partidului, eu nu am discutat cu FORIS STEFAN.

Discuțiunile dintre mine și FORIS STEFAN au avut caracter strict, ca dela un secretar general al Partidului și un activist al C.C. și invers.

INTREBARE:

Ați avut discuțiuni cu FORIS STEFAN care nu au fost cunoscute în acel timp de către alte persoane din conducerea Partidului ?

RASPUNS:

Discuțiile pe care le-am avut cu FORIS la început în perioada mai-iulie 1941 au fost numai între mine și el și de multe ori fiind de față și SIRBU VICTORIA. În acel timp eram numai eu cu FORIS în conducerea Partidului. După perioada mai sus arătată toate discuțiunile pe care le-am avut cu FORIS STEFAN au fost cunoscute și de celelalte persoane din conducerea Partidului, ca de exemplu PARVULESCU CONSTANTIN sau RANGHEL IOSIF. Nici una din discuțiile pe care eu le-am avut cu FORIS STEFAN nu a avut un caracter secret față de celelalte persoane din conducerea Partidului.

INTREBARE

158
AŃtați în mod amănunțit în ce a constat activitatea desfășurată de FORIS STEFAN și care a fost poziția și acțiunile sale în raport cu linia și sarcinile ce stăteau în fața P.C.R. în acea perioadă ?

RASPUNS:

Dela prima ședință pe care am avut-o cu FORIS în luna mai 1941, el și-a luat următoarele legături de muncă: legătura cu C.C. al U.T.C., legătura cu C.C. Apărării celor închiși și cu comisia financiară a C.C., fiind ajutat în această muncă de SIRBU VICTORIA. El mai coordona și munca întregului C.C. În ședințele pe care le aveam cu el mai puțin îmi vorbea de sectoarele lui de muncă și mai mult discutam sectoarele mele de muncă.

În ședințele pe care le aveam cu FORIS nu se făceau ședințe de analiză unde să se dezbată toate problemele. Erau ședințe fugitive, mai ales cînd a început discuțiile cu bir. jud. P.C.R. Ilfov. Tot timpul ședințelor era în discuție problema biroului jud. care se dezbătea în deauna celorlalte probleme care preocupau colectivul C.C. al P.C.R. Dela începutul războiului și pînă prin luna noiembrie 1941, s-a frămîntat problema atitudinii biroului jud. față de C.C. ducîndu-se discuții și prelucrîndu-se scrisori atît din partea C.C. cît și din partea biroului jud. Se observa la FORIS că mai mult este pentru el preocuparea în discuțiile cu bir. jud. PCR Ilfov decît aplicarea în practică a liniei Partidului. Dacă s-a ajuns la fricțiunile între C.C. și bir. jud. Ilfov și acestea au mers pînă la ruptura biroului jud. P.C.R. Ilfov de C.C. Acestea se datoresc în mare parte lui FORIS. Atitudinea lui FORIS față de propunerile și critica făcută de bir. jud. au fost primite de FORIS ca o atitudine nesănătoasă din partea bir. jud.

Refuzul de a sta de vorbă cu ei, care ar fi putut mai ușor lămuri o serie de probleme ce frămînta în acea perioadă Partidul și n-ar fi ajuns la ruptura care s-a făcut. Frica lui FORIS de a aduce în colectivul său de muncă oameni cu mai multă experiență care ar fi putut mai ușor să rezolve problema ce frămînta Partidul în acele momente grele. Această atitudine a lui FORIS a făcut ca munca Partidului să sufere ca în acel moment istoric Partidul să nu poată fi în fruntea luptei clasei muncitoare pentru izgonirea ocupanților germani și a egi din războiul nedrept contra U.Sovietic. Chiar și după ce s-au terminat discuțiile cu bir. jud. și cînd au fost schimbați membrii vechiului birou, totuși linia partidului nu a fost aplicată în practică decît într-o mică măsură. Și după această FORIS continuă să împiedice pe cei din jurul său, cu care munceau cu el și care aveau curajul să-i arate greșelile lui, imediat îi amenința cu fracționismul și îi izola în case, cum era cazul lui PARVULESCU CONSTANTIN și al lui LEVENTE. Lucrurile acestea le știu dela LEVENTE. Toate aceste metode de muncă și aceste atitudini ale lui FORIS față de linia și sarcinile Partidului, eu le-am calificat pînă la 4 aprilie cînd am aflat că a avut atitudine dușmănoasă față de Partid, drept atitudini nesănătoase și metode greșite de muncă care împiedicau munca Partidului în acele momente și ajută dușmanului să ducă mai departe lupta de jaf și cîntropire în care era împins și poporul român. Poziția și acțiunile lui FORIS pe atunci le-am calificat atitudini greșite și metode greșite de muncă. Cam prin luna februarie, la o întîlnire cu FORIS într-o casă, între altele discutate am propus să începem și noi să organizăm echipe de partizani și de sabotaj, arătînd că radio Moscova și România Liberă în fiecare seară ne învață ce avem de făcut și i-am arătat că în Bulgaria, în Jugoslavia și în spatele frontului în teritoriile vremelnice ocupate se duc acțiuni frumoase și am propus să începem întîi

în munții din jurul orașelor industriale. FORIS mi-a răspuns cu ce să începi, nu vezi că nu ai cu ce, ce noi avem situația Jugoslaviei, Bulgariei, care au tradiția de luptă și germanii au venit ca trupe de ocupație, la noi o altă situație, au venit ca aliați și încă nu am masele cu tine, cine sprijină aceste acțiuni.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez propriu.-

ss. Carp Constantin

11.oct.1951

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul CARP CONSTANTIN, născut la 2 iunie 1912 în Iași, fiul lui Constantin și Ecaterina, de prof. lăcătuș mecanic, cu ultimul domiciliu în comuna Ghirnogi, raionul Oltenița, reg. București.

10 februarie 1953, București.

Intrebare:

Care a fost poziția adoptată de FORIS STEFAN cu privire la pregătirile de război ce se făceau împotriva U.Sovietice.

Răspuns:

Cu ocazia discuțiilor ce le-am avut cu FORIS STEFAN până la izbucnirea războiului antisovietic, el s-a declarat cu privire la pregătirile de război ce se făceau, că acestea au drept scop atacarea Uniunii Sovietice.

Intrebare:

Atunci cine ți-a spus dtale că nu va fi un război împotriva U.Sovietice și că pregătirile de război ce se făceau ar fi un "bluf"?

Răspuns:

Nu mi-a spus nimeni despre acest lucru.

Intrebare:

Ancheta îți pune în vedere să fii sincer deoarece fi este cunoscut că dtale ți-a fost trasată o astfel de linie și ai căutat să o imprimi în interiorul Partidului ?

Răspuns:

Mie nu mi-a fost trasată o astfel de linie însă arăt că această chestiune de care sunt întrebat pornește dela o discuție pe care am avut-o cu MET înainte de izbucnirea războiului când eu i-am spus că trupele germane ce se afla masate în Moldova vor fi trimise buluc împotriva U.Sovietice. Mai târziu când a izbucnit conflictul dintre Foris Stefan și membrii Comitetului județean, MET care făcea parte din biroul Comitetului Județean a spus celorlalți activiști din Comitetul județean că eu aș fi afirmat cuvântul bluf, adică aș fi spus că pregătirile de război ce se făceau ar fi un bluf și că deci Uniunea Sovietică nu va fi atacată. În realitate eu vorbind despre prezenta trupelor germane în Moldova i-am spus că acestea vor fi aruncate buluc. (termen moldovenesc al cuvântului grămadă) împotriva U.Sovietice.

Intrebare:

In declarația dtale din ziua de 9 octombrie 1951 ai arătat că i-ai spus lui MET de faptul că pregătirile de război ar fi un "bluf" și pentru a te scuza și a nu recunoaște în acea declarație adevărul complet, ai arătat că ar fi fost o greșeală de exprimare din partea dtale. In răspunsul anterior arăți această situație sub o altă formă ceea ce dovedește că mergi pînă acolo cu poziția Dtale nesinceră încît te contrazici în propriile Dtale declarații.

Așa că ancheta îți pune din nou în vedere să fii sincer părăsind poziția ce ți-ai adoptat-o și să arăți adevărul cu privire la linia pe care ai căutat să o imprimi în interiorul Partidului și care ți-a fost trasată la timpul respectiv de către Foriș Stefan ?

Răspuns:

In declarația de care mi se vorbește și care îmi este arătată, recunosc că am scris acest lucru însă declar că nu este adevărat, adevărul fiind cel arătat în răspunsul anterior.

Intrebare:

Recunoști că după izbucnirea războiului antisovietic ai fost acuzat de către PETRE GHEORGHE cu ocazia unei sedințe la care ai participat, de faptul că Dta ai afirmat înainte de izbucnirea războiului antisovietic că acesta ar fi un "bluf" ?

Răspuns:

Imi amintesc despre această sedință și despre faptul că mi s-a adus atît mie cît și lui Foriș această acuzație. Cu acea ocazie eu nu am recunoscut acuzația ce mi se aducea deoarece nu era reală ci o interpretare greșită a lui MET.

După ce am citit cuvînt cu cuvînt prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.

ss) C.Carp

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestatul CARP CONSTANTIN, născut la 2 iulie 1912 în Iași, fiul lui Constantin și Ecaterina, de profesiune lăcătuș mecanic, cu ultimul domiciliu în com. Chirnogi, raionul Oltenița reg. București.

12 februarie 1953 - București.

Intrebare:

Ce linie a trasat FORIS STEFAN cu privire la activiștii de partid în perioada când se făceau mobilizări pentru front de către regimul antonescian ?

Răspuns:

În perioada când regimul antonescian a început mobilizarea generală prin ordine de chemare, Foriș Stefan a trasat linia ca toți activiștii Partidului care în acel timp nu se aflau ilegalizați, să răspundă la ordinele de chemare și să se prezinte la unitățile militare respective. A mai adăugat că acei activiști care vor fi trimiși pe frontul antisovietic să treacă de partea armatei sovietice atunci când vor avea ocazie. Pentru ceilalți activiști care erau trimiși cu unitățile lor în spatele frontului ca trupe de rezervă, la pază de poduri, depozite de muniții sau la partea sedentară a unităților, Foriș Stefan nu a trasat nici un fel de sarcină cu privire la această categorie de activiști și membrii de partid.

Intrebare:

Ce urmări a avut pentru Partid această linie trasată de Foriș Stefan ?

Răspuns:

Urmările acestei linii trasate de FORIS STEFAN au fost cu totul contrarii intereselor și scopului Partidului Comunist Român.

În acel timp adică în imediata apropiere a declanșării războiului antisovietic, Foriș Stefan în calitatea ce o avea de secretar al Partidului nu a luat măsuri de organizare a activității Partidului corespunzătoare evenimentelor din acel timp.

În loc de a lua măsuri pentru pregătirea condițiilor necesare ilegalizării activiștilor și membrilor de partid necesari luptei ce trebuie dusă pentru mobilizarea maselor împotriva războiului antisovietic, Foriș Stefan trasând linia de prezentare la unități a celor care erau chemați prin ordine de chemare, a micșorat simțitor numărul activiștilor și membrilor de Partid care în majoritatea lor erau legali. La aceasta s-a mai adăugat și faptul că neluând măsuri de ilegalizarea activului de Partid, o altă parte de activiști care activau legal și erau cunoscuți de Siguranță că sînt comuniști au fost internați în lagăre. Astfel că Foriș Stefan neluând măsurile necesare de ilegalizare a dus o acțiune care a dezorganizat activitatea Partidului, a slăbit într-o foarte mare măsură organizațiile Partidului din întreaga țară deoarece au rămas pentru desfășurarea activității de Partid un număr foarte restrîns de activiști de Partid care erau ilegalizați. Aceasta în ce privește urmările pe plan intern de Partid.

În afară de aceasta însă, Foriș Stefan a împiedicat realizarea uneia din sarcinile importante în acel timp aceea de sabotare a mobilizărilor ce le făcea regimul antonescian. Aceasta a fost prin aceea că el nu a luat măsurile necesare și nu a trasat linia de mobilizare a maselor pentru a nu se prezenta la unitățile unde erau chemați, pentru a organiza proeste ale familiilor celor chemați la mobilizare și pentru a organiza un pretest general al maselor împotriva războiului antisovietic.

Aceasta trebuia însă început în primul rînd cu activiștii și membrii de partid care să nu răspundă la ordinele de chemare, Foriș Stefan însă dintr-un început a acționat contrariu acestor sarcini ce stăteau în fața Partidului, nezdruicinînd cu nimic participarea regimului antonescian alături de Germania hitleristă la războiul împotriva Uniunii Sovietice iar pe de altă parte, prin linia trasată de el cu privire la activiștii și membrii de partid precum și prin neluarea măsurilor necesare, a dus la situația ca Partidul să fie dezorganizat, slăbit și dezarmat în perioada declanșării războiului antisovietic.

Chiar adăugirea făcută de Foriș Stefan la linia ce o trasase, adică cea cu privire la activiștii care erau trimiși pe front să treacă de partea Armatei Sovietice, era contrară intereselor generale ale luptei împotriva războiului antisovietic deoarece acei activiști erau cu mult mai mult necesari să acționeze în spatele frontului antisovietic de a hărțui și lovi mașina de război hitlerist și a mobiliza poporul român ce fusese ocupat vremelnice de fascismul german la luptă hotărîtă împotriva acestuia

Intrebare:

Prin cine a căutat FORIS STEFAN să imprime linia sa în interiorul Partidului ?

Răspuns:

FORIS STEFAN a căutat să imprime această linie în interiorul Partidului prin mine lucru ce am și făcut și prin legăturile pe care el le avea direct cu "Tineretul" și "Apărarea" legături pe care eu nu le cunosc.

Intrebare:

Unde a avut loc ședința cu FORIS când ți-a trasat această linie, când era aceasta și cine a mai fost de față ?

Răspuns:

Sedința a avut loc în casa conspirativă denumită "casa Miți" din cartierul Elefterie.

Această ședință a avut loc în cursul lunii iunie 1941.

Cu această ocazie când FORIS STEFAN mi-a trasat linia ce trebuia să o comunic și să o prelucrez cu legăturile mele inferioare, nu-mi amintesc dacă în afară de noi doi a fost de față la discuție și SARBU VICTORIA care era tehnica lui.

Intrebare:

Arată dta împrejurările și ocaziile cu care ai căutat să imprimi această linie în interiorul Partidului ?

Răspuns:

În primul rând, această linie am trasat-o lui PETRE GHEORGHE care era secretarul Comitetului județean Ilfov al PCR cu care eu aveam legătură din partea Comitetului Central al PCR.

Întilnirea cu el am avut-o într-o casă din apropierea Pieții Rosetti unde era un salon de cosmetice. În acea casă am discutat și i-am trasat linia dată de FORIS. În afară de mine și PETRE GHEORGHE nu a mai fost nimeni de față noi discutând într-o bucatărie a acelei case.

Linia pe care i-am trasat-o lui PETRE GHEORGHE trebuia imprimată de Comitetul Județean în cadrul organizațiilor de Partid din Capitală și județul Ilfov.

Eu având legături și cu organizațiile Partidului din provincie am trasat linia dată de FORIS și acestor legături. Astfel pe la începutul lunii august 1941 am avut o întâlnire în casa conspirativă a C.C.-ului unde se confecționau acte, în apropierea Gării de Est, cu un membru al biroului teritorial din Ardeal al P.C.R. cu numele conspirativ "Alexandru".

Acest birou teritorial conducea activitatea organizațiilor de partid din regiunea Timișoara, Valea Jiului și Brașov.

Cu ocazia acestei întâlniri am trasat linia dată de FORIS cu privire la prezentarea activiștilor și membrilor de partid care nu erau ilegalizați, la unitățile unde erau chemați pentru mobilizare.

Tot în cursul lunii august 1941 am avut o întâlnire cu PETRE LEONTE care a venit atunci din partea Regionalei P.C.R. Moldova.

Cu acesta am avut întâlnirea în casa unui medic din str. Mintuleasa.

Cu acea ocazie i-am trasat linia dată de FORIS pentru organizațiile Partidului din Moldova.

Pe la începutul lunii septembrie 1941 am avut o întâlnire cu Agiu Constantin care era instructorul C.C. pe lângă regionala P.C.R. din Oltenia.

Întâlnirea a avut loc într-o casă a unei văduve pe o stradă lângă Mitropolie.

Cu acea ocazie am trasat linia dată de FORIS pentru organizațiile Partidului din Oltenia.

Pentru organizațiile Partidului din Regiunile Constanța, Galați și Prahova, a rămas ca să traseze chiar FORIS personal linia sa prin unele legături ce le avea. Nu știu cum și prin vine anume a făcut aceasta pentru regiunile arătate mai sus.

Eu am mai trasa linia dată de FORIS și lui RONEA soția lui PETRE GHEORGHE cu care m-am întâlnit și discutat în casa unei croitorese de pe str. Vasile Lascăr sau Lizeanu, fiind instructora C.C. al P.C.R.

INTREBARE:

Care a fost poziția adoptată de FORIS STEFAN cu privire la organizarea detașamentelor de partizani la noi în țară.

Răspuns:

Începând din luna mai 1941 până prin februarie 1942 eu am avut legătură directă de muncă cu FORIS STEFAN, ambii formând Secretariatul Partidului, până în august 1941.

În toată această perioadă, FORIS STEFAN nu a luat nici un fel de măsuri în calitatea lui de secretar al Partidului, pentru organizarea detașamentelor de partizani la noi în țară. Nu numai că nu a luat măsuri în acest scop dar nici nu a pus problema organizării detașamentelor de partizani.

Cu aceasta ocazie în discuția pe care am avut-o cu Foris Stefan în cursul unei decembrie 1941 în casa conspirativă "Miți" din cartierul Elefterie unde nu-mi amintesc dacă a fost de față și SIRBU VICTORIA, el spunea că la noi în țară nu sînt

posibilități de organizarea detașamentelor de partizani. Pentru a susține această teză a sa, el spunea că noi nu avem posibilități ce există în Jugoslavia sau Cehoslovacia, țări care au fost ocupate prin război de Germania hitleristă. A spus mai departe că România nefiind ocupată prin război ci în alianță cu Germania hitleristă, masele dela noi din țară nu pot fi mobilizate în lupta împotriva hitleriștilor iar în ce privește organizarea acestor detașamente de partizani numai cu cadrele proprii ale Partidului nu este posibil deoarece acestea sînt puține. În concluzie spunea că a dat fiind această situație, nu se poate face nimic în această direcție.

Intrebare:

Ce înseamnă această poziție adoptată de FORIS STEFAN ca secretar al Partidului Comunist Român față de faptul că în acea perioadă organizarea detașamentelor de partizani era una din cele mai principale sarcini ce stătea în fața Partidului ?

Răspuns:

Această poziție adoptată de FORIS STEFAN era o poziție trădătoare față de sarcinile ce stăteau în fața Partidului Comunist Român, față de interesele poporului român și față de lupta împotriva Germaniei hitleriste care trecuse la un război de subjugarea popoarelor și în special a poporului și Puterii sovietice.

FORIS STEFAN își adoptase această poziție în mod trădător deoarece în realitate existau la noi în țară condițiile favorabile organizării detașamentelor de partizani, însă pentru aceasta trebuia acționat nu să se stea pe loc și pentru aceasta, FORIS STEFAN în calitatea ce o avea de secretar al Partidului trebuia să i-a măsurile necesare de a acționa în acest sens.

Era ireal faptul susținut de FORIS STEFAN cum că masele dela noi din țară nu pot fi mobilizate în această luptă, deoarece din rîndul acestora puteau fi atrași treptat suficienți patrioți antihitleriști cu care să fie întreprinse acțiuni armate de a lovi mașina de război hitleristă. Aceasta deoarece nu poporul român era în alianță cu Germania hitleristă ci clica fascistă antonesciană. Existau nenumărate familii care erau lovite prin pierderea fiilor sau a părinților în războiul dus de clica antonesciană alături de Germania hitleristă, iar întregul popor român suferea pe spatele lor greutățile războiului și a ocupației hitleriste.

Deasemeni și în ce privește procurarea de armament și explosibil era posibilă dacă se acționa în acest sens pe linia legăturilor pe care Partidul le avea cu membrii de partid, simpatizanți și patrioți antihitleriști din rîndurile armatei.

În ce privește forțele proprii ale Partidului, era adevărat că erau puține deoarece tot FORIS fusese acela care a trasat linia de a trimite activiștii și membrii de partid la unitățile militare unde erau chemați de regimul antonescian și o altă parte de activiști fuseseră internați în lagăr pentru că el nu lua-se măsuri de ilegalizarea acestora. Totuși deși exista această situație, era ireală susținerea sa în acest sens deoarece puteau fi folosiți o parte din activiști să treacă la organizarea detașamentelor de partizani în care să atragă treptat elementele antihitleriste cu care să formeze o forță din ce în ce mai mare a mișcării de partizani.

Intrebare:

Dta ai imprimat în interiorul Partidului această linie trădătoare a lui FORIS STEFAN ?

Răspuns:

Da. Cu ocaziile când activiștii pe care îi aveam ca legături inferioare ridicau problema necesității de a se trece la organizarea detașamentelor de partizani, eu le răspundeam exact ceea ce FORIS STEFAN îmi spusese cu privire la această problemă și anume, arătam că dat fiind situația deosebită din țara noastră față de celelalte țări ca Jugoslavia, Cehoslovacia, etc. nu este posibilă organizarea detașamentelor de partizani.

În mod precis însă nu-mi amintesc cărorora anume din activiștii cu care eram în legătură atât din Capitală cât și din provincie, le-am spus acest lucru.

Intrebare:

Arată atunci care erau activiștii din capitală și din provincie cu care erai în legătură în acel timp ?

Răspuns:

În acel timp, adică din decembrie 1941 când am avut discuție cu Foris Stefan și până prin martie 1942 când am fost trecut în altă muncă, am avut ca membru în Comitetul Central următoarele legături pentru biroul județean Ilfov al P.C.R., aveam legătură cu Petre Gheorghe secretarul biroului județean și apoi cu Petrea Nicolae care a devenit secretar în locul lui Petre Gheorghe când acesta a fost înlăturat de FORIS prin ianuarie 1942.

Deasemeni aveam legătură și cu MET care era membru în biroul județean Ilfov al PCR.

Legătura cu biroul județean Ilfov o mai țineam și prin IVANCA RUDENCO care era instructoarea Comitetului Central și ajutorul meu.

Cu organizațiile din provincie, am ținut legătura în acel timp numai prin RONEA GHEORGHIU care era instructorul Comitetului Central și ajutorul meu pentru legăturile cu provincia.

Intrebare:

Cum erau calificați și amenințați activiștii care împotrivindu-se poziției trădătoare adoptată de FORIS STEFAN, puneau problema de a se lua neîntârziat măsuri în vederea organizării detașamentelor de partizani la noi în țară ?

Răspuns:

Cu ocazia când FORIS STEFAN mi-a vorbit despre așa zisa imposibilitate de organizare a detașamentelor de partizani la noi în țară, eu l-am întrebat că ce vom face noi și ce atitudine să luăm dacă activul de partid din provincie va trece din inițiativa lor peste Comitetul Central respectiv peste FORIS și subsemnatul și vor organiza detașamente de partizani.

La aceasta, FORIS mi-a răspuns că activul de Partid va trebui avertizat că dacă va trece peste capul Comitetului Central și vor organiza detașamente de partizani sau vor ridica problema acestei organizări, se vor lua cele mai drastice măsuri împotriva acestora, nu a precizat însă în ce vor consta aceste "drastice măsuri".

Astfel că FORIS STEFAN în perioada când armatele hitleriste și antonesciene dădea lovituri și se aflau în plină ofensivă împotriva Uniunii Sovietice, el s-a opus categoric de a se organiza de către activul Partidului Comunist Român detașamente de partizani la noi în țară, sub pretextul că nu avem "condițiuni favorabile" care să permită această organizare.

Pentru ași întări poziția sa trădătoare și a se asigura că activul de Partid nu va trece peste voința lui la această organizare, FORIS STEFAN folosind calitatea ce o avea de secretar al Partidului, a trasat prin mine care aveam legăturile cu organizațiile Partidului din Capitală și aproape toate celelalte organizații din țară, avertismentul său către activiștii care vor îndrăzni să se împotrivească la aceasta sau să treacă la organizarea detașamentelor de partizani.

Intrebare:

Cum ai trasat cele spuse de FORIS, legăturile de Partid ce le aveai ?

Răspuns:

Nu îmi amintesc precis acest lucru, însă cred că am transmis acestea întocmai lui IVANCA RUDENCO și RONEA GHEORGHIU prin care țineam legăturile în acel timp cu biroul județean Ilfov

al P.C.R. și cu birourile teritoriale ale PCR din provincii.

Este posibil să fi discutat această problemă și cu PETRE GHEORGHE care în decembrie 1941 când avusesem discuția cu FORIS despre partizani, mai era încă secretarul biroului județean Ilfov. Precis însă nu-mi amintesc de acest lucru. Cert este însă că acei care ridicau problema organizării detașamentelor de partizani eu nu le dădeam alt răspuns decât ceea ce FORIS spusese cu privire la această problemă.

Intrebare:

Arată dta cum a căutat FORIS STEFAN în continuare să saboteze organizarea luptei Partidului împotriva mașinei de război antisovietice.

Răspuns:

Tot în acea perioadă, după cât îmi amintesc prin septembrie sau octombrie 1941 am avut o ședință cu FORIS STEFAN nu-mi amintesc precis dacă în casa conspirativă a lui MITI din cartierul Elefterie sau în casa conspirativă a lui Redlinger din Cartierul Floreasca în orice caz, într-una din aceste două case conspirative deoarece numai în acestea aveam eu ședințe cu FORIS STEFAN.

Cred că la această ședință a luat parte și SIRBU VICTORIA care atunci era tehnica lui FORIS și instructoarea Comitetului Central însă nu-mi amintesc precis deoarece ea mă aducea permanent la FORIS, nu întotdeauna lua parte în mod organizat la ședințele ce le aveam cu FORIS STEFAN.

Cu ocazia acestei ședințe, eu i-am vorbit lui FORIS STEFAN despre activitatea biroului județean Ilfov după ce în prealabil avusesem o ședință cu PETRE GHEORGHE, secretarul acestui birou.

Cu câțva timp înainte de această ședință, se produsese arestarea unui grup de sabotaj în frunte cu ing. PANETH, grup care fusese organizat de către biroul județean Ilfov.

FORIS în ședință când i-am vorbit de activitatea Biroului județean, a început să-i acuze pe membrii acestui birou și în special pe Met, cum că nu ar fi organizat bine acel grup de sabotaj și deaceia membrii acestui grup ar fi fost arestați de Siguranță.

Mai departe Foris Stefan mi-a spus că eu să trasez legăturilor mele, adică biroului județean Ilfov și organizațiilor Partidului din provincie ca o hotărîre a conducerii Partidului, că se interzice cu desăvîrșire activului de partid de a mai trece la organizarea grupelor de sabotaj sau să ridice această problemă pînă cînd va da el deslegare în acest sens.

FORIS STEFAN mi-a spus în continuare ca să transmit deasemeni că aceia activiști care vor îndrăzni să treacă peste această hotărîre, vor fi declarați ca dușmani și excluși din Partid.

Intrebare:

Căroră legături de Partid ale d-tale ai transmis cele spuse de FORIS STEFAN ?

Răspuns:

Cele spuse de Foris Stefan le-am transmis și prelucrat cu IVANCA RUDENCO și PETRE GHEORGHE fiind valabile pentru organizațiile Partidului din capitală, iar pentru cele din provincie, cu RONEA GHEORGHIU care ținea legăturile cu acestea.

Intrebare :

Ai arătat că FORIS STEFAN a interzis activului de Partid de a mai organiza grupe de sabotaj, pînă va da el deslegare în acest sens.

Ulterior în tot timpul cît ai menținut legătura cu FORIS, a mai transmis și prin D-ta vreo deslegare activului de Partid, de a se organiza grupe de sabotaj așa cum el spusese că va da aceasta ?

Răspuns:

Nu, FORIS STEFAN în tot timpul cît eu am continuat să fiu în legătură cu el, adică din septembrie sau octombrie 1941 cînd a interzis organizarea grupelor de sabotaj și pînă în martie 1942 cînd am fost trecut în altă muncă, nu a mai dat deslegarea activului de partid din capitală și provincie de a se trece la organizarea grupelor de sabotaj.

În toată această perioadă, a rămas valabilă dispoziția sa de interzicere a acestei activități și de amenințare cu excluderea din partid a celor care vor îndrăzni să treacă peste această dispoziție a sa.

Nu știu ce s-a făcut după aceea, deoarece eu fiind trecut în altă muncă în martie 1942, nu mai avem legătură direct cu FORIS și deasemeni nici cu biroul județean Ilfov și organizațiile Partidului din provincie.

După ce am citit cuvînt cu cuvînt prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.

ss.) Arestat G.Carp

DECLARAȚIE

=====

În legătură cu CA P CONSTANTIN (Matei) pot spune că el a fost unul din agenții credincioși ai lui Foriș, care a jucat un rol important în acțiunea trădătoare a lui Foriș de distrugere a partidului în timpul războiului și de sprijinire a războiului criminal al lui Antonescu. Matei a fost acela care ținând legătura cu Comitetul Județean al P.C.R. din București introducea linia distructibilă de organizare, demobilizare și demoralizare a cadrelor de partid. El era acela care introducea toate manevrele și metodele anti-partinice dușmănoase, de distrugere a partidului. El era acela care strângea adresele și datele cadrelor care trebuiau predate siguranței.

L-am cunoscut pe Matei în prima zi a izbucnirii războiului. Prima impresie proastă ce mi-a făcut a fost, că putea să-l distreze propaganda fascistă antonescică antisemită, antisovietică care se dădea prin radio. Iar mai târziu, m-am convins tot mai mult că a fost un element străin clasei muncitoare, o unealtă credincioasă a lui Foriș în toată acțiunea lui de dezorganizare, demobilizare și distrugere a membrilor cinstiți și devotați partidului.

În ajunul războiului, Matei răspindea că izbucnirea războiului antisovietic este un bluf. El a apărut și introdus linia lui Foriș de dezorganizare a partidului, trimițând în armata fascistă antonescică, cadrele de partid care erau mobilizate, dezorganizând organizația de partid din București în ajunul izbucnirii războiului.

La izbucnirea războiului, Iancu (Petre Gheorghe, secretarul de partid al Comitetului Județean din București) îl întreba dacă C.C. are de gând să iasă cu un manifest în care să arate caracterul criminal al războiului și să cheme poporul la luptă în contra acestui război mîrșav, sau să scoată com. județean, Matei răspunde să scoată județeană. Comit. județ. a scos, l-au dat să-l vadă și cu aprobarea lui Matei i-au dat drumul. Pentru că apoi Foriș să fie și să înceapă discuții interminabile în legătură cu conținutul lui pe așa zise probleme teoretice, târăgînd și împiedicînd toată munca organizației de partid. Iar mai târziu să declare că comitetul județean duce luptă fracționistă, găsind mijlocul cel mai prielnic de distrugere a partidului și predarea cadrelor de partid pe mina siguranței. Egînd cu o serie de material de așa zisa demascare a fracționistilor cu numele și munca ce o îndeplineau, Foriș a găsit o platformă legală de organizarea proceselor în masă, a cadrelor de partid predate siguranței.

În momentul cînd tov. Stalin arăta subrezirea fascismului german și arată posibilitatea de împiedicare a înaintării mașinei de război germane, chemînd poporul sovietic, popoarele ocupate vremelnic de fascismul german, la luptă hotărîtă de hîrtuire și distrugere a a matei germane, prin organizarea grupărilor de partizani. Foriș și Matei s-au ridicat categoric în contra organizării grupărilor partizani la noi în țară, căutînd să ne convingă că nici măcar posibilitățile Jugoslaviei nu avem. Că n-avem arme, muniții, etc.

Ei, acești trădători mîrșavi ai clasei muncitoare și dușmanii neîmpăcați ai U.Sovietice sprijineau direct mașina de război germană. Ei au admis unui burghez, șeful aparatului tehnic al lui Foriș să facă aface i cu nemții, aprovizionîndu-i cu pînă pentru corturi. Ei cite alte crime au mai făcut de care eu nu puteam să

ştiau. Unele lucruri mi se spuneau parcă întâmplător, dar cred pentru că să mă demobilizeze. Si mai clar apare rolul de agentură a lui Matei în legătură cu organizarea predării lui Petre Gheorghe, pe mina siguranței și a gheștapoului. Petre fiind scos din muncă și pus să-și facă autocritica, ținea legătura cu Matei. La începutul lui februarie, Petre i-a povestit lui Matei de omul venit din Bulgaria, trimis de Partidul Comunist bulgar, i-a spus chiar de către cine a fost trimis, i-a spus aproape tot ce a vorbit cu omul, i-a comunicat că se cere Partidului Comunist Român să înceapă acțiuni serioase de sabotaj la Ploiești și cu podul din Cerna-Vodă și a cerut să i se spuie care este părerea lor, să ție legătura cu omul acesta sau nu. Se târăgănește și nu i se spune nimic. În aprilie însă, când vine cea de a doua persoană, agentul care trebuie să organizeze provocarea, Matei îi spune lui Petre să se ducă. Tot în timpul acesta, Matei îmi spune mie, că se pregătește de 1 Mai un mare proces cu filo-englezii în fruntea cărora o să se puie comuniștii și o să fie condamnări la moarte. Si într-adevăr, agentul umbla ca turbat să caute pe Petre în timpul acesta, dar lui Petre intrucît i s-a părut suspectă persoana a doua venită din Bulgaria și știind de procesul care se pregătește de 1 Mai, nu s-a mai dus pe la Atanasov înainte de 1 Mai. Dar după 1 Mai văzînd că tot se târăgănește cu el și nu i se dă nici o muncă, el s-a hotărît să se ducă pe acolo pentru a lua cel puțin mateialul explozibil pentru a putea trece la acțiunea de sabotaj.

El a fost constient de pericolul ce îl păștea. El spunea "Știu că o să mor, dar partidul cel puțin se va curăța de dușmani".

După căderea lui Petre, când i-am spus lui Matei că tu ai predat pe Petre în mina siguranței, căutați cel puțin să-l salvați dela moarte, el mi-a răspuns: "Petre nu se poate salva, el va fi condamnat la moarte".

Cînd unii tovi au încercat să organizeze apărarea lui Petre, Foriș prin Matei căutau să descopere cine sînt acei tovi. și i-au amenințat cu excluderea și a estarea.

Unele lucruri ce mi-au părut suspecte la căderea mea din 29 august 1942. Cu o săptămînă înainte de arestarea mea, mă întîlnesc întâmplător pe stradă cu Matei și îmi spune că, i s-a spus că eu sînt urmărită. Mie însă nimeni nu mi-a comunicat acest lucru. Fiind arestată la prefectură mi s-a spus de casa tehnică de pe fostul Bulevard Ferdinand nr. 166. Acolo locuia o pereche de tineri aduși din provincie. Băiatul un ungar, ea o nemțoaică. Ea avea un frate în Hitlerjugend, care plecînd spre front a trecut pe la ei. Prin acești pereche s-a luat legătură cu o a doua pereche de nemți. Oameni mai în vîrstă. El era funcționar la o fabrică, căruia știu că i s-a dat instrucțiuni să intre în partidul nazist (Grupul Etnic German). Soția lui Greta, o încarnată social-democrată austriacă și înflăcărată filo-engleză. I s-au dat bani să se mute pentru că să se folosească casa.

La arestarea mea, această familie de nemți au fost aduși la prefectură și m-au recunoscut, în special femeia, declarînd că mă duceau să lucrez la ea cu ziua, spunîndu-mi numele din buletin. Mi-a părut suspect faptul că mi-a spus pe numele din buletin cînd ea nu-l știa. Ea mă cunoștea cu numele conspirativ. Cred că acest truc a fost organizat de Matei sau siguranță pentru că în felul acesta s-au gîndit, mă vor face să recunosc casa. Știu că în această casă locuia Matei și nu știu cum de n-a fost el arestat dacă siguranța s-a dus acolo. Încă în prima zi, agentul Gușă m-a amenințat că vor merge ei la casa aceea, nu spuneau unde și că o să-l aducă și pe el, dar nu spuneau despre cine este vorba. Siguranța căuta să arate că eu am fost urmărită și așa a fost descoperită casa. Dar eu îmi aduc aminte că încă prima zi cînd m-a dus la casa aceasta, care era prin Ecoului, dacă nu mă-nșel asta era prin februarie, a venit un

bărbat la geam, apoi a intrat în curte să se intereseze de un nume oarecare dacă nu locuiește acolo. Eu am spus lui Matei, dar el n-a spus nimic.

Cînd am fost predată cu munca la tineret și în același timp cînd una din iești au ajuns la siguranță și în loc să-mi iasă la întîlnire Vasile Ion au eșit agenți. La arestare încă cum am pășit pragul prefecturii mi s-a spus: "E, Lenuța, ai venit". Ce face Foris, de cînd nu l-ai mai văzut".

Felul cum s-au purtat față de mine se simțea că știu multe lucruri de mine. Analizînd faptele din perioada războiului și a multora altora încă înainte de război, este clar că ei au fost niște dușmani neîmpăcați ai clasei muncitoare, agenți ticăloși ai imperialismului și a fascismului, care au reușit să ajungă în conducerea partidului pentru a paraliza și distruge întreaga activitate a lui.

Ei trebuie să răspundă în fața poporului de toate crimele săvîrșite. Poporul trebuie să afle de toate metodele lor mîrșave, de trădare și să se înarmeze cu experiența necesară pentru a putea duce lupta cu succes, de descoperire și demascare la timp, a acelor care a mai rămas să continue opera lor de trădare și împiedicare a construirii unei vieți noi, libere și fericite.

ss) Ivanca Rudenco

București
15.XII.1952

DECLARAȚIE

În legătură cu activitatea lui CARP CONSTANTIN în agentura de trădători a bandei lui Foriș și ceilalți declar următoarele:

Am cunoscut pe CARP CONSTANTIN cam la începutul lui 1941. Această cunoștință mi-a fost făcută, prin eroul Petre Gheorghe (pe acea vreme) secretar al Comitetului local București al P.C.R.

La început eroul Petre Gheorghe îmi povestea că CARP CONSTANTIN (zis Matei) este legătura Comitetului Local din partea C.C. Partidului.

Mai târziu puțin am avut ocazia să-l cunosc personal pe CARP CONSTANTIN fiindcă a devenit legătura mea personală.

În preajma începerii războiului antisovietic când banda lui Hitler își consolida poziția în România, și se pregătea de atac împotriva URSS-ului și când activiștii de Partid luau poziție față de această situație, cerind formarea detașamentelor de partizani și organizarea rezistenței poporului împotriva pregătirilor de război, CARP CONSTANTIN cu intenția de a dezarma activul de Partid susținea că războiul antisovietic înseamnă un bluf, că germania hitleristă nu va ataca niciodată Uniunea Sovietică, iar în ceea ce privește Detașamentele de partizani nu au unde trăi fiindcă în România nu sînt păduri întinse ca în Uniunea Sovietică și ca atare partizanii n-ar avea unde să se ascundă.

În momentul cînd a început războiul, CARP a trasat linia că activiștii trebuie să plece pe front și că atunci cînd vom avea ocazia să trecă de partea armatei sovietice.

Cu ocazia excluderii din Partid a lui Petre Gheorghe, de către banda lui Foriș, Carp îi spunea mereu lui Petre Gheorghe să-și facă o autocritică mai profundă, să arate tot ce cunoaște în Capitală și în felul acesta se va reveni asupra hotărîrii de excludere, iar mie personal Carp îmi spunea că Petre Gheorghe este un fracționist și că nu trebuie să fiu atent și să rup orice legătură cu el și că el va trebui să se legalizeze.

În discuțiile și impresiile schimbate cu Petre Gheorghe, asupra lui Carp, Petre Gheorghe mi-a povestit că are impresia că Carp și cu Foriș vor să-l dea pe mîna siguranței.

După excluderea din partid a lui Petre Gheorghe și cu ocazia provocării gestapoului, adică atunci cînd agentul sa prezentat drept un trimis al "Cominternului", Petre Gheorghe i-a spus acest lucru lui Carp și i-a arătat că ce vrea acesta, adică că acesta cere oameni pentru înființarea de echipe de partizani ?

CARP i-a spus lui Petre Gheorghe că poate ține legătura cu el și că poate să-l dea și oameni, adică circa 20 de activiști.

În primăvara lui 1942 am avut o întâlnire cu CARP undeva pe la Soseaua Chiselef. La această întâlnire Carp mai povestit că este îngrijorat de viața tovarășului Gh. Gheorghiu Dej fiindcă a fost adus dela Caransebeș la Văcărești și că "bandiții" ar putea să-l execute. Când i-am povestit acest lucru lui Petre Gheorghe, el mi-a explicat că el (adică Foriș și cu Carp) sînt acei care au legături cu agenții Siguranței și că pregătesc o admisiune în rîndul activiștilor.

PETRE GHEORGHE mi-a povestit și era surprins și de faptul că cu ocazia unei razei făcute de siguranță, printre casele care au fost percheziționate era și aceea unde locuia Carp, că el se găsea în casă, că a fost legitimat de agenții siguranței, că avea acte false asupra sa dar totuși nu a fost arestat.

În primăvara lui 1942, Carp a cerut săi predea pe șoferul Suci Ion, care pe aceia vreme era responsabil cu șoferii comuniști pentru București.

După ce a fost preluat acest Suci de către Carp, acesta din urmă a început să-i frecventeze casa, care să compună dintr-o singură cameră la subsolul unui bloc.

Carp a introdus în casa lui Suci material ilegal, propunîndu-i soției acestuia să-l ascundă într-un săculeț cu fasole.

În scurt timp după aceea siguranța a făcut o percheziție lui Suci Ion, mergînd drept la sacul cu fasole unde a găsit materialul pus de soția lui Suci, încă la îndemnul lui Carp.

Suci Ion a fost arestat, condamnat la moarte și executat în vara lui 1942.

Din cele povestite mie de Petre Gheorghe asupra lui Carp Constantin, cît și din experiența mea proprie, prin relațiile de muncă care le-au avut cu Carp, am tras concluzia că Carp Constantin a sprijinit activitatea criminală și antipartinică a lui Foriș și că pentru acest lucru Carp Constantin trebuie să fie tras la răspundere.

ss. Farcaș Alexandru str. Negustori
14 București

DECLARAȚIE

=====

Eu subsemnatul STATE NICULAE declar următoarele:

Găsindu-mă arestat la închisoarea Ploiești în timpul când i-a adus pe deținuții politici Nicu Atanasoff și Gheorghe Petre, am putut să constat haialul în care se găseau.

Mai tirziu împrietenindu-se cu mine Petre, a început să-mi povestească barbaria pe care i-a aplicat-o S.S. depe calea Plevnei timp de 3 luni de zile.

Cum a fost bătut până la sînge nu numai odată, cum i-au strivit degetele în ușe ca să spuie casa unde locuiește și oamenii care lucrează el.

Cu o lună înainte de arestare, la creditoria lui Atanasoff s-a prezentat un bulgar și i-a spus lui Gheorghe că vine din Bulgaria și că e trimis de Ambasada Sovietică ca să se ducă cu el în Bulgaria și să îl atragă ca să se ducă cu el în Bulgaria și să îl atragă acolo.

La cercetările dela S.S. a luat parte Ghestapoul Român și Bulgar.

Eu i-am făcut ce mi-a fost posibil trimițîndu-i corespondența necenzurată și atele. În luna ianuarie mi-a spus că dacă mă liberez să mă duc pe șoseaua Villor. Numărul nu mi l-a dat decît atunci cînd mă liberez.

Eu a mai avut timp că a fost executat, dar mi-a spus înainte cum ajung acolo să îi spun că m-a trimis el și ca să se convingă și să le spun de bonu de șoșoni și atunci vei lua contact cu soția sau sora și să îi faci atente să se ferească de omul cu răni pe mîini că e un agent.

El în tot timpul a fost cu moralul ridicat, mi s-a împărtășit mie că nu-i pare rău că moare, dar în schimb au scăpat ceilalți sacrificîndu-se el.

În tot timpul șederii mele la Ploiești am putut observa atît eu cit și ceilalți deținuți că toate procesele delictive cu sentință de moarte din toată țara erau date colonelului Manea, de la judeca. În baza acestui fapt criminale, el a fost avansat la gradul de colonel.

ss. State Niculae

22.III.1945

Omul cu răni pe mîini de care vorbește Petre Gheorghe și a comunicat acest lucru prin State Nicolae, Carp Constantin care a fost mult timp legătura lui superioară.

Buc.8.III.1950

V. Vilcu

A U T O B I O G R A F I E

=====

Subsemnatul REMUS KOFFLER născut în anul 1902 în București,

.....

.....

La întoarcerea mea sau între cele două călătorii s-a întâmplat următoarele: Eu aveam legătura principală cu "STELA" și ea a venit în casa HOFFMANN, alarmată că a fost arestat FORIS din cauza "trădării" de către instructora C.C. pentru Oltenia, a lui și a altor activiști. Ea mi-a spus că FORIS își notează cifrat toate întâlnirile într-un caștel, care dacă a căzut, Siguranța va descifra cifrul destul de ușor. Mi-a spus ceva despre o intervenție, cred că a și spus că e prin PATRASCANU. După câteva zile, au venit în casa HOFFMAN, amândoi STELLA și FORIS, el a povestit că au fost aproape toți eliberați și că el a fost chemat înainte de eliberare, de către Direcția Generală a Siguranței, care i-a spus că a auzit de mult de el și că îi pare bine că-l cunoaște, că Siguranța și P.C.R. au acelaș dușman, pe legionari așa că ar trebui să conlucreze. FORIS a spus că a tăcut sau a răspuns evasiv. A spus că carnetelul lui n-a căzut, explicând de ce.

.....

.....

După dispariția lui FORIS, SUZANA KUN mi-a spus telefonic că ar fi auzit de la o tovarășe din Timișoara că FORIS ar fi fost dus în URSS cu avionul.

să/REMUS KOFFLER

CATRE COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMANIA

TOVARASI,

.....
.....
.....
.....

In seara de 17 iunie, tov. Bodnăraș a citit declarațiile
tovarășilor dela Caransebeș și din lagăr în fața mea și a
tov. Manolache Petre și a tovarășei mele Victoria. Dînsul a
citit și declarația tov. Georgescu Teohari, care a repetat
acuzăția mîrșavă a bandei lui Metz că eu sînt "bestie și
stau în slujba Siguranței". Însă tov. Bodnăraș a declarat că
Comitetul Central nu împărtășește acuzația tovarășului
Georgescu Teohari.

.....
.....

București 5 decembrie, 1944

Cu salutări comuniste

ss) Stefan Foriș

COPIE DE PE PROCESUL VERBAL AL SEDINTEI DIN 12 OCTOMBRIE 1943
IONESCU - ALECU (ARHIVA CENTRALA A INSTITUTULUI DE ISTORIE A
PARTIDULUI DE PE LINGA C.C. AL P.M.R. FOND 96 INV.NR.1 UNIT.
DE PASTR.683 FILA 446-469)

N.N. La sedință au participat:

- IONESCU
- ALECU
- MARIUS

Sed. IONESCU - ALECU

12 octombrie 1943

- 1). Informații
- 2). Reorganizarea muncii
- 3). Moment politic și sarcinile cele mai urgente.

.....
.....
.....
FELIX cu însărcinarea "X" (Cpt. de la M. - când a fost
întrebat ce părere are dacă bolșev. nu sînt puși cu forța el
a spus: pînă 30 ani sînt fanatici pt. ac. regim de la 30 ani
în sus sînt convinși pentru ac. regim. Cpit. ziarist fost
reacționar acum întors de pe front.

Pt. "X" s-a cumpărat tot ce trebuie s-a aranjat și
casa X nu are acte nu sînt fotografii el a dat desen fotografiat
Ce prostie și pericol nu se poate folosi pt.buletin.

Am aminat această însărcinare specială.

FELIX a vorbit cu Chivu. X a spus să studieze șantier.
Chivu spune că de acolo se poate sterge m.m.tovi și timp de
7-8 ore nici nu s-ar afla. Am vorbit de Ovidiu a spus că Ovidiu
a scos toți m. de p. au rămas 2 plus el (3).Toți sînt contra
lui din cauza purtării lui. În frunte conduc 2 Chivu și Rudenco.
Am întrebat pe ce bază a fost scos Ovidiu din conducere. Felix
n-a știut n-a discutat cu Costache (Ch.) El a început să lămu-
rească pe Costache. Costache a spus că nu e pus în curent asu-
pra probl. ce are X. Stiu un lucru că X face totul să iasă de
aici este în interesul p. și e f. important el să iasă și să
clarifice sit. în general și să restabilească încrederea tovilor
în p. Am arătat tovi. Felix că el n-a înșușit conspirat. n-avem

./...

nici situația și amănăm ac. sarcină. Tov. Felix a făcut autocritică și spune că e complet de acord cu părerea conduc. p. și e de acord cu amânarea. El cere totuși să-l scoatem din lagăr și apoi să aducem aici să nu fie exterminați: pt.ac. avem condiții. El aranjează casa. (Marius: Să-și clarifice întâi situația). Eu i-am spus că este situația atitudinea lui și X și M. i-au cerut să nu i-a legătura cu P acum noi organiz. evad. lor ca să fie sprijin p. dar acum ei ieșind afară nu vor lua leg. cu p. începe să facă altul p. n-au încredere în p. au fost atrași în cursă de dușmani. Este o prob. politică este nejustă. Tovii trebuie să apere pe - conducere și atunci când are bănuieli și atitud. lor nu se justifică cu nimic este fracționism. Felix a înțeles spune și acum dar vrea să mai meargă și a mers. Azi este acolo la X. Vineri vine îndărăt.

(Marius)† va mai face un drum acolo)

Ionescu. Fratele lui Felix e f. compromis, a fost și arestat.

Alecu: El a ridicat chest. cu articolul provocator din ziar spune că p. trebuie să reacționeze cu manifest. cu demascare - că e provocare pt. exterminarea tovarășilor. Si să-i avertizăm că vor fi pedepsiți. Eu am spus trebuie să executăm întâi apoi să amenințăm și vom fi luați în serios. Cu amenințări acum le dăm să lovească în noi. Sit. grea este că nu prea am unde sta de vorbă cu el.

Nicu Recunoaște tot dar nu prez. garanție că va ține regulile, casa lui nu poate fi folosită. Dacă Felix a aranjat casa lui vom sta cu el de vorbă acolo. Trebuie văzut posibilitățile.

.....
.....
Marius. Să dea activit. lui de la închis ce a făcut acolo ?

Alecu - Scris. către închis. o să discutăm mai târziu eu am primit informație încă n-am discutat.

Ionescu - mă interesează evadările lui Petrică dacă nu e ceva suspect.

Marius - Este declarația lui 99% nu este suspect apoi munca lui și tot familia întreagă băgată în lagăr, gospodăria devastată de jandarmi.

Ionescu - Felix are o figură caracteristică, este foarte compromis și nu se admite să ducă el scrisoarea.

Marius - Eu n-am spus că el să ducă să organizăm.

Ionescu - Cu plimbările lui și lagăr și spitalul sînt supravegheați și oamenii noștri e pericol. El e curajos însă felul unde am ajuns cu el dă impresia că sîntem pe drum gresit cu el. Trebuie văzut el dacă leg. la X spital, etc. nu sînt controlate de poliție. 2) Care este munca cu el a noastră - cred că gresit. 3) Ce știți cu Mociornița dacă avem noi leg. 4) Ce știm de Constanța, dacă umblă încă aici ei mă cunosc pe mine și pe Maricara (Costică Aurică). Ce a vorbit Felix cu Crișan de munca lui. Crișan este un ofițer în ce stadiu a ajuns cu el ?

Alegu - În ce privește controlul spitalului e păzit de soldați bătrîni. Poți și să dormi acolo fără să fii văzut. A mers Bratu acolo cu comerciant. a stat 4 ore acolo fără să știe cineva. Nu merge Felix în urma celor relatate de Bratu a mers Felix la Costache și acum merge la X.

Marius. Tu răspunzi altceva. E vorba dacă mișcările lui Felix sînt controlate de poliție. Si aci eu să-ți spun că noi nu avem nici un control asupra mișcărilor lui Felix. Felix n-a semnalat nimic.

.....

De la el putem cere: 1 să se sustragă de la urmărire, legăturile lui de muncă să nu fie controlate de poliție și ac. să se poate organiza. Însă cu el trebuie absolut clarifica sarcinile lui și să nu se abată de la munca principală altfel nu am făcut nimic. Să organizeze întîi ce-i cerem apoi abia să se ocupe de X și asta depi de de atitudinea lui X pentru că dacă el a trînit pe Ovidiu atunci stau altfel lucrurile. E o deosebire de la cer la pămînt ce a făcut Ovid. și X, care face luptă fracționistă. Să îndrepte ce a făcut cu lag. să închis. și atunci vedem. E copilăresc ce spune el ca să nu-i omoare. Nu omoară așa cu una cu două. Intîi să fie devotament aici unde cerem și vom face noi apoi și cu eliberarea tovilor. Apoi cum spune tov. Ionescu, eu nu cred că nu este stăpîn "la spital nu e un lucru așa de simplu" cînd X s-au Costache sau Ovidiu vine mereu la spital. Acolo sînt foarte rafinați și controlează toate ac. Apoi noi tot răspundem indiferent îi dăm noi pe mina poliției sau dacă cad din prostia lor cum era cu fotografii. Politicește așa este, dacă noi lăsăm să cadă ei prin astfel de provocări obiectivi sîntem provocatori. Oricum noi nu putem ieși fără răspundere pînă cînd ei sînt m. de p.

.....

D E C L A R A T I E

Eu, KOFFLER REMUS, de 48 ani cu domiciliul în București, str. Glucerului 88, declar următoarele:

În perioada pînă la 23 August 1944, cît am ținut din însărcinarea C.C., legătura prin ing. CALMANOVICI și BERMAN cu AL. STEFANESCU, i-am transmis, prin aceștia informații în legătură cu tratativele cu IULIU MANIU și CONSTITUIREA FRONTULUI NAȚIONAL, despre linia de Front Național. Patriotice antihitleriste a Partidului, așa cum se oglindea în presa și documentele publice ale Partidului, în general ceea ce eram autorizat de Partid să-l informez. La cele 4 ședințe, pe care le-am avut cu el, de față cu tov. CALMANOVICI, i-am vorbit în general, despre lupta Partidului împotriva lui ANTONESCU, așa cum era oglindită în ziar și "Buletin" l-am informat despre poziția negativă a Partidului în chestia misiunii STIRBEY și despre atitudinea trădătoare a lui IULIU MANIU la întrebarea lui STEFANESCU asupra luptelor de partizani și centrul cel mai favorabil ce s-ar putea creia, am răspuns evaziv, cînd a pus la o ședință în mai 1944 aceste întrebări și și-a dat apoi el părerea. Nu i-am vorbit concret despre vreun plan, pe care nici nu-l cunoșteam asupra viitoarei acțiuni politice sau de altă natură a Partidului.

Tov. BERMAN și CALMANOVICI au transmis după știința mea, tot în cadrul de mai sus, cînd erau însărcinați, prin directivele C.C. să transmită ca știrea despre constituirea Frontului Național cu MANIU și BRATIANU și a Comitetului Național.

Această declarație o dau nesilit de nimeni și semnez.

ss/ REMUS KOFFLER

13 martie 1950

DECLARAȚIE

=====

Eu, KOFFLER REMUS de 48 ani, cu domiciliul în București str. Clucerului 88, declar următoarele:

În locuința lui WECHSLER se afla un plic închis, predat mie de STEFAN FORIS pentru depunere la VASILE MODORAN și care fusese adus de ANA SOLOMON în casa WECHSLER, pentru că AUREL VIJOLII crezând că e descoperit de Siguranță, refuzase să-l primească și să-l transmită lui MODORAN. Plicul îl primisem închis și nu știam ce documente se află înăuntru, știam numai că sînt hîrtii ale C.C. ce urmau să fie păstrate la MODORAN pentru după război. După ce casa WECHSLER a căzut, am aflat că în plic se aflau: ședințe ale lui STEFAN FORIS cu tov. 25, 28 - PETREA, CARP și alții din C.C., corespondență cu închisorile și lagăr, socoteli, notele VICTORIEI SIRBU asupra informațiilor transmise de mine Secretariatului C.C. și notate de ea.

Despre faptul că aceste documente sînt momentan în casa WECHSLER nu știa nimeni deoarece eu, ANA SOLOMON și soții WECHSLER știam că plicul se află acolo, dar nu știau ce anume documente se află înăuntru.

Niciunul din noi, cei patru care știam că plicul se află momentan în casa WECHSLER nu a putut înștiința Siguranța, pentru că acesta a făcut-o, după declarația lui proprie și a tuturor celor din cadere, MIROEA BIJI, arestat în ziua de 14 decembrie 1943, dat de studentul STOIANOVICI ca autor al unui raport de muncă la U.T.C. din 1941, pierdut împreună cu autobiografiile de STEFANIA cu ocazia mutării tov. 25 și care, anchetat pe linia U.T.C., s-a pomenit vorbind "despre U.P. și a dat casa WECHSLER ca loc al ședințelor biroului C.C. U.P. cu reprezentantul C.C. al P.C.R., "SERGIU", astfel că încă în noaptea de 14 spre 15 decembrie 1943, Siguranța a înconjurat casa și a pătruns apoi înăuntru, spre a mă aresta. ETTI WECHSLER a încercat să ardă plicul, dar Siguranța a spart ușa la odaia respectivă și a pus mina pe plic.

Această declarație o dau nesilit de nimeni și semnez.-

ss/ R.KOFFLER

22 martie 1950

D E C L A R A T I E

=====

Eu, KOFFLER REMUS, de 48 ani cu domiciliul în București str.Clucerului 88, declar următoarele:

În decembrie 1943 a avut loc căderea la C.C. al Uniunii Patriotilor. Au fost arestați atunci: MIRCEA BIJI, dat de studentul STOIANOVICI, care fusese arestat în baza autobiografiilor pierdute la mutarea tov. 25 ; VLADESCOU - RACOASA, inspector SIMION, PAUL WECHSLER, ETTI WECHSLER, gazdele casei mele de ședințe, dr. LICHTIG, tehnica lui BIJI; toți aceștia dați de BIJI; MIHAI MAGHERU și ANCA MAGHERU, PETRE ION, dați de delegatul social-democrat și informator al Siguranței AUREL POPESCU și în același timp de BIJI, care însă nu le știa numele: ANA SOLOMON, tehnica mea, dată Siguranței de ETTI WECHSLER.

Eu nu am căzut atunci, pentru că MIRCEA BIJI fusese arestat marți 14 decembrie 1943 la amiază sau seara și nu dăduse casa mea de ședințe, WECHSLER decât în noaptea spre Miercuri, când Siguranța a înconjurat casa. Eu însă plecam din casa de ședințe întotdeauna luni seara sau dacă luni mai aveam ședință, marți seara cel mai târziu la casa mea de locuit și nu mă mai aflam în casa WECHSLER niciodată în noaptea spre Miercuri. Deoarece oamenii din cădere nu fuseseră urmăriți ci căderea venise prin trădarea lui BIJI, iar el însuși fusese arestat, fără urmărire pe linie de U.T.C. unde muncise în 1941, Siguranța nu avea cum să cunoască casa mea ilegală de locuit, decât dacă i-ar fi trădat-o cineva dintre arestați. Dar BIJI nu o cunoștea și nici ceilalți căzuți în afară de ANA SOLOMON tehnica mea. Dar ANA SOLOMON a fost arestată abea în 17 decembrie 1943 seara după ce soțul ei mă avertizase telefonic prin gazda mea despre căderea casei WECHSLER, pe care o aflase dela tov. CALMANOVICI, și despre urmărirea lui și a ANEI SOLOMON. La ora când ANA SOLOMON fusese arestată, eu nu mă mai aflam în casa mea de locuit, DAN, ci fugisem de acolo, astfel că Siguranța nu m-ar fi putut aresta, chiar dacă ANA SOLOMON ar fi trădat casa, ceea ce ea n-a făcut.

După cele comunicate atît de BRAIER în comunicările lui zilnice din perioada căderii cît și de tov.SAIDER "MIREL" de pe linia "SAMI", Siguranța m-a căutat: "mare goană după SERGIU", dar nu avea cum să mă găsească căci nu cunoștea casa în care mă refu-

./...

- 2 -

giasem iar eu n-am eșit din casă, conform directivei C.C. - BIJI
m-a descris la Siguranță, dar nu știu dacă Siguranța respectiv
TAFLARU m-a identificat.

Această declarație o dau nesilit de nimeni și sîmnez.-

ss/ R.KOFFLER

22 martie 1950

DECLARAȚIE

Eu, KOFFLER REMUS, de 48 ani, cu domiciliul în București str.Clucerului 88, declar următoarele:

Am condus "Apărarea" din mai 1941 și până în decembrie 1941 ca instructor central, apoi până în mai 1942 ca reprezentant al Partidului pe lângă C.C. al Apărării.

Am avut directiva, din partea Secretariatului C.C. să nu țin legătură decît cu tov.ANA TOMA, secretara de atunci a Apărării, pentru a fi mai ferit de cădere.

În ședințele avute cu tov.ANA TOMA, 1-2 ori săptămînal, noi am prelucrat toate problemele politice și concrete ale "Apărării" căutînd să-i dau cît mai mult ajutor și îndrumare. Deoarece multe probleme erau noi pentru mine, am întrebât în această perioadă deseori pe STEFAN FORIS asupra lor.

În această perioadă în conlucrarea dintre tov.ANA TOMA cu mine, a fost reorganizat C.C. al Apărării prin intrarea în el a tov. ELENA PAVEL și a unui muncitor "IONITA", au fost reorganizate patronajele și creat resortul de legături cu închisorile, reorganizate rudele. Tov. ANA TOMA mi-a spus cînd a plecat la altă muncă, că a învățat mult dela mine și nici una din legăturile ei de pînă atunci nu s-ar fi ocupat atît de intens de muncă. Închisoarea Caransebeș a scris atunci "Apărării" că nici în timp de pace nu am primit atît de regulat și mult ajutor. Orice sumă necesară ajutorării a fost dată începînd de atunci de Partid sau C.C.F. fondurile "Apărării" nefiind suficiente.

M-a cunoscut ca conducător din partea C.C. tov.ANA TOMA GHEORGHE MAURER și MANOLE TUDORACHE care au fost în C.C. al Apărării în acea perioadă.

Această declarație o dau nesilit de nimeni și semnez.-

ss./Remus Koffler

21 martie 1950

DECLARAȚIE

Eu, KOFFLER REMUS, de 48 ani, cu domiciliul în București str. Clucerului 88, declar următoarele:

1/. Care este motivul că dvs. căutați ca activitatea dvs. de trădare criminală a Partidului, căutați să o cocologiți sub masca unor simple greșeli politice ?

Răspuns: Motivul este știința mea, că nu am dus o activitate de trădare, ci am dus muncă politică pozitivă, înăuntrul căreia am comis greșeli politice mai mari sau mai mici, pe care le-am arătat. Din faptele reale petrecute în 1941-44 reiese tocmai că nu am avut nici o activitate de trădare și că nu eu am condus Partidul alături de STEFAN FORIS, ci că munca mea aproape pe deantregul s-a desfășurat în sectorul meu de muncă.

2/ Intrebare: Care este motivul lașităților dvs. de a căuta să puneți în față pretinsele dvs. părți pozitive ale muncii dvs. care în fond nu există ?

Răspuns: Motivul pentru care pun în față părțile pozitive ale muncii mele sînt, că realitatea a fost exact astfel, că greșelile comise au fost comise în cadrul muncii pozitive din sectorul meu. Această muncă pozitivă nu numai că există ci poate fi controlată ușor în acest sector: AGITPROP-ul "Apărare" 1941/42, opoziția patriotică național-țărănistă, C.C.F. Am învățat că greșelile fiecăruia trebuiesc analizate și judecate în cadrul în care se comit și a dezvoltării lui proprii.

3/. Intrebare: Care sînt greșelile lașității dvs. de a fugi de răspundere pentru faptele dvs., arătate de dvs. ?

Răspuns: Faptele arătate de mine pentru perioada războiului 1941-1944 inclusiv greșelile comise în acest timp nu constituie ceva pentru care să nu-mi iau răspunderea. Eu o preiau pentru faptele exact cum s-au petrecut și cum le-am arătat în declarații, atît cele pozitive cît și greșelile comise în munca de Partid.

4/ Care sînt motivele pentru care căutați să denaturați denumirile faptelor pe care le-ați făcut dvs. Credeți că această influențează cu ceva răspunderea pe care o aveți pentru activitatea dvs. de trădare ?

./...

Răspuns: Convingerea mea adâncă este că eu nu denaturez denumirile faptelor, ci le numesc exact corespunzător, în lumina adevărului obiectiv, care poate fi constatat. Deoarece nu am avut în nici un fel o activitate de trădare, nici prin înțelegere cu Siguranța sau dușmanii interni de clasă, nici în alt mod, ci am căutat să ajut la lupta dusă în acea perioadă, în mod cinstit, nu pot denumi trădare ceva ce nu a existat. Nu iau ca bază fuga de răspundere, ci interesul tuturor părților pentru adevărul obiectiv. Materialul păstrat de mine și găsit acum, materialul C.C. care a fost la dosarul procesului U.P., în care erau notele VICTORIEI SIRBU pentru Secretariat, luate după comunicările mele ca și arhiva C.C., predată la 5 aprilie 1944 de STEFAN FORIS noului C.C. ar dovedi imediat care au fost relațiile mele de muncă cu STEFAN FORIS ca și ale întregului C.C. și că eu arăt adevărul obiectiv atunci când vorbesc de greșeli comise în cadrul muncii pozitive și nu dau acestor greșeli denumirea de trădare .

Această declarație o dau nezilit de nimeni și semnez.

ss/.REMUS KOFFLER

21 martie 1950

DECLARAȚIE

Eu, KOFFLER REMUS, de 48 ani, cu domiciliul în București, str.Clucerului 88, declar următoarele:

În vara 1942 am fost informat de către FORIS sau VICTORIA SIRBU că în mai 1942 a luat ființă "resortul de război" al Partidului, sub conducerea tov. ALECU. Nu mi s-a dat protocolul ședinței respective a Secretariatului, astfel că nu știu cine a propus înființarea "resortului".

Crearea resortului mi-a fost prezentată ca o mare cotitură pe linia muncii de război C.C.F. a strâns atunci bani pe această linie, care au fost dați Partidului. Resortul de război căpăta bani de la Secretariat prin tehnicii centrali sau direct prin tov.ALECU și orice necesități ar fi fost erau puși bani la dispoziție. Partidul a avut rezerve suficiente și C.C.F. posibilități de a alimenta cu bani și acțiuni mai mari.

Resortul de război trebuia să îndrumeze prin oameni speciali munca în armată ca și munca de sabotaj și să organizeze lupte de partizani. El trebuia să producă sau să procure materialul explozibil, incendieri și arme, etc. În toamna anului 1943, tov. "SPATARU" a înlocuit proiectul de reorganizare a C.C. și "resortul" s-a transformat la începutul lui 1944 în C.C.S.

Nu cunosc concret munca "resortului", dar după știința mea, în afară de sabotaj în întreprinderi și arderea unor bărci nemțești la Constanța, nu s-a realizat până în iarna 1943/44 județeană a întocmit "echipele" de întreprindere prevăzute a fi puse la dispoziția C.C.S.pentru acțiuni.

La "resortul de război", după știința mea n-au fost căderi directe. Dar după arderea bărcilor din Constanța a căzut acolo organizația de Partid. La București au fost urmărite tehnicile resortului și pierdute multe case.

Nu cunosc concret cauzele acestei căderi. Știu că la Constanța au fost arestați secretarii, care s-au purtat prost și au dat toată organizația, inclusiv casa de legătură din București.

./...

În ianuarie 1944, în urma conflictului cu tov. ALECU, FORIS a preluat pe scurt timp direct conducerea C.C.S., apoi a fost pus tov. GHITA în conducerea politică a C.C.S.

În diferite rânduri, de la începutul războiului, i-am pus lui STEFAN FORIS chestiunea muncii de război, primind diferite explicații pentru lipsa de rezultate concrete ca: lipsa legăturilor cu provincia, situația conspirativă a județenei compromiterea caselor resortului, sau îmi anunța că s-a făcut o cotitură și în curând va începe activitatea mai intensă. În iarna 1943/44, FORIS a dat C.C.S. direct și prin "echipele" județenei, cei mai buni oameni, de oarece se "speriase" de inactivitatea de până atunci.

Pentru inactivitatea "resortului de război" în perioada 1942 - aprilie 1944 poartă în primul rând răspunderea STEFAN FORIS - ca Secretar general al Partidului și constituie obiectiv o trădare din partea lui.-

ss/ REMUS KOFFLER

9 martie 1950

Această declarație o dau nesilit de nimeni și semnez.

ss/ R. KOFFLER

9 martie 1950

DECLARAȚIE

=====

Eu, KOFFLER REMUS de 48 ani, cu domiciliul în București str. Glucerei 88, declar următoarele:

1/. DRA OS POPP a fost directorul unei întreprinderi de construcție și a fost atras de unul din inginerii constructori de la C.C.F., întrucât îmi amintesc BERMAN.

2/. Lui STEFAN FORIS i-am raportat fie prin legătură telefonică, în scris, fie prin VICTORIA SIRBU, iar apoi la ședințe lunare, că AL. STEFANESCU donează bani prin C.C.F.

3/. Lui MANIU i s-a făcut prima propunere în ianuarie 1942 de către Secretariatul C.C. printr-o scrisoare în care i s-a comunicat "platforma" din 6 septembrie 1941 "Platforma de Luptă" din iunie 1943 și la Comitetul Național de Eliberare i-a fost făcută propunerea să adere partidul național-țărănist în vara 1943 de către Delegația Centrală din însărcinarea C.C. și anume MIHAI MAGHERU și PETRE ION.

4/. Situația politică arătată lui AL. STEFANESCU era întotdeauna cea ce se oglindea în "România Liberă" și în "Buletin", adică că orice întârziere în întoarcerea armelor împotriva hitleriștilor agravează situația României, că ANTONESCU este un trădător și MANIU duce o politică dăunătoare și dușmănoasă României prin linia anti-sovietică și de sprijinire efectivă a lui ANTONESCU.

5/. Directiva să nu ies din casă am primit-o dela Secretariatul C.C. - STEFAN FORIS prin VICTORIA SIRBU sau PETRE în urma știrilor primite în legătură cu căderea de la C.C.U.P. - atât SRAER cât și tov. MIREL au transmis că "Siguranța îl caută pe SERGIU" și "mare goană după SERGIU" și știrea că MIRCEA BIJI m-a descris amănunțit. Am presupus atunci că Siguranța m-a identificat. SRAER a transmis atunci și că STEFAN FORIS și "SERGIU" vor fi trimiși în judecată împreună cu cei arestați.

6/. CALMANOVICI îmi transmitea știrile și informațiile ce le avea de la oricine și de la STEFANESCU, fie la ședința cu mine și eu le notam și transmiteam Secretariatului, fie în scris, în bilețele închise, prin tehnica mea, care în februarie - august 1944 a fost SUZANA KUHN. Eu transmiteam știrile la Secretariatul C.C., fie prin VICTORIA SIRBU, care le nota pentru Secretariat, fie în

./...

scris prin legătura tehnică, care în februarie - aprilie 1944 a fost SUZANA KUHN - AGI ROSENBERG noului Secretariat i le-am transmis, în perioada aprilie - august 1944, prin SUZANA KUHN la AGI ROSENBERG.

7/. Lui CALMANOVICI îi ceruse Al. STEFANESCU o şedinţă.

8/. La a doua întâlnire, STEFANESCU nu mi-a dat ştiri deosebite despre partidele "istorice", care să-mi fi rămas în memorie.

9/. După cum mi-a spus STEFANESCU, el aflase chiar de la STIRBEY că luase legătură cu noi şi despre poziţia potrivnică a C.C.P. P.C.R.

10/. Legătura prin care am raportat lui STEFAN FORIS a fost cea normală de atunci, adică fie prin VICTORIA SIRBU, fie în scris prin SUZANA KUHN-AGI ROSENBERG.

11/. Informaţiile despre STEFANESCU date tov.26 au fost ceea ce ştiam pe atunci despre el, adică: legătura lui cu C.C.F., că e copărtaş la "ROMANOFIR" cu englezii, că are legături în lumea politică burgheză, între care MANIU şi că în perioada de atunci acceptase platforma antihitleristă a P.C.R. De asemenea i-am spus ceea ce ştiam asupra aparatului de recepţie şi emisiune englezesc, despre care aflasem cu scurt timp înainte prin tov. CALMANOVICI, pe care-l controla STEFANESCU, tov.26 primise atunci tocmai mesajele venite pentru MANIU de la Cairo şi ale căror copie STEFANESCU prima dată a transmis-o Partidului prin CALMANOVICI. Mesajele conţineau condiţiile de armistiţiu, între altele.

12/. A treia întâlnire cu STEFANESCU, în mai 1944, a fost organizată de tov. CALMANOVICI. Nu pot preciza din acui iniţiativă s-a făcut; aceasta reiese din corespondenţa tov. CALMANOVICI din acel timp, găsită la mine.

13/. Intrucît îmi amintesc, i-am răspuns lui STEFANESCU că "ar fi bine să se facă" sau, eu cred că în apropiere de puncte importante sau similare, acţiunile de partizani.

14/. A patra, ultima întâlnire cu STEFANESCU a fost cerută de acesta prin tov. CALMANOVICI şi a fost organizată de tov. CALMANOVICI.

15/. La dejunul la care am luat parte la 11 septembrie 1944 împreună cu tov. MAURER, CALMANOVICI şi BERMAN la STEFANESCU cu doi ziaristi englezi, eu am vorbit în limba română cu unul din ziaristi şi tot în limba română cu ceilalţi ce participau şi

./...

- 3 -

erau romini. In afară de cele arătate asupra exemplarului din "România Liberă", pe care GIBSON a spus că l-a văzut în Turcia, nu am vorbit nimic deosebit cu vre-unul din participanți.

Această declarație o dau nesilit de nimeni și semnez.

ss/.REMUS KOPPIER

18 martie 1950

DECLARAȚIE

Eu, KOFFLER REMUS, de 48 ani, cu domiciliul în București str. Glucerului 88, declar următoarele:

În primele zile ale lui mai 1941, NICOLAE PETREA, care venise din Ploiești, a căutat legătură prin casa CZILLAG. La întâlnirea cu el, mi-a spus că a venit și "fata chemată". După cum m-a informat STEFAN FORIS mai târziu, la Comintern i se hotărâse ca secretară tehnică pe VICTORIA SIRBU, "fată" a cărei sosire mi-a anunțat-o PETREA. Am stabilit întâlnirea cu ea și am dus-o apoi în casa REDLINGER, la FORIS, unde ea a rămas neîntrerupt de atunci și până la sechestrarea lor la 4 aprilie 1944.

Pe VICTORIA SIRBU am văzut-o în tot acest timp la toate ședințele, fie cu STEFAN FORIS, fie, mai târziu și cu alții împreună cu FORIS. De asemenea, VICTORIA SIRBU ținea 1-2 ori săptămânal legătura între Secretariatul C.C. și mine între ședințe. Ea aducea în scris sau verbal dispozițiunile pentru mine dela FORIS și nota, pentru Secretariat tot ce aveam de comunicat sau de întrebat.

După cîte știu, VICTORIA SIRBU a asistat și la toate celelalte ședințe ale lui FORIS cu membrii C.C. sau instructori, făcînd note asupra ședințelor. De asemenea ea a ținut legătura, mai cu seamă după conflictul cu ILONA POPP între majoritatea celorlalți membrii din C.C. și FORIS. Ea se ocupa cu controlul legăturilor tehnice ale Secretariatului, fiind numită mai târziu instructor C.C., iar apoi, la ședința C.C. care prin vara 1943 a reorganizat C.C., ea a fost cooptată în C.C., cecace m-am știut pînă în 1944. M-am luat parte la acea ședință și mi s-a spus că ar fi fost cooptată ca "reprezentantă a femeilor", la propunerea tov.28

În iarna 1941-1942, în legătură cu un conflict în chestia tov. ANA TOMA, am acuzat-o de familiarism fiind vorba de ELENA PAVEL SIRBU, sora ei din cauza căreia luase atitudine împotriva tov. ANA TOMA.

În iarna 1942-1943, tov. I. STEHLE, gazda casei în care locuia FORIS și VICTORIA SIRBU, mi-a spus că VICTORIA SIRBU îl atîră pe FORIS în conflictul acesteia cu tov.25.

./...

La o întâlnire cu VICTORIA SIRBU am întrebat-o fără să-i spun despre STEHLE, asupra rolului ei în conflict, ea mi-a răspuns foarte înverșunată că nu poate trece cu vederea "ceea ce vede cu ochii ei și aude cu urechile ei". Chestiunea cu tov. ANA TOMA și cele spuse de STEHLE m-au dus la concluzia că VICTORIA SIRBU l-a influențat pe FORIS în perioada războiului. Ea a fost foarte devotată subiectiv și a avut grijă de tovarăși să nu cadă, de sănătatea br., de legături. În influențarea lui STEFAN FORIS ea a întrecut însă rolul, pe care îl avea în cadrul misiunii ei de secretară. VICTORIA SIRBU însăși mi-a povestit mai târziu că STEFAN FORIS e prea încrezător în oameni și că a dojenit-o de multe ori pentru "neîncrederea ei țărănească" ca și pentru faptul că nu vorbea întotdeauna frumos despre membrii C.C.

Asupra relațiilor dintre VICTORIA SIRBU și STEFAN FORIS n-am fost lămurit decât la schimbarea C.C. din 5 aprilie 1944. Eu știam că VICTORIA SIRBU era soția lui N. PETREA. La 5 aprilie 1944 a declarat că rămîne cu FORIS și că de mai mult timp este soția lui și nu a lui PETREA.

După 23 august 1944, adică din vara 1945, am ajutat-o eu și soția mea, pe VICTORIA SIRBU cu bani și îmbrăcăminte pentru copilul ei, pînă în 1947 cînd a primit un post.

Relațiile între VICTORIA SIRBU și cu mine în perioada războiului au fost bune, prietenești - tovarășești. Din 1945 noi ne-am văzut prietenește, după dispariția lui STEFAN FORIS, întîi mai des, apoi neregulat. Discuțiile au fost în iarna 1945-1946, în legătură cu prelucrarea raportului tov. 20, apoi un curs asupra imperialismului, care a fost întrerupt din lipsă de timp și de atunci discuțiile nu au mai avut un caracter organizat. Dar de multe ori, cînd discutam situația noastră de Partid, ele aveau un spirit nesănătos. Eu am pus în ultimii ani, chestiunea greselilor făcute și că în primul timp după 23 august 1944 noi am văzut chestiunile de Partid prin prizma personală, iar VICTORIA SIRBU a admis că scrisorile ei de după dispariția lui FORIS n-au fost juste.

Prin noiembrie 1949, VICTORIA SIRBU, mi-a povestit că STEFANIA, fosta tehnică care era acum responsabilă de cadre la întreprinderea unde lucra i-a dat sfatul să însemneze pe hîrtie tot ceea ce s-a petrecut în perioada cînd a fost la C.C. lîngă FORIS și că probabil că acest sfat vine dela tov. 25 cu care STEFANIA se vede. VICTORIA SIRBU a vrut să urmeze acest sfat și m-a rugat să o ajut, însă eu am refuzat și i-am spus că este

mai bine să scrie neinfluențată de nimeni, părerea ei și faptele așa cum le vede ea. Eu nu i-am arătat autobiografia dată în 1948 la Comisia Centrală de Control.

În discuțiile noastre asupra situației de Partid, VICTORIA SIRBU a adus câteodată învinuiri unor membrii din vechiul C.C., care se află și în actuala conducere a Partidului, în legătură cu situația noastră.

Răspunderea VICTORIEI SIRBU în politica, obiectiv de distrugere de cadre, a lui STEFAN FORIS, constă în primul rând, în influențarea lui în conflictele din Partid și în hotărârile luate, peste limita permisă unei secretare tehnice a C.C. cu toate că a crezut că își face astfel datoria.

Această declarație o dau nesilit și semnez.

ss/ R.KOFFLER

1 martie 1950

DECLARAȚIE

=====

Eu, REMUS KOFFLER de 48 ani, cu domiciliul în București str.Clucerului 88, declar următoarele:

Chelnerul Aurel Popescu a fost în anul 1943 unul din delegații partidului social-democrat, care împreună cu celălalt delegat, BRATFĂLEANU, a tratat cu delegații P.C.R. MIHAI MAGHERU și PETRE ION - Întilnirile dintre cele două delegații au avut loc conspirativ, între altele și în casa lui AUREL POPESCU. Prin noembrie 1943, delegații noștri au observat urmărirea Siguranței, care le identificase și domiciliul.

În același timp, din partea lui "SAMI", agentul din brigada lui TAFLARU care informa Secretariatul C.C. prin SERBAN LEIBOWICZ MIREL, s-a primit informație că "gazda" din str.Lanțului este informator al Siguranței și că la o întilnire ce urmează să o aibă la podul Mihai Vodă cu această "gazdă", "avocatul" urmează să fie arestat. Cercetările de atunci au arătat că "gazda" din str.Lanțului era delegatul social-democrat AUREL POPESCU, că el urma într-adevăr să aibă peste câteva zile o întilnire cu MIHAI MAGHERU "avocatul" la podul Mihai-Vodă și de acolo să meargă împreună în casa lui POPESCU. MAGHERU n-a mai mers la această întilnire în urma urmăririi lui.

MAGHERU și PETRE ION au fost apoi arestați în Decembrie 1943, după căderea de la C.C.U.P. La Sigurață, chemat ca "martor", AUREL POPESCU i-a recunoscut ca delegații P.C.R.

Această declarație o dau nesilit de nimeni și semnez.

ss" R.KOFFLER

25 februarie 1950

D E C L A R A T I E

=====

Subsemnatul REMUS KOFFLER în vîrstă de 48 ani, cu ultimul domiciliu în Bucureşti str. Clucerului nr.88, declar următoarele:

În luna decembrie 1943, după căderea de la Uniunea Patrioţilor şi a plicului cu material C.C. dat mie de FORIS spre a-l lăsa în casa WECHSLER eu am locuit vreo 10 zile cu BORIS şi VICTORIA SIRBU în casa chelnerului NICU din str. Aureliu. În acest timp am întrebat pe FORIS de faţă fiind cu VICTORIA SIRBU, care din celelalte căderi s-au datorat unei "corectări a norocului" - cum se exprimase el, adică legăturilor pe care le avea cu aparatul de Stat. FORIS, după oarecare ezitări mi-a povestit că în primul rînd nici n-ar fi fost liber, dacă nu ar fi încheiat încă în 1938, cînd a fost arestat cu organizaţia Oltenia "un acord" cu EUGEN CRISTESCU. Prin acest "acord" a obţinut el ca în 1940 cînd tov. VASILE LUCA fusese chemat la "Comintern" pentru a fi numit Secretar general al PCR tov. LUCA să aibă un "mic accident" la graniţă, adică să fie arestat şi astfel să fie el, FORIS chemat şi numit Secretar General.

De asemenea, a adăugat FORIS nu a fost "chiar o întîmplare" că au căzut în 1941 tov. TEODHARI GEORGESCU şi ceilalţi şi că astfel a scăpat de un om foarte incomod pe care i-l pusese Cominternul pe cap. Ceva mai tîrziu după această cădere, a căzut "graniţa". "Mi-a fost teamă că în urma căderilor să nu fiu destituit. Sigur eşti, cînd n-ai legătură directă. Atunci nu poţi fi destituit - "EUGEN CRISTESCU să trăiască".

FORIS a mai povestit că şi căderea U.T.C. în 1942 a fost aranjată, aceasta prin SRAER şi SAVA DEMETRESCU, pentru a lovi şi compromite pe tov. PARVULESCU.

FORIS s-a exprimat că probabil că SRAER a lucrat cîte ceva şi pe cont propriu, căci căderile îi aduceau fonduri din toate părţile, inclusiv din partea familiilor pentru intervenţie.

El, FORIS, l-a lăsat să facă, deoarece căderile ajutau la punerea în practică a "planului".

Această declaraţie o dau nesilit de nimeni şi semnez.

ss/ R.Koffler

18 august 1950

DECLARAȚIE
=====

Subsemnatul ALEXANDRU ȘTEFANESCU, cu ultimul domiciliu în București, calea Dorobanților nr.81, asupra celor întrebate declar următoarele:

Întrebare: Cum ați luat dvs. legătură cu REMUS KOFFLER ?

Răspuns:

Cu dl.REMUS KOFFLER am luat legătură pentru prima oară prin vara anului 1942, fiindu-mi prezentat de către dl. inginer EMIL CALMANOVICI. Această prezentare a avut loc, în urma sugestiei dl. ing. CALMANOVICI, care mi l-a recomandat pe dl. REMUS KOFFLER sub numele conspirativ "SERGIU" și sub acest nume l-am cunoscut până la 23 august 1944. De abia după 23 August 1944, am aflat că numele real al d-lui SERGIU era REMUS KOFFLER.

Întrebare:

Cînd, unde începe împrejurări și în ce scop ați luat legătură cu REMUS KOFFLER ?

Răspuns:

Așa după cum am arătat și mai sus, legătura cu "SERGIU" adică cu dl. KOFFLER, am luat-o în vara anului 1942, prin mijlocirea și la sugestia d-lui ing. E. CALMANOVICI, cu puțin timp înainte ca dl. ing. CALMANOVICI să-mi fi prezentat și pe dl. L. PATRASCANU.

Prima mea întîlnire cu dl. KOFFLER a avut loc într-o seară pe o stradă laterală, pe lîngă sos. Jianu, mult mai sus de statuia Aviatorilor.

M-am întîlnit în prealabil cu dl. inginer CALMANOVICI pe stradă, în apropierea locuinței mele, la o oră stabilită dinainte, după care dl. CALMANOVICI m-a condus la întîlnirea cu dl. KOFFLER. După prezentare, ne-am dus toți trei la locuința fraților WECHSLER pe o stradă din Parcul Jianu. Aceasta a fost prima mea vizită la locuința fraților WECHSLER. Dl. KOFFLER mi-a fost prezentat ca unul dintre fruntașii Partidului Comunist Român, pentru a discuta și stabili împreună inițierea și executarea unor acțiuni antihitleriste și antiantonesciene cu scopul de a stînge și chiar paraliza efortul de război hitlerist.

./...

Intrebare:

Ce ați discutat cu dl. REMUS KOFFLER, cu această ocazie ?

Răspuns:

Prima mea întâlnire cu dl. KOFFLER, în casa fraților WECHSLER a durat cel mult o oră și la discuție a asistat și dl. inginer EMIL CALMANOVICI.

În primul rând, am analizat situația politică generală din acea vreme, discutând împreună și asupra situației de pe fronturile de luptă ale războiului. Am convenit în această discuție, că este necesar, să se alcătuiască un front unic antihitlerist din forțele comuniste, social democrat, național-țărăniști și național liberale brătieniste, la care să poată adera oricine ar dori să acționeze pe linia antihitleristă, indiferent de convingerile lor politice. Scopul acestui front unic antihitlerist era acela de a păși la inițierea și executarea unor acțiuni destinate să slăbească mașina de război germană, precum și de a pregăti eșirea țării noastre din războiul anti-sovietic și întoarcerea armelor împotriva axei. Pentru atingerea scopurilor mai sus arătate am convenit că este necesară strângerea de fonduri pentru tipărirea și difuzarea unui ziar clandestin "România Liberă" spre a îndruma opinia publică pe linia anti-hitleristă. De asemenea cu ajutorul fondurilor strânse urma să se treacă la executarea unor acțiuni de sabotaj și diversiune împotriva armatei germane precum și în industria țării spre a slăbi astfel exportul de război german. Totodată din aceste fonduri urmau să fie ajutate familiile celor închiși precum și cei închiși pentru ideile sau acțiunile lor anti-hitleriste sau antifasciste.

Tot cu acel prilej am stabilit cu Dl. KOFFLER să colaborăm și pe linia culegerii de informațiuni în sensul că, informațiunile militare, politice, economice sau de orice altfel, culese de fiecare dintre noi să fie comunicate reciproc, pentru atingerea scopului comun de distrugerea mașinei de război hitleriste. L-am prevenit cu acea ocazie, pe dl. KOFFLER, că eu am legături la Istanbul cu aliații britanici și că în consecință, informațiunile pe care le va aduce dl. KOFFLER și asupra cărora vom cădea de acord că sînt importante și merită atențiune, vor fi transmise de către mine aliaților britanici. Dl. KOFFLER a fost de acord cu aceasta.

Intrebare:

Cu acea ocazie, i-ați cerut lui REMUS KOFFLER să vă aducă ceva din partea lui STEFAN FORIS, ca urmare a unei înțelegeri stabilite de dvs. cu FORIS anterior legăturii pe care ați luat-o

./..

cu KOFFLER ?

Răspuns:

N-am cerut nimic d-lui KOFFLER, deoarece n-am cunoscut niciodată vre-o persoană cu numele de STEFAN FORIS și nici n-am auzit vreodată pomenindu-se acest nume. Această persoană n-am cunoscut-o nici sub nume conspirativ, întrucât singurul om pe care l-am cunoscut sub nume conspirativ a fost SERGIU, adică dl. KOFFLER.

De asemenea precizez, că dintre comuniști, am cunoscut înainte de 23 August 1944, în timpul războiului numai următoarele persoane:

- 1/ ing. EMIL CALMANOVICI
- 2/ ing. JACQUES BERMAN
- 3/ ing. NICOLAE STEFAN
- 4/ "SERGIU" respectiv REMUS KOFFLER
- 5/ LUCRETIU PATRASCANU
- 6/ FRATII WECHSLER
- 7/ STROE MIHNEA.

Alți comuniști afară de cei mai sus arătați n-am cunoscut înainte de 23 August 1944.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss/ ALEX. A. STEFANESCU

București 23 septembrie 1950

DECLARAȚIE

Eu KOFLER REMUS de 48 ani, cu domiciliul în București, str. Clucerului 88, declar următoarele:

La conducerea Comisiei Centrale Financiare a Partidului am fost din anul 1937 și până în septembrie 1944, când am fost eliberat din muncă și predat conducerea tov. AUREL VIJOLY.

Veniturile C.C.F. s-au realizat în această perioadă din: cotizații regulate lunare, donații dela donatori ocazionali sau dela cotizanți sau din afaceri, pe care activiștii sau cotizanții C.C.F. le-au făcut pe contul lor propriu fără ca C.C.F. să aibă un risc, dar dădeau o parte sau tot venitul pentru C.C.F.

Cotizanții C.C.F. erau în general fie activiști ai CCF ca tov. CALMANOVICI sau BERMAN, fie simpatizanți ai Partidului ca: ing. A. SOLOMON, dr. AMBRUS, dr. BRAUMANN, după începerea războiului anti-sovietic în concordanță cu linia Frontului Național Patriotic anti-hitlerist, au fost printre cotizanții lunari și oameni pe linie patriotică anti-hitleristă ca IAZAR FOCSENEANU, DRAGOS POPP. Până în 1941, cotizanții proveneau în general din intelectuali înstăriți, ingineri anteprenori, funcționari superiori.

Cei care donau bani, erau fie cotizanții C.C.F., atunci când Partidul avea nevoie de sume mai mari sau când ei realizau un venit excepțional. Fie oameni care fiind prelucreți, nu se hotărau încă să cotizeze lunar sau nu li se cerea aceasta.

Afacerile pentru C.C.F. au fost: construcții la care o parte din beneficiu sau tot beneficiul le-a primit C.C.F., afaceri ocazionale ale oamenilor din C.C.F. al căror beneficiu îl donau sau una permanentă ca "SIGMA" pe care ing. CALMANOVICI, BERMAN și HARTSTEIN o făcuseră cu WIEDER în 1939 pentru exploatarea unui material anti-incendiar. La afacerile C.C.F., Comisia nu participa niciodată cu capital, ci numai donatorii care fixau, de acord cu activiștii C.C.F. cota de participare.

Cotizanții și donatorii C.C.F. erau recrutați de către activiștii de bază ai C.C.F. și de către cotizanții, care deveneau

activiști C.C.F., tendința fiind ca fiecare cotizant să devie activist C.C.F. În primul timp au fost activiști de bază tov. EGON WEIGL și CALMANOVICI, apoi li s-a alăturat ing. BERMAN și HARTSTEIN. Deoarece pe lângă C.C.F., care era legată direct cu C.C. al P.C.R., nu puteau fi sute de cotizanți din motive de securitate, s-a făcut o triere în sensul că să nu fie păstrați decât acei care puteau cotiza sau dona sume importante, astfel ca veniturile necesare Partidului să poată fi realizate dela relativ puțini oameni. Ceilalți erau vărsați la C.F. a Județenei.

Banii dela cotizanți și donatori erau încasați de către activiștii respectivi, care aveau legătură cu cotizanții și predați tov. EGON WEIGL și CALMANOVICI. În prima perioadă n-a existat rezerve, banii încasați neacoperind cheltuelile Partidului. Apoi banii erau ținuti la tov. CALMANOVICI, depunindu-se pe cale tehnică în casele de unde erau ridicate sume de bani centralizați pentru C.C. Până în 1942 erau banii în casa HOFFMANN, de unde au ridicat tov. STELA, FORIS, BRAINER, EUGEN și VICTORIA SIRBU. Din 1942 s-a organizat "canalul avar", banii mergând dela EGON WEIGL prin AMBRUS și SUZANA KUHN la tehnica centrală și de acolo la C.C. La SUZANA KUHN erau întotdeauna sume de bani pregătite. De la 1943 a fost un canal pentru C.C. la dr. BUCHLER până la sfârșitul războiului; dela dr. BUCHLER banii pregătiți dinainte fiind ridicați de către tehnica centrală și predați la sectoarele C.C. sau Secretariatului. Când rezervele s-au mărit, după schimbarea din 5 aprilie 1944 a C.C., primind sarcina creerii unei rezerve de 25 milioane lei, banii au fost depozitați la mai mulți oameni de către tov. CALMANOVICI, având în vedere primejdia prin bombardamente. Rezervele în aur au fost centralizate la tov. CALMANOVICI, care le-a îngropat, iar cele în dolari legate, prin 1942, în cărți de către tov. I. AMBRUS, iar parte tot la tov. CALMANOVICI. Cărțile cu dolari au fost depuse parte la tov. VIJOLI, parte la Prof. TIBERIU IONESCU. Cărțile depuse la TIBERIU IONESCU - prin 1943 - de către PETRE BALACEANU și predate ANEI SOLOMON, tehnica mea, care le-a predat soților WEXLER, care fără să știe ce este legat în cele 5 cărți le-au pus în biblioteca lor. Odată cu căderea WEXLER au dispărut și aceste 5 cărți din bibliotecă.

Sumele încasate de C.C.F. erau la început în primii ani mai mici, de categorie de câteva mii lunar, în afară de cele dela tov. CALMANOVICI și BERMAN, care au fost mai mari. Mai târziu ele s-au mărit treptat ajungând de la CALMANOVICI și BERMAN de

categorie de sute de mii lunar, după începerea războiului. Si donațiile în această perioadă a războiului au însumat sute de mii deodată. În ultimul an al războiului au fost și milioane.

În concordanță cu situația din ilegalitate, nu s-au dat chitanțe și nu s-au făcut procese verbale despre sumele încasate de C.C.F. Ele au fost centralizate lunar, întâi de tov. EGON WEIGL apoi de tovarășa MONICA CALMANOVICI, pe bază de însemnări și făcute apoi secotelile, care erau controlate de reprezentantul sau instructorul C.C. pe lângă C.C.F. Eu cunoșteam dela cine provin sumele mai mari și comunicam cotizanții sau donatorii mai importanți cu sumele respective C.C. împreună cu totalul încasărilor decontate.

Cotizanții și donatorii știau în general că dau bani pentru P.C.R. Totuși s-au întâmplat și cazuri când s-a spus că "pentru deținuții antifasciști" sau mai tirziu pe linie patriotică

Nu s-a primit niciodată vre-o sumă de bani care era legată de condiții politice. ALEXANDRU ȘTEFANESCU a fost adus la C.C.F. de către DRAGOS POPP care era dinainte cotizant și i-a făcut legătura cu tov. BERMAN și CALMANOVICI, în anul 1942. Când am fost informat de ei asupra lui ALEXANDRU ȘTEFANESCU, despre care nu auzisem până atunci, le-am atras atenția că el fiind din cele ce mi-au spus reșea - "om al Angliei", să aibă în vedere că nu va fi, după etapa anti-hitleristă dușman de clasă. A. ȘTEFANESCU a donat întâi sume mai mici, apoi spre sfârșitul mai mari. În total după cât îmi amintesc câteva milioane. La sfârșitul lui 1943 am aflat că AUSCHNIT donase sume de bani pentru Partid prin alt sector de Partid. Aceasta am aflat-o prin ȘTEFAN FORIS sau VICTORIA SIREBU. La începutul lui 1944, AUSCHNIT a dat o sumă de bani prin A. ȘTEFANESCU. Prin mai 1944, Secretariatul C.C. a cerut să-i transmitem să dea "Dl. MURESANU", apoi Secretariatul ne-a înștiințat că AUSCHNIT a plecat fără să dea. El lăsase însă dispoziția lui IAURIAN, de la care tov. BERMAN a încasat o sumă în mai multe rate. Nici AUSCHNIT nu a formulat, după știința mea și a C.C.F. vre-o condiție în schimbul banilor.

ȘTEFAN FORIS și VICTORIA SIREBU au știut de sumele mai importante, încasate până la 5 aprilie 1944, când s-a produs schimbarea C.C.

Din 1937 până în septembrie 1944, eu am prezentat periodic reprezentantului C.C. sau Secretariatului C.C. situația veniturilor C.C.F., arătând și principalele venituri de unde

204
208

proveneau. La început acest control l-a făcut STELIA, apoi FORIS apoi BELA BRAINER, apoi tov.EUGEN apoi FORIS. După 5 aprilie 1944 situația veniturilor C.C.F. a fost controlată în ședințe de tov. HAGIU iar în scris am raportat Secretariatului C.C. în mod regulat.

Despre rezervele de bani ale C.C.F. știa Secretariatul C.C. iar despre locul unde erau banii știau activiștii principali C.C.F., iar Secretariatul C.C. locurile de unde putea ridica și unde se aflau banii.

Banii erau ceruți de Secretariatul C.C. pentru necesitățile Partidului și au fost ridicați dela 1937 până în 1941 fie prin tehnica centrală, fie personal de către :tov. POPESCU - PUTURI, FORIS, BENDEL, STELIA, BELA BRAINER, EUGEN, VICTORIA SIRBU.

După 1942 în general prin tehnica centrală și numai excepțional sau ridicat direct.

Nu am folosit acești bani, ai C.C.F. niciodată pentru afaceri personale sau alte scopuri personale.

Această declarație o dau nesilit de nimeni și semnez.

6 martie 1950

ss/ REMUS KOFFLER

În mai-iunie 1944, Secretariatul C.C. mi-a transmis mie, să fie înștiințat AUSCHNIT ca să dea banii pentru Partid prin "DI.MURESANU". Eu am dat această dispoziție mai departe tov. CALMANOVICI, care a transmis-o lui AUSCHNIT fie direct prin BERMAN, fie prin ALEXANDRU STEFANESCU.-

ss/ REMUS KOFFLER

6 martie 1950

D E C L A R A T I E

Eu, KOFFLER REMUS de 48 ani cu domiciliul în București str.Clucerului 88, declar următoarele:

Pe la sfârșitul lui 1942 - începutul lui 1943, am fost informat de către tov.CALMANOVICI și BERMAN de la Comisia Centrală Financiară că prin DRAGOS POPP, director la întreprinderea TIBERIU EREMIA, care fusese atras să doneze bani pe linia C.C.F., a luat legătură cu C.C.F. un industriaș textilist ALEXANDRU STEFANESCU. C.C.F. fusese legată până atunci aproape numai cu evrei și avea sarcina să caute legături pe linie patriotică, cu cercuri înstărite românești. STEFANESCU mi-a fost descris de tov. CALMANOVICI și BERMAN ca un patriot anti-hitlerist, care până atunci fusese un admirator al lui MANIU și "anglo-fil", dar era acum deziluzionat de politica pasivă a lui MANIU. C.C.F. socotea că prin DRAGOS POPP și STEFANESCU se va putea lega și de alte cercuri românești antihitleriste și acesta era scopul legăturii ei cu AL.STEFANESCU. DESPRE legătura C.C.F. cu el am raportat imediat lui STEFAN FORIS.

Prin octombrie-noiembrie 1943, având informații de la tov. CALMANOVICI și BERMAN că STEFANESCU are relații între ofițerii superiori și comandanți, iar Partidul necesitând informații asupra celor anti-hitleriști, care ar putea fi utilizați la o ședință cu STEFAN FORIS de față cu VICTORIA SIRBU, am fost însărcinat să am o ședință cu AL.STEFANESCU, pentru a căuta să obțin aceste informații.

Sedința a avut loc în casa WECHSLER, AL.STEFANESCU și tov. CALMANOVICI fiind aduși la ședință de tehnica mea ANA SOLOMON. După ce mi-a fost prezentat de tov.CALMANOVICI, STEFANESCU a dat informațiuni în legătură cu poziția lui IULIU MANIU, cu care se vedea și că acesta i-a spus că e în termeni buni cu PCR. I-am arătat lui STEFANESCU că MANIU l-a mințit, că MANIU refuzase să adere la Frontul Patriotic Antihitlerist și respinsese propunerea PCR ca partidul Național - Tărănist să-și transmită delegați în baza "Platformei" patriotice din iunie 1943, în Comitetul Național de Eliberare ce ar fi trebuit creat. I-am arătat lui AL. STEFANESCU situația politică, astfel cum o vedea oficial

Partidul, în ziar și "Buletinul C.C.". STEFANESCU a arătat că dintre ofițerii superiori și comandanți, cunoaște mai bine pe generalul TUDORANU, comandant al Corpului de Armată din Brașov, iar colonelul MIHAILESCU șeful de Stat Major al acestui corp ar fi "anti-hitlerist" "devotat". A mai numit și alți ofițeri comandanți anti-germani, pe care i-am notat atunci. Asupra ședinței cu STEFANESCU am raportat Secretariatului C.C., prin VICTORIA SIRBU în mod amănunțit.

După această întâlnire, legătura a rămas ea și până atunci, între C.C.F. și AL.STEFANESCU prin tov.CALMANOVICI și BERMAN. Prin ianuarie - februarie 1944 au având directive să nu ies din casă, fiind știri că mă caută Siguranța, pe de altă parte situația politică ascuțindu-se în urma ofensivei victorioase a Armatei Roșii pe frontul de sud, tov.CALMANOVICI a avut mai multe și mai frecvente informații de la oamenii cu care C.C.F. ținea legătură, inclusiv AL.STEFANESCU și mi le-a trimis pe linie tehnică în scris pentru ca să le pot transmite Secretariatului mai repede. Prin februarie - martie, tov.CALMANOVICI a cerut din partea lui STEFANESCU o ședință, propunând la STEFANESCU acasă. Am acceptat și am avut atunci a doua întâlnire cu el, fiind și tov. CALMANOVICI de față. După ce STEFANESCU ne-a informat asupra ultimelor știri ce le deținea din partidele "istorice", el m-a întrebat asupra poziției Partidului în legătură cu misiunea lui BARBU STIRBEY. I-am spus că Partidul printr-o declarație a luat poziție împotriva misiunii. STEFANESCU a spus, că știa despre aceasta. El ne-a informat că va pleca și VISOIANU în misiune din partea lui MANIU la Cairo și a întrebat dacă avem legătură să transmitem lui VISOIANU poziția Partidului împotriva atitudinii lui MANIU. I-am răspuns că, dacă va fi cazul, vom găsi mijlocul de comunicare lui VISOIANU. STEFANESCU a vorbit la această întrevvedere despre armele comandate ca primă tranșă de C.C.S. informându-ne că vor fi în curând la dispoziția noastră. Asupra celor discutate cu STEFANESCU am raportat în scris Secretariatului C.C. prin legătura tehnică cu STEFAN FORIS.

Până la schimbarea C.C. din 5 aprilie 1944, noi nu primisem informații de la STEFANESCU în legătură cu mesajile primite și trimise de MANIU prin aparatul de recepție și emisie al cărui cifru îl deținea STEFANESCU. Despre acest aparat aflasem prin martie de la tov. CALMANOVICI, care aflase întâi printr-un fost funcționar de al lui ing. SECARA, apoi el fusese informat de STEFANESCU. La începutul lui aprilie 1944, tov.

208
207

CALMANOVICI a transmis condițiile de Armistițiu, venite de la Cairo pentru MANIU și ANTONESCU prin aparatul controlat de STEFANESCU și primite de tov. CALMANOVICI de la STEFANESCU. Condițiile au fost primite de noul secretariat. Prin tov. 26 eu am dat atunci noului C.C. informații detaliate asupra lui ALEXANDRU STEFANESCU, inclusiv aparatul ce-l controla. Pe lângă munca ca responsabil al C.C.F., am fost atunci înșărcinat prin tov. 26 să țin legătura mai departe cu STEFANESCU și să transmit informațiile primite de pe linia acestuia ca și copile de mesagii ce mi le furniza STEFANESCU, cât mai repede Secretariatului C.C. prin linia tehnică, adică prin SUZANA KUHN, tehnica mea, către AGI ROSENBERG, care le transmitea Secretariatului.

Prin mai 1944 am avut în casa STROE MIRNEA o a treia întâlnire cu Al. Stefănescu, cu participarea tov. Calmanovici; în parte a fost de față și tov. STROE MIRNEA. STEFANESCU a informat despre MANIU, care ceruse schimbarea condițiilor de Armistițiu, fiind dezavuat chiar și de STIRBEY și despre politica lui MANIU de pasivitate și tergiversare și a spus că el vrea să transmită personal un mesaj către "Cairo" cerînd ca MANIU să fie avertizat public și ne-a rugat să-l ajutăm la redactare, ceea ce am făcut. Copia despre acest mesaj personal al lui STEFANESCU împreună cu raportul despre ședința avută, am transmis-o imediat prin SUZANA KUHN-AGI ROSENBERG, noului Secretariat C.C. La această întrevvedere, STEFANESCU a pus chestiunea primei tranșe a armelor, care se aflau de mai mult timp la Rîșnov la dispoziția C.C.S. și a oferit "eventual", mașina lui pentru transportul armelor la București. STEFANESCU a întrebat în legătură cu acțiunile de diversiune și de partizani și dacă avem în vedere un "centru" în munți, unde s-ar putea concentra rezistența. I-am răspuns cu generalități și STEFANESCU a propus anumiți munți sau regiuni muntoase, de care nu-mi amintesc.

În seara de 23 August 1944 am avut cu Al. STEFANESCU o a patra ședință, cu participarea tov. CALMANOVICI- STEFANESCU a spus că l-a văzut pe MANIU, gata să meargă la palat și că s-ar fi certat cu el de oarece MANIU voia să propună un guvern de militari. De asemenea STEFANESCU ne-a spus că la palat a văzut el cum s-au închis porțile, după ce un grup înarmat a intrat. Mai mult nu știa; ing. BACALU la care s-a ținut ședința, a venit curînd după începutul ei și a informat despre comunicatul asupra actului de la 23 August 1944, astfel că ședința a fost întreruptă.

La începutul lui septembrie 1944, tov. CALMANOVICI mi-a

./...

comunicat că AL.STEFANESCU vrea să invite la masă pe tov. MAURER BERMAN, CALMANOVICI și cu mine împreună cu câțiva ziariști englezi. I-am răspuns tov.CALMANOVICI că trebuie cerută poziția C.C.-ului în această privință fără încuviințarea căruia nu putem participa. După câteva zile, tov.CALMANOVICI m-a înștiințat că C.C. a dat încuviințarea și va veni și tov.MAURER. La dejun au participat tov. Gh.MAURER, BERMAN cu soția, CALMANOVICI și eu, doi englezi în civil recomandați de AL.STEFANESCU ca GIBSON și PORTER - ziariști, LUGOJANU de la Universul și un anume CONSTANTINESCU. Eu adusesem numerele din "România Liberă" ilegală și le-am arătat ziaristului GIBSON care mi-a spus că a văzut în Turcia un asemenea ziar, adus de STIRBEY și că el l-a transmis la Moscova. În discuție nu au fost altfel decât generalități. Înainte de a pleca, STEFANESCU mi-a spus că vrea să-mi vorbească. I-am răspuns că sînt grăbit și atunci m-a rugat să trec a doua zi pe la el.

Am fost a doua zi, 12 septembrie 1944, dimineața pe la el. STEFANESCU m-a întrebat despre condițiile de armistițiu. I-am răspuns că nu le cunosc și am plecat. Din această zi și pînă azi nu l-am mai văzut pe ALEXANDRU STEFANESCU și nu am mai avut legătură cu el nici direct nici indirect.

Cînd tov.CALMANOVICI și BERMAN mi-au vorbit prima oară despre STEFANESCU, ei mi-au spus că este coproprietar a jumătate din întreprinderea "Romînofir" din Tălmăciu, cealaltă jumătate fiind în mina capitalului englez. Această legătură cu capitalul englez a lui STEFANESCU și faptul că era industriaș și anglo-fil, m-au determinat să-l caracterizeze față de cei de la C.C.F. ca "om al Angliei" și să-i avertizez să fie conștienți că după trecerea etapei antihitleriste, el va fi dușman de clasă. După ce am aflat din ziare că în ultimii ani a acționat ca dușman al clasei muncitoare și în legătură cu agenți și spioni ai imperialiștilor anglo-americani, eu mi-am dat seama că și din timpul războiului antisovietic, activitatea lui a fost cea a unui spion al imperialismului britanic în haină antihitleristă.

Faptele lui AL.STEFANESCU care îl caracterizează ca "om al Angliei" și spion englez sînt mai cu seamă încercările lui de a obține și transmite știri asupra P.C.R.-ului, pentru a ușura imperialismului anglo-american politica de a cotorpi țările din sud-estul Europei, dusă de CHURCHILL, ca și acțiunile lui dușmănoase de mai tîrziu.

Această declarație o dau nesilit de nimeni și semnez.

17 martie 1950

ss/R.KOPFLER

205
210D E C L A R A T I E
= ! = ! = ! = ! = ! = ! =

Eu, KOFFLER REMUS, de 48 ani, cu domiciliul în București str.Clucerului 88, declar următoarele:

În etapa tactică anti-hitleristă, din timpul războiului anti-sovietic, legătura C.C.F. cu un industriaș "anglo-fil", care susținea că este pentru prietenia cu U.R.S.S. și întoarcerea armelor contra nemților, care acceptase "platforma de luptă" pentru Frontul Național-Patriotic, nu o socotesc ca o greșeală politică. Nu socotesc ca greșeală politică ca s-a primit de la C.C.F. bani de la asemenea industriaș, dacă aceasta se făcea în baza "platformei" noastre și nu era legat de nici un fel de condiții.

Cînd, în aprilie 1944, AL. STEFANESCU a început să ne transmită copii după mesagiile sosite pentru MANIU prin aparatul de recepție și emisiune al cărui cifru îl avea el, noul Secretariat prin 26 m-a însărcinat să țin mai departe legătura cu STEFANESCU și să transmit cît mai repede, pentru informarea C.C.-ului, tot ce transmitea STEFANESCU prin CALMANOVICI sau personal la ședință. Faptul că STEFANESCU întreba despre acțiunile Partidului, nu era nefiresc în lumina de atunci, cînd Partidul era ilegal. Depindea de mine să nu-i desvăluim nimic din chestiunile interne sau despre planurile Partidului și în toată perioada respectivă, STEFANESCU nu a aflat de la mine nimic ce să nu fi putut cunoaște din "România Liberă" sau, asupra tratativelor cu MANIU, direct de la acesta. De asemenea am avertizat pe cei de la CCF prin CALMANOVICI să fie prudenți căci, după trecerea etapei, el ne va fi dușman. Din materialul găsit, în biletele tov. CALMANOVICI, se vede că STEFANESCU a spus că preferă să se vadă cu L. PATRASCANU, deoarece eu spuneam mereu că "trebuie să întreb". Purtarea mea în chestiunea STEFANESCU a fost disciplinată și căutînd să fac, ca din legătura cu STEFANESCU, partidul să folosească, prin informațiile, banii și armele ce putea obține.

În lumina de spion englez l-am văzut abea în ultimii ani, cînd s-a dovedit că este activ ca dușman împotriva puterii de stat populare și în solda imperialiștilor anglo-americani.

Aceasta arată legătura lui cu Partidul din perioada războiului ca o tentativă de a lui, de a servi prin ea pe imperialiști în pregătirea unui regim burghez aservit lor, dar nu schimbă că el n-a reușit prin legătura cu C.C.F. sau ședințele cu mine, cu nimic să realizeze ceva în această direcție.

Asupra tuturor chestiunilor discutate, eu am informat, pînă la 5 aprilie 1944 vechiul după aceasta noul Secretariat, care prin PATRASCANU a ținut și direct legătura cu STEFANESCU, astfel că nu mă consider ca avînd vină în legătura cu STEFANESCU.

Această declarație o dau nesilit de nimeni și semnez.

ss/ R.KOFFLER

20 martie 1950

212

DECLARAȚIE

Subsemnata SIRBU VICTORIA, domiciliată în București,
Bdul Ghica Tei nr.23, la cele întrebate declar următoarele:

.....

Tov.PIRVULESCU întorcându-se de la o ședință împreună
cu tov.ANUTA TOMA într-o mașină, a pierdut în mașină un plic
cu note printre care se aflau și datele despre o serie de tov.
care lucrau la statistică. Printre acești tov. menționați în
aceste note erau și datele despre tov. BIJI care era vărsat de
la munca de tineret la Uniunea Patrioților.Plicul pierdut în
mașină a fost dus de către șoferul mașinei și predat Siguranței.

.....

ss/ SIRBU VICTORIA

25 sept.1950

212
213

D E C L A R A T I E

=====

Subsemnata SIRBU VICTORIA, domiciliată în București,
Bdul Ghica Tei nr.23, la cele întrebate declar următoarele:

.....
.....

Întrebare:

Ce raporta KOFFLER în legătură cu ședințele ținute
cu STEFANESCU ALEXANDRU ?

Răspuns:

Atunci când îmi raporta KOFFLER în legătură cu ALECU
STEFANESCU - îmi preda o serie de informații date de STEFANESCU.
Îmi reamintesc unele din ele, odată mi-a spus că STEFANESCU
deține informația că național-țărăniștii sprijină împreună cu
antonescienii acțiunea nemților de a pregăti valuri de rezis-
tență în țară - împotriva Armatei Roșii. Odată KOFFLER mi-a
predat o iafcă pentru armament undeva în regiunea Brașov dată de
STEFANESCU. De asemenea alte informații în jurul partidelor
burgheze și în jurul Palatului. La o ședință care a fost între
KOFFLER și FORIS în legătură cu iafca dată cu armamentul, KOFFLER
a spus că STEFANESCU a întrebat dacă partidul a reorganizat par-
tizani. La această discuție am asistat și eu și-mi aduc aminte
că FORIS a prelucrat cu KOFFLER arătându-i că noi să folosim toate
informațiile date de STEFANESCU dar nici într-un caz nu trebuie
să spunem lui STEFANESCU ce are și ce nu are Partidul și în general
totul despre Partid.

Pe linii de informații în afară de STEFANESCU care avea
legătură cu KOFFLER, Partidul mai avea o sursă de informații
prin tov. MIREL, care dînsul de asemenea avea o legătură creiată
printr-un agent al Siguranței care era plătit lunar, acest agent
prevenea prin tov. MIREL de urmărirea proiectate de Siguranță a
tovarășilor la întâlniri. Știu că s-a discutat și s-a hotărît
ca tov. BODNARAS să-și creeze un resort de informații și în acest
sens s-a hotărît predarea pe STEFANESCU cît și pe MIREL să aibă
legătură cu tov. BODNARAS.

Eu nu cunosc nici o consfătuire între FORIS și STEFANESCU
la locuința lui STEFANESCU despre acest lucru aud acum prima dată
eu nu cunosc nici angajamentele luate la această consfătuire.
5 oct.1950 ss/SIRBU VICTORIA